

732

Per.
Vak 164

115
40

Geschenk
Lusters
Orsterwijn

Cornelia van de Pas
voor de Eerw. Vaders
HET LEVEN EN DE DEUGDEN *5 Maart*
VAN DEN *1849.*

HEILIGEN JOSEPH

VOLGENS

DE HEILIGE SCHRIFT

DOOR

DEN EERW. PATER SAINTRAIN,

PRIESTER VAN DE CONGREGATIE DES ALLERH. VERLOSSERS.

UIT HET FRANSCH VERTAALD

DOOR J. KRONENBURG

PRIESTER DIERZELFDE CONGREGATIE.

3046

Liturgisch Genootschap
Aartskerk
Volgnummer Bibliotheek

s' BOSCH,
W. VAN GULICK, P.

1879

GOEDKEURINGEN.

Door onzen Hoogwaardigen Pater Generaal,
NIOOLAUS MAURON, daartoe gemachtigd, staan wij
toe, dat het werkje: *Het leven en de deugden van*
den H. Joseph, enz. door Pater J. KRONENBURG uit
het fransch vertaald, gedrukt worde.

P. OOMEN, CSSR.

Sup. Prov. Holl.

—
Imprimatur.

Leodii 31a Januarii 1879.

VICTOR JOS. EPISC. GERREN.

is,
me
De
bet
zek
van
ker
ges
zijn
kun
geg
heid
aan
gevo
er u
op d
op
laats
Hebr
De
het
strev
E

Dewijl echter *alleen het ware beminnelijk is*, moet deze verklaring zooveel mogelijk met de wezenlijkheid overeenstemmen. De uiterste beknoptheid der H. Schrift, betreffende dit weergaloos wezen, is voorzeker oorzaak, dat vele omstandigheden van zijn leven in de duisternis der onzekerheid gehuld zijn; toch zal eene Levens-geschiedenis van den H. Joseph waar zijn, zoo al niet met eene streng *geschiedkundige*, dat is, op onwederlegbare feiten gegronde, dan toch met eene *ideale* waarheid, gelijk ik haar wil noemen, indien aan het Evangelieverhaal niets wordt toegevoegd, dat niet logisch en natuurlijk er uit volgt, of niet gegrond is op de rede, op de natuur van het menschelijk hart, op de geschiedenis dier dagen of ten laatste op de zeden en gebruiken van het Hebreeuwsche volk.

De waarheid, in dien zin opgevat, is het voortdurend doel geweest van ons streven.

Eerstens zullen wij, om het veld der

gissingen binnen nauwer grenzen te beperken, noch van de kinsdheid, noch van de jongelingsjaren van den H. Joseph gewagen; ons verhaal vangt aan bij zijne verloving met de H. Maagd. Deze gebeurtenis inderdaad schept als het ware zijne persoonlijkheid; zij is de opkomst van den H. Aartsvader, gelijk Davids wijding door Samuel de opkomst was van den Koninklijken Profeet.

Van dit tijdstip af volgen wij onzen held voet voor voet, terwijl de H. Schrift, wier woorden, ja, om zoo te zeggen, wier lettergrepen wij ieder afzonderlijk zullen ondervragen, ons zoo dikwijls mogelijk tot gids zal verstrekken.

Wanneer die leiding ons ontbreekt, zullen wij door het geloof het huisje van Nazareth binnendringen en luisteren naar zijne echo's; wij zullen er het liefelijke beeld van den verheven werkmán te voorschijn roepen, het deel trachten te ontdekken, dat hij, als hoofd van het heilig Huisgezin, genomen heeft in de geheimen

van Jezus' verborgen leven, de wijze, waarop hij zich daar heeft gedragen, en de gevoelens, welke hem bezielde; hij toch is *de meest verlichte na Maria* en de heiligste getuige dier groote dingen. In één woord, om deze beminnelijke figuur uit het half duister te trekken, waarin het penseel der Evangelisten haar gelaten heeft, zullen wij daarop het licht laten weerkaatsen, dat bij iedere gebeurtenis van het aanbiddelijk gelaat van den God-mensch en van dat zijner maagdelijke Moeder straalde.

Zoo is in het algemeen onze methode.

Nu nog een woord ter opheldering van eenige ondergeschikte punten, en wel vooreerst betreffende de gesprekken, die wij aan de personen, welke in ons verhaal voorkomen, in den mond leggen. Hierin volgen wij slechts de Heiligen na, die over het leven van den Zaligmaker geschreven hebben, en met name den H. Bonaventura en den H. Alphonsus, beiden Kerkleeraars. Nog meer: de H. Schrift

zelve biedt ons voorbeelden aan van gesprekken, die niet wezenlijk gehouden zijn, maar de gedachten en gevoelens weergeven van personen, in bepaalde omstandigheden geplaatst, en dienen om een feit of wel eene leer beter in het daglicht te stellen, b. v. het gesprek van God met Satan in het begin van het boek Job; zoo ook de woorden, die Isaias in de hel tot Baltassar doet spreken door de koningen, welke deze tiran had onttroond. Aan diezelfde plaats van Isaias hebben wij de schildering ontleend van Josephs intrede in het voorgeborgte der hel.

Wat de zinnebeeldige kroon betreft, die wij hem door den eeuwigen Vader op het hoofd doen zetten, niet moeielijk valt het te zien, dat zij ons is ingegeven door de beschrijving van het *Schouderkleed* en het *Borstschild* van den Hoogepriester Aäron in het 28ste Hoofdstuk van het boek des Uitgangs, door verschillende plaatsen van het boek der Openbaring en andere profetische Geschriften.

Eindelijk, volgens den geest van den H. Alphonsus en op zijn voorbeeld, ¹ zullen wij even als in onze beide vorige werken, ² elk hoofdstuk door een gebed besluiten. Dit is de practische zijde van ons boek. Die gebeden, in den vorm van een *Onderhoud met den H. Joseph*, hebben tot voorwerp die deugd, waarover in het hoofdstuk is gehandeld. Om daaraan meer waarde en zalving te geven, zijn zij samengesteld uit gedachten, die wij uit de H. Schrift of uit de werken der Heiligen getrokken hebben.

Moge dit nederig werkje, dat wij aan de voeten van den welbeminden Beschermder der Katholieke Kerk nederleggen, zijne glorie bevorderen, en de zielen de behulpzame hand bieden om voortgang te maken vooral in de beoefening der verborgene deugden; dit is onze vurigste wensch.

Luik, op den feestdag van de H. Teresa, 1874.

(1) Zie zijne verhandeling: *Het Gebed, het groote middel ter Zaligheid*, en al zijne ascetische werken.

(2) *Le Cœur de Jésus d'après Les Livres Saints, en. Marie, secours perpétuel des Hommes, d'après les Livres-Saints.*

EERSTE HOOFDSTUK.

De Verloving.

Wat was zij schoon, de maagdelijke
Dochter van Israël, wat was zij verrukke-
lijk schoon op vijftienjarigen leeftijd !
Hoe schitterde zij toen in de oogen der
mensen, in de oogen der Engelen, in de
oogen zelfs van God ! Sions grijsaards
vergeleken haar bij Sara, de moeder der
Hebreeuwen, bij Rebecca, de bruid van
Isaäk, bij Rachel, Jacobs welbeminde, bij
Judith, de bevrijdster van Bethulië en van
het heilig volk. Rein en helder was haar
voorhoofd, als de hemel, dien de eerste
dageraad verzilvert; diepe, kalme gedach-
ten teekenden zich daarop af, en hielden
het gewoonlijk een weinig gebogen ; een
zoet en doordringend licht straalde uit
het azuur harer oogen, wanneer zij deze
in het gebed tot de eeuwige woontenten

richtte; hare lippen, meestal door het stilzwijgen verzegeld, ontsloten zich slechts, gelijk de roze, om de ziel te balsemen van allen, die haar aanhoorden; geheel haar wezen ademde eene oneindige liefelijkheid, gepaard aan eene boven-menschelijke majesteit. In hare tegenwoordigheid hielden zich de minst ingetogenen bedaard en verweten zich hunne afdwalingen; de goeden gevoelden zich beter, zij meenden de lucht van het Paradijs in te ademen, en ondervonden een onuitsprekelijken afkeer van de wereld. Wanneer de priesters, vergrijsd in den dienst der altaren, haar in de gewijde voorhoven des tempels ontmoetten, dan stonden zij, van eerbied doordrongen, stil, als kinderen op het gezicht eener koningin. In één woord, Maria scheen eene hemelsche verschijning dan eene stervelinge; wanneer zij daar henen trad, was het als stiet haar voet de aarde van zich af, en men verwonderde zich schier, dat zij niet elk oogenblik haar vlucht ten he-

mel nam, gelijk de lichte rookwolken uit het dampende wierookvat.

Aldus deed zich Joachims dochter aan de oogen der menschen voor; maar de menschen kenden slechts het kleinste gedeelte van dit wonder; slechts de buitenste lijnen zagen zij van dit heiligdom. De Engelen, verrukt over hetgeen zij van binnen konden aanschouwen, brandden van verlangen, om dieper in te dringen in de nog zoo geheimzinnige lotsbestemming van die telg der aarde; zij vroegen zich onderling af, of deze niet de Koningin was, die hun door God was toegezegd.

Inderdaad waren in Maria, op dien nog zoo teederen leeftijd, alle schoonheden der schepping als in een heerlijken ruiker verenigd. Hare ziel was die nieuwe Hemel, voorspeld door de profeten ¹, veel ruimer, veel zuiverder, veel schitterender dan die verheven sferen, welke God tot zijn paleis bestemd heeft; meerdere deugden sierden haar, dan er sterren flonkeren aan

(1) Isaias, 65. 47.

het uitspansel. Haar lichaam was eene nieuwe aarde, ¹ die wonderdadig was geschapen, een tuin, door Gods hand aangelegd, en tot Paradijs bestemd voor den nieuwen Mensch; alle toegangen tot dit tweede Eden waren voor het oud serpent zorgvuldig afgesloten door duizende Engelen met vlammen dezwaarden in de hand.

Zij was gesproten uit twee beroemde heiligen, wier vleesch, door boetedoening geheiligd, zonder strijd het juk des geestes droeg; evenals Samuël, was zij veel eer de vrucht hunner gebeden, dan de vrucht der natuur geweest; als Samuel, was ook zij, ter nauwnood der moederborst onttrokken, aan den tempeldienst gewijd, en had zij tot op dit uur in de schaduw des Tabernakels hare dagen gesleten. Terwijl de Engelen haar voedden, was zij opgegroeid onder het waakzaam oog van den heiligen priester Zacharias, een rechtvaardig en onberispelijk man, van den ouden Simeon, wiens gebed den hemel geweld

(1) Isaïas, 6. 22.

aandeed, en van de vrome weduwe Anna, eene kuisebe tortelduive, die, na het afsterven van haar man, eene schuilplaats gezocht had in het huis den Heeren; hier had zij God reeds langer dan zestig jaren gediend in een altijddurend vasten en met smeekgebeden bij dag en bij nacht. De H. Geest eindelijk was Maria's Leermeester geweest; nauwlettender zorg had Hij besteed aan deze ééne lievelingsleerlinge, dan aan alle uitverkorenen te zamen. Als een naijverig minnaar, was zijne liefste bezigheid geweest eigenhandig Haar te sieren, die Hij zich tot Bruid had uitverkoren, Haar, in wie Hij al de voorzeggingen wilde vervullen, al de raadse-len der oude wereld oplossen en het werk der eeuwen voltooien.

Maar, als de lentewinden reeds het leven in eene jonge wijnrank hebben opgewekt, als haar schors reeds zwelt en opensplijt, onder den invloed van een weldoend sap, dat ongeduldig verlangt, in den vorm van groene bladeren en geurige trossen, nit

te spruiten, dan verschaft de verstandige wijngaardenier haar een steun: hij vereenigt haar met nauwe banden aan den kechten stam van een olm. Zonder die voorzorg zal de buigzame rank weldra zwichten voor het geweld der stormen; bloesem en vrucht zullen door het slijk gehaald en onder den voet vertreden worden. Maria, die vol was van het goddelijk sap der genade, had den graad van volmaaktheid bereikt, die haar noodig was om de vrucht des levens aan de wereld te geven; doch hoe kon zij, alleen en zonder steun, de stormen trotseeren, die de hel tegen haar zou loslaten? Behoefde zij niet een lotgenoot, wiens troostwoorden de bitterheden haars levens konden verzooten, wiens zorg in haar onderhoud mocht voorzien, wiens geachte naam de glorie harer maagdelijkheid en de eer van haren Zoon tegen alle verdenking zou beschutten? Om deze of om andere zijner wijsheid waardige redenen had God dus besloten, dat een sterveling het geluk zou

smaken door de gewijde banden van een zuiver, engelachtig huwelijk met Maria vereenigd te worden.

Men zegt, dat verscheiden jongelieden uit het geslacht van David, verrukt door de bewonderenswaardige hoedanigheden der H. Maagd, naar hare hand dongen, en dat de nederige Joseph slechts op het uitdrukkelijk bevel van 's Heeren priesters zich onder hun getal mengde. Toen Israëls zonen het wierookvat aan den hoogepriester Aäron betwistten, gebood Mozes elk hunner eene dorre roede aan te brengen; hij plaatste deze allen, naast die van Aäron in het Tabernakel; den volgenden ochtend nu was Aärons staf veranderd in een tak, met bloesem en rijpe amandelen beladen. ¹ De overlevering verhaalt dat de bruidegom van Maria door een gelijksoortig wonder werd aangewezen, en dat de roede van Jesse bloeide in Joseph hand. Treffend zinnebeeld voorwaar van dat maagdelijk moederschap, hetwelk on-

(1) Num. 17. 3.

der de hoede gesteld werd van den rechtvaardigste der menschen.

De geslachtsboom van Joseph is ons bekend, maar omtrent hem zelve geven de Evangelisten ons slechts weinig bijzonderheden. Zijne familie was tot armoede vervallen, want hij verdiende zijn brood door nederigen handenarbeid. Toch mag men aannemen, dat hem van zijne koninklijke afkomst die adeldom, die verheffing van ziel, dat overgeërfde gevoel van eer en rechtschapenheid en die kieschheid waren bijgebleven, welke den grooten als aangeboren zijn, en dat hij aan die eigenschappen de bescheidenheid, het geduld en de onopgesmukte manieren paarde, die het kenmerk zijn der arbeidende klasse. De H. Geest, die hem tot zoo groote waardigheden bestemde, had die schoone inborst volmaakt door de verhevenste deugden. Wanneer Maria voldoende wordt geprezen door te zeggen, dat zij waardig was Gods Moeder te zijn, dan volstaat men niet tot Josephs lof te getuigen, dat hij

verdiende Maria's bruidegom te zijn. Iedere twijfel hieraan staat gelijk met eene beschuldiging van kortzichtigheid, vorgeworpen aan God; dit hopen wij te bewijzen.

Joseph had tot dusverre de voetstappen der Oudvaders en Profeten gedrukt, en zich datgene eigen gemaakt, waarin ieder van hen afzonderlijk het meest had uitgeblonken. Zijn geloof deed niet onder voor dat van Abraham; zijne liefde tot God evenaarde minstens die van David; zijne onderwerping aan Gods wil ging die van Isaäk te boven; de zuiverheid zijner inzichten, bij het aanvaarden van Maria's hand, was zeker niet minder dan die van den jongen Tobias en de teedere Sara, diens huisvrouw, wier beeld zoo keurig door de H. Schrift wordt geschetst; eindelijk hij scheen de nederigheid in persoon.

De deugden van Joseph waren die van het nieuw Verbond, verborgen deugden namelijk, die in de schaduw bloeien,

zonder den steun van het handgeklap der menschen, zonder andere getuigen dan God en zijne Engelen. Zeer juist had hij begrepen, welke schatten armoede en nederigheid in zich besluiten, en nooit zou hij deze verwisseld hebben voor het goud en de glorie van Salomon; ook van de glansen der maagdelijkheid had hij minstens eenige stralen bespeurd.

Onderhoud met den H. Joseph.

Van harte wensch ik U geluk, o roemwaardige Patriarch, dat de Heer u van alle eenwigheid verkoren heeft om eene roeping te vervullen, welke de schoonste is na die van de Moeder des Heeren; maar nog meer wensch ik U geluk, dat gij u die kenze waardig hebt getoond door volmaakt te beantwoorden aan de onvergelijkelijke genaden, die er uit voortvloeiden. De gaven van God immers zijn voor hen, die ze misbruiken, of ook maar verwaarloozen, veeleer eene reden tot verdoe-

menis dan tot belooning. ¹ Wat heeft het aan de verharde Joden gebaat, dat zij kinderen waren van den zoo heiligen Abraham ² en Christus' broeders naar het vleesch? ³ Wat baatte het den trouweloozen Judas, de leerling en vertrouweling van Jezus te zijn? Zoo ook zoude het u tot niets gebaat hebben, de man van Maria en de vader van het vleeschgeworden Woord te zijn, ware uwe heiligheid niet in evenwicht geweest met die hoedanigheden, welke de afgunst der Serafijnen opwekken. Wat zeg ik? Zelfs Maria is in Gods oogen niet zoo verheven, omdat zij Hem met het vleesch heeft bekleed, als wel omdat zij Hem beter dan eenig aardsch of hemelsch schepsel gediend heeft. ⁴

Ook ik, o welbeminde Beschermers, heb van den Heer zeer kostbare genaden ontvangen. Door het Doopsel werd mijne ziel de dochter van den eenwigen Vader, door het heilig Altaarsacrament de bruid

(1) Matth. 25. 30. — (2) Matth. 3. 9. — (3) Rom. 9. 5. — (4) Luc. 11. 28; Marc. 3. 35.

van den Zoon, en door het Vormsel de tempel van den H. Geest. Behalve deze genaden, die aan alle Christenen gemeen zijn, heeft God mij nog bijzondere gunsten geschonken, die misschien voldoende zouden geweest zijn voor de bekeering van heel een volk!.... Hoe heb ik die heilige titels gevoerd?.... Welk voordeel heb ik getrokken uit zoovele verlichtingen, uit zooveel hulpmiddelen ter zaligheid? Hoe dikwijls heb ik niet een zoo heiligen Vader onteerd, een zoo teederen Bruidegom over mij doen blozen, en den Geest der genade in mij bedroefd? ¹ Wee mijner, zoo ik dat laf en zinnelijk leven voortzet! want de H. Petrus waarschuwt mij, dat het beter ware niet gedoopt te zijn, dan mij in het Christendom als een ongeloovige te gedragen. ² De goddelijke Meester leert mij, dat de dienaar, die den wil zijns heeren gekend, maar niet vervuld heeft, veel strenger zal gestraft worden, dan hij, die, zonder hem te

(1) Hebr. 10. 29. — (2) Petr. 2. 21.

kennen, strafwaardige daden heeft bedreven ; nog zeg Hij, dat er veel gevergd zal worden van hem, die veel heeft ontvangen. ¹ Doch ik wil mij beteren, en ik smeek U, o getrouwste van Godsdienaren, weiger mij hiertoe niet de hulp uwer machtige beden. Verwerf mij van Jezus, door Maria's voorspraak, de genade Hem voortaan te gehoorzamen, Hem toe te behooren, en als onveranderlijken regel mijne woorden, handelingen en genegenheden deze grondstelling der heiligen te nemen :

*Neen, niet wat mij behaagt, maar wat
behaagt aan God !*

(1) Luc. 12. 47 en 48.

TWEEDE HOOFDSTUK.

De Gelofte.

Het Evangelie geeft ons volstrekt geene bijzonderheden over Josephs huwelijk met de Koningin der Engelen. Dit gemis zullen wij trachten te vergoeden door de getuigenis der overlevering en door verschillende plaatsen der II. Schrift.

Nauwelijk dan had Gods wil zich geopenbaard, gelijk wij in het vorige hoofdstuk zagen, of een priester, wellicht de eerbiedwaardige Simcon, ¹ gaf hiervan kennis aan Maria, en gebod haar tevens

(1) De Mozaische wet eischte niet dat een priester bij het huwelijk der Joden tegenwoordig was. Maar volgens de overlevering hadden de plechtigheden van Maria's huwelijk in den tempel plaats, omdat hare ouders niet meer in leven waren en zij, tot dan toe, geen ander, huis dan het huis des Heeren bewoond had.

trouw te komen zweren aan den bruidegom, dien God haar had uitverkoren.

Als zij nu den naam hoorde noemen van Joseph, haar naasten bloedverwant, wiens bewonderenswaardige godsvrucht men haar meer dan eens geroemd had, voelde Maria zich gerust gesteld. Zij begreep dat haar gebed verhoord was, en dat de huwelijksluier, die haar gelaat ging bedekken, alleen zoude dienen, om voor de oogen der wereld des te beter den schat te verbergen, dien zij hooger achtte dan haar leven. Hare ziel zegende den Heer, en aan de hand van Anna, hare dierbare meesteres, en omstuwd door hare gezellinnen, begaf zij zich naar het voorhof des tempels. Zij was gehuld in een lelieblank gewaad, en de rozenblos der maagdelijke schaamte werd door een sluier voor het oog der omstaanders verborgen. Simeon vroeg haar of zij Joseph, haar bloedverwant, als haar wettigen man en heer in diens huis wilde volgen. Zedig antwoordde zij: « ik wil. » En nu nam

de heilige grijsaards de hand der maagd, en legde deze in die van den gelukkigen Joseph, onder het uitspreken dezer woorden, geheiligd door het gebruik der voorvaderen: « de God van Abraham, van Isaäk en van Jacob vereenige u, en vervulle in u zijne zegening. » Vervolgens werd naar voorvaderlijk gebruik het huwelijkscontract op een perkamenten rol geschreven. Dan kwamen getuigen en omstanders den nieuwen echtgenoot geluk wenschen. « Israëls God, zoo riepen zij hem toe, Israëls God zegene u, en zijn zegen dale neder over uwe Huisvrouw; moge zij wezen als Lia en Rachel, die het huis van onzen vader Jacob hebben grondvest; een voorbeeld van deugd moge zij zijn in Nazareth; haar naam worde voor immer op aarde beroemd, en uw geslacht gezegend door Israëls God, die leeft in de eeuwen der eeuwen. » En de jonge gezellinnen van Maria antwoordden:

« Amen. » ¹

(1) Deze bijzonderheden zijn ontleend aan het boek Ruth en Tobias.

Op den dag voor de bruiloft bestemd, zond Joseph reeds vroeg in den ochtend aan zijne bruideen eenvoudigen, onopgesmukten bruidstooi; en zij van haren kant deed hem een opperkleed aanbieden, door hare zelve geweven, en dat Joseph, zoolang hij leefde, tweemaal 's jaars moest dragen: een bruiloftsgewaad, dat ook eenmaal tot zijn lijkkleed moest dienen.¹ En toen nu de eerste sterren zich aan den hemel vertoonden, omhelsde Maria nog eene laatste maal hare geliefde meesteres Anna, bedankte haar voor hare moederlijke zorgen en vroeg haren zegen. Anna vermaande haar nu, hare schoonouders te eeren, haar man lief te hebben, haar huisgezin wel te bestieren en zich in alles onberispelijk te gedragen. Dan stelde zij haar onder de hoede van 's Heeren heiligen Engel,² en Maria verliet nu voor goed de heilige Tabernakelen, waar zij onder de vleugelen des Heeren was opgevoed. Zij

(1) Dit toch wilde het gebruik.

(2) Tob. 10. 11. sqq.

werd vergezeld door den *paranimf*, die een ontstoken toorts droeg, en voorafgegaan door tien maagden, met brandende lampen in de hand. Ondertusschen had ook Joseph zijn huis verlaten, begeleid door tien jonge mannen van zijn leeftijd, met den *vriend des bruidegoms* aan hun hoofd. En toen nu beide partijen elkander in de verte zagen aankomen, riep eene stem: « Ziet, daar is de bruidegom ! Gaat uit, gaat hem te gemoet ! » en als zij elkander genaderd waren, werd de bruid door den *paranimf* aan den bruidegom voorgesteld. Terwijl zij zich naar de bruiloftszaal begaven, zongen Josephs vrome gezellen in koor met de tien maagden :

« Welzalig zij, die den Heer vreezen,
en die wandelen in het spoor van Gods
geboden.

» Verzadigd zult gij worden van het
werk uwer handen ; gelukkig zijt gij, en
uw geluk zal geen einde kennen.

» Uwe huisvrouw zal zijn gelijk een

vruchtbare wijngaard, die aanleunt tegen den muur van uw huis.

» Uwe kinderen zullen uwen disch omgeven, als de spruiten eens olijfbooms.

» Zie, dus wordt de man gezegend, die den Heer vreest.

« De Heer regene u van Sions hoogten, moget gij de rijkdommen zien van Jeruzalem alle de dagen uws levens, en Israëls vrede genieten tot uwen hoogsten ouderdom. » ¹

En bij die gezangen der aarde weergalinden de zangen der hemelen, als een voorspel van Bethlehems loflied :

« O schoonste onder de kinderen der menschen, uitgestort ligt de bevalligheid op uwe lippen, daarom heeft God u gezegend voor immer !

» Gord uw slagzwaard om de lendenen, allermachtigste !

» Uw troon, o God, staat pal tot in de eeuwigheid der eeuwen ; de scepter van uw rijk is een scepter van gerechtigheid.

(1) Ps. 127.

» Bemind hebt gij de billijkheid, baat gedragen tegen de boosheid; daarom, o God, heeft uw God U gezalfd met de olie der blijdschap.

» De koningin staat aan uwe rechterhand, in gouden kleed gedoscht, met rijk afwisselend tooisel gesierd.

» Luister, dochter, en zie; neig het oor naar mijne stem: vergeet uw volk en het huis van uwen vader.

» Dan zal de Vorst belooverd zijn door uwe schoonheid, Hij, de Heer, uw God, dien de volkeren zullen aanbidden.

» Uwe zonen zult gij aanstellen tot vorsten over geheel de aarde; van geslacht tot geslacht zullen zij uwen naam gedenken; de volkeren zullen u zegenen in eeuwigheid en in de eeuwen der eeuwen.¹

Toen men nu in Josephs huis was aangekomen, plaatste men zich aan tafel, om in de vreeze des Heeren² het bruiloftsmaal te vieren.

Na het vertrek der gasten knielden de

(1) Ps. 44. — (2) Tob. 9. 12.

pas gehuwden neder om te bidden, en smeekten, gelijk eertijds de jonge Tobias en zijne knische Sara, ² Gods zegen over hun huwelijk af.

Maria vroeg, dat Joseph de kostbare gave mocht begripen, die zij het eerst van den hemel had ontvangen, en Joseph bad den Heer, hem zijner gezellin waardig te maken.

Geen gebed was ooit den Allerhoogste aangenamer. Men mag gelooven dat de Aartsengel Gabriël, wien God gelast had, op eene gansch bijzondere wijze in het geheim der Menschwording werkzaam te zijn, bij hen nederdaalde, en Joseph met een hemelschen dauw besproeide, die elke vonk van aardsche genegenheid voor immer in hem uitdoofde.

Nu onderrichtte Maria hem, hoe zij reeds van hare prilste jeugd geheel zich zelve zonder voorbehoud en onherroepelijk aan God had geschonken; tevens schilderde zij hem het geluk van eene

(1) Tob. 8.

ziel, die zich van het vleesch, dat haar omgeeft, weet te onthechten, om voortdurend te zweven in de kalme en zonnheldere sfeer der aanschouwing Gods; van eene ziel, die geene andere zorg kent dan den Heer te behagen en zich met Hem de vereenigen door een gebed, dat de smee-king der Engelen op zijde streeft.

Verrukt luisterde Joseph naar die stem, welke vol was van den H. Geest, en wel verre van haar te wederstreven, ontbrandde hij in liefde voor dien verborgen schat, welken zij hem ontdekte. Maria's stem was niet gelijk aan die van andere schepselen; zij stortte overtuiging in de zielen; zij wist aan allen die haar omringden achting of vreeze in te boezemen voor datgene, wat zij hen wilde doen omhelzen of ontvluchten. Haar woord was eene genade; het was de deugd, die zich in hare volle schoonheid openbaart; men was gedwongen of zich voor haar gewonnen te geven, of de wroeging met zich mede te dragen, dat men zijn hart voor

haar gesloten had. Overigens kon het Joseph niet moeielijk vallen haar te begriipen : er bestond immers zooveel overeenkomst tusschen beiden. Gelijk aan die uiterst gevoelige zelfstandigheden, welke onder de werking van het licht, den indruk ontvangen en bewaren van alle voorwerpen, die men haar voorhoudt, zoo was ook de ziel van dezen rechtvaardige door den H. Geest gevormd, om, onder den invloed van Maria's woorden en voorbeelden, haar levend afbeeldsel te worden.

Joseph legde dus de gelofte af het leven der Engelen te zullen leiden, en bezegelde op deze wijze zijne vereeniging met de Moeder der maagden.

Welk geluk lag voor Joseph in dat huwelijk besloten ! Hij had in zijn huis de Ark des nieuwen Verbonds binnengeleid, Haar, in wie God woonde, Haar, die voor geheel de menschheid de bron zou worden van het leven en van alle goed ; het kostbaarste en het beminnelijkste van de

gansche schepping Gods was in zijn bezit; zijn naam was voor immer vereenigd met den heiligsten, den geliefdsten naam, dien ooit schepsel had gedragen.

Maar ook durf ik zeggen: hoe gelukkig was dat huwelijk voor de H. Maagd! Haar echtgenoot was haar een broeder, in alles aan haarzelve gelijk, de vertrouwde van haar zielsgeheimen, haar getuige, haar steun, berekend voor de groote dringen, die God in haar wilde uitwerken. Zij begon het te begrijpen: Joseph deed niet onder in heiligheid voor de brave ouders, die zij had verloren; niet minder dan de oude Simeon was hij verlicht in de goddelijke wegen. O, hoe groote liefde koesterde zij van toen af voor hem! Hoe zegende zij God voor zulk eene gave! Van nu af zou haar leven stil daar henen vlieten, onbekend, armoe- dig, verre van het gewoel en den glans der wereldsche feesten, die een huwelijk met een rijken erfgenaam haar zouden verschaft hebben. In gezelschap van Jacobs zoon kon zij den dag aan den arbeid

wijden, en den nacht aan het gebed, evenals zij tot dusverre in den tempel had gedaan. De eerbied, dien zij hem toedroeg, evenaarde hare teedere liefde; zij zag in hem een engel, den vertegenwoordiger van God, hem, door wiens mond de Heer haar voortaan zijnen wil zou kenbaar maken.

Zoo werd dat zalig huwelijk gevierd, welks gevolgen ons zoo groot geluk zouden aanbrengen; de hemelsche wijnrank had een trouwen steun gekregen, zij wachtte nu slechts op den ademtocht van den H. Geest, om te bloeien en de vrucht des levens voort te brengen.

Onderhoud met den H. Joseph.

Welke glorie voor U, o groote Heilige, met de Moeder der maagden aan de kinderen der aarde het eerste voorbeeld gegeven te hebben van dat leven, waarop de Engelen roemden, als op hun uitsluitend sieraad! ¹ Welke glorie voor U, dat Gij

(1) Matt. 22. 30.

ziel, die zich van het vleesch, dat haar omgeeft, weet te onthechten, om voortdurend te zweven in de kalme en zonnheldere sfeer der aanschouwing Gods; van eene ziel, die geene andere zorg kent dan den Heer te behagen en zich met Hem de vereenigen door een gebed, dat de smee-king der Engelen op zijde streeft.

Verrukt luisterde Joseph naar die stem, welke vol was van den H. Geest, en wel verre van haar te wederstreven, ontbrandde hij in liefde voor dien verborgen schat, welken zij hem ontdekte. Maria's stem was niet gelijk aan die van andere schepselen; zij stortte overtuiging in de zielen; zij wist aan allen die haar omringden achting of vreeze in te boezemen voor datgene, wat zij hen wilde doen omhelzen of ontvluchten. Haar woord was eene genade; het was de deugd, die zich in hare volle schoonheid openbaart; men was gedwongen of zich voor haar gewonnen te geven, of de wroeging met zich mede te dragen, dat men zijn hart voor

haar gesloten had. Overigens kon het Joseph niet moeielijk vallen haar te begrijpen: er bestond immers zooveel overeenkomst tusschen beiden. Gelijk aan die uiterst gevoelige zelfstandigheden, welke onder de werking van het licht, den indruk ontvangen en bewaren van alle voorwerpen, die men haar voorhoudt, zoo was ook de ziel van dezen rechtvaardige door den H. Geest gevormd, om, onder den invloed van Maria's woorden en voorbeelden, haar levend afbeeldsel te worden.

Joseph legde dus de gelofte af het leven der Engelen te zullen leiden, en bezegelde op deze wijze zijne vereeniging met de Moeder der maagden.

Welk geluk lag voor Joseph in dat huwelijk besloten! Hij had in zijn huis de Ark des nieuwen Verbonds binnengeleid, Haar, in wie God woonde, Haar, die voor geheel de menschheid de bron zou worden van het leven en van alle goed; het kostbaarste en het beminnelijkste van de

gansche schepping Gods was in zijn bezit; zijn naam was voor immer vereenigd met den heiligsten, den geliefdsten naam, dien ooit schepsel had gedragen.

Maar ook durf ik zeggen: hoe gelukkig was dat huwelijk voor de H. Maagd! Haar echtgenoot was haar een broeder, in alles aan haar zelve gelijk, de vertrouwde van haar zielsgeheimen, haar getuige, haar steun, berekend voor de groote dringen, die God in haar wilde uitwerken. Zij begon het te begrijpen: Joseph deed niet onder in heiligheid voor de brave ouders, die zij had verloren; niet minder dan de oude Simeon was hij verlicht in de goddelijke wegen. O, hoe groote liefde koesterde zij van toen af voor hem! Hoe zegende zij God voor zulk eene gave! Van nu af zou haar leven stil daar henen vlieten, onbekend, armoe- dig, verre van het gewoel en den glans der wereldsche feesten, die een huwelijk met een rijken erfgenaam haar zouden verschaft hebben. In gezelschap van Jacobs zoon kon zij den dag aan den arbeid

wijden, en den nacht aan het gebed, evenals zij tot dusverre in den tempel had gedaan. De eerbied, dien zij hem toedroeg, evenaarde hare teedere liefde; zij zag in hem een engel, den vertegenwoordiger van God, hem, door wiens mond de Heer haar voortaan zijnen wil zou kenbaar maken.

Zoo werd dat zalig huwelijk gevierd, welks gevolgen ons zoo groot geluk zouden aanbrengen; de hemelsche wijnrank had een trouwen steun gekregen, zij wachtte nu slechts op den ademtocht van den H. Geest, om te bloeien en de vrucht des levens voort te brengen.

Onderhoud met den H. Joseph.

Welke glorie voor U, o groote Heilige, met de Moeder der maagden aan de kinderen der aarde het eerste voorbeeld gegeven te hebben van dat leven, waarop de Engelen roemden, als op hun uitsluitend sieraad! ¹ Welke glorie voor U, dat Gij

(1) Matt. 22. 30.

en Maria de stamouders geweest zijt van dat ontelbaar geslacht van maagden, die hier beneden het schoonste tooisel der Kerk, en in den hemel, den hofstoet uitmaken van het vlekkeloos Lam ! ¹ Gelukkig de zielen, die, gelijk gij, eene zoo kostbare gave van den Heer hebben ontvangen ; ² zij hebben een bijzonder recht op uw liefde en uwe gunsten. Maar ook zijt gij de beschermer van al degenen, die, in welken staat ook geplaatst, in heiligheid en eer hun vat, gelijk de Apostel zegt, weten te bezitten, ³ dat zoo broze vat, waarin zij zijn besloten. Vader en Beschermer der maagden, allerheiligste Joseph, aan wiens trouwe bewaring de onschuld zelve, Jezus Christus, en Maria, de Maagd der maagden, is toevertrouwd geweest, U bid en bezweer ik bij uwe liefde tot die twee zoete voorwerpen van al uwe genegenheid, behoed mij van alle onzuiverheid, en maak, dat ik immer

(1) Apoc. 14. 4 sqq. — (2), I. Cor. 7. — (3) I. Thess. 4. 4.

Jezus en Maria diene in volmaakte heiligheid, met een vlekkeloozen geest met een zuiver hart en een kuisch lichaam. — En daar de lamp der kuischheid spoedig uitdooft zonder de olie der nederigheid, ¹ bid ik U, maak dat ik mijne eigene zwakheid wantrouwe, en vreesachtig als eene duif op het gezicht der gevaren, vluchte in de armen van U, van Jezus en Maria, en mij voortdurend deze godsspraak van den H. Geest te binnen brenge:

Geen oog aanschouwt ooit God, tenzij het zuiver is. ²

(1) Matth. 25. 8. — (2) Heb. 12. 14.

DERDE HOOFDSTUK.

Het Gebed.

In die dagen leefde geheel de wereld in afwachting van de groote gebeurtenis, die het aanschijn der aarde moest hernieuwen. De Joden vooral waren overtuigd, dat de Messias zijne komst niet lang meer kon vertragen. Want de tijden, eerst, als in nevelen, door Jacob ¹ voorbeduid, daarna klaarder aangewezen door Daniël, ² waren vervuld; een vreemdeling zetelde op Juda's troon, en de zeventig jaarweken, die verlopen moesten sinds den wederopbouw des tempels, spoedden ten einde; de groote week naderde, die het sluiten van het nieuwe Verbond moest aanschouwen.

Israëls ware kinderen, zij, die nog aan

(1) Gen. 49. 10. — (2) Dan. 9. 25.

God getrouw waren gebleven, verzuchtten dan ook slechts naar Hem, dien hun vader op het oog had, toen hij, op het punt van ten grave te dalen, gezegd had: « Uw heil, o Heer, zal ik verwachten. » ¹ Zij wisten dat het gebed eens rechtvaardigen veel vermag op het hart van God, ² en smeekten Hem onophoudelijk om het uur der verlossing te verbaasten.

Dat was het gebed van Simeon, die, dank zijner volharding, van den H. Geest de belofte had verkregen, dat hij niet zou sterven, alvorens den Verlosser te hebben aanschouwd; ³ dat was het gebed van Anna, en ook haar waken en vasten kenden geen ander doel; ⁴ dat ook was het gebed van zoo vele anderen, die, zegt de H. Lucas, de verlossing van Israël verbeidden. ⁵ Dit ook smeekte de heilige priester Zacharias af, wanneer hij des avonds den wierook strooide op den kolen-gloed van het gouden altaar, terwijl het

(1) Gen. 49. 18. — (2) Jac. 5. 16. — (3) Luc. 2. 26. — (4) Luc. 2. 37 en 38. — (5) Luc. 2. 38.

volk, in menigte samengestroomd, aan de poorten des heiligdoms stond en bad. ¹ Inderdaad, toen de Aartsengel Gabriël, door de geurige wolken van den opstijgenden wierook heen, van den hemel afdaalde, en plotseling aan de rechterzijde van het altaar verscheen, sprak hij den priester aldus toe: « vrees niet, Zacharias, want uw gebed is verhoord, en Elisabeth, uwe huisvrouw, zal u een zoon schenken.... die de Voorlooper zal zijn des Heeren, ² dat is, van den Verlosser, naar wien gij verlangt. » ³

(1) Luc. 1. 9. sqq. — (2) Luc. 1. 13. sqq.

(3) Reeds lang had Zacharias, gelijk hij zelf zegt, wegens zijn ouderdom en dien zijner vrouw, aan alle hoop op nakomelingschap vaarwel gezegd. Hij vroeg dus niet een zoon voor zich zelve, maar om een Verlosser smeekte hij voor Israël. Hiervoor strekt ten bewijze, dat hij, toen hem door den Engel een zoon beloofd werd, eerst aarzelde aan die belofte geloof te slaan. Ook werd de avondofferande opgedragen in naam van geheel het volk, dat aan de tempeldeur vergaderd was, en in naam van alle zonen van Israël, waar ter wereld ook verspreid. Maar op te dragen met bekrompen inzien, of met het oog op zijn huisgezin, zoude een soort heiligschennis zijn geweest, waartoe die groote priester niet in staat was.

Maar, was dit het gebed van alle rechtvaardigen, hoeveel te meer dan van Maria en Joseph? Welke rechtvaardigen waren hun gelijk? En welk mensch, behalve Maria, kon op aarde met Joseph op ééne lijn gesteld worden?

Dagelijks dus vereenigden zij zich in hun armoedig bidvertrek, en op het uur des wierookoffers, openden zij, evenals Daniël in zijne gevangenschap te Babylon, ¹ hun venster maar den kant van Jernzalem en den tempel, hieven hunne zoo reine handen tot den Heer, en smeekten Hem dengenen te zenden, dien Hij zenden moest. ²

Daar zij, even als alle heiligen, hun vermaak vonden in de lezing der gewijde Bocken, hadden zij zich de gezangen van David en Isaias eigen gemaakt. Aan deze ontleenden zij die brandende verzuchtingen, welke als zooveele pijlen in het eeuwige heiligdom doordrongen. Mij dunkt, ik hoor hen luide bidden, volgens de ge-

(1) Dan. 6. 10. — (2) Exod. 4. 13.

woonte der Joden, en gelijk twee kuische tortelduiven, in eenzelfde nest vereenigd, zuchten zij :

JOSEPH. Gedenk, o God, aan David, ¹ gedenk de beloften, die Gij gedaan hebt aan dien man naar uw hart. Gij hebt hem gezegd : op uw troon zal ik een uwer zonen doen zetelen ; ik zal er hem op vestigen voor de eeuwigheid. Ik heb het gezworen, en het woord, dat van mijne lippen is gekomen, zal ik nimmer breken. ² Heer, dit hebt Gij gezegd, en toch zwaait een vreemde den rijksstaf over Sion, en toch troont een goddelooze als koning in Israël, en sarrend roepen onze vijanden ons toe : Waar is dan toch uw God ? ³

MARIA. Rijs op, o Heer, ontferm u over Sion: want de tijd van mededoogen is gekomen, gekomen is die tijd. Want dierbaar zijn aan uwe dienaren de bouwsteenen van Sion, en zij, die U beminnen, weenen over hare rampen. Rijs op dan,

(1) Ps. 131. 1. — (2) Ps. 88. 36 sqq. — (3) Ps. 113. 10.

Heer, en kom; en de Heidenen zullen beven voor uwen naam, en al de koningen der aarde sidderen voor uwe heerlijkheid. ¹

JOSEPH. Buig uwe hemelen en daal neder, ² en de heuvelen zullen zich bukken onder de voetstappen uwer eeuwigheid. ³

MARIA. De bergen zullen huppelen als rammen, ⁴ de vloedén zullen ontbranden, ⁵ en de boomen der wouden zullen juichen bij uwe komst. ⁶

JOSEPH. Zend, Heer, zend aan de dochter van Sion het Lam, dat de aarde overheerscht van het rotsblok der woestijn. ⁷

MARIA. Dauwt, hemelen uit den hooge, en de wolken — regenen zij den Rechtvaardige; open splijte de aarde en dat zij den Heiland tele! ⁸

JOSEPH. Zullen mijne oogen, alvorens zich stervend te sluiten, Hem ook maar even mogen aanschouwen?

(1) Ps. 101. 14. sqq. — (2) Ps. 143. 5. — (3) Hab. 3. 6. — (4) Ps. 113. 4. — (5) Isaias. 64. 2. — (6) Ps. 95. 12. — (7) Isaias. 46. 1. — (8) Isaias. 45. 8.

MARIA. Zal het mij gegeven worden de voeten te wasschen van den geringste zijner dienaren ?

JOSEPH. Volzalig de zoon van Juda, die het genot zal smaken Hem in zijn huis te zien geboren worden en opgroeien ; in eeuwigheid zullen de koningen hem benijden.

MARIA. Volzalig de dochter van David, die waardig zal gekeurd worden Hem ter wereld te brengen en te voeden ; alle geslachten zullen haar zalig prijzen !....

Ongetwijfeld waren de verlangens en gebeden van deze twee Serafijnen der aarde Gode veel behagelijker dan de wierook van Zacharias ; en was het gebed van den heiligen priester machtig genoeg, om den Aartsengel van de hoogte des hemels te doen nederdalen, dan kon voorzeker de bede van dit verheven echtpaar niet missen den koning zelve der hemelsche heerscharen tot hen af te trekken. Jezus heeft gezegd dat, telkenmale wanneer twee harten zich vereenigen, om de eene of an-

dere gunst te vragen, Hij zich bij hen voegt en hun verzoek inwilligt: ¹ hoe kon Hij dan langer weerstand bieden aan het gebed van twee zoo reine, zoo innig vereenigde harten, aan het gebed van hen, die Hij van alle eenwigheid tot zijne ouders had verkozen? Niet dat Maria's gebed op zich zelf niet reeds voldoende zou geweest zijn, om het eenwig Woord eindelijk te bewegen onder ons neder te dalen; maar toch waren daarom Joseph's smeekingen geenszins vruchteloos; zelfs zijn wij geneigd te gelooven, dat die wondervolle heilige, wegens zijne verheven waardigheid van Echtgenoot der Moeder Gods en zijn bijzonder aandeel in het werk der verlossing, het uur des heils meer verhaast heeft, hij alleen, dan alle Oudvaders te zamen. ² Een man en eene vrouw hadden God verjaagd uit het verblijf der menschen; een man en een vrouw moesten Hem er weder invoeren. Door die kuische vereeniging hunner zielen en harten in het gebed

(1) Matth. 18, 19 en 20. — (2) Dan. 9. 24.

werden Maria en Joseph de ouders van hun God en Zaligmaker , gelijk de H. Lucas hen noemt ; en was Maria zijne Moeder, niet alleen door den geest en het geloof, maar ook naar het vleesch : Joseph was zijn vader, ten minste door den geest, door de brandende verlangens zijner ziel en door zijn ijver voor de glorie van God en het heil der menschen.

Onderhoud met den H. Joseph.

Ja waarlijk, H. Joseph, veel, alles ¹ vermag het gebed van den rechtvaardige, en het uwe, dat zoo innig met dat van uwe hemelsche Echtgenootte was verbonden, is met liefelijken geur ² tot den troon des Allerhoogsten opgestegen. Het gebed van Elias deed een overvloedigen regen van den hemel nedervallen, die aan de aarde de vruchtbaarheid teruggaf ; ³ op het gebed van Gedeon daalde een wondervolle dauw neder, die de vacht bevochtigde, welke op

(1) Jac. 5. 16. — (2) Ps. 140. 2. — (3) Jac. 5. 18.

een dorren grond was uitgespreid ; ¹ het uwe zal een regen van zegeningen doen komen op het erfdeel des Heeren . ² God, die zich de Vader der barmhartigheid noemt, ³ gaat ons zijne barmhartigheid, dat is, zijn Zoon geven, als een herstellenden dauw, die de vlekkelooze vacht, het vleesch van de Maagd der maagden, zal doordringen. Doch, wanneer uw gebed tot dit wonder heeft kunnen bijdragen en de komst van 's werlds Verlosser bespoedigen, hoeveel zal het dan kunnen helpen, om in mij dien Verlosser te vormen ⁴, om mij aan zijn beeld gelijkvormig te maken en op mij het zegel der uitverkorenen te drukken ! ⁵ Bid dan voor mij, gij, heilige onder uwe broeders ; ⁶ beveel mij aan de Moeder der Barmhartigheid, aan haar, die hier beneden naar hart en ziel één met u was, en die, ook na verheerlijkt te zijn in den hemel, aan al uwe wenschen te gemoet komt. Zeg aan Maria, dat

(1) Judic. 6. 38 — (2) Ps. 67. 10. — (3) 2 Cor. 1. 3. —
(4) Gal. 4. 19. — (5) Rom. 8. 29. — (6) Gen. 49. 26.

gij mijne zaligheid, mijne heiliging verlangt. En daar ik zonder het gebed noch heilig, noch zelfs zalig kan worden, bid ik u, verkrijg mij van haar vóór alles de genade des gebeds. Want is het gebed eens reechtvaardigen almachtig, ook dat van den zondaar, die berouw heeft en zich vernedert, dringt tot den hemel door. ¹ De Zaligmaker heeft gezegd, dat Hij ons toch zijne genaden zal geven, ook al verdienen wij ze niet als zijne vrienden, mits wij volhardend aan de deur zijner barmhartigheid blijven kloppen, ² en vooral aan de zondaars, meer nog dan aan de rechtvaardigen, geeft Hij dit voorschrift :

*God bidden moet men steeds, en moede
worden nimmer. ³*

(1) Eecl. 35. 21. — (2) Luc. 18. 4. sqq. — (3) Ibidem.

VIERDE HOOFSTUK.

De Hemeltijding.

Na die gebeden, welke tot diep in den nacht werden voortgezet, verwijderde Joseph zich om een weinig rust te nemen. Hij sliep, maar zijn wenschen en verzuchtingen rezen ten hemel om God, die zelf scheen te sluimeren ¹, te doen ontwaken en Hem zijne beloften en eeden in herinnering te brengen ; hij sliep, maar zijn gebed steeg ten Hemel, als de geur van Noachs offerande, en verblijdde het eeuwig Woord in den schoot zijns Vaders. En gelijk nieuwe misdaden Gods gerechtigheid aan het kwaad van vorige dagen weer doen gedenken, en op de schuldigen de straffen zelfs, die hunne voorvaderen verdiend hadden,

(1) Ps. 77. 65.

doen neder komen, ¹ zoo herinnerde het gebed van Joseph den Allerhoogste aan de goede werken der patriarchen, aan de verlangens der profeten en aan de boetedoeningen van alle rechtvaardigen der vorige tijden, en haalde het God over, hen allen te beloonen in den persoon van den heiligste hunner zonen. Joseph sliep, maar zijn hart, dat is Maria, bleef voor hem waken. Maria leefde van Josephs handenarbeid; was het niet billijk dat zij, terwijl haar bruidegom rust nam, de lamp des gebeds ontstoken hield? ² Joseph sliep, even als Jacob op weg naar Haran, maar Maria verhief zich ten hemel, gelijk de geheimzinnige ladder, die de Oudvader zag, ³ en noopte Jacobs God in het huis van Joseph neder te dalen. . . .

Gelukkige Joseph! weet gij wel, wie gij bezit? In het midden van den nacht, ontwaar ik eensklaps een der edelste prinszen uit Gods Engelenscharen, die voor

(1) Matth. 23. 35. — (2) Prov. 31. 18. — (3) Gen. 28. 11. sqq.

haar, als voor zijne koningin nederbuijt, en door dit bewijs van eerbied haar huldigt uit naam van gansch het hemelsch hof. Hij groet haar in naam der goddelijke Drie-vuldigheid ; hij noemt haar *vol van genade* en voegt en bij : « de Heer is met u, gezegend zijt gij onder de vrouwen. » Maar Maria, o Joseph, is met u, zij behoort u toe, zij is, gelijk geschreven staat, uwe glorie ; ¹ hoe zoudt gij dan niet gezegend zijn onder de mannen ? —

Doch wat kan de strekking zijn van deze wondervolle uitdrukkingen ? Is niet de Godsode misschien daarom van den hemel gekomen, om de nederigheid der Maagd op de proef te stellen en haar te noodzaken het hoofd te buigen onder den druk zijner loftuigingen, gelijk eene teedere bloem ter aarde neigt onder de zwaarte van eenen te overvloedigen dauw ? Luisteren wij verder :

« O Maria, gij hebt genade gevonden in 's Heeren oogen, en zie, gij zult in

(1) I Cor. II. 7.

uwen schoot ontvangen en een Zoon baren, en zijn naam Jezus noemen. Deze zal groot zijn en de Zoon des Allerhoogsten genoemd worden; God zal Hem doen zetelen op den troon van zijn vader David; heerschen zal Hij over het huis van Jacob tot in eeuwigheid, en zijn rijk zal geen einde hebben. »

Aldus, o Joseph, zijn uwe wenschen verhoord; uwe oogen zullen den Verlosser der wereld aanschouwen; ja overtroffen zelfs worden uwe verlangens, want aan uw eigen haard moet Hij geboren worden en opgroeien, omdat de verheven vrucht, waarover Isaias sprak, ¹ de vrucht moet zijn van den hemelschen wijngaard, die uw huis tot sieraad strekt ² en tegen u aanleunt.

Want gij behoeft niet te vreezen dat de banden, die u met uwe welbeminde vereenigen, zullen ontstrengeld worden; juist met het oog op dit geheim heeft God die vastgeknoopt; niet ontbonden, maar nau-

(1) Isaias, 4. 2. — (2) Ps. 127. 3.

wer toegehaald en onverbreekbaar zullen zij worden; Jezus zal hiertoe tot heilig onderpand, tot goddelijk zegel strekken. Want zoo Maria alleen waardig is de Moeder te zijn van dien Zoon, zij kon dit niet worden dan in het huis van den erfgenaam der koningen van Juda. Vrees ook niet, dat hare glorie heur hart van U zal vervreemden; zij zal er slechts te nederiger, te gehoorzamer, te liefderijker om zijn. Want is uwe tegenwoordigheid nuttig en zoet geweest voor de heiligste der maagden; voor de Moeder Gods zal zij noodzakelijk zijn; de vaderzorgen, die gij aan het Kind zult besteden, zullen u de eeuwige dankbaarheid der Moeder verzeke-
ren.

Nog meer, Jezus, o heiligste der Patriarchen, zal ook uw Zoon zijn, niet de Zoon van uw vleesch, maar van uwe ziel, de Zoon van uw geloof, van uw gebed, van uwen ijver, de Zoon uwer maagdelijkheid. Jezus is het erfdeel, ' dat u gelaten is door

(1) Ps. 126. 3.

het geloof van Abraham, Isaäk en Jacob, van David en zoo vele heilige oudvaders en profeten, en Maria beschouwt zich zelve als uwe dienstmaagd. Zij is gewoon u haar Heer te noemen, en hare zoo reine lippen spreken nooit dan onder de ingeving haars harten. Welnu, kan eene dienstmaagd hen van zich afstooten, die aan haar Meester de diamanten, edelgesteenten en schatten brengen, welke hem zijne voorvaders vermaakt hebben? Verzekerd dus als zij is van uwe blijde toestemming, aarzelt Maria niet én voor zich zelve én voor U te antwoorden: «Zie de dienstmaagd des Heeren mij geschiede naar uw woord!»

Den volgenden ochtend verscheen Maria onder de oogen van haren Echtgenoot, even kalm en even nederig als te voren; zij was Moeder van God! Wat Joseph aangaat, hem werd vooralsnog zijn geluk niet bekend gemaakt; de Heer liet hem, om zijner wijsheid waardige redenen, nog eenigen tijd in het duister, en Maria ge-

loofde niet, dat het haar toekwam een geheim te openbaren, waarin zij geen andere rol wenschte te vervullen, dan die van nederige dienstmaagd.

Ondertusschen moest de heilige Aarts-vader noodzakelijk de uitwerkselen onder-vinden der tegenwoordigheid van Hem, die alle goed geschapen heeft. De heiligen voelen, als door een bovennatuurlijk zintuig, de nabijheid van den God onzer Tabernakelen, zelfs dan, wanneer noch godslamp noch eenig ander teeken zijne tegenwoordigheid verraaft; daar zijn er, die onwillekeurig van vreugde sidderen, wanneer zij een heiligdom binnentreden, dat aan Maria is toegewijd, en elke godvruchtige ziel meent in onze kerken een balsemgeur in te ademen, verkieselijker dan alle reukwerken. Ongetwijfeld ondervond Joseph, sinds dien gelukkigen dag, iets dergelijks in zijne woning. Hij vermoedde, dat God daar op bijzondere wijze moest verblijven; even als Jacob zeide hij tot zich zelve: «Hoe eerbiedwaardig is

deze plaats ; waarlijk, zij is het huis des Heeren. » ¹ Met den profeet riep hij uit : « Hoe liefelijk, o God, zijn uwe woontenten ! Mijn hart en mijn vleesch worden verteerd van verlangen om U te bezitten ! ² » Want van dag tot dag voelde hij zijne liefde tot God heviger branden, en hij begreep, dat Maria als het middelpunt was dezer goddelijke werkingen, welke zijn hart nooit te voren gevoeld had.

Was zij bij hem, dan verkeerde hij in eene diepe ingetogenheid en waande in den hemel te zijn ; zij scheen hem groot-scher, majestueuzer, schooner dan ooit. Hoewel Maria nooit gebruik maakte van de reukwerken, door de weeke Aziatische zinnelijkheid uitgevonden, verspreidde zich toch van haar persoon een geur, dien Joseph te recht oordeelde, als niet tot de aarde te behooren. Soms bemerkte Joseph verrast, dat zijne gedachten steeds hooger zweefden, en dat hij zich zelve afvroeg, of die vrouw niet meer dan eene sterve-

(1) Gen. 28. 16 en 17. — (2) Ps. 83- 1.

linge was, en dan meende hij in haar iets bovenmenselijks te bespeuren, iets dat hem deed sidderen. Telkenmale dat zij hem toesprak, gevoelde hij eene innige tevredenheid en werd hij, even als later Joannes de Dooper en diens Moeder, van godsvrucht doordrongen; dan zeide hij in zich zelve, even als de Bruidegom van het Hooglied: « O mijne welbeminde, hoe zoet is uwe stem! O, laat haar nogmaals in mijne ooren weerklinken. » ¹

Onderhoud met den H. Joseph.

Gelukkig zij, die leven en rusten onder de bescherming van Maria! Niets hebben zij te vreezen; noch den pijn, die des daags door de lucht snort, noch de hinderlagen, die des nachts gelegd worden. ² Zij slapen en hun slaap is rustig, want Maria waakt over hen. ³ Zij arbeiden, en de werken hunner handen zijn vruchtbaar, want Maria zegent die. ⁴ Hun huis is de woning

(1) Cant. 2. 14. — (2) Ps. 90. 5. — (3) Prov. 3. 24. — (4) Job. 1. 10.

der Engelen en van den Heer der Engelen ; hunne ziel gelijkt een tuin, ¹ die altijd bevochtigd is en nooit uitdroogt ; zij zien zich verrijkt met goederen, om wier bezit zij zelfs niet gedacht hebben te vragen : ² Maria vraagt die voor hen. Door Maria worden zij vrienden van God, ³ zij is voor hen de moeder der schoone liefde, der heilige hoop en van alle deugden. Zij verzadigt hen met hare vrucht, die de honing in zoetheid te boven gaat ; zij onderricht hen in de wegen der wijsheid, van daar dat zij nooit beschaamd worden ; voor de eer, die zij haar bewijzen schenkt zij hun het eeuwig leven. ⁴ Dit, o gelukzalige Joseph ! zijn de goederen, die U door Maria zijn geworden, want ook gij, bewonderenswaardige heilige, hebt alles door haar verkregen. Gewaardig U, dit smee ik, mij in uw geluk te doen deelen, door voor mij van den Heer eene teedere, kinderlijke liefde tot die Moeder

(1) Isaïas, 58. 11. — (2) Sap. 7. 12. — (3) Sap. 7. 14. — (4) Eccli. 24. 24. sqq.

van alle levenden te verkrijgen. Dan zal ten mijnen gunste bewaarheid worden, hetgeen zij, van haar zelve sprekende, heeft gezegd:

Volzalig die mij vindt; hij zal het leven vinden. ¹

(1) Prov. 8. 34 en 35.

VIJFDE HOOFDSTUK.

De eerste Reis.

Maria had van den aartsengel Gabriël vernomen, dat hare nicht Elisabeth, de echtgenoot van den heiligen priester Zacharias, in haar hoogen ouderdom, moeder was geworden. De H. Geest, die haar gedrag tot in de minste bijzonderheden bestuurde, deed haar het doel dier openbaring vatten. Het Woord, dat in haren schoot was vleeschgeworden, zoo begreep zij, wilde aan Joannes den Dooper zijn zegen gaan brengen; en de Voorlooper des Heeren moest de eerstelingen genieten dier genadevolheid, welke de goddelijke Moeder voor alle uitverkorenen had ontvangen.

Immers het was passend dat de Zon der

gerechtigheid haar dageraad had, evenals de zon dezer aarde; en gelijk de hoogste bergtoppen het eerst mogen schitteren in het rijzende zonnelicht, dus zou ook het goddelijk Licht, bij zijne opkomst aan den gezichteinder dezer wereld, zijne eerste stralen werpen op de eene of andere verhevenheid.

Het heilig Huisgezin, dat nu voltallig was, moest de macht zijner hulpe toonen aan eene uitgelezene familie, in afwachting van den tijd, dat het aan het heil van allen konde werken. Eindelijk, even als de Drievuldigheid des hemels, Vader, Zoon, en H. Geest, de heiliging bewerkt van alle uitverkorenen, zoo ook moest de Drievuldigheid der aarde, Jezus, Maria en Joseph, de heiliging bewerken van Joannes, het toonbeeld der uitverkorenen. En geenszins mag het onze aandacht ontgaan, dat Joseph, het hoofd van het heilig huisgezin, in dit geheim in zekeren zin dezelfde rol vervult als God de Vader in het werk van 's werelds zaligheid. Joseph is

het, die Jezus, de Bron, en Maria, het kanaal der genade, naar Joannes leidt, gelijk God de Vader ons zijn Zoon en den H. Geest gezonden heeft. Immers deze stap van Maria ware onmogelijk geweest zonder de toestemming van haar Bruidegom. Zij gehoorzaamde hem in alles, zij bestudeerde zelfs zijne minste neigingen, want zij was overtuigd dat God het aldus wilde. Indien dus Joseph ook maar eenigen tegenzin voor die reis had laten blijken, dadelijk zou Maria er van hebben afgezien.

Welk een schitterend voorbeeld heeft Joseph ons hier gegeven van zelfverloochening, van liefde tot den naaste en van gelijkvormigheid met Gods heiligen wil! Verscheidene maanden het gezelschap en het onderhoud en de zorgen willen missen van haar, wier verheven grootheid hij begon te bespeuren, en wier bijzijn hem duizendmaal dierbaarder was dan zijn leven!

Om die lange afwezigheid van Maria

te verklaren dient men te veronderstellen, dat zij, zonder te spreken over hetgeen haar zelve betrof, aan Joseph de openbaring kenbaar maakte betreffende hare nicht Elisabeth en hem vroeg, of hij het niet voegzaam oordeelde, dat zij die heilige bloedverwante ging bezoeken om haar in die omstandigheden bij te staan. Hierdoor vermeed zij te zeggen, dat het Gods wil was, om zoo op de beslissing van haren echgenoot niet den minsten drang uit te oefenen. Zij wist dat men zelfs de zekerste openbaringen aan het wettig gezag moet onderwerpen, en zij had overigens een zoo grooten dunk van Josephs heilichheid, dat diens minste bevelen door haar als godsspraken van den H. Geest werden opgenomen. Van zijnen kant koesterde Joseph een te diepen eerbied voor zijne jonge Echtgenoote, dan dat hij met haar in denkwijze zoude verschillen.

Eerst zegende hij den Heer voor de aan Zacharias verleende gunst; daarna voegde hij er bij: «Dierbare Maria, zoo ik alleen

met mijn hart te rade ging, zoude ik slechts met groote moeite er toe kunnen besluiten U deze woning te zien verlaten. Maar God heeft door zijn Engel tot U gesproken; mij spreekt Hij door uwen mond; laten wij dus beiden gehoorzamen, gij door aan uwe verheven bloedverwante uwe zegenrijke tegenwoordigheid te schenken, die zij zeker meer verdient dan ik, en ik door U tot geleider te dienen tot aan Hebron. ¹

Men kan er inderdaad niet aan twijfelen, of Joseph heeft deze reis, en ook alle, die Maria later moest doen, medegemaakt. De afstand van Nazareth tot Hebron bedroeg vijf en twintig mijlen, en bij de Joden was het nog minder dan bij ons voegzaam, dat een jonge dochter van Maria's leeftijd uitging, zonder door een of ander bezadigd persoon vergezeld te worden. ² Doch aan wien zoude Joseph

(1) Vrij algemeen wordt deze stad voor de woonplaats van Zacharias gehouden.

(2) Dit is eene opmerking van Benedictus XIV.

die zorg hebben toevertrouwd? Waarom zou hij er een ander mede belast hebben? Dit, dunkt mij, ware een verzuim van oplettendheid geweest, en hiertoe was zijne kiesche genegenheid voor de H. Maagd niet in staat. Daarenboven was hij het nog verschuldigd aan den eerbied voor twee zoo edele, zoo eerbiedwaardige personen, als Zacharias en Elisabeth waren.

De toebereidselen tot de reis waren weldra gereed: Maria sloeg haren sluier over het hoofd en verzamelde in een mandje eenige mondbehoeften voor de reis; Joseph bond zijne voetzolen aan, nam zijn stok, en na den Engel Raphaël gebeden te hebben hen, gelijk eertijds den jongen Tobias, te vergezellen, sloten zij de deur van hun huisje, en sloegen den weg in naar de bergen van Juda.

In diepe ingetogenheid schreden zij, gelijk de H. Lucas bemerkt, haastig voort.¹ Maria onderhield zich met God, die in haar troonde, en Joseph verhief

(1) Luc. 1. 39.

zich, door de schoonheden der natuur, tot de beschouwing aan Gods eigenschappen. Bij wijlen verbrak hij het stilzwijgen om Maria's heilig onderhoud te genieten, en zij van haren kant voldeed gaarne aan dien wensch, deels uit inschikkelijkheid, deels omdat hare nederigheid haar altijd eenige vrucht deed trekken uit de godvruchtige opmerkingen van een zoo heilig man, wien Gods geest geheel vervulde. En waarvan anders spraken zij, tenzij van het gelukkig kind, welks wonderbare ontvangenis tot hunne reis had aanleiding gegeven, en over Hem, van wien Joannes slechts de Voorlooper was, en wiens aanstaande verschijning alle stammen van Israël bezig hield?

Daar Jerusalem op den weg lag van Nazareth naar Hebron, kan men niet veronderstellen, dat onze reizigers verzuimd zonden hebben er een weinig te vertoeven. Het is bekend dat de tempel de lievelingsplaats was van elken braven Israëliet, dat één dag, doorgebracht in zijne heilige

voorhoven, hun zoeter scheen dan duizend andere dagen. ¹

Waren zij van Gods heiligdom verwijderd, o dan smachtte hunne ziel naar het oogenblik waarop zij het weder mochten aanschouwen, gelijk een hert verzucht naar de bron, waar het gewoon is zich te laven. ² Daarenboven hadden Maria en Joseph er behoefte aan om, aan den voet der altaren, de dankbaarheid, waarvan hunne harten overvloedigen, als een helder water, uit te storten. Maria wenschte den eeuwigen Vader hulde te brengen voor haar maagdelijk moederschap, en Joseph wilde hem bedanken voor de gunst, van zijn bestaan aan dat van de heiligste der vrouwen te hebben verbonden.

Na hare godsvrucht bevredigd te hebben ging Maria Anna, hare dierbare meesteres, begroeten: zij vertrouwde haar in stilte toe, hoe gelukkig zij was in het gezelschap van Jacobs zoon. Op zijne beurt kwam ook Joseph aan die eerbied-

(1) Ps. 83. — (2) Ps. 41.

waardige vrouw zijn eerbied betuigen; en daar noch de een, noch de andere haar een woord sprak over de openbaring, die de oorzaak was hunner reis, vroeg zij hun, of de gebeurtenis hun reeds ter oore was gekomen, die den tempel en de heilige stad in opschudding had gebracht. Zij verhaalde hun, hoe Zacharias, zes maanden geleden, het heiligdom was binnengegaan, om er den wierook te branden; hoe hij langer dan naar gewoonte er vertoefd had, tot groote verbazing van het volk, dat aan de tempeldeur op zijn zegen wachtte; hoe hij eindelijk, uit het heiligdom wedergekeerd, de handen zegnend over de omstaanders had uitgestrekt, maar de door God voorgeschreven zegningswoorden ¹ niet had kunnen uitspreken. Nog voegde zij er bij, dat men later vernomen had, dat de Heer een blik van barmhartigheid op Elisabeth geworpen, en haar verlost had van de schande der onvruchtbaarheid, en dat de voornaamste

(1) Num. 6. 23.

wetgeleerden niet twijfelden, of het kind, dat uit haar zoude voortkomen, had eene schitterende bestemming, die in verband stond met de komst van den Messias.

Deze bijzonderheden deden Joseph diep verbaasd staan en bereidden zijne ziel op nog grooter wonderen voor. Toen zij zich weder op weg hadden begeven, vroeg hij aan zijne heilige gezellin, of zij niet geloofde, dat dit wonderbaar kind, hetwelk op zoo buitengewone wijze was aangekondigd, misschien wel de tweede Elias konde zijn, dien de profeten hadden voorspeld, de Stem van Hem, die roept in de woestijn, de Voorlooper eindelijk, die de paden voor den Messias moest bereiden? ¹

En wijl Maria wist dat het inderdaad zoo was, bevestigde zij hem in deze gedachte. « Zoo is het dan niet onmogelijk, voegde Joseph er bij, dat onze oogen den Zaligmaker zelve aanschouwen? » — « Heer, gaf zij vreugdevol ten antwoord, even als gij, denkt ook uwe dienstmaagd, dat wij

(1) Isaias. 40. 3.

reden hebben dit te hopen.» — « Kunnen wij niet verder gaan, sprak Joseph weder; zoo de Voorlooper reeds op de wereld is, mogen wij dan niet veronderstellen, dat de Koning der koningen zelf verschenen is, en dat reeds eene dochter van David zijne moeder is geworden? Weet gij dit niet, gij, die door den Engel verwittigd zijt van de aanstaande geboorte van Zacharias' zoon? O, zoo niets U het belet, zeg het mij dan!» — Meer en meer bewogen, maar altijd getrouw in het bewaren van het geheim, dat harer nederigheid was toevertrouwd, antwoordde de voorzichtige Maagd ongetwijfeld in dezer voege: « Mij dunkt, dierbare Joseph! dat gij zulks kunt gelooven, want er staat geschreven: « Zie, ik zend mijn engel, die den weg voor mij zal bereiden, en dadelijk zal in zijn tempel komen de Heerscher, dien gij verlangt, en de Engel des Verbonds, dien gij vraagt.» ¹

Daarop haalde Joseph zich al de heiligste

(1) Malach. 3. 1.

vrouwen voor den geest, die in Davids geslacht gevonden werden; doch niet eene kon de vergelijking met Maria doorstaan. Voorzeker, zoo zal hij onwillekeurig tot zich zelven gezegd hebben, ware zij niet mijne echtgenoot, il zou gelooven dat voor haar de hooge eer was weggelegd, om der wereld den Gewenschte der volkeren te geven. Moet ik dan aannemen dat er nog reiner, nog volmaakter vrouw bestaat? Welzalig het huis, dat zulk een schat verbergt.... Doch neen, aan God de taak de harten te peilen.

Van haren kant, deed ook Maria eenige vragen aan Joseph. « Heer, vroeg zij, hoe moeten wij ons voorbereiden op de komst van Israëls Verlosser? » — « O Maria, antwoordde Joseph, gij weet dat veel beter dan ik; aan U komt het toe mij te onderrichten. » — « Waarom zeide Maria nu, waarom spreekt mijn Heer aldus tot zijne dienstmaagd? de man is het hoofd der vrouw; hij moet onderrichten, zij, luisteren. Want niet Adam is verleid ge-

worden, maar Eva heeft zich laten bedriegen en haar man in hare overtreding medegesleept. » ¹ — « Dierbare Meesteres, hernam Joseph, daar gij het aldus verlangt, zal ik u zeggen, wat ik er van denk. De goddelijke liefde schenkt ons die groote gave, en de liefde alleen kan haar erkennen. God eischte de liefde onzer vaders, omdat Hij hun het beloofde land had geschonken; ² hoe veel te meer wil Hij dan bemind worden voor de gave, waarmede Hij zich zelve wegschenkt? Hij, die de liefde zelve is, wat kan Hij anders vragen dan onze liefde? » — « Ja, zoo is het! riep de H. Maagd verrukt uit, o ja, liefde, liefde, liefde! Beminnen wij Hem, beminnen wij Hem uit al ons vermogen! Dat is alles, wat Hij van ons vraagt. »

Onderhoud met den H. Joseph.

Zeer te recht, o gelukzalige Joseph, heeft Jezus gezegd, dat de mond spreekt

(1) 1. Tim. 2. 11. — (2) Deut. 10. 12.

van den overvloed des harten. ¹ Uw hart is vol van God en van Gods liefde, en daarom kunt gij van niets dan van God spreken. Mijn hart is vol van ijdelheid, van daar dat ik over niets dan over ijdele zaken spreek. Echter weet ik, dat diezelfde Jezus ons verzekert, dat Hij zich altijd onder hen bevindt, die in zijn naam vergaderd zijn, en dat Hij hunne wenschen verhoort. ² Zoo vertoonde Hij zich aan de leerlingen, die zich, op den weg naar Emmaüs, over Hem en over zijn smartvol lijden onderhielden; Hij troostte en verlichtte hen, Hij ontstak zijne liefde in hunne harten. ³ Hetzelfde zoude Hij voor mij doen, zoo ik mijne wufte gesprekken wilde laten varen, om over Jezus, over Maria en U te spreken. Soms, inderdaad, zou ik het wel willen, en de genade noodigt mij er toe uit; maar eene valsche schaamte sluit mijn mond, gelijk aan die Joden, die in hun hart in Jezus ge-

(1) Matth. 12. 34. — (2) Matth. 18. 20. — (3) Luc. 24. 13. sqq.

loofden, en het niet voor de ontrouwe Synagoge durfden bekennen. ¹ Verkrijg mij, o groote heilige, meer liefde tot Jezus, opdat ik, gelijk gij en de Apostel der volkeren, aan niets anders kunne denken dan aan Jezus, tot en van niemand anders wete te spreken dan tot en van Jezus: verwerf mij de kracht om het menschelijk opzicht onder den voet te treden, opdat niet in mij deze verschrikkelijk bedreiging, door Jezus uitgesproken, vervuld worde.

'k Zal blozen over hen, die blozen over mij. ²

ZESDE HOOFDSTUK.

Hebron.

Terwijl het heilig Echtpaar zich aldus godvruchtig onderhield, bereikten zij het huis van Zacharias, dat op ongeveer twee mijlen afstands van Jernzalem was gelegen.

(1) Joan. 12. 42. — (2) Luc. 9. 26.

Elisabeth, veronderstellen wij, bevindt zich op dat oogenblik in haar binnenvertrek, Maria spoedt er zich dadelijk heen, en Joseph verwijlt, uit een zeer natuurlijk gevoel van kieschheid, aan den ingang van het huis, en onderhoudt zich door gebaren met den toesnellenden Zacharias. Middelerwijl hebben in het inwendige des huizes die grootsche dingen plaats, welke de H. Lucas ons verhaalt : Joannes wordt geheiligd ; zijne Moeder, bezielde door den H. Geest, overlaadt hare hooge Gast met loftuigingen en dankzeggingen ; Maria zelve zingt haar weergaloozen lofzang. Na deze gedenkwaardige samenkomst, vervoegden beiden zich bij Joseph, die de gelukkige moeder naderde, diep voor haar boog en haar in de hartelijkste woorden geluk wenschte. Elisabeth, nog geheel onder den indruk harer profetische verrukking, dankte Joseph met een vloed van woorden voor het geluk, haar jeugdige bloedverwante weder te zien. Zij wist maar niet, welke eerbewijzingen te geven

aan dien bewonderenswaardigen man, wien God een zoo kostbaren schat had toevertrouwd ; zij beschouwde hem met een gevoel van eerbied en verbazing tevens. Want zeer te recht veronderstelde zij, of liever, deed de H. Geest haar begrijpen, dat de verhevenheid van Maria's man geëvenredigd was met de verhevenheid zijner roeping. Aanstonds liet zij dus hare hooge gasten de voeten wasschen, ja, zelve zou zij hun dezen dienst hebben bewezen, hadden zij er in toegestemd, daarna deed zij hen aan hare tafel aanzitten. Zacharias gaf door gebaren zijne vreugde te kennen van twee zoo dierbare personen bij zich te zien, en overlaadde Joseph met liefkoozingen. Zijne groote bedrevenheid in de wetenschap Gods deed hem spoedig in den nederigen werkman alle hoedanigheden ontdekken, die een volmaakt rechtvaardig man kenmerken, zoodat hij diepe achting gemengd met teedere genegenheid, voor hem opvatte. Overigens was ook hij onder den invloed van Maria's heiligende tegenwoor-

digheid, en vermoedde hij, nog zonder te weten waarom, dat de aankomst van het verheven echtpaar, voor zijn zoon, voor zijne vrouw en voor hem zelven eene alerbijzonderste genade was.

Wat Joseph aangaat, al was hij ook onbekend met het geheim, zoo even in Gods Wegbereider en diens moeder uitgewerkt, toch kon hem de wonderbare indruk niet ontgaan, welken Maria's tegenwoordigheid op Elisabeth maakte. Hij bemerkte dat zij, hoewel reeds op bejaarden leeftijd, ¹ als verjeugdigd scheen, dat zij levendig, vlug, opgeruimd was in omstandigheden, die haar lijdende en afgemat moesten doen schijnen. Zoo dikwijls Maria haar naderde, scheen zij vuur te vatten; dan schitterden hare oogen, dan ontvlamde haar gelaat en bewoog zij zich heen en weder, als de kompasnaald in de nabijheid van een magneet; dan lag er op haar gelaat meer dan vriendschap, meer dan eerbied, men las daar diepe hulde en aanbidding.

(1) Luc. 1. 7.

Bij wijlen stierde zij haar geheimzinnige woorden toe, maar die plotseling door een smeekenden oogopslag der nederige Maagd werden afgebroken; en wanneer zij aan Maria de eene of andere dienst bewees, dan was haar gelaat ingetogen en ernstig als dat eens priesters aan het altaar. Joseph zag dit alles, en zóó werd zijne ziel door de werking des H. Geestes voorbereid, om de openbaring van de wondervolle waardigheid zijner Echtgenooten en van zijn eigen glorie te ontvangen.

Na eenige dagen onder dit heilig huisgezin verbleven te hebben, deelde Joseph aan Elisabeth zijn voornemen mede om te vertrekken. Deze bad hem hen niet te berooven van zijne heilige gesprekken en van de troost, die Maria hun verschaft, op het oogenblik zelf dat zij eerst recht de zoetheit er van begonnen te smaken; Zacharias, die begreep, waarover gehandeld werd, voegde zijne sprake-looze beden bij die zijner vrouw, en dat

met die angstige en treffende uitdrukking, eigen aan hen, die van spraak en gehoor beroofd zijn. Maar de heilige Aartsvader beminde te zeer zijne armoede en nederige bezigheden, om er in toe te stemmen nog langer in ledigheid en overvloed te leven. Om echter zoo veel in zijn vermogen was aan het verlangen van Elisabeth en Zacharias te voldoen, stond hij toe, dat Maria nog eenigen tijd bij hen zou toeven. Toen smeekte Elisabeth hem met tranen, of Maria dan blijven mocht tot de geboorte van hun kind. De nederige Maagd bewaarde ondertusschen het stilzwijgen, en hoewel bekend met Gods wil, liet zij haar man vrijelijk over haar persoon beschikken. Diep was Joseph getroffen, toen hij eene Heilige, wier dienaar hij zich onwaardig achtte te zijn, allerootmoedigst vóór zich zag staan.

Zoo van den eenen kant eene zoo lange afwezigheid van zijne beminde bruid hem zeer hard viel, van den anderen kant was hij verrukt over de achting, die men haar

toedroeg en hij meende dat het aan God niet dan aangenaam kon zijn, als hij aan Elisabeth, die reeds zoo lang het onderhoud met haar man moest ontberen, zulk een dienst bewees. Dus liet hij aan het goedig hart van Maria over in deze zaak te beslissen. Wat Maria nu besloot, kan wel niet twijfelachtig zijn; zij antwoordde zeker haren Bruidegom: « Dierbare Joseph, zoo gij het wilt, zal uwe dienstmaagd gaarne het verlangen van hare nicht bevredigen. » Dit antwoord voerde Elisabeths vreugde ten top; zij bracht het over aan Zacharias en te zamen bedankten zij Joseph allerhartelijkst. Ten laatste vroeg deze den zegen van den bedienaar des Heeren, zeide Maria, Zacharias en Elisabeth vaarwel en vertrok, de beide laatsten gansch doordrongen latende van den geur zijner deugden.

Toen hij in zijne woning was terug gekeerd kwam deze hem ongetwijfeld wel ledig, wel armoedig voor, want Haar, die er de rijkdom en schoonheid van uit-

maakte, vond hij er niet. Toch stond Maria's beeld hem overal voor oogen; hij meende haar te zien zitten aan dien haard, waar zij reeds bij het kriecken van den dag het smeulende vuur opwakkerde; aan dat venster waar zij gewoonlijk zat te spinnen onder het zachtjes zingen van 's Heeren lof; meermalen zelfs was het hem, als vernam hij Maria's stem. Des avonds, wanneer de zon achter de bergen wegdook, verbeeldde hij zich, dat zij hem zou komen roepen om het sober avondmaal te gebruiken; en begon hij zijn gebed te verrichten, dan nog dacht hij aan haar om zich tot ingetogenheid te stemmen..... « Wie, zoo dacht hij, wie mag toch die vrouwe zijn? Is zij wel eene sterveling? De Engelen Gods, zijn zij schooner en zijne Aartsengelen, zouden zij heiliger zijn? Welke liefelijkheid ligt over alles wat zij doet! Welke gepastheid in alles wat zij zegt! Welke majesteit schittert in haar nederigen blik!..... De Wijze raadt den man aan zijne oogen af te wenden van de schoonheid der vrouwen:

doch hare schoonheid voert mij enkel tot liefde voor God, ten minste het gevoel, dat zij in mij opwekt, is in geen geval eene aardsche liefde. Vooral sinds eenige dagen schijnt het mij toe, dat God in haar is, en gaarne zoude ik met den profeet uitroepen : Mijn God ! wat is er voor mij in den hemel ? Vind ik U niet terug in Maria ? Gelukkige Zacharias ! gelukkige Elisabeth ! duizendwerf gelukkiger zijt gij dan Obededom, want welke zegeningen zal die nieuwe Arke op uwe zoo goed bereide zielen aftrekken ! Gelukkig ook het kind, dat lange dagen haar heiligen invloed zal genieten en onder hare hoede ter wereld mag komen ! »

Doch terwijl Joseph aldus zijne eenzaamheid verzoette door de gedachte aan Maria's deugden, verkondde deze den lof van haren Bruidegom ten huize van Zacharias. Dikwijls zeide Elisabeth, terwijl zij Maria's handen in de hare nam en ze eerbiedig kuste : « Gezegend zijt gij onder alle vrouwen, en gezegend is de vrucht

uws lichaams ! Waaraan heb ik het te danken in mijn huis de Moeder des Heeren te mogen ontvangen ? Geloofd zij God, dat Hij u de gedachte heeft ingegeven mij te bezoeken ! Gezegend moet ook gij wezen, die tot mij gekomen zijt ! Gezegend zij ook Davids verheven Zoon, uw Echtgenoot, die uit liefde voor ons uwe tegenwoordigheid wil ontberen ! Hoe gelukkig is hij niet in U het puik juweel der menschelijke natuur te bezitten, U te kunnen zien, U ieder uur te kunnen hooren en de lucht te mogen inademen, die gij doorbalsemt !.... » En Maria wier nederigheid door die loftuitingen gekweld werd, antwoordde haar : « Wensch mij liever geluk, mijne zuster, dewijl ik vereenigd ben met dien rechtvaardige, met dien man naar Gods hart. » Vervolgens weidde zij uit over de schoone hoedanigheden van hem, dien zij bij voorkeur haren heer noemde, en dat op een toon van zoo innige overtuiging, dat zij er somwijlen in slaagde, zich zelve voor

een oogenblik te doen vergeten en op Joseph de bewondering te trekken, waarvan zij zelve het voorwerp was. Zij sprak met verteedering over zijne volmaakte goedheid, over de zorgen, waarmede hij haar omgaf, over zijne engelachtige zuiverheid, over zijne godsvrucht, over zijne vereeniging met God, over het vurig verlangen, dat hem verteedde, om het rijk van den beloofden Messias te aanschouwen. Neen, zij betreurde geenszins Jerusalems tempel, zoo sprak zij, want in het huis van Jacobs zoon had zij een getrouw afbeeldsel van dat heiligdom, en in zijn gedrag de schoonste voorbeelden van Simeon en de heiligste priesters wedergevonden. « Zie, lieve Elisabeth, voegde zij er bij, zie, daarom heeft Israëls Verlosser in ons huis willen geboren worden. Wanneer de reiziger een veld voorbijgaat, dat overdekt is met een rijken oogst, zegt hij dan niet tot den heer des akkers: « De zegen des Heeren is op U nedergekomen ! » ¹ Ik

(1) Ps. 128. 7.

ben het veld, en Joseph is het, dien God in mij heeft gezegd. O hoe groot zal zijne vreugde wezen, wanneer het geheim hem zal bekend worden; wanneer hij Hem zal kunnen aanschouwen, dien de Heer hem toezendt! En hoe gelukkig zal ik zelve wezen, wanneer ik mijn Kind hem ter omhelzing zal kunnen aanbieden en in zijne armen geven, wanneer ik mijn God zal kunnen leeren hem Vader te noemen. »

Onderhoud met den H. Joseph.

De Wijze Man heeft gezegd, dat de sterke vrouw door haar man zal geprezen worden; ¹ maar gij, gelukzalige Joseph! gij zijt geprezen door de sterke Vrouw bij uitnemendheid, door de Vrouw, gezegend onder alle vrouwen. Hoe zoet is het mij aldus uwen lof te hooren verkondigen door dien mond, door welken de H. Geest spreekt, door dien mond, die slechts een woord behoeft te uiten om het kind in

(1) Prov. 31. 28.

den schoot zijner moeder met genaden te vervullen, door dien mond eindelijk, die geen leugentaal zou kunnen uitbrengen. O hoe is de achting van Maria alleen reeds in staat U te troosten over de vergeetelheid, waarin gij leeft! Hoe onzinnig ben ik, wanneer ik onder de menschen tracht te verschijnen, ¹ om hunne ijdele loftuitingen te vernemen! Geef, o heilige Beschermmer, dat mijn eenig verlangen voortaan zij om aan Jezus en Maria te behagen en met hunne goedkeuring tevreeden te zijn. Maak dat ik begrijpe, hoe ijdel en vergankelijk het loon is van hen, die, na veel zwoegens, er in slagen de bewondering der wereld tot zich te trekken;² hoe de eenig duurzame en benijdenswaardige glorie die is, welke Jezus Christus zijn getrouwen leerlingen heeft beloofd:

In de eeuwen zonder eind zal de gerechte schitteren. ³

(1) Matth. 23. 5. — (2) 1 Cor. 4. 2. — (3) Matth. 13. 43.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

De Openbaring.

De meeste schriftuurverklaarders zijn van oordeel, dat Maria bij Elisabeth ver-
toefde tot aan de geboorte van Joannes
den Dooper. Trouwens het was voegzaam,
dunkt ons, dat zij, na van haar man ver-
lof te hebben bekomen om drie maanden
in dat huis te verblijven, hetzelfde niet
verliet, dan na eerst hem te hebben geze-
gend, die nog meer het kind van haar
dan van Elisabeth was. Zij moest het aan
haar harte drukken, om het, in zekeren
zin, te doen liefkoozen door den godde-
lijken Vriend, dien het eerst na dertig
jaar weder zou ontmoeten. Hare lippen,
die reeds het gelukkig kind hadden ge-
heiligd, moesten op zijn smetteloos voor-
hoofd het onuitwischbaar zegel drukken
van de maagdelijkheid, het martelaar-
schap en de voorbeschikking. Overigens

is het ons onmogelijk te beslissen, of de H. Joseph Maria bij Elisabeth is gaan afhalen, noch of de allerheiligste Maagd haar vertrek heeft uitgesteld tot na de besnijdenis van Joannes; zeker schijnt het evenwel, dat de heilige patriarch niet tegenwoordig was, toen Zacharias eindelijk de spraak herkreeg, en zijn bewonderenswaardigen lofzang aanbief. Anders zou die heilige priester zich moeielijk hebben kunnen bedwingen, om aan Joseph de Moeder bekend te maken van dien machtigen Verlosser, dien God, gelijk hij zong, thans had opgewekt in het huis van David. ¹

Maar waarom toch heeft God zoo langen tijd het geheim van Maria's goddelijk moederschap voor Joseph verborgen gehouden? Diende hij er niet vóór ieder ander, vóór Elisabeth en Zacharias, mede bekend gemaakt te worden?

Op die vraag antwoorden wij, dat het groot verlossingswerk reeds in den be-

(1) Luc. 1. 69.

ginne gemerkt moest zijn met het zegel van lijden en vernedering. Joseph, die in dat werk eene zoo gewichtige rol zou vervullen, moest eerst, even als de oudvader, wiens naam hij droeg, een zwaard zijne ziel voelen doorboren; ¹ Maria zelve, de heiligste der schepselen, moest, even als haar Zoon, aan de vuurproef der beschaaming worden onderworpen. ² Er staat geschreven, dat men het eeuwig leven niet kan ingaan, dan langs den weg der beproevingen; ³ welnu, de enge deur van dat leven is de kennis van Jezus Christus, gelijk deze zelf heeft gezegd. ⁴ Elisabeth was tot die verheven kennis voorbereid door den smaad eener langdurige onvuchtbaarheid; Zacharias, door een gedwongen stilzwijgen van meer dan negen maanden, een stilzwijgen, zooveel te pijnlijker, daar het hem als eene straf was opgelegd. Joseph moest niet alleen Jezus Christus kennen, maar in naam der Kerk

(1) Ps. 18. — (2) Ps. 68. 20. — (3) Act. 14. 21. — (4) Joan. 17. 3.

moest hij dien goddelijken Bruidegom bij diens geboorte tot zich nemen, Hem beminnen en opvoeden: kon hij zoo groot eene eer te duur betalen? Niets eindelijk was beter dan deze beproeving, om de groote voorzichtigheid van onzen Heilige, zijne getrouwheid aan Gods wet, zijne achting voor Maria, en bijgevolg hare bewonderenswaardige deugd in het schitterendste daglicht te stellen.

Gedurende die donkere dagen hield Joseph niet op, volgens den raad van den Wijzen Man, ¹ God om verlichting te smeeken. Want groot was zijne verlegenheid: eene onechte nakomeling-schap in de zuivere stamlijst zijnen voorvaderen op nemen, en vreemde loten op Davids geslachtsboom inenten ware een verraad geweest; doch een niet minder zware misdaad was het in zijn oog, ook maar de minste blaam boven het hoofd zijner kuische gezellin te laten zweven. Zij was altijd zoo onderworpen, zoo

(1) Eccli 2. 2. seq.

eerbiedig jegens hem ; en dan, haar blik was zoo zeker, zoo kalm, hare handelwijze zoo oprecht en open, dat hij onmogelijk eenigen twijfel omtrent hare deugd kon koesteren. Want openbaarde Maria al niet hare glorie, er over blozen kon zij evenmin; zij nam niet den minsten kunstgreep te baat om haar te ontveinzen. Ongetwijfeld dacht hij er somwijlen aan, haar te ondervragen; maar de onbeschrijflijke mengeling van oprechtheid, zoeten ernst en bovenmenschenlijke majesteit, die op het voorhoofd der vijftienjarige Maagd schitterde, overmeesterde hem, en deed het woord op zijne lippen sterven.

Hoe het ook zij, Joseph ontving geen ander licht, en nu meende hij zijnen plicht te vervullen, door in het geheim het zoete hutje van Nazareth te verlaten. ¹ Dit smartelijk besluit was hij ongetwijfeld van plan uit te voeren, in dienzelfden nacht, waarin de Engel des Heeren, de hemelsche vertrouweling van de geheimen des

(1) Matth. 1. 20. sqq.

Eeuwigen, Gabriel in één woord, hem in zijn droom verscheen en tot hem sprak : « Joseph, zoon van David, vrees niet Maria als uwe huisvrouw te behouden. Zij is Moeder geworden door de werking van den H. Geest ; zij zal een Zoon ter wereld brengen, wien gij den naam Jezus zult geven, want Hij zal zijn volk van de zonde verlossen. En dus zal de voorzegging vervuld worden, die luidt : Zie, eene Maagd zal ontvangen en een Zoon baren, wiens naam zal zijn Emmanuël, dat is, God met ons. » ¹

Deze goddelijke woorden verdienen onze onverdeelde aandacht ; zij strekken Joseph tot groote eer, en wijzen ons duidelijk de plaats aan, die God hem van te voren in het heilig geheim der menschwording had toegedacht.

Eerst dienen wij op te merken, dat de Aartsengel ten doel heeft om in Josephs ziel de overtuiging te vestigen van het goddelijk Moederschap zijner echtgenoot.

(1) Matth. 1. 20 sqq.

Ziehier dus, hoe wij meenen zijne woorden te kunnen vertolken. Joseph, waarover verontrust gij U? Hoe begrijpt gij niet hetgeen uw geluk en uwe glorie uitmaakt? Weet gij dan niet, dat de Emmauël moet geboren worden in het huis van een zoon van David, en hebt ge niet in Isaïas gelezen, dat zijne moeder eene Maagd zal zijn? ¹ Maria's deugden kent gij, en dat David uw stamvader is, terecht moogt gij er op roemen. Besluit dus hieruit, dat het God zelf is, die ter vervulling der belofte, welke Hij aan dien heiligen koning heeft gegeven, u onder alle mannen heeft uitverkoren, om de echtgenoot te zijn der voorbeschikte Maagd, der glorievolle Moeder van den Godmensch. Die Godmensch zal uw Zoon, gij zult zijn vader wezen, en in die hoedanigheid en als plaatsvervanger van David, zult gij Hem den heiligen naam Jezus geven. Want dat goddelijk Kind zal de Verlosser

(1) Isaïas, 7. 14.

zijn, die aan de menschen van het begin der wereld is beloofd.... ¹

En nu zouden wij Josephs verrukking willen schetsen op het oogenblik, dat hij die hemeltijding ontvangt: doch zoo iets moet men gevoelen, het beschrijven is onmogelijk. Een oogenblik te voren, en hij zag een onoverkomelijken afgrond tusschen hem en Haar, die hem liever was dan zijne eigene ziel, en nu vindt hij haar weder, schooner, reiner, eerbiedwaardiger dan ooit, en God zelf snoert de banden, die hem aan Maria verbonden, nauwer, ja, voor eeuwig vast, en legt hem de zoete verplichting op nooit van haar te scheiden!

Joseph, zegt de gewijde schrijver, ont-

(1) De juistheid dezer vertolking zal nog beter blijken, wanneer men bedenkt, dat de Evangelist Mattheus, die deze toespraak mededeelt, reeds den geslachtsboom van den H. Joseph had aangegeven; dat ook de Evangelist Lucas ons op twee plaatsen leert, dat Joseph van David afstamt, en dat noch de een, noch de ander, noch een der schrijvers van het Nieuwe Testament zegt, tot welke familie Maria behoorde.

waakt. — Welk een ontwaken ! Het doet, ons denken aan het ontwaken van Jacob,¹ als hij eensklaps verneemt, dat zijn welbeminde zoon, dien hij reeds vijftien jaren lang beweent, niet alleen vol leven is, maar zelfs heerschappij voert over geheel Egypte. Wat zwakke vergelijking ! Joseph beminde zijne Echtgenoote oneindig meer, dan Jacob ooit zijn zoon kon liefhebben, en op het oogenblik zelf, waarop hij haar beschouwde als ware zij dood voor hem, mocht hij ze wederom ontvangen uit de handen van God, die haar hoog boven alle andere schepselen verheven had. Ja, daar op eenige schreden afstands van hem, daar rustte de vrouwe, voor eeuwen aan Adam beloofd, door de Oudvaders en Profeten verwacht en door de afbeeldsels der oude Wet aangekondigd. Daar rustte de eenige hoop der menschen, de Koninginne der Engelen, de Moeder van God ! En door haar was Joseph zelf de erfgenaam der belofte ; weldra zou hij den Zaligmaker

(1) Gen. 75. 26.

der wereld kunnen aanschouwen; hij zou Hem aan zijn hart drukken, hij zou Hem zijn Zoon noemen! — Vol vreeze riep hij ongetwijfeld uit: Hoe schrikkelijk is deze plaats! voorwaar, dit huis is het huis van God, en ik wist het niet.¹ O edele dochter van Joachim, zal ik nog onder uwe oogen durven verschijnen? Niet ten onrechte dus deed uw blik mij van eerbied sidderen, en scheen het mij toe, dat uw voorhoofd, die troon der maagdelijke zedigheid, door een schitterenden lichtkrans omstraald was!.... Maar, o Koning der koningen, Adonai, almachtige Heer, Vader aller wezens, is het dan mogelijk dat Gij van uw troon in mijn huis hebt willen nederdalen? Wie ben ik, groote God, dat Gij uw oog op mij hebt laten vallen?....

Onderhoud met den H. Joseph.

Altijd, o groote Heilige, was voor Gods

(1) Gen. 28. 46 en 47.

vrienden de vernedering de weg ter glorie,¹ en door verlegenheid en beschaming maakten zij zich hun innigen omgang met de eeuwige Majesteit waardig. Jacob vluchtte uit vrees voor machtige vijanden op het oogenblik dat de Heer hem verscheen.²

Niet in het paleis van Egypte's koningen, niet ten tijde dat hij als de zoon van Pharao's dochter in aanzien was, maar toen hij als vluchteling en daglooner eene kudde schapen hoedde, zag Mozes Hem, die is, en hoorde hij diens stem.³ Job was van den troon gestooten en zat neer op eene plaats, waar men de vuilnis weg-wierp, toen God zich aan hem vertoonde, en hem prees in het bijzijn zijner lasteraars.⁴ De Zaligmaker heeft de eerste plaats in zijn koninkrijk beloofd aan den nederigste;⁵ en zelf is Hij zijne heerlijkheid ingegaan eerst na zich tot den dood des kruises te hebben vernederd.⁶ Hoe zoudt gij dan, gij, Gods dierbaarste vriend,

(1) Prov. 15. 33. — (2) Gen. 28. 12. sqq. 32. 24. sqq. — (3) Exod. 3. 1. sqq. — (4) Job. 42. 5. sqq. — (5) Matth. 18. 4. — (6) Luc 24. 26.

van die wet ontheven zijn geworden?

Maar hoe komt het, dat ik, ellendige aardworm, geen enkele beleediging, geen enkel gering verzuim van oplettendheid kan verdragen? Waarom verlang ik door een ieder geacht, geëerbiedigd en geprezen te worden? Hoe begrijp ik niet, dat ik zodoende mij afscheid van de kinderen Gods, en mij plaats aan de zijde der vijanden van Jezus' kruis, aan de zijde van Satan, den vader der leugentaal en des hoogmoeds? O mijne geliefde Beschermers, verkrijg voor mij door uwe gebeden, en door de bemiddeling van haar, die te gelijk het verhevenste en het nederigste aller schepselen is, de genade van gaarne veracht te zijn, mij, gelijk Jezus verlangt, te verheugen, wanneer de menschen mij berispen en lasteren, en integendeel te beven, wanneer zij mij vleien en verheffen. ¹ Geef dat ik de vernedering minstens verdure zonder mij te beklagen, en mij in verachting en beleediging trooste,

(1) Luc. 6. 22 en 26.

door gedachtig te zijn aan dit woord van den profeet :

Een diep ootmoedig hart is het verblijf van God. ¹

ACHTSTE HOOFDSTUK.

De Eerste Dienaar van Maria.

De ziel met dankbare blijdschap overstelpt, verbeidde de H. Oudvader, vol ongeduld, de eerste stralen der zon. Eindelijk hoorde hij het gerucht van Maria's voetstappen in het huis, en aanstonds ijlde hij haar te gemoet.

Mij dunkt, ik zie hem blootsvoets en sidderend, gelijk eertijds Mozes, ² dat nieuwe brandende braambosch naderen, een braambosch zonder doornen, altijd getooid met de bloem der maagdelijkheid in de vlammen van het goddelijk moederschap.

Maria haastte zich hem, als naar ge-

(1) Isaias, 57. 15. — (2) Exod. 3. 5 en 6.

woonte, met eene diepe buiging te groeten. Doch nauw vernam hij hare stem, of reeds lag hij ter aarde, en aanbad het diepe geheim van een vernederden en uit liefde tot de menschen vernietigden God. Op het zien hiervan begreep de gelukkige Maria dat haar gebed was verhoord, en nu wierp ook zij zich op de knieën om den Heer te zegenen. Veilig mogen wij gelooven dat hunne dankzegging niet minder hartelijk, noch minder langdurig was, dan die van den ouden en jongen Tobias, toen de Aartsengel zich aan hen bekend maakte.¹ Joseph aanbad, hij vernietigde zich, hij verteerde van liefde, en zijne lofzangen stegen, saamgesmolten met die der Moedermaagd, ten hemel.

Dit alles is onuitsprekelijk, en alleen de Engelen, die er getuigen van waren, zijn in staat en waardig er van te gewagen. En toch is dit nog niet alles; wij moeten nu trachten ons eene voorstelling te vormen van het gesprek, dat volgde op

(1) Tob. 41. 22.

de verrukking van dit heilig Echtbaar. Dat gesprek heeft plaats gehad; men kan er niet aan twijfelen. Joseph, aldus merkt de H. Hieronymus aan, had het recht om onderricht te worden aangaande al hetgeen zijne huisvrouw betrof. Laat ons hier bij voegen, dat hij, om waardig zijne nieuwe verplichtingen na te komen, er behoefte aan had alle omstandigheden te kennen van het geheim, dat de Engel hem geopenbaard had. Ook Maria moest, juist uit hoofde harer nederigheid en onderwerping, de waarheid in geheel haar omvang aan haar man doen kennen; zij moest het nog doen om hare teedere liefde voor Joseph: immers hem de waarheid verbergen stond gelijk met eene onuitputtelijke bron van vreugdeen troost voor hem te stoppen te midden der rampen, die over hem zouden neerstorten. En waarom zoude zij voor Joseph verborgen hebben gehouden, hetgeen zij aan den H. Lucas heeft geopenbaard? Vervolgen wij dus onze zoete beschouwing en vreezen

wij slechts één verzuim, namelijk, door eene te ver gevoerde behoedzaamheid beneden de werkelijkheid te blijven.

Het eerste wat Joseph, na tot zich zelve te zijn gekomen, deed, was ongetwijfeld zijn eerbied betuigen aan de Moeder Gods: « Verheven Vrouwe, Moeder van mijn Heer, zoo sprak hij haar aan, is dit wel eene woning, die aan uwe heilige majesteit past? Mag ik wel het grootste, het heiligste van het Heelal in mijn huis bezitten? Verwijder u van mij, vlekkelooze koningin, want ik ben een zondaar; keer terug naar Jeruzalems tempel, waar gij zijt opgevoed; spreek één enkel woord, en de Engelen zullen u op hunne vleugelen er henen voeren, ik zal u voorafgaan, ik zal den hooge priester boodschappen dat 's Heeren Ark is wedergevonden, of liever, dat de Heer zelf wederom met zijne Ark het Heilige der heiligen komt bewonen. » — « Lieve Joseph, antwoordde Maria, laat ons samen den God onzer Vaders dank zeggen voor de groote dingen, die

Hij ten onzen gunste heeft gedaan. Wie ben ik, zwakke sterveling, de minste van alle dienaren des Heeren, om de Moeder te zijn van Hem, dien de Hemelen niet kunnen bevatten, tot wien de Engelen hun blik niet durven opslaan? Doch God had aan onzen vader David gezworen, uit zijn geslacht Israels Verlosser te doen geboren worden, en onder alle kinderen van David heeft Hij ons willen uitkiezen tot werktuigen zijner barmhertigheden. En waarom heeft Hij ons verkoren boven zoovele oudvaders, koningen, profeten en heiligen, die ons zijn voorgedaan? Omdat wij de twee kleinsten, de twee geringsten zijn onder Davids afstammelingen. God alleen zal daarom in ons verheerlijkt worden, en dat, lieve Joseph, dat voert mijne vreugde ten top. » Bemoeidigd door dit nederig antwoord, bad Joseph Maria hem te verhalen, hoe die groote wonderen waren uitgewerkt.

« Ik zal u gehoorzamen, hernam zij, want neen, ik mag geene geheimen heb-

ben voor hem, dien God mij als leidsman en steun heeft gegeven ; en reeds lang, mijn dierbaarste Joseph, twijfel er toch niet aan, reeds lang zoude ik u alles verhaald hebben, hadde ik niet gevreesd den Heer de glorie te ontrooven van aan de wereld het verhevenste der geheimen te openbaren. »

Nu sloeg Maria met de diepste ingetogenheid hare oogen neder, en terwijl een blos van verlegenheid, die de Engelen in verrukking bracht, haar gelaat overtoog, verhaalde zij aan Joseph, hoe de Engel Gabriël haar op een avond was verschenen, een wjl nadat zij te zamen gebeden hadden voor de verlossing der wereld. En woord voor woord bracht zij hem nu de hemelsche boodschap van den Godsgezant over. Terwijl zij blozende de woorden wedergaf : « Wees gegroet, gij, vol van genade, de Heer is met U, gezegend zijt gij onder de vrouwen, » sprong Joseph op van heilige blijdschap, het was hem, als zag hij den Engel zijne welbeminde

tooien met een kleed des heils, met een mantel van glorie en als glinsterde de koninklijke kroon om hare gezalfde slapen. Toen zij hem nu sprak over de ontroering, welke die loftuigen bij haar hadden veroorzaakt, bewonderde hij hare voorzichtigheid en nederigheid; hij was zich zelve niet meer meester, toen hij haar met Gabriëls woorden de bewonderenswaardige voorrechten van den Verlosser hoorde schetsen, diens edele loopbaan, en dat eindeloos koninkrijk, hetwelk voor hem bestemd was. Maria's aarzeling eindelijk om in zoo groote heerlijkheid toe te stemmen wekte hij hem eene diepe bewondering voor haar op, en het wederwoord van den Engel: « De H. Geest zal in u komen, de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwē; daarom zal de zoon, die uit u zal geboren worden, Gods zoon genoemd worden », dat wederwoord, zeg ik, was als een donderslag voor den nederigen Joseph, die hem vernietigde, die al zijne angsten hernieuwde, en te

beter nog hem de wonderbare grootheid zijner heilige gezellin deed bevatten.

Na een oogenblik zwijgens bad hij haar evenwel hem de wonderen te verhalen, die hij wel veronderstelde, dat bij Elisabeth geschied waren. Maria vatte haar verhaal op met den eenvoud van een gezeggelijk kind; doch toen zij haar lofzang ging mededeelen, werd zij als aan zich zelve onttoegen. Zij verhaalde niet meer, zij zong, oogen en handen waren ten hemel verheven; haar schoon gelaat scheen van gedaante veranderd en overtogen met den glans der hemellingen. Joseph viel op zijn knieën, aanschouwde haar, luisterde en sidderde van heilige vreeze. De profetische geest, die Maria bezielde, voer in hem, gelijk hij in Elisabeth was gevaren, en met stomme verbazing overwoog hij de wonderen, in die zoo eenvoudige voordien opgesloten: « Mijn ziel verheft den Heer, omdat Hij op de geringheid zijner dienstmaagd heeft neergezien Zie, van nu af zullen alle

geslachten mij zalig spreken; want groote
 dingen heeft Hij in mij gewrocht, Hij die
 machtig is. Machtigen heeft hij nederge-
 worpen, geringen heeft Hij verheven :
 hongerigen heeft Hij met goederen ver-
 zadigd, en rijkgegoeden ijdel weggezonden. » En de toekomst opende zich voor
 den starenden Joseph, en hij zag al die
 grootsche gebeurtenissen zich ontrollen,
 welke ieder vers van dien verheven lofzang
 voorspelde. Hij zag de volkeren, gedom-
 peld in de duisternissen van het ongeloof,
 oprijzen, hij zag hen Maria's Zoon komen
 aanbidden, van Hem het leven ontvangen,
 en den naam van Maria met dien van Je-
 zus groeten en zegenen !..... O, zoo wij
 met onze ijskoude harten dien heiligen
 lofzang, meestendeels gezongen door men-
 schen, die hem niet verstaan, nooit hooren
 weergalmen, zonder dat eene trilling van
 geestdrift en liefde geheel ons wezen door-
 loopt, wat moet dan die man gevoeld heb-
 ben, wien de geest des Heeren bezielde,
 op het oogenblik dat die jubelkreet uit

het hart en van de lippen vloeide der hemelsche zienster zelve?

Van dien dag af veranderden de eerbied en liefde, die Joseph altijd voor zijne heilige Echtgenooten had gekoesterd, in een waren eeredienst.

Onder duizenden uitverkoren, leefde hij in het licht, dat het eeuwig Woord om zich begon te verspreiden; uit Maria's verhaal had hij begrepen, dat zij als het orgaan was van den H. Geest en het kanaal zijner genade; zelf deed hij hier dagelijks de zalige ondervinding van op. Eindelijk en vooral wist hij, dat zij de Moeder was van God, en hij begreep dat hare heiligheid en haar vermogen bij God geëvenredigd waren aan die verheven waardigheid. God wilde dat de Israëlitenvolk aan de Ark des Verbonds die betrekkelijke aanbidding bewezen, die wij aan het Kruis betoonen! Doch hoe groot is niet het verschil tusschen de Ark, die slechts de voetschabel was van God, en Maria, welke Gods levende tempel, zijn waardig heilig-

dom en zijne welbemindo Moeder was ! Joseph aanschouwde dan ook van toen af haar minder als zijne echtgenoote, dan als zijne koningin, en hij begon voor haar die kinderlijke, onderdanige en smeevende liefde te gevoelen , die de Christenen in later tijden haar zouden toedragen. Van toen af, wij gelooven het zoo gaarne, waren de woorden, welke de Allerhoogste aan zijnen Aartsengel in den mond had gelegd, de geliefkoosde morgengroet van Joseph. « *Wees gegroet, gij, vol van genade ; de Heer is met u ; gezegend zijt gij onder alle vrouwen.* » En hierop liet hij die volgen, welke Elisabeth door ingeving van den H. Geest had gesproken : « *Gezegend is de vrucht uws lichaams.* »

Een der Kerkvaders stelt zich den strijd der nederigheid voor, welke in het huis van Zacharias plaats greep tusschen Elisabeth en Maria, wanneer deze aan hare nicht den eenen of anderen dienst wilde bewijzen. Elisabeth kon maar niet dulden,

dat de Moeder haars Heeren zich voor haar als eene mindere betoonde, terwijl Maria wees op Elisabeths ouderdom, en op hare hoedanigheid van echtgenoot eens priesters en profeets. Die treffende tooneelen, gelooven wij, herhaalden zich ook dikwerf in Nazareth.

Wanneer Maria haar echtgenoot wilde bedienen, betuigde hij, dat het reeds te veel eer voor hem was onder eenzelfde dak met haar te wonen, en dat hij zich niet waardig achtte de indrukselfs harer voetstappen te kussen. Maria stelde hier tegenover, dat hij toch altijd voor haar, en zelfs voor haar Zoon, de plaatsvervanger van God was; al was zij de Moeder des Verlossers, zij was toch ook niet minder de bruid van haren Joseph, en eene vrouw moest altijd aan haar man onderworpen zijn. En zonder twijfel was het ook hier weder de nederige Maagd, die de overwinning behaalde; toch kon zij niet beletten, dat Joseph haar inwendig vereerde, diep voor haar hoog, somtijds zelfs zich voor

haar op de knieën wierp, ja, zich in hare gebeden aanbeval met de woorden die wij na hem zoo dikwijls tot haar hebben gericht: « *Heilige Maria, Moeder Gods bid voor mij.* » Welnu, de eerbied, het vertrouwen en de liefde, die aan een persoon worden bewezen ter wille zijner heiligheid en vereeniging met God, vooral wanneer, gelijk hier, die vereeniging volkomen en beslist is, zijn juist de bestanddeelen, uit welke de eeredienst bestaat, dien wij den heiligen bewijzen.

Onderhoud met den H. Joseph.

O wat doet het mij goed aan het harte, o groote Heilige, in u het volmaaktste toonbeeld te bezitten van de vereering, die ik aan de Moeder van mijn Zaligmaker verschuldigd ben! Maar wie anders ook dan de doodvijand dier gezegende Maagd heeft aan menschen die door Jezus Christus vrijgekocht zijn, de gedachte kunnen inblazen, dat de eer, aan de Moeder be-

wezen, eene beleediging zou zijn voor den Zoon ?

Ik voor mij, door uw voorbeeld onderwezen, ik wil mijn ijver in haren dienst verdubbelen. Geen dag, geen uur wil ik laten voorbijgaan zonder haar met den Engel te groeten zonder mij te verheugen over hare blijdschap, zonder te weenen over hare droefheid, zonder haar geluk te wenschen met hare heerlijkheid. Tot dusverre heb ik haar slechts weinig bemind ; voortaan zal ik haar veel beminnen. Bid dan voor mij, groote heilige Joseph ! bid, op dat ik, getrouw aan mijn besluit, in mij de belofte zie verwezenlijken, die zij door den mond van den Wijzen man heeft gesproken.

Het harte, dat mij mint, vervul ik met mijn gaven. ¹

¹) Prov. 8 21.

NEGENDE HOOFDSTUK.

De Verwachting.

Wel waren ze zoet voor Joseph, de dagen, die vervlogen sinds de verschijning van den Engel tot de geboorte van den Zaligmaker. Dien Zaligmaker toch bezat hij reeds in zijn huis, hij wist, dat Hij zich aan zijne zijde ophield; hij aanbad Hem, verborgen nog, gelijk eertijds in eene wolkkolom, maar reeds zijne nabijheid openbarend door eene even krachtige als geheime werking. Hij geloofde zijne stem te hooren in de stem van Maria, en ongeduldig, als een tweede Mozes, om toch eindelijk Hem te zien, die tot hem sprak, verzuchtte hij dikwijls: *Ostende mihi gloriam tuam*, ¹ toon mij toch uw aanschijn! Wanneer hij in de gewijde boeken de geschiedenis las zijner koninklijke voorvaderen, vergeleek hij zijn lot met dat van den grooten David en van

(1) Exod. 33. 18.

den machtigen Salomon, en in de voering zijner dankbaarheid riep hij dan uit: « De Heer is mijn erfdeel en mijn vaderlijk erfgoed ; o, hoe rijkelijk ben ik bedeeld ! ¹ » Hij zag zich belast met de bewaking van Gods kostbaarste schatten, en vandaar een aanhoudend waken over zich zelve, om te waardiger zijne taak te vervullen.

Want zoo de priesters, wanneer zij tot het zinnebeeldig heiligdom naderden, ontheven moesten zijn van alle wettelijke smet, dan rekende hij, die daar dag en nacht leefde in de nabijheid van de Ark des nieuwen Verbonds, zich verplicht om een onberispelijk, heilig leven te leiden. Het vleeschgeworden Woord lag ten grondslag aan al zijne gedachten ; voor dat Woord alleen werkte hij, voor dat Woord alleen leefde hij. Was hij gedwongen het huis voor een korten tijd te verlaten, dan liet hij er altijd het beste gedeelte van zich zelve achter ; men be-

(1) Ps. 135, 5 en 6.

merkte, dat zijne gedachten, hoewel hij met de menschen sprak, bij een ander, afwezig persoon waren : en niet zoodra was hij vrij, of in alle haast spoedde hij zich terug naar zijne stulp, zijn paradijs, zeggende: « Heer ik zal ingaan in uw huis, ik zal U aanbidden in uwen heiligen tempel ; ¹ o wat is het mij eene vreugde te denken : spoedig zal ik in 's Heeren woonstede zijn. » ²

Wie had zich niet in het gezelschap dier heilige echtgenooten willen bevinden, wanneer zij des avonds onder hunnen wijngaard of vijgeboom gezeten, uitrustten na de werkzaamheden van den dag en elkander hunne heilige gedachten mededeelden ? De kalme onmetelijkheid van een hemel, waaraan de sterren reeds begonnen te flonkeren, het gezicht dier vlakten en bergen, beroemd door zoo vele wonderen, die alle op hen als hun middelpunt wezen, het zwijgen zelfs dier grootsche natuur, die bij het vallen van

(1) Ps. 5. 8. — (2) Ps. 121. 1.

den dag, in zich zelve scheen te keeren, om haar Schepper te zegenen, dat alles voerde hen tot de beschouwing en het gebed. Gelijk alle reine zielen, hield Joseph er van zijn blik te werpen in de diepten van het azuren gewelf en onder de schitterende gesternten, die het tooien, een of ander spoor te bespieden der eeuwige Schoonheid. « O Heer, onze God, riep hij met David uit, hoe wonderbaar is uw naam ! Want verheven is uwe heerlijkheid boven de hemelen : het uitspansel is als een boek, waarin zelfs de zuigelingen uwen lof kunnen lezen ! Ja, dat zijn uwe werken, die maan, die sterren, spelende hebt Gij ze gemaakt ; ¹ één woord hebt Gij gesproken, Gij, eeuwig Woord, en alles was geschapen. » ² Dan liet Hij zijn blik weder vallen op de hemelsche Maagd, die eveneens in diepe overweging was verzonken, en bij haar vergeleken, zag hij al die glansen tanen, en verweet hij zich zoo verre te zoeken, hetgeen aan zijne zijde

(1) Ps. 8. 1 sqq. — (2) Ps. 148. 5.

was te vinden. Was zij niet grooter dan de hemel, reiner en schooner dan de maan? Bevond zich niet de Maker van het heelal in haar besloten? In Maria zag Joseph het Westen, ¹ waar de zon der gerechtigheid hare goddelijke glorie had afgelegd, om eene gedaante aan te nemen, meer overeenstemmend met onze zwakheid; en het Oosten, ² waar die zon weldra zoude herrijzen, om de duisternissen der wereld te verdrijven, en deze te overstroomen met de zoete stralen ³ harer weldoende warmte. ⁴ Het kwam hem voor, als verstomde de natuur van verwondering op het zien van Maria; als flikkerden de sterren van vreugde rondom dat koninklijk hoofd; als hielden vogelen, winden en watervallen hunne stemmen in, om te luisteren naar de stem van Maria. Alsdan verlangde hij ook eenig woord van haar te hooren, en tevens zijne overvolle ziel in die zoo dierbare ziel te ont-

(1) Ps. 67. 5. — (2) Ps. 67. 34. — 3) Luc. 1. 78 en 79. — (4) Ps. 18. 7.

lasten, en half luide richtte hij tot haar de eene of andere vraag.

« Beminde echtgenoot, zeg mij toch, welke gedachte houdt op dit oogenblik uw geest en uw hart bezig? » — « Ik dacht, dierbare Joseph, aan dit psalmvers: De hemelen verhalen Gods glorie, en het uitspansel verkondigt de werken zijner handen; de dag brengt het Woord voort en deelt het den dag mede, en de nacht openbaart het aan den nacht. » ¹ — « Maar kan het geheim dat in u vervuld is, o Maria, niet beter dan alle andere werken van God Zijne macht en heerlijkheid doen uitschitteren? » — « Voorzeker, en juist dat is het, wat mij verrukt, wat mij vernietigt: dat Hij namelijk, die met één woord alles heeft geschapen, gindsche bergen gewogen, ² deze dalen gegraven, dat hemelsch gewelf afgerond, ³ die vuren ontstoken, die levensadem over alleschepselen uitgestort ⁴ dat Hij zich gewaardigd

(1) Ps. 48. 4 en 2. — (2) Prov. 8. 29. — (3) Prov. 8. 28. — (4) Ps. 103. 30.

heeft neder te dalen tot ons..., tot mij! »
— « Wat zijt gij gelukkig, dat gij den Heer behaagd hebt ! En welke aanspraak had ik, de geringste der menschen, om aan uw geluk verbonden te worden ?.... Maar geloofst ge, lieve Maria, dat uw goddelijke Zoon mij onder het getal zijner dienaren zal willen opnemen ? Zal het mij gegund zijn somtijds met Hem te spreken, Hem de voeten te wasschen ? » — « Weet, dierbare Joseph, dat de Heer niet gekomen is om te gebieden en gediend te worden, maar om te gehoorzamen en te dienen ; ¹ hij is gekomen om door zijn ootmoed Gods eer te herstellen, die door 's menschen hoovaardigheid en opstand is beleedigd ; mijn Zoon zal u onderdanig zijn. ² En reeds op dit oogenblik heb ik u, op zijne ingeving, iets te verzoeken : ik zal Hem leeren u vader te noemen. Stemt gij er in toe Hem den naam van Zoon te geven ? »
— « Ik mijn Heer Zoon noemen ? Hoe denkt

(1) Matth. 20. 28. — (2) Luc. 2. 51.

gij er aan, Maria ! En zoude ik dat kunnen doen, zonder een misdaad te plegen ? » — Zoo is zijn verlangen, en daarom wil Hij uit uwe levensgezellin geboren worden; gij neemt Hem aan, erkent Hem voor de menschen als uw Zoon, en zult Hem vaderlijk beminnen; Hij, van zijnen kant, erkent u als zijn vader, en zal u kinderlijk lief hebben. » — « O, gij heiligste der schepselen ! Uwewoorden doen mij sterven van schaamte en vrees, van blijdschap en liefde !... doch de Heer is met u, de H. Geest, wiens uitverkoren heiligdom gij zijt, spreekt mij door uwe gewijde lippen ; en ik, wie ben ik om Hem te wederstaan ? Welnu, ik stem toe, het geschiede volgens uw woord. Maar gij, die den Heer zoo lief zijt, verkrijg gij mij de genade om mij eene zoo wonderbare gunst waardig te toonen. » — « Vrees niet, geliefde Joseph, onze God is rechtvaardig en wijs; niets doet Hij ten halve; en daar Hij ons, teedere riethalmen, een last oplegt, welke zelfs Engelschouders niet kunnen torschen, zal Hij

ons tevens de kracht schenken der ceders van den Libanon. »

Onderhoud met den H. Joseph.

Wat zijt gij gelukkig, o heilige Joseph, wat zijt gij gelukkig en rijk in uwe armoede! Hoe vele koningen, profeten en rechtvaardigen hebben verlangd te zien, hetgeen gij bezit, en zij hebben het niet gezien! ¹ O, hadde ik het geluk mogen smaken, bij U den dienst van den geringste der slaven te vervullen, ² om, ware het slechts een enkele maal, mijne blikken te vestigen op dat heilig Tabernakel, waarin de Stichter van het Nieuw Verbond zich verborgen hield, op dien schoonen Dageraad, die in haar schoot de Zon der gerechtigheid droeg, op dat beminnelijk Vat, hetwelk het hemelsche Manna inhield, op die Roede van Jesse, die wonderbaar bloeide, goddelijk bevruchtigd was !.....

(1) Matth. 13. 17. — (2) Ps. 83. 11.

Doch waarover beklaag ik mij? Kan ik niet, zoo dikwijls ik wil, de tegenwoordigheid van den verborgen God genieten? Rust Jezus niet, op eenige schreden van mijne woning, als gevangen uit liefde tot mij, op onze heilige altaren, met de handen vol genaden, die hij mij verlangt te schenken? En wel verre van, gelijk Gij, te verzuchten naar het oogenblik, waarop ik tot Hem kan naderen, hart aan hart met Hem spreken en de liefdedewoorden aanhooren, die Hij richt tot elke ziel die Hem bezoekt, ga ik dikwijls zijn open huis voorbij, zonder mij te gewaardigen er in te treden, zonder zelfs mijn oog en hart tot Hem te wenden!... Gelukkiger nog dan gij zelf, o groote heilige, is het mij gegund Jezus in mij te ontvangen, mij zoo innig met Hem te vereenigen, dat Hij en ik één zijn. Wanneer ik wil, wordt Jezus mijn brood, mijn leven, de ziel mijner ziel. En ik heb niets dan afkeer voor dat hemelsch voedsel! En wanneer Jezus in mij is, dan schijnt mij het kwar-

tier uurs, dat ik doorbreng om Hem te bedanken, om zijne omhelzingen te genieten, om mijne ellende bloot te leggen, en zijne genaden te vragen, lang als eene eeuw !... Van waar, o Joseph, dat verschil tusschen u en mij ? O, het komt, omdat gij Jezus bemint, en ik hem niet of bijna niet bemin ; omdat mijn hart zich door de schepselen laat begoochelen ! Uit liefde tot Jezus, bid ik U dan, vraag Hem voor mij eene algeheele onthechting, die eerste voorwaarde der liefde Gods. Maak dat ik alleen voor Jezus leve, alleen naar Jezus' tegenwoordigheid verzuchte, alleen aan de voeten van Jezus mijn vermaak vinde. Moge altijd op mijne lippen deze vurige verzuchting zweven :

Wat kan ik buiten U, o Jezus, nog verlangen ! ¹

(1) Ps. 72. 25

TIENDE HOOFDSTUK.

De tweede reis.

Ondertusschen kwam de schoone dag al nader.... hij naderde, die dag, welke eene zee van licht over de wereld zoude uitstorten, en voor het groote menschelijk huisgezin eene eeuwigheid van geluk en glorie moest inwijden. Gelijk twee kuische tortelduiven een nest bereiden voor hunne teedere jongen, ¹ brachten Maria en Joseph met eene godsvrucht, die de Engelen hun benijdden, de wieg in gereedheid voor het Goddelijk Kindje.

Arm waren zij, ja ! Slechts eenige dunne wilgentakjes, of eenig riet, saamgevlochten door Josephs vrome handen, vormden een korfje, gelijk aan dat, hetwelk den bevrijder van Israel op den Nijl had gedragen. ² Maria spon en weefde eenige grove doeken, die echter een oneindigen prijs bezaten, besproeid als zij waren

(1) Ps. 83. 4. — (2) Exod. 2. 3.

door hare liefdetranen. Vaak wees Joseph op dat klein uitzet, bestemd voor den Koning van het heelal, en zeide dan tot Maria: « Moeten wij zoo Israëls God, den Gewenschte der volkeren, bij zijne intrede in de wereld ontvangen? Nooit, hiervan zijt gij, lieve Maria, getuige, nooit heb ik de kroon onzer voorvaderen betreurd; doch heden, dit beken ik, zoude het mij zoet zijn Salomons rijkdommen te bezitten. De wieg van uw Zoon.... van mijn Zoon, daar ge wilt dat ik Hem dus noeme, zou rijker zijn dan de zoo beroemde troon van dien koning; ¹ van het zuiverste goud zou zij gemaakt zijn en schitteren van diamanten en edelgesteenten; het fijnste linnen, het koninklijk purper en de kostbaarste zijde zouden die armoedige doeken vervangen » De gelukzalige Maagd glimlachte bij die uitstortingen der teederste vaderliefde; doch meer verlicht dan haar echtgenoot, gelijk aan hare verheven waardigheid paste, troostte zij

(1) 3 Reg 10. 18. sqq.

hem met te zeggen : « Bekommer U hierover niet, geliefde Joseph ; zoo Gods Zoon in goud en zijde had willen ter wereld komen, zou Hij onze hut zeker niet tot paleis hebben gekozen, of minstens hadde Hij u in staat gesteld Hem met meerderen luister te ontvangen. Is Hij niet de meester van alle rijkdommen der aarde ? ¹ Arm wil Hij zijn, en daarom heeft Hij twee armen tot vader en moeder gekozen. O, gelukkige armoede, die ons den schat des hemels in handen geeft ! Maar geloof mij, uw hart zal voor onzen Jezus een veel kostbaarder wieg zijn, dan de troon van uwen voorvader Salomon ; liever zal Hij op uwe armen rusten, dan op den draagzetel, welken die koning voor Pharao's dochter, zijne echtgenoot, liet bereiden. » ²

Ja, armoedig was de wieg, die te Nazareth den Erfgenaam van het heelal verwachtte, en toch vond de Godmensch, toen Hij er in zoude nederdalen, haar nog te rijk en te zacht, en besloot Hij

(1) Ps. 3. 1. — (2) Cant. 3. 7.

haar tegen eene kribbe te verwisselen.

Eens, toen Joseph voor de eene of andere zaak was uitgegaan, kwam hij zeer bedroefd in zijne woning terug. Maria, die hem altijd op het gerucht zijner voetstappen te gemoet ging, bemerkte dadelijk zijne neerslachtigheid. « Geliefde Joseph, zoo vroeg zij, waarom schijnt ge zoo bedroefd? Mag uwe dienstmaagd het weten? »

« Lieve Meesteresse, antwoordde Joseph, ik verneem daar, dat alle onderdanen van den keizer zich zonder dralen naar de plaats hunner afkomst moeten begeven, om ingeschreven te worden op de Romeinsche registers. Dat bevel brengt mij in eene pijnlijke verlegenheid. Bethlehem is de plaats, waar ik mij moet laten opschrijven, en gij weet, dat die stad vier dagreizen van hier verwijderd ligt. U mede nemen, daar valt niet aan te denken; gij zoudt te veel moeten lijden en onmogelijk konden wij weder in Nazareth terug zijn voor de geboorte van uwen

goddelijken Zoon. Ik zal dus niet de vreugde smaken mijn Heer bij zijne komst in de wereld te kunnen aanbidden ! Gewongen zal ik zijn U hier alleen achter te laten ! Want langer toeven kan ik niet ; God zelf heeft door den mond onzer heerschers tot mij gesproken. » Eerst, toen zij het bezorgde gelaat van haar Echtgenoot aanschouwde, had Maria ongerust geschenen ; maar naar gelang hij sprak was haar aangezicht opgehelderd, en had ten laatste eene uitdrukking aangenomen van gansch hemelsche vreugde. « Dierbare Joseph, antwoordde zij, herinnert gij u niet deze voorzegging van Micheas te hebben gelezen : En gij Bethlehem, niet de geringste zijt gij onder Juda's heroemde steden, want uit U zal de Heerscher komen, die over Israël zal gebieden. ¹ Gij hebt U dus goed uitgedrukt met te zeggen, dat God tot u gesproken heeft door den mond onzer vorsten. Haasten wij ons dus Hem te gehoorzamen.

(1) Mich. 5. 2.

Vrees niet, dat de reis mij te moeielijk zal vallen ; Hij, die met mij is, zal mijne sterkte zijn, en het genoeg van zijn wil te doen zal mij vleugelen schenken. »

Dit antwoord wekte Josephs bewondering in de hoogste mate op ; Maria wist zeer goed dat haar Zoon in Bethlehem moest geboren worden, en toch had zij zich niet bezorgd getoond om er heen te gaan , totdat het God behaagde haar zijn wil hieromtrent kenbaar te maken. Zoo oplettend was zij om zich in alles als de nederige dienstmaagd des Heeren te gedragen ! Joseph zegende inwendig den H. Geest, die haar met zoo wondervolle wijsheid vervuld had, en dacht nu aan niets meer, dan om de toebereidselen tot de reis te maken. Maria nam de doeken, die zij reeds in de nu overbodig geworden wieg gelegd had, en Joseph belastte zich met eenige gereedschappen en het weinigje brood, dat nog in huis was. Daarna schoeiden zij zich de reissandalen aan, kusten de muren, die voor altijd gehei-

ligd waren door het grootste aller wonderwerken, en na Gods bijstand en de bescherming der Engelen te hebben ingeroepen, trokken zij op naar Davids stede.

Zijne volkomen onderwerping aan Gods wil, belette den heiligen Aartsvader niet bij deze gelegenheid veel te lijden. Wij spreken niet over de lichamelijke ontberingen, die hij persoonlijk moest verduren. Onthecht als hij was van alle dingen, wist hij zich, even goed als zijn voorvader Jacob, tevreden te stellen met een weinig zwart brood voor voedsel, met het rivierwater voor drank en met een steen voor hoofdkussen. ¹ Doch hetgeen hem buitengewoon veel pijn deed, was de noodzakelijkheid om zijne vreedzame woning te verlaten eenige dagen voor de geboorte van Jezus, en vooral de nog jeugdige en teedere Moedermaagd, aan alle ongemakken van eene reis te moeten blootstellen. De tijd drong en men moest spoed maken; het was winter, en hoewel dit

(1) Gen. 28. 11.

jaargetijde in Palestina minder koud is dan in onze streken, deed het niettemin, vooral tusschen de bergen, zijne strengheid gevoelen. Vonden zij wel eene schuilplaats telken reize als regen of sneeuw hen overvielen; eene legerstede, zoo dikwijls de nacht hen dwong te toeven?

De gastvrijheid stond bij de oude volken in eere; toch waren er bij de Joden, evenals bij ons, ongevoelige harten; de gewijde Boeken maken er melding van.¹

Daarenboven waren de heilige echtelieden arm, hunne kleederen en hun reisgoed duiden dit genoegzaam aan; en ten allen tijde was de arme blootgesteld aan een minder gunstig onthaal; vooral reizende armen worden gewantrouwd, men ziet hen al spoedig voor landloopers aan, en hunne eerlijkheid houdt men verdacht. De omstandigheden eindelijk, in welke Maria zich bevond, maakten dat men haar ongaarne ontving; de meest gastvrije lieden vreesden, zoo zij haar

(1) Judic. 19. 15.

inlieten, zich in de noodzakelijkheid te stellen haar lang bij zich te houden.

Zeer goed is het dus te gelooven, dat zij meer dan eene afwijzing moesten verduren. Joseph vergat zich zelven, en dacht er alleen aan voor zijne gezellin de vermoeienissen en de verveling van een zoo langen tocht te verlichten. Dikwijls vroeg hij haar of zij niet te afgemat was, of de koude haar niet te veel hinderde. Tranen ontsprongen zijne oogen, wanneer zij 's avonds aan eene afgelegen woning kwamen, en het hem niet mocht gelukken haar er in te doen opnemen.

Toch was die reis voor Joseph niet geheel zonder troost: kan men trouwens in Maria's gezelschap er geheel van verstoken zijn? Maria vloeyde over van vreugde bij de gedachte, dat zij weldra haar goddelijk Kind, het Heil der wereld, zoude zien en omhelzen; veelvuldig sprak zij hierover met haren heiligen echtgenoot, en maakte hem deelgenoot van hare blijdschap.

Onderhoud met den H. Joseph.

Neen, o Joseph, ongelukkig kunnen zij niet wezen, die den pelgrimstocht van dit leven in gezelschap van Maria en Jezus afleggen. Maria's mantel is hun eene veilige schuilplaats; Jezus is voor hen het manna der woestijn, de rots, uit welke gestadig een verfrisschend water ontspringt. ¹ Hoe dwaas is het dus, de vriendschap der menschen te zoeken, te steunen op een broos riet, dat eenmaal onder mijne hand zal knakken en mij zwaar zal doen nederploffen!... ² Welaan, geholpen door uwe gebeden, wil ik dan voortaan alles vergeten, en, gelijk gij, mij enkel hechten aan Maria en aan Jezus. Immers, eens zal de dag aanbreken, waarop ik alles zal moeten verlaten, waarop zij, die ik het meest heb bemind, mij alleen de woning mijner eeuwigheid zullen laten binnentreden. ³ Waartoe zal mij dan 's we-

(1) I Cor. 10. 4. — (2) Ezech. 29. 6. — (3) Eccl. 12. 4.

inlieten, zich in de noodzakelijkheid te stellen haar lang bij zich te houden.

Zeer goed is het dus te gelooven, dat zij meer dan eene afwijzing moesten verduren. Joseph vergat zich zelven, en dacht er alleen aan voor zijne gezellin de vermoeienissen en de verveling van een zoo langen tocht te verlichten. Dikwijls vroeg hij haar of zij niet te afgemat was, of de koude haar niet te veel hinderde. Tranen ontsprongen zijne oogen, wanneer zij 's avonds aan eene afgelegen woning kwamen, en het hem niet mocht gelukken haar er in te doen opnemen.

Toch was die reis voor Joseph niet geheel zonder troost: kan men trouwens in Maria's gezelschap er geheel van verstoken zijn? Maria vloeyde over van vreugde bij de gedachte, dat zij weldra haar goddelijk Kind, het Heil der wereld, zoude zien en omhelzen; veelvuldig sprak zij hierover met haren heiligen echtgenoot, en maakte hem deelgenoot van hare blijdschap.

Onderhoud met den H. Joseph.

Neen, o Joseph, ongelukkig kunnen zij niet wezen, die den pelgrimstocht van dit leven in gezelschap van Maria en Jezus afleggen. Maria's mantel is hun eene veilige schuilplaats; Jezus is voor hen het manna der woestijn, de rots, uit welke gestadig een verfrisschend water ontspringt. ¹ Hoe dwaas is het dus, de vriendschap der menschen te zoeken, te steunen op een broos riet, dat eenmaal onder mijne hand zal knakken en mij zwaar zal doen nederploffen!... ² Welaan, geholpen door uwe gebeden, wil ik dan voortaan alles vergeten, en, gelijk gij, mij enkel hechten aan Maria en aan Jezus. Immers, eens zal de dag aanbreken, waarop ik alles zal moeten verlaten, waarop zij, die ik het meest heb bemind, mij alleen de woning mijner eeuwigheid zullen laten binnentreden. ³ Waartoe zal mij dan 's we-

(1) I Cor. 10. 4. — (2) Ezech. 29. 6. — (3) Eccl. 12. 4.

relds vriendschap dienen? Zoo ik daarentegen, door mijn braaf gedrag de vriendschap van Jezus en Maria heb mogen verwerven, dan zullen Zij mij gunstig ontvangen, niet als een vreemdeling, maar als een lang verbeiden vriend. Maria zal mij aan Jezus voorstellen, en mij teeder toelachende

Zal Jezus, glorievol, mij in zijn armen drukken. ¹

ELFDE HOOFDSTUK.

Bethlehem.

Na vele vermoeienissen, na menige ontbering bereiken onze reizigers eindelijk, tegen het vallen van den avond, de poorten van het oude Bethlehem, hetwelk zij een eeuwigen roem komen aanbrengen..... Het stadje was overvol van vreemdelingen, zoo wel Joden, die zich lieten inschrijven, als Romeinen, in het gevolg van den

(1) Cant. 2. 6.

ambtenaar, die met de inschrijving was belast. Joseph, die uit Bethlehem afkomstig was, bezat er ongetwijfeld bloedverwanten en kennissen. Hij geleidde Maria beurtelings naar allen, doch niemand wilde hen opnemen : zij kwamen te laat, er was geen plaats meer voor hen ! Elke weigering was een dolksteek in het hart van Joseph ; niet dat zijn vertrouwen op God er door geschokt werd, maar zijne liefde en zijne eerbied voor de Moeder van het vleesch geworden Woord maakten hem de beleedigingen, waaraan zij blootstond, onverdragelijk. Na eindelijk te vergeefs aan vele deuren te hebben aangeklopt, sloeg hij troosteloos haar voor om terug te keeren naar den ingang der stad, waar een ruim huis stond voor de vreemdelingen, die nergens een onderkomen hadden gevonden. Het was een gebouw ten dienste der karavanen, zonder bedden, zonder meubelen, zonder stookplaats, en waar iedereen den nacht kon doorbrengen, zoo goed en zoo kwaad hij vermocht.

Daar aangekomen richtte Joseph zich naar den ingang, maar hij vond die plaats zoo vol menschen en overal zoo versperd door reisgoederen, dat het eene onmogelijkheid was er door heen te komen en vooral er eene voegzame plaats te vinden. Nu sloeg hij een diep bedroefden blik op de arme jeugdige Moeder, die van vermoeyenis uitgeput, maar altijd gelaten en ingetogen, op de straat wachtte, en hij begon te weenen. Zij echter, plotseling door een inwendig licht bestraald, wees hem zoet glimlachend, met de hand den ingang eener grot aan, die bij het karavaansgebouw behoorde, en tot schuilplaats diende voor de lastdieren der reizigers. En daar Joseph een kreet van afkeer slaakte, zeide zij hem wellicht: « Weet gij niet, dat Hij gezegd heeft: » Ik ben een aardworm en geen mensch, de speelbal der menschen en het uitschot mijns volks? »¹ — Wat konde hij hier tegen inbrengen? Joseph trad dan, door Maria gevolgd, naar

(1) Ps. 21. 7.

binnen, ontstak het lampje, dat hij bij zich droeg, en bemerkte tot zijne groote tevredenheid, dat het mogelijk was daar een nacht door te brengen: zij zouden er alleen zijn, en dat was reeds veel. De zoon van Juda's koningen haastte zich dus die plaats te gaan opruimen, welke de Koning des hemels zich zoo blijkbaar tot paleis had uitgekozen. Zooveel hij kon, sloot hij den toegang voor den scherpen adem van den noordenwind, spreidde een weinig stroo en eenige matten op den grond uit, en zag eindelijk tot zijne blijdschap, hoe de heilige Maagd gemakkelijk en tegen den rijp beschut kon nederzitten. De nederige Maria van hare zijde, die, zelfs in dit uur, het plechtigste, het glorierijkste van haar bestaan, hare plichten als huisvrouw niet vergat, de nederige Maria, zeg ik, kreeg het harde brood en de weinige vruchten, die Joseph had meegenomen, en maakte het avondmaal gereed; en nadat Joseph den zegen er over had uitgesproken, begon zij als ge-

woonlijk hem te bedienen. En toen zij een weinig voedsel hadden gebruikt, en den Gever van alle goed gedankt hadden, dacht Joseph er aan eene wieg voor het goddelijk Kindje gereed te maken. Die wieg werd kant en klaar gevonden ; ginds stonds de eetbak der dieren : zeer natuurlijk moest deze de koninklijke rustplaats zijn van een God, die in een stal had willen geboren worden ! Joseph reinigde hem en vulde hem met droog gras, terwijl tranen van verteedering en godsvrucht hem langs de wangen vielen ; en Maria, wier hart van hemelsche vreugde klopte, spreidde de doeken er in uit. Op dit schouwspel waren Gods engelen van verrukking opgetogen ; want nooit bereidde een heilig dienaar met zooveel eerbied het altaar voor de heilige Offerande ; nooit spreidde priester of opperherder met zooveel liefde den geheimzinnigen zweetdoek uit voor het altijd levend en altijd geslachtofferd Lam. Hier voor die wieg, voor die ark der in een zond-

vloed bedolven wereld neergeknield, deden zij als gewoonlijk te zamen hun avondgebed: God weet het met welk vuur! Eindelijk bad Maria haar echtgenoot een weinig rust te gaan nemen, en hield hem voor hoe groote behoefte hij er aan had. Hij verwijderde zich dan in een afgezonderden hoek der grot, vlijde zich op een weinig stroo neder, en daar hij zeer vermoeid was, viel hij weldra in een diepen slaap.

Reeds eenige uren had hij gerust, toen eene stem, die hij wellicht voor de stem van den Engel Gabriël aanzag, hem deed ontwaken. « Hier ben ik, » antwoordde hij, even als de jonge Samuel. Maar niets meer vernemende, begreep hij, dat Maria hem riep en ijldde haastig tot haar. Nu deed zich een schouwspel voor zijne oogen op, dat zelfs de genietingen der eeuwigheid nooit uit zijn geheugen zullen wischen. De H. Maagd lag op de knieën, en schoon en stralend als een Serafijn hield zij in de handen een kindje, dat in doeken

gewonden was, maar zoo grooten glans van zich verspreidde, dat de dikke duisternissen der vochtige grot in daglicht veranderden. Zij bood het hem aan met de woorden: « Joseph, ziehier nu uw zoon ! »

Wij wagen het niet te zeggen, te gissen zelfs, wat op dit oogenblik in het hart van den gelukzaligen Aartsvader omging. Zijn God was daar, de God van Abraham, Isaäk en Jacob, de God van Suza en van Bethel, de God van het brandende Braambosch en van den berg Sinaï, *Hij die is*, onder eene gedaante, die zelfs de hardvochtigsten verteedert.

Vreeze en blijdschap, ontzag en liefde betwistten elkander zijne ziel; hij wist niet wat te zeggen, hij trachtte eenige woorden te stamelen, hij snikte, de tranen stroomden uit zijne oogen. Ten laatste overmeesterd door zijn gevoel, wierp hij zich met het aangezicht ter aarde neder, even als Mozes, toen Jehova hem de eerste maal verscheen. Maria echter

riep hem nogmaals: « Joseph , Davids zoon, zeide zij, dit Kindje bidt u door mijnen mond te zeggen, of gij het erkent voor uwen Zoon, voor den wettigen Erfgenaam uwer edele en heilige voorvaders. Zie het aan; het strekt de armpjes naar u uit en weent van ongeduld zich om uw hals te klemmen en een kus van u te ontvangen. » — De stem der jonge Moeder klonk op dit oogenblik zoo liefelijk en tevens zoo gebiedend, dat Josephs nederigheid moest toegeven; als duizelend en nauwelijks wetend, of hij niet de speelbal was van een droom, sleepte hij zich op de knieën tot voor Maria's voeten, strekte tot haar zijne levende armen uit, en ontving eindelijk het onderpand der liefde van den Eeuwige jegens de menschen.

Hij drukte het goddelijk Kind een kus op het voorhoofd, knelde het aan zijn hart en besproeide het met zijne tranen, zeggende: « Mijn God en mijn Zoon ! » En ondertusschen bekrachtigde de eeu-

wige Vader de aanneming van zijn Zoon door Joseph ; Hij neigde zich tot hem, en liet in dat zoo reine hart een vonk vallen zijner vaderliefde ; en de H. Geest daalde over hem neder om hem waardig te maken de vader des Verlossers genoemd te worden ; en Maria glimlachte van geluk, herhaalde inwendig haar lofzang , en 's hemels engelen omhelsden elkander, en zongen : « Glorie zij aan God en vrede aan de menschen ! »

Na den kleinen Verlosser een wijl in zijn armen te hebben gehouden, gaf Joseph Hem aan zijne Moeder weder, die Hem in de kribbe nederlegde ; vervolgens knielden beiden in aanbidding neder en stortten hun hart uit in gebeden van ootmoed, dankbaarheid en liefde.

Zoo lagen zij daar aan de aarde en aan zich zelve onttogen. Joseph vooral, overstelpt door het gewicht dier nieuwe en zoo wondervolle gunst, was als vernietigd en geheel en al verzonken in God ; en de eerste zonnestralen hadden hem nog in

zijne stille beschouwing verslonden gezien, zoo niet een gerucht, dat plotseling aan den ingang der grot ontstond, hem tot zich zelve had doen keeren. Daar waren verscheiden menschen, die zacht met elkander spraken en schenen de grot te willen binnentreden. Hij gaat uit en ziet bij het schijnsel der sterren eenige mannen, wier kleedij hem doet zien, dat zij herders zijn. Hij nadert hen en zegt: « Broeders, wat zoekt gij? » — « Eerwaardige man, zoo antwoordt hem de oudste hunner, de Engel des Heeren is aan onze zijde neergedaald en heeft ons verkondigd, dat Christus in Davids stad is geboren: hij heeft ons bevolen Hem te gaan zoeken, en voegde er bij, dat wij Hem zouden vinden liggende in eene kribbe. Zeg ons dan, is Hij in dezen stal geboren, of moeten wij Hem elders zoeken; want wij willen Hem zien en Hem aanbidden. »

Op die woorden werd het hart van den heiligen Aartsvader van vreugde overgoten. Hij loofde inwendig den Heer, die de

glorie van zijn Zoon begon te doen uitschitteren, en, volgens de voorspelling zijner heilige echtgenoot, Hem bij voorkeur aan de armen en nederigen openbaarde. ¹ « Komt binnen, zoo zeide hij, gij, die gezegend zijt door den Heer: Christus de Verlosser is hier, en ook zijne Moeder; ik zal u tot Hen geleiden. » — En hij bracht hen bij de kribbe.

Verbeeld u de blijdschap, de verrukking dier onschuldige, trouwhartige lieden, toen zij hun Schepper zagen, die klein en arm was geworden gelijk zij, en hen tot zijne eerste aanbidders had uitgekozen. Stilzwijgend wierpen allen zich op de knieën, daarna kwamen zij beurtelings de voeten kussen van den menschgeworden God. En toen zij aan hunne godsvrucht hadden voldaan, wenschten zij de goddelijke Moedergeluk in bewoordingen, die zooveel te meer troffen, naarmate zij minder gezocht waren.

Joseph, als voorzitter bij die eerste hul-

(1) Luc. 1. 53.

diging van den Christus-Koning, bedankte de brave herders, en om aan Maria genoeg te verschaffen, verzocht hij het hoofd der schare hun te verhalen, hoe zij de geboorte van den Zaligmaker hadden vernomen. En naarmate die ongeletterde man sprak, grifte de verheven Maagd in haar hart dat zoo eenvoudig en indrukwekkend verhaal, hetwelk zij later aan den Evangelist Lucas zoude voorzeggen. ¹

De herders, vol medelijden op het zien eener armoede, waarvan zij zelfs onder hun stand geen wederbeeld kenden, vroegen aan Joseph, hoe hij er toe was overgegaan eene zoo ongeriefelijke plaats tot verblijf te kiezen, en toen nu de heilige Aartsvader hun antwoordde, dat hij geen andere had kunnen vinden, riepen zij uit: « O, waarom niet aan onze hutten aangeklopt ! Wij zijn slechts arme veehoeders, maar een groot genoeg ware het ons geweest zulke heilige gasten, als

(1) Luc. 2. 19.

gij, Heer, en die heilige Vrouwe, te kunnen ontvangen, en vooral eene wijkplaats te mogen verleenen aan den Verlosser, die beloofd is aan onzen vader Abraham. Maar nog bestaat hiertoe gelegenheid, want ge zult toch eenigen tijd te Bethlehem moeten vertoeven. Welnu, daar gij de armen niet versmaadt, bewijs ons dus de gunst dezen stal te verlaten en bij ons uw intrek te nemen. »

Na dit gesprek ontrukten zij zich hoe ongaarne ook aan de zoete grot, en gingen aan hunne gezellen de wondervolle tijding brengen, dat de Messias nabij Bethlehems poort was geboren.

Den volgenden ochtend, zag Joseph, bij het eerste morgenrood, een talrijke schaar herders en arme landbouwers naderen, in gezelschap van hunne vrouwen en kinderen. Hij begreep dadelijk het doel hunner komst, en noodigde hen uit binnentreden; en gelijk de eerstgekommenen, huldigden nu ook zij hun Verlosser. De kinderen toonden hunne blijdschap door luide

vreugdekreten ; in hun eenvoud omhelsden zij Jezus en kusten Hem het gelaat, tot groot vermaak van Maria en van haar gelukkigen Echtgenoot. De vrouwen wenschten Maria geluk zulk een Zoon ter wereld te hebben gebracht. Zij konden hunne oogen maar niet afhouden van dat gelaat, waarop de zedigheid en argeloosheid eener jeugdige Maagd in de liefelijkste verhoudingen samensmolten met de goedheid eener Moeder en den adel eener Koningin. Zij fluisterden elkander in, dat zij zelfs te Jeruzalem, op de hooge feesten, wanneer de eerste familiën van Judea daar verzameld waren, nooit eene zoo schoone, zoo volmaakt beminnelijke Vrouw gezien hadden. Ten laatste kwamen de kinderen, volgens toenmalig gebruik, aan de voeten van hun kleinen Koning, gelijk zij Hem reeds noemden, de geschenken nederleggen, die hunne ouders hadden meegebracht : eenige vruchten en gebak. En de goede Maagd Maria zag hen met overzoeten blik aan, streelde hen, en

gaf door een liefalligen glimlach het genoegen te kennen, dat hun bezoek en hunne geschenken haar verschaften.

Aldus smaakte de heilige Aartsvader in dien gedenkwaardigen nacht het dubbel geluk de Vader te worden van zijn God, en Jezus en Maria kenbaar te maken aan de eerste voorbeschikten tot het geloof.

Onderhoud met den H. Joseph.

Overvloedig, o veelgeliefde Beschermers! was de vreugde, die uwe zoo heilige ziel overstroomde op het oogenblik, dat het u gegeven werd Gods Zoon, die uw Zoon geworden was, aan uw hart te drukken! Uw geluk en dat der brave herders, die door u tot de wieg van den kleinen Verlosser werden toegelaten, doen mij denken aan de verrukking eener ziel, wanneer zij voor de eerste maal van aanschijn tot aanschijn de eeuwige Schoonheid mag aanschouwen en zich voor altijd mag dompelen in den oceaan der eindelooze geneugten!..... Zal ook ik eens dat ge-

luk mogen genieten? O zeker! Ik hoop dat door de verdiensten van Jezus en Maria, en door uwe voorspraak. Geef dus, dat ik Jezus beminne, dat ik nooit meer het ongeluk hebbe hem te beledigen. En daar het noodzakelijk is, dat ik eerst sterfe, voor ik hem kan aanschouwen, bid ik u, geef dat ik dikwijls met den grooten Augustinus uitroep:

O laat mij sterven, Heer, om eindelijk U te aanschouwen.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Broefheid en Blijdschap.

Reeds voor de achtste maal spreidde de zon hare eerste morgenstralen uit boven de wieg van den Godmensch; de dag, die nu aanbrak, verkondigde aan Maria en Joseph blijdschap en droefheid tevens; blijdschap, daar zij der aarde den naam, die zalig maakt, zouden openbaren, droefheid, daar zij dien heiligen naam als in

bloedige letters moesten schrijven op het zoo teedere vleesch van hun geliefden Zoon.

Om ten volle het lijden te bevatten, dat Joseph bij deze gelegenheid te doorstaan had, ware het noodig de uitgestrektheid te kennen zijner liefde voor het goddelijk Kind. Het was de Zoon eener maagd, de zuiverste der maagden; de Zoon zijner echtgenoot, de beminlijkste der echtgenooten; het was ook zijn eigen Zoon: hij had Hem ontvangen uit de handen van den hemelschen Vader, als onderpand zijner eeuwige vereeniging met de hoogverheven Maagd: hij had Hem ontvangen uit de handen van Maria zelve, op het oogenblik dat zij nog schitterde van de glorie harer wondervolle baring. Hierbij kwam nog, Joseph wist het, dat Kind was de Messias, beloofd aan zijne vaderen, de verwachting en het verlangen van Oudvaders, en Profeten, van geheel het Joodsche volk en van alle stammen der aarde. Eindelijk

het was zijn God, en een God, volgens de gedachte van den H. Bernardus, des te heminnelijker, naarmate Hij kleiner was geworden. Dat teeder Kind nu, dien eenigen, welbeminden Zoon, dien God, zag Joseph zich verplicht zonder verdediging aan het mes der Mozaische wet over te geven: hij moest Hem scherpe smartkreten hooren slaken, zijn bloed zien vloeien, weken lang moest hij Hem zien kwijnen, bleek, gefolterd door eene onafgebroken koorts, terwijl louter afmatting Hem de oogen deed sluiten.

Dit alles was nog slechts de oppervlakte van dat smartvol geheim; Joseph, wien de H. Geest verlichtte, wist er dieper in door te dringen.

De besnijdenis moest den mensch zijne in Adam bezoedelde afkomst te binnen brengen; hij, die besneden werd, erkende daardoor een zondaar en een kind van gramschap te zijn; daarenboven verbond hij zich op straffe van Gods vervloeking alle zuiveringen te zullen in acht nemen,

die door de wet waren voorgeschreven, en allen ten doel hadden den Jood te vernederen, door hem voortdurend zijne eigene zonden voor oogen te houden. God dus, die zijn Zoon de besnijdenis deed ondergaan, behandelde Hem dientengevolge als een zondaar en verplichtte Hem om geheel zijn leven in strenge boetedoening te slijten. Waarom? Een woord van den Aartsengel wierp een schrikwekkend licht op dat vreeselijk geheim. Over den Zoon sprekende, dit uit Maria zoude geboren worden, had Gabriël tot Joseph gezegd. « Hij zal zijn volk van de zonde verlossen. » ¹ Het zoete Kind had zich dus bij de goddelijke Gerechtigheid verantwoordelijk gesteld voor alle zonden der menschen. Het had de verplichting op zich genomen ze uit te boeten. Zonder bloedstorting nu geene kwijtschelding,² en het bloed der door de wet voorgeschreven slachtoffers was onmachtig ter zuivering

(1) Matth. 1. 21. — (2) Hebr. 9. 22.

van 's menschen geweten. ¹ Zijn bloed had Jezus dus verpand aan de goddelijke Gerechtigheid; de weinige druppelen, nu gestort, waren slechts in mindering gegeven: eens zoude het ten volle vergoten worden; en de vernedering en de smart der besnijdenis waren een voorspel van den smaad en de folteringen des kruises. Ongetwijfeld begreep Joseph dit alles, ten minste in het algemeen, en voldoende om te kunnen medelijden met zijn Kind en Zaligmaker, en om als getuige met kennis van zaken bij dit diepzinnig geheim tegenwoordig te zijn. Weldra echter zoude hij het nog beter begrijpen; te Jeruzalem wachtte hem een profeet, die hem de waarheid in hare volle, vreeselijke naaktheid zou toonen. Josephs droefheid groeide nog aan door die van Maria, en Maria's smart was geëvenredigd aan de teederheid, die haar hart, als jeugdige maagd en als moeder, voor een zoo beminnelijken Zoon gevoelde, en aan hare

(1) Hebr. 10. 4.

onbegrijpelijke liefde voor een God, die uit haar had willen geboren worden, die nog dagelijks het leven aan hare borst dronk, hare liefkoozingen afbedelde en in hare armen sliep. Reeds den avond te voren was zij treurig, en al trachtte zij in het bijzijn van haar echtgenoot rustig te schijnen, toch bemerkte deze gemakkelijk haar kommer, daar hij dien zelf deelde. Des ochtends, toen zij zich voor de heilige plechtigheid moesten gereed maken, kon zij hare tranen niet langer weerhouden, en toen zij den bedienaar der wet zag binnentreden, toen zij het mes zag blinken, toen zij het zoete Slachtoffer uit zijne wieg moest nemen, het wakker maken en van de windselen ontdoen, toen begon zij luide te snikken. O, hoe pijnlijk weerklonken de zuchten eener zoo teeder geliefde in het hart van den heiligen Joseph !

Toch smaakte de heilige Aartsvader dien dag een onuitsprekelijken troost, namelijk van der wereld den grootsten

aller namen te openbaren, den naam, die alle knie in den hemel doct buigen, die den hoogmoed der hel onderdrukt, ¹ die het eenigste heil is der gevallen kinderen van Adam, ² den naam, die aan alle volkeren overgebracht, spoedig de wereld beroeren en alles tot zich zoude trekken, ³ hetzij om aanbeden, hetzij om bestreden te worden, den naam eindelijk, die na alle hinderpalen overwonnen te hebben, zonder mededinger, over het herschappen heelal zoude heerschen. De heilige naam Jezus was door den Aartsengel Gabriël uit den hemel gebracht, eerst aan Maria en daarna aan Joseph; beiden snakten naar het oogenblik, waarop de echo der grot dien zoude weerkaatsen. Doch het gebruik wilde, dat aan geen Israëliet een naam werd gegeven, vooraleer de besnijdenis hem als Abrahams zoon had gekenteekend; voor het goddelijke Kind bestond hiertoe nog eene bijzondere reden,

(1) Phil. 2. 9 en 10. — (2) Act. 4. 12. —
(3) Joan. 12. 32.

want zijn naam moest Hij verdienen door vernederingen en smarten. ¹ Tot nu toe hadden Maria en Joseph slechts met het een of ander lieldewoord van Hem gesproken; zij hadden gezegd: « ons lief Kind, onze Lieveeling, onze Schat, onze Liefde. »

Doch toen eenmaal zijn kostbaar bloed had gevloeid, toen zijn gekrijt ten hemel steeg om barmhartigheid af te smeeken, en zijne moeder Hem zocht te sussen, door Hem zachtjes op hare armen te wiegen, vroeg men aan Maria en Joseph welken naam zij Hem wilden geven. Maria zweeg stil, en wilde zich geen recht aannemen, dat eigenlijk den vader van het Kind toekwam; en Joseph, die gewoon was Maria's voorliefde voor vernedering en onderdanigheid te begunstigen, antwoordde: « Jezus is zijn naam. »

Onderhoud met den H. Joseph.

Hoe eervol is het voor u, o volzalige Patriarch, nog voor de Apostelen aan de

(1) Phil. 2. 2.

wereld den naam te hebben bekend gemaakt, die de aarde redt, den hemel verheugt en de hel ter neder slaat! Maar tot nog grooter eer strekt het u het diepe geheim van dien naam doorgrond en gesmaakt te hebben. Aan uw beminden Zoon den naam Jezus geven, stond gelijk, gij wist het, met Hem te merkteekenen als een voor het altaar bestemd slachtoffer: het stond gelijk met Hem op te dragen en toe te wijden aan Gods gerechtigheid, die door de misdaden vergramd was. Het mes der wet heeft dus in uw hart, niet minder dan in het vleesch van het onschuldig Kind, den Naam Jezus gegrift; en van dien stond af hebt gij voortdurend, door eene altijd hernieuwde toestemming tot het slachtofferen van Jezus, dat vaderhart geslachtofferd aan de goddelijke Glorie. En ook ik, geliefde Vader, heb het indruksel ontvangen van Jezus' heiligen Naam, want gedoopt ben ik in zijn bloed, en begraven in zijn dood; en ik heb mij aldus verplicht een nieuw

(1) Rom. 6. 4. — Col. 2. 12.

leven te leiden, een leven verborgen in God met Jezus Christus, ¹ aan God, en de menschen behagelijk te zijn, ² mijn vleesch met dezelfs begeerlijkheden te kruisigen ³ en mij in alles aan Jezus gelijkvormig te maken. ⁴ Is dit inderdaad niet de betekenis van den overschoonen naam van Christen, van Jezus' leerling, dien ik in het doopsel heb ontvangen? Maar helaas! hoe heb ik mijne aangegane verplichting vervuld? hoe heb ik dien heiligen naam in eere gehouden? Waartoe zal hij mij eens baten, zoo mijn gedrag hem heeft verloochend?..... O groote heilige Joseph, bid voor mij, opdat ik voortaan beter dien naam Jezus begrijpe, en vooral opdat ik hem smake, niet alleen met zijne heminnelijke zoetigheid, maar ook met zijne gestrengte lessen; opdat ik hem griffe in mijne handen en voeten door de heiligheid van mijn handel en wandel; in mijn hart, door elke schuldige genegen-

(1) Coll. 3. 3. — (2) Gal. 4. 10. — (3) Gal. 5. 24.
— (4) Rom. 8. 29.

heid onverbiddelijk af te snijden; op mijne lippen, door reine en stichtende gesprekken; op mijne oogen, door de zedigheid mijner blikken; op geheel mijn persoon, door de wereld in mij te kruisigen en voor God alleen te leven. ¹ Dan alleen zal de naam Jezus voor mij een teeken van heil en eene kroon van glorie zijn: dan zal ik vol vertrouwen den dood kunnen afwachten. En zoo mijne vijanden mij in dien vreeselijken stond zullen trachten te verschrikken, dan zal ik hen met den Apostel antwoorden: Niets jaagt mij vrees aan, want

*Ik draag steeds in mij om de teekens van
Gods wonden* ²

DE RTIENDE HOOFDSTUK.

Vreugde en Angst.

Volgens den H. Joannes Chrysostomus wil God, wiens liefste bezigheid bestaat in de heiliging zijner nitverkorenen,

(1) Gal. 6. 14. — (2) Gal. 6. 17.

dat hun leven eene mengeling zij van vreugde en droefheid. Door deze oefent, zuivert en onthecht Hij ze van de aarde, door gene richt Hij hen weder op, en geeft hun nieuwe krachten, uit vrees, gelijk de Apostel zegt, dat zij onder het buitenmatig gewicht der beproevingen mochten bezwijken. Die gedragslijn volgde God vooral ten opzichte van den H. Joseph. In het vorige geheim hebben wij de droefheid zien plaats maken voor de blijdschap: de twee volgende geheimen zullen aanvangen onder levendige vreugde, en ten laatste uitkomen, het een op hevige angsten, het ander op snijdende smart.

Het gerucht der groote gebeurtenis, die te Bethlehem had plaats gegrepen, had zich door geheel het dal verspreid: men onderhield zich daar over niets anders, dan over Hem, dien men Josephs zoon noemde, en over de wonderen, die zijne geboorte hadden vergezeld. Men vroeg daar elkander niet af, gelijk te vo-

ren
van
wor
zoo
had
dat
Chr
Isra
dez
om
ho
nie
te
on
ar
in
zie
de
Da
ee
lij
lij
vr

ren bij Joannes' geboorte op de bergen van Judea geschied was: « Wat zal er worden van dat kind, waarop Gods hand zoo kennelijk rust? » ¹ Neen, duidelijk had de engel gesproken: hij had gezegd dat het Kind, daar in die kribbe geboren, Christus de Heer was, de Verlosser van Israël. ² De herders, als vertrouwelingen dezer openbaring, zagen zich dikwijls omringd door lieden, die hen onophoudelijk hun eenvoudig verhaal op nieuw deden beginnen. ³ En na gehoord te hebben, wilde men met eigen oogen onderzoeken: telkens zag de grot of de arme hut, waar het heilig huisgezin zijn intrek had genomen, brave lieden tot zich komen, die Joseph verzochten hen bij den kindgeworden Verlosser toe te laten. Dan ontving hen de H. Aartsvader met eene goedheid, die hen bekoorde en dadelijk voor hem innam, terwijl de goddelijke schoonheid van Jezus, de hemelsche vreugde, die men bij Hem smaakte, en

(1) Luc. 1. 66. — (2) Luc. 2. 11. — (3) Luc. 2. 18.

Maria's nederige majesteit de laatste twijfel uit hunne ziel verdreef. En als zij daarna de herders wederzagen, zeiden zij tot deze, gelijk eertijds de Sicharieten tot de Samaritaansche vrouw: ¹ « Nu gelooven wij niet alleen om wille van uw woord, maar wij hebben hem met eigen oogen gezien en gelooven nu, dat Josephs zoon in waarheid de Verlosser is, dien God aan David en onze Vaders beloofd heeft. »

Kort daarop kwam eene onvoorziene gebeurtenis de aandacht van de geheele stad met hare omstreken nog sterker spannen. Op een avond, toen Joseph na eene korte afwezigheid wederkeerde, zag hij voor de deur der woning eene groote en rijke karavaan stil houden. Het waren prachtig getuigde kameelen en dromedarissen, die door slaven van hunnen last ontdaan werden: op het zien hiervan kwam heel de nabuurschap in opschudding. In de lucht liet zich een nog wonderbaarder teeken zien: eene ster namelijk, van on-

(1) Joan, 4. 2.

gewonen glansen grootte fonkelde boven de hut en trok aller blikken tot zich. Joseph spoedde zich naar binnen, en zag daar hooge en machtige personen nedergeknield aan de voeten van Jezus, die op den schoot zijner Moeder rustte. Hunne oogen glinsterden van zoete vreugde: zij aanbaden, zij smeekten, zij beschouwden. Vervolgens zag hij hen opstaan, hunne schatten openen, daaruit goud, wierook en mirrhe nemen en dit alles beurtelings aan den nieuwen Koning der Joden aanbieden.

Dat was een genotvol oogenblik voor Joseph! Hij zag daar de voorzegging vervuld worden van zijn vader David, die over den Messias sprekende, gezegd had: « Zijne heerschappij zal zich uitstrekken van de eene zee tot de andere, en van den vloed tot aan des aardrijks grenzen. De Ethiopiërs zullen voor Hem nederknielen, en zijne vijanden de indrukselel zijn voetstappen kussen. De koningen van Tharsis en de verafgelegen eilanden zul-

Maria's nederige majesteit de laatste twijfel uit hunne ziel verdreef. En als zij daarna de herders wederzagen, zeiden zij tot deze, gelijk eertijds de Sicharieten tot de Samaritaansche vrouw: ¹ « Nu gelooven wij niet alleen om wille van uw woord, maar wij hebben hem met eigen oogen gezien en gelooven nu, dat Josephs zoon in waarheid de Verlosser is, dien God aan David en onze Vaders beloofd heeft. »

Kort daarop kwam eene onvoorziene gebeurtenis de aandacht van de geheele stad met hare omstreken nog sterker spannen. Op een avond, toen Joseph na eene korte afwezigheid wederkeerde, zag hij voor de deur der woning eene groote en rijke karavaan stil houden. Het waren prachtig getuigde kameelen en dromedarissen, die door slaven van hunnen last ontdaan werden: op het zien hiervan kwam heel de nabuurschap in opschudding. In de lucht liet zich een nog wonderbaarder teeken zien: eene ster namelijk, van on-

(1) Joan, 4. 2.

gewonenglansen grootte fonkelde boven de hut en trok aller blikken tot zich. Joseph spoedde zich naar binnen, en zag daar hooge en machtige personen nedergeknield aan de voeten van Jezus, die op den schoot zijner Moeder rustte. Hunne oogen glinsterden van zoete vreugde: zij aanbaden, zij smeekten, zij beschouwden. Vervolgens zag hij hen opstaan, hunne schatten openen, daaruit goud, wierook en mirrhe nemen en dit alles beurtelings aan den nieuwen Koning der Joden aanbieden.

Dat was een genotvol oogenblik voor Joseph! Hij zag daar de voorzegging vervuld worden van zijn vader David, die over den Messias sprekende, gezegd had: « Zijne heerschappij zal zich uitstrekken van de eene zee tot de andere, en van den vloed tot aan des aardrijks grenzen. De Ethiopiërs zullen voor Hem nederknielen, en zijne vijanden de indrukseken zijner voetstappen kussen. De koningen van Tharsis en de verafgelegen eilanden zul-

len Hem geschenken aanbieden : de vorsten der Arabieren en van Saba zullen Hem de hulde hinner schatten brengen ; aangebeden zal Hij worden door alle koningen der aarde, gediend door alle volkeren.» ¹ Niet alleen dus voor Israël, maar voor alle volkeren zoude Jezus een Jezus zijn ; Hij, de ware opkomende zon, zou in den schoot van het nieuw Jeruzalem eene tallooze menigte zonen en dochteren trekken, die niet uit hetzelfde waren geboren. ² Gerust kan men aannemen, dat van toen af Maria's waardige echtgenoot zijn hart opende voor die menigte, die door de Wijzen werd voorgesteld ; vaderlijke gevoelens koesterde hij nu voor de Kerk der heidenen, die daar een geheimzinnig huwelijk had gesloten met den Bruidgom der zielen door diens tweevoudige natuur, de goddelijke en de menschelijke, en zijn algemeen koningschap te erkennen.

Na den Zoon te hebben aangebeden,

(1) Ps. 71. 8. sqq. — (2) Isaï. 60. 1. sqq.

brachten de godvruchtige Wijzen ook hunne hulde aan de Moeder, die in stilte en de oogen zedig neergeslagen naar hen luisterde, en tevens door haar tevreden gelaat de vreugde te kennen gaf, die hunne roeping tot het geloof haar veroorzaakte. Toen zij vervolgens hun oog op Joseph lieten vallen en begrepen, dat hij het hoofd was van dit boven allen gezegend huisgezin, groetten zij hem, op Oostersche wijze, met eene diepe buiging, en gaven hem hunne blijdschap te kennen over zijn geluk, de Ster van Jacob te bezitten, ¹ wier glans heel de aarde zou verlichten. De overzalige Patriarch bedankte hen, en het verlangen zijner hemelsche echtgenootte voorkomende verzocht hij hun te verhalen, op welke wijze de geboorte des Verlossers ter hunner kennis gebracht was, en hoe zij diens wieg hadden kunnen ontdekken. Zij antwoordden nu als volgt :

« Wij komen van het Oosten, uit een

(1) Num. 24. 17.

ver afgelegenen land. Gelijk onze voorvaders, hielden wij ons bezig met desterren na te gaan, toen plotseling voor onze oogen eene nieuwe star aan den hemel verscheen, die alle andere door hare schittering verduisterde. Eene inwendige stem gaf ons te kennen, dat dit het teeken was van den Heerscher, die uit Israël moest opstaan en over het heelal gebieden.¹ Dadelijk reisden wij af naar Jeruzalem, de nieuwe koningsstad: doch bij onze aankomst bemerkten wij vol verbazing, dat niet alleen de nieuwe Koning er niet was geboren, maar dat het gerucht zelfs zijner geboorte er niet was doorgedrongen. De inwoners schenen verstomd over hetgeen wij hun verhaalden: men omringde ons, en bestormde ons met vragen. Spoedig werd dit alles aan Herodes, den koning, geboodschapt, die in zijn huis te Jericho ziek lag. Hij ontbiedt ons bij zich. Wij vertrekken naar die stad, en na eenige uren wachtens worden

(1) Isaï. 41. 10.

wij
De v
den
bra
ons
lich
de
en
boe
Jud
den
ont
sch
ook
nu
sch
de
on
en
zi
du
di
in

wij in het geheim bij hem toegelaten. De vorst betuigde ons zijne groote tevredenheid over de tijding, die wij hem brachten; maar zijne vreugde scheen ons geveinsd. Zoo nauwkeurig mogelijk lichtte hij zich in over den tijd, waarop de ster zich aan ons had vertoond, en daarna zeide hij: « Onze gewijde boeken wijzen duidelijk Bethlehem van Juda aan als de geboorteplaats van den Messias: gaat dus en tracht hem te ontdekken, en komt vervolgens mij boodschappen waar Hij zich bevindt, opdat ook ik Hem ga aanbidden. » « En als wij nu Jeruzalem verlieten, zie, daar verschijnt plotseling de ster op nieuw aan den hemel; zij beweegt zich voort, als om ons uit te noodigen haar te volgen, en staakt haar loop boven dit huis, dat zij ons door eene lange lichtstreep aanduidt. »

Met de grootste aandacht volgde Maria dit verhaal: zij grifte al die bijzonderheden in haar geest, overwoog ze in haar hart en

loofde den Heer, die den heidenen de deur des heils had geopend. Wat Joseph aangaat, die belast was voor de veiligheid van Kind en Moeder te waken, hem trof al dadelijk het gewicht der inlichtingen, die de Wijzen hem hadden verstrekt.

Niet alleen de heerlijkheid van den Verlosser hadden de Profeten voorzien, maar ook vernederingen, door welke Hij die glorie zou moeten bereiken. David, op de eerste plaats, had voorspeld, dat de koningen en vorsten der aarde zouden samenspannen om den Heer en zijn Christus te beoorlogen. ¹ Joseph wist dit; van den anderen kant waren hem Herodes en diens wreede staatkunde bekend; hij begreep de verbazing, de spijt van dien woesten Idumeër, toen hij die hooge vreemdelingen van zoo verre zag komen om een uit Jacob geboren koning te aanbidden.

En voor welke misdaad zou hij schrikken, hij, die voor den moord van zijn

(1) Ps. 2. 1. sqq.

eigen zoon niet had teruggedeinsd ? Waartoe inderdaad zoo geheimvol in die zaak gehandeld ? Waarom, na zoo zorgvuldig alles te hebben nagegaan, hetgeen de opsporing van het Kind kon vergemakkelijken, niet den schriftgeleerden en oversten der priesters bevolen de Wijzen te vergezellen, om in zijn naam den goddelijken Messias te gaan aanbidden ? — Die overwegingen maakten Joseph uiterst beangst. Wat stond hem in dit geval te doen ? Vluchten ? De Wijzen smeeken om niet naar Herodes weder te keeren ? — Besloot hij tot dit laatste, dan vreesde hij het licht onder de korenmaat te stellen, en de inzichten des hemelschen Vaders te weerstreven. Echter hield hij zijne bezorgdheid in zijn eigen hart besloten, vreezende te vroeg de H. Maagd te bedroeven, die zich geheel op zijne voorzigtigheid verliet. Doch toen de Wijzen zich in hunne tenten, die zij op korten afstand hadden opgeslagen, terug hadden getrokken, begon hij als altijd, wanneer hij in

twijfel verkeerde, te bidden, en smeekte den Heer, zelf te zorgen voor de veiligheid der beide schatten, wier bewaarder hij was. Was het gebed van dien rechtvaardige altijd welkom in den hemel, hoe veel te meer, nu hij bad voor Jezus en Maria! Dadelijk werd de aartsengel Gabriël afgezonden naar de brave vreemdelingen, die reeds in diepen slaap gedompeld lagen. Hij verscheen hun in den droom, openbaarde hun de plannen van Herodes tegen het goddelijk Kind en zijn toorn tegen hen zelve, en verbood hun uitdrukkelijk tot hem weder te keeren. ¹ Onmiddellijk ontwaakten zij, en daar Bethlehem op zeer korten afstand van Jeruzalem gelegen was, begrepen zij, dal eene vlucht bij dag hen kon blootstellen aan de vervolging der trawanten van Herodes. Zij stonden dan ijlings op, en gingen aan Joseph het hun gegeven bevel mededeelen. Nog eene laatste maal drukten zij hunne lippen op de voeten des

(1) Matt. 2. 12.

Verlossers, namen een hartelijk afscheid, van Maria en Joseph en sloegen bij hun vertrek een anderen weg in, dan waarlangs zij gekomen waren.

De heilige Patriarch bedankte den eeuwigen Vader, dat Hij zijn gebed had verhoord: hij was overtuigd dat het middel, door de Voorzienigheid genomen om het leven van het Kind te beveiligen, voor het oogenblik voldoende was: en hij meende in Bethlehem den dag af te wachten, die bestemd was voor de zuivering der Moedermaagd en de opdracht van haren Zoon.

Onderhoud met den H. Joseph.

Hoe bewonderenswaardig, o groote Heilige, gedraagt gij u in alles! Ja, gij zijt een waardig vertegenwoordiger van den hemelschen Vader, die alles met zorg en vlijt, maar zonder drift en verwarring verricht. ¹ Uw voorbeeld leert mij met

(1) Sap. 8. 1.

mate voorzichtig te zijn, dagelijks zoo veel in mijn vermogen is te zorgen zoo voor mijne zaliging en volmaakt heid, als voor al het overige, en mij voor den volgenden dag te verlaten op Gods goedheid, zonder ooit Zijne heilige beschikkingen vooruit te loopen. O, hoe gelukkig zou ik leven, indien ik aldus handelde. Eu waarom zou ik het niet doen? Wat is er verstandiger, dan te vertrouwen op dien even goeden, als machtigen God, die aan de vogelen hun voedsel geeft, de bloemen des velds bekleedt met eene pracht, die den luister der koningen doet verdwijnen, ¹ en zelfs let op het insect, dat zich verschuilt onder een gras halm, of in een dauwdroppel als verloren rondzwemt! Hoe zou Hij een wezen vergeten, gevormd naar zijn beeld en bestemd om zijne gelukzalige eeuwigheid met Hem te deelen? Hij gewaardigt zich mij zijn kind te noemen en verzekert mij, dat Hij al mijne haren heeft geteld. ² Hij zegt mij:

(¹) Matt. 6. 25. sqq. — (2) Luc. 12. 7.

« Zoo gij op Mij vertrouwt, zal het kwaad u niet genaken; mijnen engelen zal Ik gelasten u op hunne handen te dragen; den Ieeuw en den draak zult gij onder uwe voeten treden: gij zult tot Mij roepen en Ik zal u verhooren; in de beproeving zal Ik met u zijn en u er uit verlossen; en na een gelukkig leven zal Ik u in den hemel binnenleiden.¹ » O mijn heilige Beschermers! verkrijg mij de genade mij dikwijls die beloften in het geheugen te roepen, om de verwarringen mijner ijdele vrees te stillen. Geef dat ik trachte in alles aan mijn God te behagen, volmaakt zijn wil te vervullen, en dat ik verder aan Hem de zorg voor mijne toekomst overlate.

Hoe rustig slaapt men in, gedekt door 's Heeren vleugelen! ²

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

Blijdschap en droefheid.

Een groot feest was wederom voor Jo-

(1) Ps. 90. 9. sqq. — (2) Ps. 4. 9.

seph aanstaande. Het kind Jezus had zijn veertigsten levensdag bereikt; het was de eerstgeborene van het heilig huisgezin, ¹ en de oudste van alle geschapenen; ² onder elk opzicht behoorde het aan God; het moest aan de priesters, Aärons zonen, opgedragen, en wilde men het terug bekomen, ook van hen afgekocht worden. Vroeg in den morgen stond Joseph op; zijne ziel was opgeruimder dan naar gewoonte. Hij had gehaakt naar dat oogenblik, om op plechtige wijze dank te gaan brengen aan den God zijner vaderen, die zijn levenslot had vereenigd met dat van de gezegende onder alle vrouwen, ³ van de medeverlosseres der wereld; aan den God vooral, die onder alle stervelingen hem had uitgekozen, om de plaats van vader bij den Godmensch te vervullen. Zijne blijdschap werd nog verhoogd door die van Maria, wier hart klopte bij de gedachte, dat zij de heilige vrucht harer maagdelijkheid aan God ging opdragen,

(1) Luc. 2. 7. — (2) Col. 1. 15. — (3) Luc. 1. 28.

terwijl terzelfder tijd hare glorie begraven werd in de gebruiken eener vernederende, plechtigheid.

Voor het doorluchtig echtpaar zich op weg begaf, bedankten zij eerst de lieden, bij welke zij hun intrek hadden genomen. Die eenvoudige menschen konden er maar niet toe besluiten van hen te scheiden, en heete tranen stortten zij bij de gedachte, dat zij hunne gasten nimmer meer zouden weerzien. Joseph deed in een korfje de twee tortelduiven, die geofferd moesten worden, de eene voor de zuivering van Haar, die zuiverder was dan het licht, de andere, om de heerschappij des Heeren te erkennen over het leven en den dood van het goddelijk Kind.¹ Van hare zijde bond de H. Maagd de doeken bijeen; op een teeken van haar echgenoot, naderde zij de wieg, knielde neder, aanbad een poos haar God en Zoon, nam Hem zachtjes op hare armen en sloeg haar sluier over Hem heen.

(1) Lev. 12. 8.

Nu nam de reis een aanvang.

Hoe rijk gevoelde Joseph zich in zijne armoede ! Hij had zijne lot niet willen ruilen met dat van den hoogste der Serafijnen. Hij zag zich in staat gesteld God op eene Hem waardige wijze te eeren. De offeranden van Abel, van Noach, van Abraham, van Samuël en van Elias waren den Heer aangenaam geweest ; doch wat kostbaars hadden zij geofferd ? Lammeren, bokken en stieren ; Joseph echter ging aan God met de vlekkelooze maagdelijkheid van Maria een slachtoffer opdragen groot als God zelf.

Terwijl zij de twee mijlen afstands, die het oude Bethlehem van de heilige Stad scheidden, aflegden, liep hun gesprek enkel over hun zoeten schat, over de goedheid van Israëls God en over de middelen om zich die weldaden waardig te toonen. Van tijd tot tijd beschouwde de jeugdige moeder haar Kindje, en als het dan ontwaakte, schoof zij den sluier weg, om het aan Joseph te toonen. Dan lachte Jezus

zijn vader toe: en deze, van liefde en eerbied bevende, drukte zijne lippen op het voorhoofd van den Oneindige, die in doeken was gewikkeld.

Te Jeruzalem aangekomen, begaven zij zich recht naar den tempel, zonder eenen enkelen blik te gunnen aan de paleizen, waarop die stad zoo trotsch was. Het kwam den zoon van David voor, als droeg hem dat heilig gebouw, hoe luisterrijk ook door Herodes' praalzucht versierd, een zekeren naijver toe. En niet zonder reden. Bezat hij niet in Jezus en Maria de wezenlijkheid, van hetgeen de tempel slechts bezat in zinnebeeld? Jezus was het waarachtig heiligdom, waar de Godheid in gansch hare volheid woonde; ¹ zijn vleesch was de sluier, die het goddelijk Wezen bedekte, ² en terzelfder tijd, in zekeren zin, tastbaar maakte. ³ Jezus was tegelijk én Tempel én God, het slachtoffer, dat alleen der goddelijke Majesteit

(1) Col. 2. 9. — (2) Hebr. 10. 20. — (3) Joan. 14. 9.

waardig was, het waarachtig Altaar en de eenige Opperpriester, die in staat is God te naderen en ten voordeele van het menschelijk geslacht tusschen beide te treden. ¹ Wat Maria betreft, zij was de Ark des nieuwen Verbonds, gegrondvest op betere beloften dan het oude; zij was een Kandelaar, kostbaarder en glansrijker dan die welke het Mozaïsch heiligdom verlichtte; en de Tafel der toonbrooden, én de bloeiende Roede van Aäron, en het gouden Vat met manna waren slechts bleeke afbeeldsels van hare vruchtbare maagdelijkheid en haar goddelijk moederschap. Joseph begreep dat alles; maar hetgeen zijn ootmoed hem wellicht niet deed bedenken, was, dat hij zelf met zijne heilige gade afgebeeld was in het Heilige der Heiligen. Inderdaad, de genadestoel, die als de Troon van God was, en het zinnebeeld bij uitnemendheid van de Menschheid van Jezus Christus, rustte onder de schaduw der vleugelen van twee Cheru-

(1, Hebr. passim.

bijnen, van welke de een het aangezicht had van een man en de andere dat eener vrouw.

Toch sloeg niemand acht op het heilig Echtbaar, dat trouwens in niets van de armsten verschildte. Onder de menigte als verloren, wachtten zij nederig tot hunne beurt daar was, om den Heer hun Zoon en hunne bescheiden offers aan te bieden. Plotseling ziet men Simeon toesnellen, den grijsaard in geheel Israël vermaard wegens zijne godsvrucht en vol van den H. Geest. Men staat verbaasd over zijne opgewondenheid, en gaat vol eerbied op zijde om hem den weg vrij te maken. Ademloos bereikt hij de H. Maagd, valt aan hare voeten en buigt zijn aangezicht ter aarde; vervolgens richt hij zich op en steekt zijne bevende handen tot de jeugdige Moeder uit. Deze begrijpt hem en aarzelt niet haar kostbaren schat hem over te geven. En hij, eerst drukt hij het goddelijk Voorwerp zijner lange verwachting tegen zijn hart; dan slaat hij zijne

oogen ten hemel en zegent den Heer, dat hij Dengenen met zijne oogen mag zien, die het licht gaat ontsteken voor de volkeren, welke gedompeld liggen in de duisternissen der onwetendheid, en Israëls naam voor altijd beroemd zal maken.

O, hoe machtig moest deze plotselinge openbaring der grootheid van het hemelsch Kind het vaderhart van Joseph doen trillen. Dit geeft ons de H. Lucas te kennen, waar hij zegt : « De Vader en de Moeder van Jezus waren vol bewondering, hoorende wat Simeon van Hem zeide. » Door deze bewondering moet men niet de verrassing verstaan, die ons treft op het eerste gezicht van een voorwerp, waarvan men tot dan toe nog geen denkbeeld had: de enkele woorden van Gabriël hadden hen meer geleerd over den persoon van Jezus dan Simeon er van zeide: en om slechts van Joseph te spreken, waarop kon hij zich niet verwachten, hij, die wist dat het goddelijk Kind uit eene Maagd was

geboren? Kende hij niet de beteekenis van den naam Jezus, dien hij aan het Kind had gegeven? Wist hij niet, dat de Zoon van Maria tevens de Zoon van den Allerehoogste was, ontvangen door de kracht des H. Geestes, en bestemd om voor eeuwig in Jacobs huis te heerschen? Bewondering veronderstelt niet noodzakelijk onkunde; eene zaak, die ons reeds lang bekend is, kunnen wij nog steeds bewonderen. Bewonderde niet Jezus Christus zelf het geloof van den Hoofdman! ¹ Met zoo veel te meer reden dus kon Joseph, hoewel volkomen onderricht over de godheid van Jezus, verrukt zijn en eene gansch nieuwe vreugde gevoelen, zoo dikwijls hij door dezen of genen, uit wiens mond de H. Geest sprak, diens roemvolle bestemming hoorde openbaren....

Maar helaas! de profeet scheen alleen het hart van den heiligen Patriarch van vreugde te hebben doen zwellen, om hem

(1) Matth. 8. 10.

te beter het zwaard te doen gevoelen, waarmede hij het ging treffen.

Reeds had Simeon het Kind aan zijne moeder teruggegeven, en op het gebed van deze het zalige drietal gezegend. Plotseling betrok zijn gelaat; hij wierp op Maria een blik veldroefheid en scheen te aarzelen haar datgene mede te deelen, wat hij daar las in de goddelijke raadsbesluiten. Doch de H. Geest opent zijn mond en dwingt hem te spreken: « Vrouwe, zoo zegt hij nu, dat Kind zal de ondergang en de opstanding zijn van velen in Israël, en als een teeken, blootgesteld aan tegenspraak; en wat u aangaat, u zal een zwaard de ziel doorboren!»

Even als een zwarte dwarrelwind, op een schoonen lentedag het luchtruim be-roerend, meêdoogenloos het groene tooisel van een jongen boom afrukt en wijd en zijd henen zweept, en de hoop vernietigt van den liefderijk bezorgden kweeker: zoo kwam Simeons woord, in het bijzijn van Joseph, aan Maria hare kroon van

blijdschap ontrukken, en hun beider geluk in bittere droefheid veranderen. Zoo had hij dan zijne geliefde Bruid slechts naar den voet des altaars geleid, om haar daar te slachtofferen. Als gedragen op de vleugelen harer blijdschap, was Maria hierheen gekomen, en nu liet zij, roerloos van droefheid en met gebroken hart, het treurend hoofd op het zoete Slachtoffer rusten en besproeide het met stille tranen.

Het offeren, dat op deze voorspelling volgde, kwam de smartelijke gesteltenis van den gevoelvollen Joseph nog verergeren: de twee tortelduiven, die in de laatste stuiptrekkingen van den doodsstrijd met de vreugels fladderden, waren een maar al te getrouw beeld van Maria en Jezus. De plechtigheid eindelijk van het vrijkopen van Jezus bracht hem den laatsten slag toe. Hij nam Hem terug uit de handen des priesters, om Hem te leveren in de handen der beulen, en voortaan had hij hetzelfde ambt te vervullen, als die on-

dergeschikte priesters van den tempel, die belast waren de voor de offerande bestemde lammeren, gedurende eenige dagen, te voeden.

Na voldaan te hebben aan alle vereischten der Mozaïsche wet, verliet Joseph met Maria den tempel, en beiden sloegen stilzwijgend den weg weder in naar het nederige Nazareth.

Onderhoud met den H. Joseph.

O heiligste en bedruktste der menschen! hoe onvolkomen heb ik tot dus verre het geheim des Kruises begrepen. De H. Geest zegt mij, dat het geduld een volmaakt werk ¹ en de bron eener hoop is, die nooit te leur stelt ; ² dat God gewoon is hen te kastijden, die Hij opneemt onder het getal zijner kinderen ; ³ dat het noodig is, wil men voorbeschikt zijn tot de glorie, hier beneden op den gekruisten Jezus te gelijken ; ⁴ eindelijk, dat men slechts door vele kwellingen kan ingaan-

(1) Jac. 1. 4. — (2) Rom. 5. 4. — (3) Heb. 12. 6. — (4) Rom. 8. 29.

tot het koninkrijk Gods. ¹ En ik, ik kan niet dulden, dat mijn vrede verstoord wordt; ik kan er niet toe komen de enkele bittere druppels te drinken, die God in mijn levenskelk heeft gestort. — O Joseph, zoo ooit iemand onder de kinderen der menschen verdiend heeft hier beneden een onvermengd geluk te genieten, wie anders kan dit dan zijn, tenzij de goddelijke Jezus, zijne vlekkelooze Moeder en hij, die waardig bevonden werd die beide schatten van God te bezitten? En echter zie ik Jezus ten doel aan de tegenspraaken van zijne kindsheid af tot den wreedsten dood bestemd; ik zie Maria veroordeeld om te weenen, om onverpoosd met een zwaard in het hart te leven, of liever om elk oogenblik te sterven, zonder ooit te kunnen sterven; eindelijk zie ik u zelve, u, den eenigen steun van beiden, in uw minnend hart opvangen, hetgeen uit hunne met droefheid vervulde harten overloopt. En ter oorzaak van mij is het, uit liefde tot

(1) Act. 14. 21.

mij, dat gij allen lijdt, en ik, die de hel verdiend heb, ik zoude niets willen lijden! Ik smeeek u, mijn welbeminde Beschermmer, bij uwe liefde tot Jezus en Maria en bij het medelijden, dat hun martelaarschap u heeft ingeboezemd, verkrijg mij de gave van verstand, opdat ik de verborgen kracht van het kruis begrijpe, de gave van wijsheid, opdat ik aan deszelfs heilzame bitterheid de voorkeur geve boven alle valsche genietingen der wereld, de gave van sterkte, opdat ik met geduld het lijden verdure, dat God mij uit louter goedheid overzendt. En moge ik mij al niet, gelijk de H. Paulus mij opwekt, in het lijden kunnen verheugen, ¹ geef ten minste dat ik, in plaats van troost te zoeken bij het ijdele en dorre schepsel, mij aan de voeten werpe van de Moeder der smarten en van den gekruisten Jezus. Het gezicht hunner smarten zal mij doen blozen over mijne teergevoeligheid, en opstaande zal ik het

(1) Rom. 5. 4.

lied zingen van het Lam, dat voor de zonden der wereld is geslachtofferd :

*Neen, Vader, niet mijn wil, maar uw wil
moet geschieden.* ¹

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

De Vlucht.

Wel was het een groot genoeg voor het heilig Echtpaar, als zij het stille Nazareth terugzagen, en den drempel van hunne schamele, doch zoete hut weder mochten betreden. Zoovele hevige aandoeningen hadden in weinige dagen hunne zielen bestormd, dat zij behoefte hadden aan eenzaamheid en rust. Zij moesten zich nog eens in stilte al die groote gebeurtenissen voor oogen stellen, en naar hartelust de eeuwige Majesteit aanschouwen, verborgen onder eens kindjes ledematen en sluimerend in een wieg. Zeker, als een spooksel, vervolgde hen overal de vreeselijke voorspelling van den grijzen Simeon, en ieder oogenblik drong

(1) Luc. 22. 42.

zij dieper in hun hart, als een pijl die dorstig is naar hun bloed; maar onderworpen waren zij en gelaten. De wil des eeuwigen Vaders was ook hun wil, en in zulk eene stemming hebben ook de tranen hunne zoetheid.

Helaas, dat dit reeds zoo bittere genoeg nog door nieuwe onrusten moest vergald worden!

Het was nacht.... De oude, arglistige Herodes, die nog altijd ziek te Jericho lag, woele krampachtig op zijn purperen legerstede rond, gefolterd door de vrees zijn scepter te zien overgaan in de handen van een zoon van David. Toen hij de Wijzen niet had zien terug keeren, had hij hen in Bethlehem doen opsporen en vernomen, dat zij plotseling waren verdwenen. Ook van dien geheimzinnigen Galileër, welken men voor den vader van den Messias uitgaf, en die naar aller gedachte uit Nazareth kwam, was geen spoor meer te vinden. Nog had men hem verteld, dat onlangs in den tempel eene zeer groote op-

schud
dat de
losser
woede
dorst
delen
en wr

Pl
lijke
man
laats
gebo
zulle
reth
kind
zijn
geb
van
hen
onn

(1
zare
alle
Bet
wa
en

schudding was geweest rondom een kind, dat door den ouden Simeon als Israëls Verlosser begroet was. Op die tijding was de woede van een wild dier in zijne bloed-dorstige ziel gevaren, en hij zon op mid-delen om, tem spijt van God, zijne macht en wraak beide te verzekeren.

Plotseling bekruipt hem eene vreeselijke gedachte: alle kinderen van het mannelijk geslacht, die binnen de twee laatste jaren in Bethlehem en omstreken geboren zijn, zullen sterven. Daarenboven zullen geheime handlangers naar Naza-reth vertrekken, en gelukt het hun een kind te ontdekken, dat tijdens eene reis zijner ouders te Bethlehem is ter wereld gebracht, dan zullen zij er zich meester van maken. ¹ Dadelijk roept hij zijne hem waardige trawanten, geeft hun zijne onmenschelijke bevelen, en zich zelven

(1) Het Evangelie zegt niet, dat Herodes te Naza-reth het Kind heeft doen opsporen; maar niet alles is beschreven. Zoo de navorsching zich tot Bethlehem en deszelfs omstreken hadde beperkt, ware Jezus in het hart van Galilea in veiligheid en de vlucht naar Egypte doelloos geweest.

geluk wenschende over zijne wreede sluwheid, slaapt hij weldra in.

De dwaze, die niet wist, dat men in den strijd tegen den Heer en zijnen gezalfde slechts schaamte en schande kan inoogsten..... ¹ Maar hoe! hebben achttien eeuwen leerens de vorsten wijzer gemaakt?

Wat geschiedde ondertusschen te Nazareth in het arme huisgezin, dat voorwerp van zooveel haat? Maria had haar kind met moederlijk voedsel versterkt; zij had het op hare armen zien insluimeren, en na een langen kus in de wieg gelegd, die naast haar stond; een wijl nog aanschouwde zij het bij het bleeke schijnsel der maan, dat haar eng verblijf binnendrong, en werd toen ook zelve door den slaap overmeesterd. Wat haar kuischen echtgenoot betrof, ook deze had zich vermoeid van zijn lang dagwerk op zijne harde legerstede neergelegd. Ter nauwer nood had Joseph zijne oogen geloken, of de trouwe Gabriël verschijnt hem in den

(1) Ps. 2. 4.

droom
Kind
Egypt
het le
ring v
ontzet
als za
het u
deur
sen t
Kind
en h
dat
een
mat
vlie
vlie
dar
hij
te
ha
zo
ge

droom en spreekt: «Sta op, neem het Kind en zijne Moeder en vlucht naar Egypte, want Herodes staat het Kind naar het leven.» ¹ Deze plotselinge veropenbaring vervulde den heiligen Patriarch met ontzetting en angst. Het scheen hem toe, als zag hij eene bende moordenaars onder het uitbraken van verwoede kreten zijne deur openbeuken, met brandende toortsen tot Maria doordringen, het goddelijk Kind met geweld uit hare armen rukken en het tegen den grond te pletter slaan. Op dat gezicht stegen zijne haren te berge; een koud zweet droop van alle zijne ledematen; schrikkend ontwaakt hij en vliegt van zijne legerstede, om ter hulp te vliegen van hen, die hem dierbaarder zijn dan zijn leven.... Doch spoedig bemerkte hij zijne dwaling: de diepste stilte heerschte in de arme woning; Maria sliep en ook haar Zoon. Toch waren de woorden, die hij zoo even gehoord had, te diep in zijn geest gegrift, om aan dezelve wezenlijkheid

(1) Matt. 2. 13.

te twijfelen. God had wel degelijk gesproken; zelfs in het hart van Galilea was Jezus' leven in gevaar; hij moest hem opnemen, zoo spoedig doenlijk vluchten, en wel naar Egypte, dat hem als toevluchts-oord was aangewezen. Een enkele oogopslag was voor Joseph voldoende om al het moeielijke van het hem gegeven bevel te doorzien. Een afstand van eene maand reizens scheidde Nazareth van het land, waarheen hij zich moest begeven: tusschen beide lag eene woeste, dorre streek, die onveilig werd gemaakt door wilde dieren en roovers. Hoe zou eene slechts vijftienjarige moeder met haar zoo jeugdig kind deze kunnen doortrekken? Hoe zou hij die twee eenige voorwerpen zijner liefde gedurende die lange reis kunnen voeden? Welk eene smart, Maria uit haar rustigen slaap te moeten wekken, om haar in zekeren zin een zwaard door het hart te stooten door de tijding, dat nu reeds Simeons voorspelling in vervulling kwam! Welk eene smart, haar en haar Zoon onvoorziens,

mid
staa
's P
om
nen
ber
gel
toe
de
en
op
g
a
w
z
c
v
a

midden in den nacht, aan hare naastbestaanden, aan haar geboorteland, aan 's Heeren tempel te moeten ontrukken om hen in der haast, als krijgsgevangenen, te voeren naar een onbekend, onherbergzaam land, de bakermat van alle bijgeloovigheden en van alle bederf! Maar toch, het moest gebeuren. Joseph naderde de rustplaats zijner dierbare echtgenoot, en riep haar zachtjens toe: « Maria, sta op!» En Maria, altijd even vaardig om te gehoorzamen verliet hare legerstede, vlug als een vogel, wanneer men den tak schudt, waarop hij rust. « Hier ben ik, » antwoordde zij, en in een oogwenk stond zij bij hem. « Zoon van David, zoo voegde zij er bij, wat hebt gij mij te bevelen; waarom gunt gij u niet eene rust, die u zoo hoog noodig is? Lijdt gij soms?.... Doch gij snikt, dierbare Joseph, wat deert u? » « 's Heeren Engel, antwoordde Joseph, is mij zoo even verschenen.... » Op dat woord werpt zich de nederige Maagd op de knieën, om de bevelen van den Aller-

hoogsten te ontvangen. Het beeld van den door zijn vader geofferden Isaäk vliegt haar snel door den geest; zij wordt geschokt en tranen ontspringen hare oogen. Toch herneemt zij: « Dat de Heer tot zijne dienstmaagd spreke; ik ben bereid te gehoorzamen. » — « De Engel des Heeren, zoo gaat Joseph voort, gebiedt ons naar Egypte te vluchten en daar te blijven tot hij ons terug roept, want Herodes zal het Kind zoeken om het te dooden. » — « O Jezus ! riep Maria weenende uit, is het mogelijk dat er harten zijn, hardvochtig genoeg om U te haten ? Ach dan kennen zij U niet !.... Maar toch mijn aanbiddelijk Kind, Gij blijft bij mij. Met U zal ik, zoo noodig, tot aan 's werelds eindpalen gaan : Gij zult mijn vaderland, mijn huis, mijn heiligdom wezen; alles zult Gij voor mij zijn, want Gij zijt mijn God. »

Na deze woorden maken beiden ijlings de toebereidselen voor de reis, want de tijd dringt; het is noodzakelijk dat zij, voor de dag aanbreekt, een zoo groot

mogelijk gedeelte van den weg achter zich hebben, om zooveel te beter hunne vlucht te verbergen voor de handlangers van Herodes en voor allen, die hen zouden kunnen verraden. Maria zocht eenige kledingstukken bijeen, en Joseph de noodzakelijkste gereedschappen om in hun ballingsoord zijn beroep uit te oefenen. Vervolgens knielen beiden een oogenblik neder bij de wieg, en Maria neemt haar Zoon, dien zij mede in haren mantel wikkelt. Zij treden naar buiten, sluiten de deur en begeven zich op weg.

Welk een vertrek ! Welk een lijdensvolle nacht ! De duisternis, hoewel zij hunne vlucht begunstigde, joeg hun ieder oogenblik fellen angst aan. Joseph vooral beefde, als een door den wind bewogen blad. Belast, gelijk hij was, met de hoede van de twee kostbaarste schatten van het heelal, verantwoordelijk jegens God en diens Engelen, jegens zijne voorouders, jegens het heilig volk en geheel de menschheid, voor het leven van Jezus en Maria, zag hij over-

al gevaar. Ongetwijfeld vertrouwde hij op God en op het woord van den Engel; maar toch bestond er wezenlijk gevaar voor Jezus en Maria, en was hij de persoon, wien God had gelast hen er aan te onttrekken. Overigens vreest een minnend hart zelfs daar, waar niet de minste reden voor vrees bestaat. Zorgvuldig ontweek hij de gebaande wegen, uit vrees van een verklikker te ontmoeten; en op de onbegane voetpaden, die hij bij voorkeus koos, meende hij moordenaars te zien, verborgen achter het struikgewas. Daar kwam nog bij, dat het goddelijk Kind, op dit ongewoon uur, door het hortend loopen zijner moeder en de koelheid der lucht ontwaakt, zich zelve verried door zijn gekrijt. Zachtjens drukte Maria het Kindje aan hare borst, maar toch durfde zij het de woorden niet toespreken, waarmee zij het gewoonlijk suste. Hoewel kalmer dan haar echtgenoot, ter oorzaak harer grootere heiligheid, was zij niettemin uitgeput, en hijgend bevochtigde

zij den weg met hare kostbare tranen.

Na verscheidene dagen met versnelden tred te hebben voortgestapt, kon Joseph zich wel is waar veiliger rekenen voor Herodes, maar was bij daarom aan den eindpaal van zijn lijden? Voor hem strekte zich die woestijn uit, waar eertijds Agar haar zoon bijna van dorst had zien versmachten; ¹ waar Israëls stammen, onder aanvoering van Mozes, alleen krachtens een dagelijks zich hernieuwend wonder hadden kunnen bestaan. Het harde brood, dat hij uit Nazareth had medegenomen, was spoedig verbruikt, en Maria, die teedere en fijngevoelige Maagd, kon zonder voedsel, niet langen tijd eene zoo moeielijke reis voortzetten, noch haar goddelijken Voedsterling zoogen. Soms zagen zij een Ismaëlitische karavaan naderen, die reukwerken van Arabië naar Egypte vervoerde; dan ging de zoon van David hen te gemoet en zijne hand ophoudende, vroeg hij in naam van Abra-

(1) Gen. 21. 15. sqq.

hams God een weinig brood voor zijne dierbare gezellin, die hij daar toonde, kwijnend en neergezeten op het brandende zand. Deed zich zulk eene gelegenheid niet op, dan nam hij zijne toevlucht tot kruiden en wilde vruchten. Ook het water ontbrak hun meermalen; om het te vinden verlieten zij den rechten weg, en verwijderden zich ver in het rond om een groen boschje te bereiken, dat het bestaan van eene bron scheen aan te kondigen; en kwamen zij er eindelijk, dan bevonden zij somwijlen, dat de bron was uitgedroogd. Bij al die ontberingen moesten zij toch voortgaan, en zich haasten de bewoonde streken te bereiken, wilden zij het kostbare leven van Jezus niet geheel en al zien wegwijnen. Als de zon aan den gezichteinder wegdook, vlijde Maria zich neder aan den voet van een boom of van eene rots; dan gaf zij aan den Zoon van God de weinige melk, die haar nog restte, bedekte Hem vervolgens met haar sluier om Hem te beveiligen tegen den

zwaren dauw, die telken nacht in die streken valt, ¹ en sliep dan in, uitgeput van vermoeienis. Joseph bleef waken, uit vrees dat een wild dier haar mocht naderen, en weigerde zijne bezwaarde oogleden te sluiten, vooraleer zijne dierbare gade, een weinig van hare afgematheid bekoemen, hem bezwoer uit liefde tot Jezus zijne krachten te herstellen.

Onderhoud met den H. Joseph.

Hemel, welk een schouwspel! Jezus en Maria gebannen, vluchtende voor diezelfde menschen, wier heil zij komen bewerken! O wie kan eene wereld beminnen, ² die Jezus en Marie haat en vervolgt? Wie kan gunsten afbedelen van eene wereld die de misdaad kroont, de schande aanbidt en Jezus, de heiligheid zelve, met Maria, de deugd in persoon, dwingt brood en woon te ontheren en voor hun leven te vreezen? O hoe veel beter is het, hei-

(1) Num. 14. 19. — (2) Joan. 2. 15.

lige Joseph, gelijk gij, Jezus en Maria te volgen in de afschuwelijkste wildernissen, hunne ontberingen, smarten en ver-smading te deelen, dan te wonen in de weelderige paleizen der zondaars! ¹ Maar hoe verachtelijk zijn dan ook de goederen, de gemakken en de eer dezer wereld, daar de lage Herodes ze naar hartelust geniet, terwijl Jezus, de eeuwige Waarheid, de ware Beoordeelaar der dingen, er geheel van verstoken wil zijn! Want, als eenig Zoon en Erfgenaam van den Vader, was alles hier beneden zijn eigendom: on-schuldig was hij en vlekkeloos, ² van daar zijn recht om in overvloed te leven, om alle eer te genieten, om alle genoegten te smaken; Hij was niet in staat om te zondigen en hadde er dus geen valstrik voor zijne deugd in kunnen vinden; maar dat alles heeft Hij versmaad als zijner on-waardig. En inderdaad zou Jezus mij minder grootsch toeschijnen, zoo Hij bij de natuurlijke majesteit van zijn goddelij-

(1) Ps. 83. 41. — (2) Hebr. 7. 26.

ken persoon den geleenden en gewonen glans der aardsche koningen hadde gevoegd. — Welke glorie verschaft het u, o heilige Aartsvader, dat gij met Maria de eerste zijt geweest, die de heilige armoede van een God gedeeld en de onmetelijke schatten ontdekt hebt, welke zij verbergt onder een uiterlijk, dat vleesch en bloed afschrikt! Bid toch bij Jezus en Maria voor mij, opdat ook ik de heilige dwaasheid der vrijwillige berooving of der met liefde verduurde armoede begrijpe. Zoo het waar is, dat de aarde een ballingsoord is, dat de balling niet, zonder voor zinneloos door te gaan, zich kan bezig houden met bloemen te plukken of zand te verzamelen op den weg, die hem naar zijn vaderland moet voeren, geef dan dat ik het gevaarvol verlangen naar rijkdommen mijn hart niet late binnensluipen, ¹ en wel verre van de rijken te benijden, hen veeleer, op het voorbeeld van de goddelijke Wijsheid, ² liefderijk beklage. Zoo ik

(1) I. Tim. 6. 9. — (2) Luc. 6. 24.

zelf het ongeluk heb in overvloed geboren te zijn, geef dan dat ik niet steune op die brooze goederen, ¹ maar minstens tot het getal behoore van die armen van geest, voor wie de hemel open staat, ² dat ik zelf altijd bereid zij om alles te verlaten, wat ik bezit, zoo Jezus mij ten eenigen tijde de genade schenkt tot het oor mijns harten deze heerlijke woorden te spreken :

*Verlaat het aardsche goud voor 't eeuwig
goud des hemels. ³*

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

De Ballingschap.

Hoe langer de reis duurde, zoo veel te pijnlijker werden de vermoeienissen en ontberingen der heilige ballingen. Aan de jonge moeder vooral veroorzaakte deze zoo ruwe levenswijze veel lijden. Vol onrust zag Joseph haar van dag tot dag

(1) 1. Tim. 6. 17. — (2) Matt. 5. 3. — (3) Marc. 10. 21.

zwakker worden. Hare wangen waren ingevallen ; haar schoon gelaat was door de brandende hitte der zon bruin geworden ; hare teedere voeten waren gekwetst en gezwollen, en alleen de liefde tot Jezus schonk haar kracht om de reis voort te zetten. Zeer groot was dus Josephs blijdschap, toen hij in de verte eene bewoonde landstreek ontdekte, en nu hopen kon haar eindelijk een huiselijken haard, een min bitter voedsel dan de kruiden der wildernis, en boven alles de rust te mogen verschaffen, die haar zoo hoog noodig was.

Zijn eerste werk bij zijn aankomst in Egypte was het zoeken naar eene woning. Wellicht koos hij zijn verblijf in den een of anderen bouwval, gelijk er in dat land zoo velen worden aangetroffen. In het begin viel het hem zeer moeielijk om te voorzien in de benoodigheden van zijn klein huisgezin. Hij bezat daar vriend noch maag : ook de landstaal was hem onbekend, zoodat hij zich slechts met de

grootste moeite met de inboorlingen in aanraking kon stellen. Deze van hunne zijde waren niet zeer bereidvaardig om hem te hulp te komen; want de Egyptenaren koesterden een sterken afkeer van alle vreemdelingen, maar vooral van de Joden, die zij zeer te recht voor vijanden hunner goden aanzagen. ¹

Daarenboven wantrouwde men Joseph. Wat had hem aangespoord zijn zoo vruchtbaar vaderland vaarwel te zeggen, en met eene jonge vrouw en een pas geboren kind, eene zoo verre reis te ondernemen? Voorzeker niet het verlangen om Egypte's merkwaardigheden te zien, noch ook om zich met koophandel bezig te houden; want daarvoor was hij te arm. Al zeer licht rees dus het vermoeden op dat beide echtelieden zich wegens een of ander vergrijp gedwongen hadden gezien hun land te verlaten, om aan de gestrengheid der wet te ontsnappen: van daar dat de ruwsten onder de bewoners noch hun-

(1) Exod. 8. 26.

ne verachting, noch hun afkeer voor hen verheelden. Door geduld evenwel, door zachtheid en een deugdzaam leven gelukte het hun de achting te verwerven van eenige meer medelijdende zielen, die er in toestemden hun, als daglooners, werk te verschaffen. De zoon van David herstelde de ploegen der landbouwers, en de moeder van God spon en weefde voor eenige rijke vrouwen. In den oogsttijd vroeg zij aan haar echtgenoot de vergunning om, gelijk eertijds Ruth, op de naburige velden de korenaren te gaan verzamelen, die den maaiers ontvallen waren: zij dorschte deze met een stok, bracht in haren mantel het koren mede, dat zij hadden opgeleverd en liet het dan vol blijdschap aan Joseph zien. ¹ En al zegend de Joseph dan den Heer voor diens vaderlijke zorg, toch kon hij nooit een gevoel van diepe meewaardigheid onderdrukken, op het zien der groote vernedering van het edelste der schepselen.

(1) Ruth. 2. 2. sqq.

Men moet echter niet wanen, dat de heilige oudvader, zelfs in dit ballingsoord, van zoeten troost verstoken bleef. Voor eerst bezat hij Maria, wier zachte blijdschap hem onwrikbaren moed instortte : Maria was altijd kalm, altijd zich zelve gelijk, en Gods wil was bij haar alles. Overigens overlaadde zij haar echtgenoot onverpoosd met de teederste zorgen ; dikwijls bracht zij hem dank voor den arbeid, waaraan hij zich om harentwille overgaf, en bij haar was die dank geen ijdel woord, want voor veinzerij had hare ziel, eenvoudig als het licht, altijd een afschrik gevoed. Neen, zij meende jegens Joseph groote verplichting te hebben, en in het bewustzijn, dat zij nimmer zijne diensten genoegzaam kon erkennen, zeide zij hem op den toon der diepste overtuiging : « Dierbare Joseph, de God van Abraham zegene u ; Hij zelf moge uwe belooning zijn, gelijk Hij dit was voor den grondlegger van ons geslacht. ¹ »

(1) Gen. 15. 1.

Maar wat vooral het geluk van Joseph uitmaakte was het goddelijk Kind, die schat van hemel en aarde: hij behoefde slechts een oog op Jezus te werpen om de pijnlijkste ontberingen, de bitterste beproevingen zoet te vinden; en wanneer des avonds de Moedermaagd hem haar Kind te kussen gaf, dan gevoelde hij zich rijkelijk beloond voor al de vermoeienissen van den dag.

In Egypte was het, dat Maria zich gedrongen zag aan haar Kind de moederlijke schatting te weigeren, welke zij hetzelve tot dusverre met zoo groote vreugde had betaald; en om het voorbeeld van Abraham en zijne andere voorvaderen te volgen, wilde Joseph, dat de speningsdag van zijn Zoon een feestdag zoude wezen.¹ Daar was het, dat Maria ophield Jezus te bakeren en Hem zijn eerste kleedje vervaardigde: daar ook leerde zij Hem loopen. Vaak strekte Joseph nu de armen uit naar het goddelijk Kind, wanneer het op

(1) Gen. 21. 8.

moeders schoot gezeten was, en riep het tot zich ; dan liet Jezus zich zachtjes op den grond glijden, wankelde naar vader en klemde zich aan zijn hals. In Egypte eindelijk begon het Woord, het zelfstandig Woord des Allerhoogsten, de taal der menschen, wier natuur het had aangenomen, te leeren en, door Maria onderricht, aan Joseph den naam van Vader te geven. O, als die naam de ingewanden doet trillen van elken man, die zich dat zoete woord voor de eerste male hoort toetsamen door een wezen, in alles aan hem zelven gelijk, wat moest Joseph dan ondervinden, die hem hoorde uitspreken door den mond van zijnen God ?

De verveling der ballingschap werd eindelijk nog verminderd, doordat Maria en Joseph zorgvuldig, ten minste zooveel zij konden, alle feesten vierden, die door Mozes en de andere profeten waren ingesteld.

Het Paaschfeest was voor de eerste maal in het land zelf, waar zij zich bevonden

gevierd. Het was niet geoorloofd buiten Jeruzalem het paaschlam te slachten of te eten, maar zouden zij de schaduw betreuren, zij, die het lichaam zelf bezaten? Was Jezus niet het waarachtig Lam Gods, welks bloed alle volkeren ging vrijwaren voor de slagen der eeuwige rechtvaardigheid? Wanneer alzoo de tiende dag der eerste maand was aangebroken, ¹ offerden zij, in naam der geheele menscheid, het teeder Slachtoffer aan God den Vader; den veertienden dag, tegen den avond, omgordden zij zich de lendenen, trokken hunne reisschoenen aan, en staande bij de wieg van het Kind en met den stok in de hand, ² baden zij de gebruikelijke psalmen; zij nuttigden op geestelijke wijze door een levendig geloof en eene brandende liefde zijn vleesch, omhelsden Hem beurtelings en zeiden, evenals de dienaren van Job: «Wie zal ons zijn vleesch te eten geven?» ³

(1) Exod. 12. 4. sqq. — (2) Exod. 12. 11. —
(3) Job. 31. 31.

Op het feest van Pinksteren of van de Wetsafkondiging, plaatsten Maria en Joseph den goddelijken Jezus voor zich. Hij was degene, die op den Sinaï gesproken had tot hunne voorvaders, kort na dat zij Egypte hadden verlaten; doch hoezeer was Hij veranderd! Daar was Hij vreeswekkend nedergedaald in eene donkere wolk, waaruit zich bliksem en donder ontlastten, en had met eene stem, die het volk en zelfs Mozes had doen sidderen, ¹ eene wet afgekondigd, vol schrik en bedreiging. Hier was Hij slechts een zwak kindje, dat sliep in eene armoedige wieg en van tijd tot tijd ontwaakte om een weinig liefde af te bedelen, om den menschen door zijn gewezen en zijne tranen toe te roepen: « Zoo heeft God de wereld bemind: zijn eenigen Zoon heeft Hij haar gegeven; ² bemint God dus, bemint ook zijn Zoon. » Hoe moesten die tonen doordringen in het hart van Maria, in het hart van Joseph! Zoo werd door Gods

(1) Hebr. 12. 21. — (2) Joan. 3. 16.

vinger, die de H. Geest is, het zoete gebod der liefde hoe langer hoe dieper in hunne harten, als in de twee tafelen der Nieuwe Wet, gegrift, om er vervolgens door alle menschen te worden gelezen! ¹ Op datzelfde feest moest elk huisvader aan God de eerstelingen zijner velden opdragen, om te erkennen, dat hij van God alleen het noodige brood voor het onderhoud van zijn gezin ontving. ² Joseph, in zijne hoedanigheid van Aartsvader van het nieuwe huisgezin der menschen, offerde aan den Eeuwige de eerstelingen van den maagdelijken Grond, Jezus namelijk, den eerstgeboren Zoon van God en van Maria, den Eerstgeborene van alle schepselen, ³ en het ware Brood des levens, dat van den hemel was gedaald om der wereld het leven te schenken. ⁴

Op het Loofhuttenfeest sloeg Joseph in de open lucht eene tent op van groenende en bloeiende takken, ⁵ terwijl Maria er de

(1) 2 Cor. 8. 2. en 3. — (2) Lev. 23. 15. sqq. — (3) Col. 1. 15. — (4) Joan. 6. 33. sqq. — (5) Lev. 23. 40.

tafel aanrechtte. Toen het Kind Jezus eenige jaren oud was, toonde het eene groote blijdschap over deze nieuwe feestelijkheid. Hij vroeg zijne ouders de reden hiervan, want hoewel Hij alles wist, wilde Hij, even als een gewoon kind, alles aanleeren, en met zijne ouders loofde Hij den Heer over de wonderen, die Hij ten gunste van Israël gewrocht had.

Het feest der Wierookbranding ¹ was ingesteld ter viering van den gelukkigen wederopbouw des tempels, onder de leiding van Zorobabel, een van Josephs be-roemde voorvaders. Bij die gelegenheid overdacht deze bij zich zelven, terwijl zijn hart van vreugde klopte, dat zijne hemelsche Gade een veel prachtiger tempel was, een tempel, die der eeuwige Majesteit veel waardiger was dan die, waarop de stad Jeruzalem zich verhoogde. God inderdaad had tot de Israëlieten gezegd: « Welk een huis wilt gij voor Mij bouwen? Weet gij niet,

(1) I. Esdras. 46.

dat Ik het heelal vervul, dat de hemel mijne woonplaats is en de aarde slechts mijne voetbank? » ¹ Den tempel van Salomon had Hij den vlammen prijs gegeven, en voorzegd, dat de tegenwoordige tempel eenzelfde lot zou ondergaan. Maar Hij had den hemel verlaten om in Maria te wonen, en in eeuwigheid moest zij zijne woning wezen. Maria was de ware tempel, waarheen alle volkeren zouden samenstromen, ² en van dien boven allen verheven tempel was Joseph de bewaarder, in zekeren zin, de opperpriester.

Het feest des Vuurs bracht den Joden het wonder in herinnering, dat plaats vond tijdens hun terugkeer uit de ballingschap. Toen Nehemias het brandoffer deed besproeien met water, uit den put, waarin Jeremias het heilig vuur had verborgen, was uit dat troebel water eene vlam te voorschijn gekomen, die de offers had verslonden. ³ Joseph zag in dat won-

(1) Isaias. 46. 6. — (2) Isaias 60. 1. sqq. — (3) 2. Mach. 48. 48.

der een levend afbeeldsel van het eeuwig Woord, dat, eerst verborgen in de vergezegelde fontein,¹ dat is in den schoot van Maria, later dezelve had verlaten, om, gelijk Hij zelf zoude zeggen, de harten van alle menschen te ontbranden en er een brandoffer van te maken voor zijn Vader.²

De Sabbat was door het goddelijk Woord zelf ingesteld ter gedachtenis aan de rust, die Hij na de zes scheppingsdagen had genomen.³ Dien geheelen dag sleten Joseph en Maria bij het kindgeworden Woord, dat in zijne wieg rustte, in afwachting dat het uur zoude slaan, waarop het een werk, grootscher dan dat der schepping, het werk der algemeene herstelling moest beginnen. Met luider stem las Joseph dan eenige plaatsen uit de Wet en uit de Profeten voor, wier zin hij zoo veel te beter vatte, daar voor zijne oogen Hij neder lag, die het voorwerp was

(1) Cant. 4. 12. — (2) Luc. 12. 49. — (3) Gen. 2. 2 en 3.

der voorzeggingen en het doel der wet.

Telken morgen ei delijk kwam hij, voor het kriecken van den dag, zich met Maria voor de armoedige legerstede van Jezus op de knieën werpen, om den Heer te aanbidden. Wanneer de oprijzende zon het uur terugbracht van de eeuwigdurende offerande, ¹ droegen zij te zamen het goddelijk Kind, het vlekkeloos Lam, aan de eeuwige Majesteit op; en als de schaduwen der Piramiden en Obeliskken zich langer uitstrekten op de vlakte, en het uur aanwezen, waarop de priester het Heilige binnentrad om er den wierook te branden, ² dan keerden beiden hun gelaat naar den kant van Jeruzalem, namen beurt aan beurt het hemelsch Kind op hunne armen en legden het, als geurige kaneel, op het altaar van hun hart.

Onderhoud met den H. Joseph.

Aldus, o Joseph, was Jezus uw troost in uwe ballingschap; door Hem werd dat

(1) Exod. 29. 38. sqq. — (2) Exod. 30. 7.

land van afgoderij en dwaling voor u eene school van heiligheid, en daar, even als te Bethlehem en Nazareth maakt gij iederen dag voortgang in de volmaaktheid. — Hoe gelukkig ware ik, zoo ik uwe voetstappen kon drukken, zoo ik voor de ijdelheden en ergernissen der wereld, waarin ik een reiziger ben, ¹ de oogen sloot, slechts naar den hemel, mijn waarachtig vaderland, ² streefde en mij troostte over den langen duur van mijne ballingschap ³ door aan Jezus te denken, door de zoete geheimen zijner kindsheid, de smarten van zijn dood en de glorie van zijne opstanding en zijn hemelsch leven te overwegen. Want even als gij, kan ook ik Jezus hier beneden vinden; elken morgen kan ik Hem met de gansche heilige Kerk aan zijn Vader opdragen en Hem, wel niet op mijne armen, maar toch in mijn hart ontvangen. En wat de gelukzalige Maagd Maria betreft,

(1) Ps. 118. 19. — (2) Heb. 11. 16. — (3) Ps. 119. 6.

mag ik hare lichamelijke tegenwoordigheid niet genieten, zooals gij, toch weet ik, dat haar moederoog aanhoudend op mij gevestigd is ; zij is in den hemel, maar de hemel is zoo dicht bij hem, die bidt.¹ Ik smeeke u dus, mijn welbeminde Beschermmer, wend uwe voorspraak ten mijnen gunste aan : verkrijg mij van mijn God, niet de rijkdommen en waardigheden, die gij veracht hebt, niet het zingenot, dat gij hebt verafschuwde, maar het vergeten van de aardse zaken, het aanhoudend denken aan de hemelsche dingen,² en boven alles de liefde tot Jezus en Maria, de genade van hen even veel, ja, meer dan wie ook hier beneden te beminnen.

*Mijn God, wanneer zal ik uw schoonheid
toch aanschouwen ?*³

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

De Terugkeer.

Het liefelijk gezelschap van het godde-

(1) Ps. 144. 18. — (2) Col. 3. 1 en 3. — (3) H. Alphonsus.

delijk Kind verhinderde niet, dat zijne ouders, gelijk eertijds de Joodsche stammen in de Babylonische gevangenschap, het zoete vaderland betreurden. ¹ Vaak spraken zij, na hun avondmaal, met elkander over dien grond, geheiligd door de tegenwoordigheid van den tempel, door de voetstappen van zoovele profeten, en beroemd door zoovele wonderen. Zij spraken van hunne naastbestaanden, van Zacharias en Elisabeth en hun gezegenden zoon, Joannes den Dooper.

Oplettend luisterde Jezus dan toe, en even als een kind van zijn jaren gewoon is, deed Hij hun honderde vragen. ² Hij

(1) Ps. 136. 1.

(2) De Zaligmaker was gewoon, zelfs nog op mammelijken leeftijd, zich in alles als een gewoon mensch te gedragen. Hij schijnt onbekend te zijn met de ziekte van Lazarus, totdat diens zusters er Hem van verwittigen; te Bethanië aangekomen vraagt Hij waar men zijn vriend begraven heeft; hij weent, als hij Martha en Maria ziet weenen. Op andere tijden bewondert Hij het geloof van den Hoofdman, verheugt zich bij het verhaal, dat zijne leerlingen Hem doen over de eerste vruchten van hunne prediking, vraagt aan den vader van het kind, dat door den duivel was bezeten, hoelang het reeds aldus gekweld wordt, enz.

vroeg hun in welke stad zij geleeld hadden, of Hij ook daar geboren was; hoe hun beider vader en moeder heetten en of zij nog leefden; hoe oud Joannes was, en of diens ouders ook te Nazareth woonden. Hij wilde weten, waarom Joseph dat door God zoo begunstigd land had verlaten, waarom hij zijne moeder en Hem naar een land gevoerd had, welks inwoners onbeschaafd en overgegeven waren aan de vreeselijkste bijgeloovigheden, naar een zoo ver afgelegene streek, dat het hun onmogelijk was zich op de hooge feesten naar de heilige stad te begeven. Op die laatste vraag ontwelden de tranen aan Maria's oogen; en Joseph antwoordde ongetwijfeld: « Mijn Zoon, waarom dit gevraagd? Weet gij niet, dat een goddeloos Idumeër gezeten is op den troon van David, en dat hij allen verfoeit, die, gelijk wij, uit dien heiligen koning gesproten zijn? » Soms vroeg Jezus hem nog: « Vader, wanneer zult gij ons terug voeren naar het land onzer voorou-

ders? » Dan antwoordde Joseph: « Lief Kind, zoodra de Engel van uw hemelschen Vader het mij zal zeggen. »

Die dag brak eindelijk aan. Op zekeren nacht vertoonde zich de Engel Gabriël op zijne gewone wijze aan Joseph, en sprak tot hem: « Neem het Kind en zijne moeder en keer weder naar het land van Israël, want zij, die het kind naar het leven stonden, zijn gestorven. » Joseph ontwaakte en begreep, dat waarlijk Gods gezant zoo even tot hem gesproken had, en het bevel, dat hij had ontvangen, veroorzaakte hem eene groote blijdschap. Hoe verheugde hij zich, eindelijk weer den heiligen tempel te kunnen naderen en zijne nabestaanden te mogen wederzien; verblijd was hij vooral bij de gedachte dat Jezus en Maria, in hun vaderland teruggekeerd, een minder hard leven zouden leiden, en een feest was het voor zijn hart die goede tijding aan het goddelijk Kind te kunnen mededeelen! Maar daar hem tevens het gruwzaam lot bekend was, hetwelk die

twee eenige voorwerpen zijner liefde in Judea wachtte, scheen het hem toe, als ging hij hen, gelijk twee onschuldige slachtoffers, naar het altaar geleiden, om daar geofferd te worden. Maar Gods wil, hij mocht zoet of bitter zijn, Gods wil moest volbracht worden; en veeleer dan dien te weerstreven, zoude Abrahams waardige zoon zelf het voor de offerande benoodigde hout gekapt, en op de schouderen van den tweeden Isaäk geladen hebben. ¹

Na des ochtends het morgengebed te hebben verricht, deelde Joseph aan zijne hemelsche Gade de openbaring mede, die hem was gedaan, en bad haar zich zoo spoedig mogelijk voor het vertrek gereed te maken. Maria van hare zijde onderrichtte hiervan haar goddelijken Zoon, dadelijk na diens ontwaken. De levendigste vreugde legde Jezus aan den dag, nu Hij eindelijk het huis zijns Vaders zou kunnen zien, en Hij omhelsde zijne ouders verschillende reizen. Beiden begrepen de

(1) Gen. 22. 2.

ware beweegreden dezer ongewone vreugde ; Judea moest het schouwspel worden zijner werken en van zijn lijden. Die gedachte trof hen diep en deed hunne tranen vloeien.

De toebereidselen voor hun vertrek waren schier dezelfde als die van eertijds voor hunne vlucht : alleen moesten zij nu nog afscheid gaan nemen van de personen, die hen hadden bijgestaan en voor wie zij gewerkt hadden, van de vrienden, die zij zich in den omtrek hadden gemaakt, en van welke ongetwijfeld velen hunnen valschen godsdienst hadden verlaten, om den eeredienst van den waren God te omhelzen. Groot was de verslagenheid dier laatsten, toen zij zagen, dat die drie heilige menschen hen gingen verlaten : Jezus was zoo schoon, zoo zachtzinnig, zoo wijs ! Maria was zoo door en door goed, zoo zedig, zoo vol medelijden voor de armen en bedrukten ! Joseph gaf hun zoo goeden raad ; hij was zoo dienstvaardig in zijne armoede !... Kortom zij had-

den hen wel naar Judea willen volgen. Zij gaven hun zoovele mondbehoefsten voor de reis mede, als zij slechts konden dragen en vergezelden hen een goed eind weegs. Eindelijk gaf hun het goddelijk Kind, als een voorspel van zijn apostolaat, de ernstige vermaning toch getrouw te blijven aan den God, dien zij hadden leeren kennen, het beloofde hun de hemelsche vreugde, zoo zij volhardden, en bedreigde hen met het eeuwig vuur, zoo zij Hem verlieten. In tranen badende zwoeren zij Hem trouw en keerden huiswaarts.

Deze tweede reis duurde ongetwijfeld langer dan de eerste en de ontberingen waren nog harder. Want, volgens de opmerking van den H. Alphonsus, was Jezus, die nu ongeveer zijn zevende jaar bereikt had, te groot om voortdurend gedragen te worden, en van den anderen kant, nog te zwak om lang te loopen. Ook vond Hij tijdens de vlucht een voldoende voedsel in de moedermelk; nu

echter had Hij behoefte aan meer dege-
lijke en overvloedige spijzen, en, de-
wijl Hij zeer jong en de reis allerver-
moeiendst was, moest Hij noodwendig
veel lijden en zeer verzwakken. Ook hier
was derhalve Josephs tegenwoordigheid
voor het goddelijk Kind noodzakelijk.
Dikwijls zag hij het afgemat leunen op den
arm zijner moeder en slechts met veel in-
spanning voortgaan. Dan nam hij het min-
zaam op en droeg het een poos, om het
eenige rust te laten nemen, zonder zich
op te houden of zijn verblijf in de woestijn
langer te rekken. Om zijn Zoon van hon-
ger te vrijwaren, gebruikten hij en
Maria slechts het hoogst noodzakelijke;
doch, wat zij ook deden, toch zagen zij
Hem nog dikwijls aan die kwellling ten
prooi. Welke foltering voor hun hart,
wanneer zij, in eene geheel en al dorre en
onvruchtbare streek, Hem hoorden zeg-
gen: « Ik heb honger, ik heb dorst! »
en wanneer hun dan niets, noch eenige
wilde vrucht, noch een druppel water

overbleef om Hem te verfrisschen ! Dan herinnerden zij zich dat psalmvers, waarin God zijn afkeer uitdrukt voor de offeranden , die hem met een zondig hart worden opgedragen, en tot de Joden zegt: « Waant gij misschien, dat ik behoefte heb aan het vleesch uwer stieren en het bloed uwer bokken ? Hadde ik honger, ik zou het u niet zeggen ; de aarde behoort mij toe met alles, wat zij voortbrengt. »¹ Zij verwonderden zich dat Hij, na zoo siere, zijner grootheid zoo waardige woorden te hebben gesproken, uit liefde tot de menschen zich in de noodzakelijkheid had gebracht zich zelve zoo klaarblijkelijk te logenstraffen. Doch bij de overweging dat de honger, waarover Hij klaagde, hoewel vrijwillig, daarom niet minder kwellend was, konden zij hunne tranen niet weerhouden. Ja, hun medelijden gaf hun zelfs den moed om bij den Vader te smeecken voor zijn Zoon. Maria bad in stilte , terwijl zij dien nederigen en lief-

(1) Ps. 49. 10. sqq.

devollen blik ten hemel sloeg, welks onweerstaanbare macht op het hart van God zij reeds kende. Joseph strekte zich op het dorre woestijnzand uit en smeekte: « O God, Gij, wiens hand zich op ieder uur opent, om voedsel te schenken aan alles wat ademt, ¹ zult Gij dulden dat uw eenige Zoon, de erfgenaam van het heelal ² op uw grondgebied van honger omkomt? Gij, o God, die in deze zelfde wildernis de noodkreten van Israëls stammen hoordet, en hen veertig jaren lang voeddet met brood, dat uit den hemel viel, Gij, die zelfs uw oor leent aan den kreet der jonge raven, die om voedsel roepen, ³ zoudt Gij ongevoelig zijn voor de stem van Hem, die uw levend beeld is, ⁴ en zich voor uwe eer zoo diep heeft vernederd? God van Abraham, Gij zelf hebt mij gezegd: neem het Kind en zijne Moeder, en keer terug naar het land van Israël: zij, die mijn Zoon naar het leven

(1) Ps. 144. 16. — (2) Heb. 1. 2. — (3) Ps. 146. 9. — (4) Hebr. 1. 3.

stonden, zijn gestorven. Zou ik Hem nu uit Egypte hebben gevoerd, om Hem in deze woestijn te zien sterven? Ach, schenk aan het Kind en zijne Moeder hetgeen Gij aan uwe dienaren, neen, zelfs niet aan uwe vijanden weigert; ik kan niet langer het gezicht van hun lijden verdragen.» — Een mensch, zoo ik het mag zeggen, bidden voor zijn God! Verheven schouwspel voorwaar, en de bewondering der Engelen ten volle waardig!

Eene tweede bron van lijden voor Jezus waren de nachten, die Hij in deze wildernis onder den blooten hemel moest doorbrengen. In die streken, waar het nooit regent,¹ zijn de nachten uiterst koel, want de dauw vervangt er den regen. Er valt niet aan te twifelen, of Joseph en Maria deden al het mogelijke om, na de vermoeienissen van den dag, aan het eenig voorwerp hunner genegenheid een verkwikkenden slaap te verschaffen.

Wanneer zij dus aan den verren ge-

(1) Deus. 11. 10.

zichteinder de doffe zonnescijf zagen drijven, die over de onmetelijke eenzaamheid noch slechts een onzeker licht verspreidde, haastte Joseph zich het teeken van stilstaan te geven, om niet door de duisternis overvallen te worden, die in deze vlakten onmiddellijk het daglicht opvolgt. Na de dankzegging ¹ namen onze drie heilige reizigers hun avondeten. Vervolgens knielden zij te zamen op het zand neder en stórtten langdurige gebeden. Joseph hief den psalm aan, Jezus en zijne Moeder antwoordden, en de hemelen zwegen stil van verrukking, en de Engelen voor den troon van den Oude der dagen gebogen, stemden in met het gebed der aardsche Drievuldigheid! Daarna ging de heilige Maria nederzitten aan den voet van een boom of van eene rots; dan liet zij Jezus naast haar plaats nemen, kuste Hem, liet Hem op haar schoot rusten, en bedekte Hem met haar mantel. En beiden sliepen in onder het beschermend oog van

(1) Joan. 6. 11. — Act. 27. 35.

Joseph, die den slaap weerstond, om over die twee schatten te waken.

Wie maalt ons de gedachten en gewaarwordingen, die hoofd en hart van den heiligen Aartsvader gedurende die nachten bezig hielden? Om niet voor de vermoeyenis te bezwijken, zette hij zijn gebed voort. Hij dacht aan de verheven bestemming van dat Kind en die vrouw, die hem door God waren toevertrouwd; reeds meende hij Jezus te zien zetelen in de glorie zijns Vaders en Maria aan het hoofd te zien der Engelenkoren. De grenzenlooze hemel en de grenzenlooze woestenij spraken hem evenzeer over den God, dien hij beminde; het uitspansel verkondigde hem de heerlijkheid en de pracht van Dengene, die met één woord die hemelbollen, on-eindig in getal en grootte, ¹ uit het niet heeft getrokken; en de aarde, waarop hij stond, droeg nog de sporen der wonderen, welke de machtige hand van Abrahams God er had gewrocht, ² toen Hij zijn volk

(1) Ps. 18. 1. — (2) Exod. 6. 6.

ter verovering van het beloofde land geleidde. En die machtige God, die verschrikkelijke God lag daar neder, op slechts eenige schreden afstands, en rustte onder zijne hoede: Joseph zag zijn gelaat door het halfdonker van den kalmen nacht, hij hoorde zijne stille ademhaling.....! Op die gedachte ontvlamde een goddelijk vuur in zijne ziel; hij wierp zich neder, hij aanbad, hij beminde; hij vernietigde zich voor die geduchte Majesteit, kwijnde van liefde voor die oneindige Goedheid, brandde van verlangen om zich aan de voeten van Jezus te werpen en Hem aan zijn hart te knellen: hij naderde... maar trok zich uit eerbied terug, vreezende Hem in zijn rust te storen.

Onderhoud met den H. Joseph.

Waarheen, o heilige Oudvader, geleidt gij toch Jezus en Maria?—Werwaarts God wil, antwoordt gij mij. — Helaas ! het zijn twee onschuldige slachtoffers, die gij

naar het altaar voert! — Dit is mij bekend, zegt gij, maar voor minnende zielen zijn lijden en dood in vereeniging met Gods wil, eene ware zoetheid, terwijl zonder dien wil de hemel eene hel zoude zijn. Jezus snakt er naar zich te dompelen in het doopsel zijns bloeds, ¹ en de menschen te leeren, hoezeer Hij zijn Vader bemint; ² en Maria, met dezelfde gevoelens beziel, is bereid Hem te volgen. Mag ik iets anders willen dan hetgeen én de hemelsche Vader, én Jezus én Maria willen? — O Jezus! o Maria! o Joseph! hoezeer zijt gij te bewonderen! hoe moet de vereeniging van uw aller wil onderling en met den wil des Vaders, U Gode welgeval-
lig maken! Zie, daaruit is ons heil geboren, terwijl de gehechtheid van onze eerste ouders aan hun eigen wil ons ten gronde gericht heeft. Doch hoe moet uw voorbeeld mij schaamrood doen worden! Dagelijks zeg ik tot God: Uw wil geschiede op aarde als in den hemel. En wat vraagt

(1) Luc. 12. 50. — (2) Joan. 14. 31.

God het meest van mij? Dat ik geduldig eene kleine ontbering, een oogenblikkelijk lijden verdrage; dat ik hem een klein vermaak ten offer brenge; dat ik mij onthoude van een onnutten oogopslag, van een onnut woord, van een woord, hetwelk mijne ijdelheid moet streelen.... En zoo zelden geef ik mij gewonnen aan de genade, die mij aanspoort! Ach, niet dat is de weg der volmaaktheid, want volmaaktheid is liefde tot God, en liefde tot God is diens wil volbrengen. O groote Heilige, verwerf mij van Jezus en Maria de genade eener grootere getrouwheid; verkrijg voor mij een levendigen afschrik van elke vrijwillige onvolmaaktheid; verkrijg voor mij den moed, dien ik behoef om mijn gedrag in elke omstandigheid naar Gods wil in te richten, opdat ik in waarheid moge zegge:

*Gods driewerf heilge wil is 't voedsel
mijner ziel. ¹*

(1) Joan. 4. 34.

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

De Aankomst.

De heilige Familie naderde eindelijk den eindpaal der moeielijke reize. Groot was de vreugde van het kind Jezus op het gezicht dier heilige bergen, over welke zijne ouders het zoo vaak hadden gesproken, en voor Maria zou het een feestdag zijn, als zij te Bethlehem hare dierbare grot zou wederzien.....

Want te Bethlehem inderdaad was Joseph voornemens zich voor goed te vestigen. Hij geloofde, dat de Verlosser, die in deze plaats, reeds beroemd door Davids geboorte, had willen ter wereld komen, ook daar zijn leven moest slijten, om te gereeder als Zoon van dien heiligen Koning erkend te worden. Van den anderen kant was Galilea, waar hij tot aan zijn vertrek naar Egypte had gewoond, een land, dat vol was van vreemdelingen en heidenen, door wier inwoning het geloof en de godsvrucht der Israëlieten sterk hadden

geleden. Isaias had de Galileërs aangeduid als een volk, dat gezeten was in de duisternissen en in de schaduw des doods. ¹ Ten laatste had Joseph, met Bethlehem tot woonplaats te kiezen, nog op het oog het bezoeken van de heilige stad en van den tempel te vergemakkelijken voor zijne hemelsche Echtgenooten en vooral voor Jezus, die ongetwijfeld niet den wettelijken ouderdom van twaalf jaar wilde afwachten, om er zich driemaal 's jaars heen te begeven.

God echter had het anders beschikt: de Verlosser was ter eere van David in Bethlehem geboren, maar daar Hij voor de zondaars was ter wereld gekomen, moest Hij ook te midden der meest verlaten zondaars leven. Het Licht der wereld ² moest het eerst te midden der dikste duisternissen zijn glans doen schitteren: ³ in Galilea zou Jezus zijne dierbaarste leerlingen vinden. Eindelijk het was in de raadsbe-

(1) Isaias. 9. 2. — (2) Joan. 8. 12. — (3) Isaias. 9. 2. —

sluiten van den Eeuwige vastgesteld, dat op den top van het kruis, waaraan de Verlosser der wereld moest sterven, dit opschrift zoude gelezen worden: Jezus van Názareth !

Maar Maria dan, die zoo verlicht was, die zoo diep wist door te dringen in den zin der H. Schrift, wist zij het niet? Zonder deze vraag te willen oplossen, antwoorden wij, dat Maria's rol niet bestond in te bevelen, maar in alles de besluiten van haar echtgenoot af te wachten en op te volgen. Zoo had zij, gelijk wij zagen, tot hiertoe gehandeld en zoo ook was Gods wil; want aan Joseph, en niet aan Maria was Hij gewoon zijn Engel te zenden. Deze overweging is zeer geschikt om den dunk, dien wij aan dezen grooten Heilige hebben, te verhoogen. Men ziet hieruit, dat hij wel degelijk, volgens het goddelijk plan, het hoofd was van het heilig Huisgezin, en de zichtbare vertegenwoordiger van den eeuwigen Vader. Want zeer zeker wist Jezus, waar Hij zijne jeugd

zou doorbrengen ; maar Jezus zeide niets : Hij gehoorzaamde aan Joseph en ging, waarheen Joseph hem geleidde !

Toen zij alzoo de grenzen van Judea hadden bereikt, nam Joseph bij den een of anderen inwoner, dien hij ontmoette, inlichtingen omtrent den tegenwoordigen toestand van het volk Gods. Men antwoordde hem, dat de goddelooze Herodes gestorven was, beladen met den vloek van al zijne onderdanen, men verhaalde hem den moord van Bethlehems kinderen, die de tyran van de borst hunner moeder had doen afrukken, en onbarmhartig ter dood brengen, om in dat afschuwelijk bloedbad ook den Messias te doen dalen ; want, zooals het gerucht liep, was deze voor ongeveer zeven jaren, in die stad geboren en onvrijwillig aan den woesten Idumeër aangewezen door Wijzen, die uit het Oosten waren gekomen. Men kan zich voorstellen, hoezeer de meewarige zielen van Maria en Joseph door dit verhaal geroerd werden. Maria stortte tranen over het lot dier onschul-

dige slachtoffers en hunner moeders, en beiden zegenden den eeuwigen Vader, die hun Kind voor de woede van dien booswicht had gevrijwaard. Ook Jezus gaf zijn afschrik voor die schanddaad te kennen. Vervolgens vroeg Joseph aan den onbekende, aan wien Herodes zijne staten had overgedragen? Deze antwoordde hem, dat hij ze onder zijne zonen had verdeeld, en dat Judea, met de heilige stad, was ten deel gevallen aan Archelaus,¹ die in ondeugd en goddeloosheid niet onderdeed voor zijn vader. « Helaas, zoo voegde hij er ongetwijfeld bij, wanneer zal dan die groote koning verschijnen, die zoon van David, die onze ketenen moet verbreken en alle vorsten der aarde aan zijn heerschappij onderwerpen? Maar laat ons hopen, dat zijne komst aanstaande is; zoo hij inderdaad, gelijk gezegd wordt, te Bethlehem is geboren, zou ik niet kunnen gelooven, dat hij met de andere kinderen dier rampzalige stad is om-

(1) Matt. 2. 22.

gekomen. » — Joseph bevestigde hem in dat vertrouwen, groette en hervatte besluiteloos en peinzend zijn weg.

Hetgeen hij zoo even vernomen had, bracht hem inderdaad in nieuwe verlegenheid. Waarheen zou hij nu Jezus en Maria geleiden? De redenen, die hem aanspoorden zich te Bethlehem met ter woon te vestigen hebben wij reeds aange- teekend; maar moest hij dat plan niet op- geven, nu een nieuwe Herodes over Judea heerschte? De inwoners dier stad hadden kennis gedragen van het bezoek der Wij- zen aan Joseph; zij wisten dat zijn Zoon behoorde tot de kinderen, tegen wie de dolk van den overleden koning gericht was, zij gisten, dat de koning vooral dat kind op het oog had gehad; kon er nu onder hen niet de een of andere verrader schuilen, die, om bij Archelaus zijn hof te maken, Jezus aan dien moordenaarszoon zou aanwijzen?

Middelertwyl daalde de avond en sloeg het plechtig uur des gebeds. Na zijne

twij-
heb-
op
bid-
zijn
ond-
nac-
eng-
vrie-
het
den
zich
ven
zou
die
mee-
die
sloe-
naa-
eene
zijn
dat
daa-
sch

twijfelingen en bezorgdheid aan Maria te hebben medegedeeld, wekte Jcseph haar op met hem den eeuwigen Vader te bidden, dat het Hem mocht behagen, hun zijn wil kenbaar te maken. En terwijl zij onder het een of ander gastvrij dak den nacht doorbrachten, verscheen 's Heeren engel, Gabriël ongetwijfeld, de trouwe vriend van het heilig Huisgezin en van het menschelijk geslacht, op nieuw aan den verheven Aartsvader en gebood hem zich naar Galilea te begeven, waar het leven van het goddelijk Kind in veiligheid zoude zijn. ¹ Bij zijn ontwaken deelde hij die openbaring aan zijne heilige Gade mede : beiden dankten samen den Heer, die hunne moeielijkheid had opgelost, en sloegen met hun lieven Jezus den weg in naar het Galilea der heidenen. De keus eener stad kon verder niet twijfelachtig zijn ; te Nazareth hadden zij een huis, dat zij na hun huwelijk hadden bewoond : daarheen dus richtten zij regelrecht hunne schreden.

(1) Matth. 2. 22.

Niet zonder zoete gewaarwordingen bemerkte Joseph van verre, op de kruin van den steilen heuvel, ¹ de nederige hut, waarin hij reeds zoovele gunsten had ontvangen, en binnen welker wanden hij in gezelschap van Gods Zoon en van de koningin der Engelen zoo gelukkige dagen had gesleten en nog slijten zou. Ook Maria zag haar met vreugde weder en loofde den Heer over de groote dingen, die Hij er ter harer gunste had uitgewerkt. Bij hunne aankomst in het stadje kwamen hunne vrienden, aanverwanten en kennissen hen groeten, en tevens vragen, wat er toch met hen gebeurd was in al die jaren. Zij beschouwden Jezus, vroegen aan Joseph, of dat nu zijn Zoon was en smeekten 's hemels zegeningen over het goddelijk Kind af; daar hun de gehe'menis zijner geboorte onbekend was, wenschten zij Hem de goedheid en de deugd zijns Vaders toe. De vrouwen omhelsden Maria en wenschten haar geluk

(1) Luc. 4. 29.

moeder te zijn van zulk een schoon kind. Eenigen boden haar mondbehoefden aan voor den maaltijd. Ten laatsten bereikten zij den dorpel hunner woning, die ongetwijfeld van blijdschap trilde, nu zij die verheven gasten, na zoo lange afwezigheid, weder mocht ontvangen.

Gelukkig huis, waarachtige woonstede van God, wat glorievolle toekomst gaat gij te gemoet! Twintig jaren nog zult gij den Zoon van God, zijne verheven Moeder, en den heiligste der mannen beschutten, getuige zijn van hun arbeid, van hunne deugden, mogen luisteren naar hunne gebeden, naar hunne heilige gesprekken. Twintig jaren nog zal de hemel u de schatten benijden, die gij bezit! De paleizen der Cesars zullen in de vergetelheid wegzinken; maar uwer zullen zich alle brave harten immer herinneren; immer zullen zij met liefde, ten minste in den geest, binnen uwe muren vertoeven, om in uw stof de dierbare indrukken te kussen der voetstappen van Jezus,

van Maria en van Joseph. En terwijl de vlam der wraak de trotsche gebouwen van het ondankbaar Jeruzalem zal verteren, zullen Engelen u op hunne vleugelen nemen, en u in den schoot van het nieuwe Sion dragen, als den Tabernakel van het eeuwig Verbond.

Onderhoud met den H. Joseph.

Ik verblijd mij, o groote Heilige, over de eer, u door den eeuwigen Vader aangedaan, door aan uw gezag en beleid het kostbaarste te vertrouwen, hetgeen Hij bezit, namelijk Maria, zijne bewonderenswaardige bruid, en Jezus, zijn aanbiddelijken Zoon. Maar hoevele heilzame onderrichtingen liggen voor mij, bij aandachtige beschouwing, in dat geheim niet opgesloten! Jezus, de eeuwige Wijsheid, laat zich geleiden aan de hand zijner Moeder, en volgt haar overal, zonder te vragen, waarheen, en Maria, vol van het licht des heiligen Geestes, wacht in stilte op uwe bevelen, en gehoorzaamt u, als waart gij God

zelf, wiens plaatsvervanger gij zijt. Zie, dat is het voorbeeld der gehoorzaamheid, zoo als ik haar aan mijne oversten verschuldigd ben. Wat u betreft, hoewel met beider grootheid bekend, aarzelt gij niet hun te bevelen, in de overtuiging dat zoo de wil is van God: evenwel wantrouwt gij uwe eigene wijsheid, en neemt gij voortdurend uwe toevlucht tot den Vader des Lichts. Zoo leert gij mij met welke waardigheid en nederigheid tevens ik mijn ondergeschikten moet bevelen. De eeuwige Vader, van zijnen kant, bezegelt hetgeen Hij eenmaal heeft vastgesteld, en verwijst u niet naar Jezus en Maria om raad te vragen; hij beveelt u het Kind en zijne Moeder te nemen, en hen te leiden nu naar deze, dan weder naar gene plaats. Hieruit besluit ik, dat ik niet alleen mijn wil, mijn smaak, mijne neigingen aan de gehoorzaamheid moet ten offer brengen, maar ook, en dit valt wel het zwaarst aan mijn hoogmoed, mijn verstand, en mijne eigene inzichten. De

eeuwige Vader antwoordt u niet persoonlijk; zijn wil doet Hij u overbrengen door een der geesten, die immer voor zijn aangezicht staan,¹ en rechtstreeks van Hem het licht des verstands ontvangen. Zoo toont Hij mij, hoe gehecht Hij is aan de orde, die Hij tusschen zijne schepselen onderling heeft gesteld, en hoe Hij die wezens door ons geëerd wil zien, welke zoo innig met Hem zijn verbonden. Daarenboven geeft Hij mij hierdoor nog te verstaan, dat die trouwe vrienden van den mensch op eene bijzondere wijze hen bijstaan, die met wettig gezag zijn bekleed: dit ook leert mij de H. Schrift op honderde plaatsen. Eene nieuwe reden dus voor mij om met vertrouwen te gehoorzamen! Ben ik derhalve onderworpen, dan bestaat er eene onafgebroken gemeenschap tusschen God en mij, door middel van mijne oversten en van de heilige Engelen; dan volbreng ik Gods wil en volg ik Jezus en Maria na;

(1) Luc. 4. 19.

dan steven ik, hoe onwetend, blind en zwak ik ook zij, veilig en zeker naar de haven der zaligheid !... — O mijn welbeminde Beschermers, verkrijg mij de gave des verstands en liefde voor de gehoorzaamheid : geef dat ik niet slechts met geduld, maar zelfs met liefde en blijdschap gehoorzame, gedachtig aan dit woord van den grooten Samuël :

*Een waar gehoorzaam hart geldt meer dan
honderd offers. ¹*

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

Een dag te Nazareth.

Laten wij nu, sidderende van eerbied, dit door de Engelen zoo geliefkoosde huisje naderen... De wijze Man geeft ons den raad dikwijls te gaan kloppen aan de deur des rechtvaardigen, ja zijn dorpel te verslijten door hem herhaaldelijk te betreden. ²

Gelukkig noemt hij hen, die hunne

(1) Reg. 45. 22. — (2) Eccli. 6. 30.

woontent opslaan naast het huis, waarin de Wijsheid zetelt, die dikwijls door het venster hunne blikken daarin werpen, en het oor tegen de deur houden, om te hooren hetgeen zij zegt. ¹ Schijnt hij ons hiermede niet Josephus huis te hebben willen aanduiden? Is dat huis niet bij uitnemendheid de woonstede van den rechtvaardige? Is het niet tevens het huis der eeuwige Wijsheid, zichtbaar geworden in ons vleesch? Ja, laten wij hier onze tent opslaan, want het is goed hier te wonen..... ² Maar wat zeg ik? Waarom zouden wij als vreemdelingen buiten blijven staan? Dat huis is het onze, want het is ook dat onzer Moeder, en de bakermat onzer zielen! Verstouten wij ons dus er binnen te treden, en twijfelen wij er niet aan of eene allermanzaamste ontvangst wacht ons.

Nog kleurt het morgenrood ter nauwernood den hemel, of reeds heeft het heilig paar, volgens den raad en het voor-

(1) Eccl. 14. 22. sqq. — (2) Marc. 9. 4.

beeld van den profeet, ¹ zijne armoedige legerstede verlaten, om den Heert te loven. Zie hen daar. Zij hebben zich vereenigd bij het bedje, waarin het kind Jezus nog slaapt. Wat zijn zij schoon ! Op den grond geknielt, de handen kruisgewijze over hunne van liefde kloppende borst geslagen, de oogen gevestigd op het eenig voorwerp hunner teederheid, zijn zij even onbewegelijk als de gouden Cherubijnen, die met hunne vleugelen den genadestoel overschaduwden ; zij schijnen niet meer te ademen, en zoo niet zoete tranen, als paarden aan hunne oogleden ontrolden, en één voor één op hunne borst nedervielen, zoo niet het vuur hunne wangen met ongewonen gloed kleurde, zoo niet een schitterende lichtkrans rondom hunne nederig gebogen hoofden speelde, men zou hen voor twee marmeren standbeelden gehouden hebben. Toch zijn zij niet in eigenlijke verrukking; deze is eene bezwijming der gevallen natuur, die niet

(1) Prov. 8. 17.

in staat is de goddelijke mededeelingen te verdragen. Maria is boven die zwakheid verheven, door het voorrecht harer onbevleete ontvangenis, en Joseph, door den verheven graad van heiligheid, dien hij reeds heeft bereikt.

Maar welke gedachten, welke gevoelens vervullen op dit oogenblik hunne gezegende ziel? Maria verdiept zich in haar ootmoed, zij verheerlijkt den Heer; zij springt op van vreugde voor God, haren Zaligmaker, die wel de geringheid zijner dienstmaagd heeft willen aanschouwen, en bewondering van alle toekomstige geslachten op haar wil aftrekken. ¹ Zij bedenkt en herdenkt de geheimen der Boodschap van den Engel, der Ontvangenis van het Woord in haren zuiveren schoot, en van zijne geboorte in den stal; en die zoete gedachten lossen zich op in liefdeverzuchtingen, die de hoogheilige Drievuldigheid voor de vernederingen van een der goddelijke Personen, zooveel mogelijk, vergoeden.

(1) Luc. 1. 17. sqq.

Wat Joseph betreft, hem bereiken de liefdevlammen, die zich uit het hart zijner hemelsche gade een uitweg banen, zoodat hetzelfde vuur hem verteert. Want zoo de leerlingen van Emmaus, hoewel nog aan het zinnelijke gehecht, de liefde in zich voelden ontbrandden, toen zij tot hun goddelijken Meester spraken, zonder Hem te herkennen; ¹ zoo sommige dienaren van God de eigenschap bezaten om hen, met wie zij zich onderhielden in verrukking te brengen : dan valt het niet te betwijfelen, of deze heilige man zal den nabijheid gevoeld hebben van het hemelsch vuur, dat in Maria's borst gloeide. Hij van zijnen kant herinnert zich het gelukkig oogenblik, toen hij, de arme zoon van Jacob, werd aangewezen om de bruidegom te zijn der maagd, in welke alle beloften van God moesten vervuld worden. Hij haalt zich de blijdschap voor den geest, die hij gevoelde, toen hij wist van welken zoon zij Moeder was, en vooral

(1) Luc. 24. 32.

toen hij, voor het eerst, zijn in doeken gewonden Verlosser, zijn God, die zijn Zoon was geworden, mocht omhelzen. Zie daar dan, zoo spreekt hij tot zich zelve, daar ligt nu de Schepper van het heelal, de God, dien Abraham, Isaäk en Jacob hebben aanbeden, Hij, voor wien 's hemels Machten sidderen, Hij, die aan den bliksem en aan de golven der zee zijne bevelen geeft, die alle wezen onderhoudt en regeert!... Hij slaapt, maar zijn hart waakt; Hij bemint mij; aanstonds zal Hij uit zijn slaap opstaan en mij zijn vader noemen!

Doch Maria en Joseph zijn niet tevreden met te aanbidden, te danken, te beminnen; zij smeeken ook. En wat smeeken zij? Elk vraagt voor zich de genade zich meer en meer zijner roeping waardig te toonen; ook bidden zij voor elkander. In Maria's hart gloeit de vurigste liefde; het is het nederigste en dus ook het dankbaarste hart, dat ooit bestond: welnu, dagelijks ondervindt zij de goedheid en algeheele toewijding van

Joseph. Daarenboven weet zij, dat het Gods wil is, dat de vrouw haar man lief hebbe, en zooveel in haar vermogen is tot zijn geluk medewerke, Geen twijfel dus, of zij wendt al haren invloed aan, om bij God keur van genaden ter gunste van den meest beminden echtgenoot te verkrijgen. « Almachtige God, zoo zegt zij, Vader van mijn Zoon Jezus, ik zegen U, omdat Gij mij dien volmaakt rechtvaardige, dien man naar uw hart, dien liefhebbenden vader, dien trouwen vriend tot levensgezel en steun hebt gegeven. Gij weet, Heer, hoezeer zijne tegenwoordigheid mij en ook uw goddelijken Zoon ten nutte is geweest: stort over hem uwe kostbaarste zegeningen uit; overstelp zijne ziel met heilige blijdschap en met een stroom van vrede; geef, dat hij een gelukkigen ouderdom bereike, maar vooral bereid hem een schitterenden troon in den hemel; geef dat hij, onder alle heiligen, de overvloedigste vruchten trekke uit de Verlossing, voor welk geheim Gij zijne diensten

toen hij, voor het eerst, zijn in doeken gewonden Verlosser, zijn God, die zijn Zoon was geworden, mocht omhelzen. Zie daar dan, zoo spreekt hij tot zich zelve, daar ligt nu de Schepper van het heelal, de God, dien Abraham, Isaäk en Jacob hebben aanbeden, Hij, voor wien 's hemels Machten sidderen, Hij, die aanden bliksem en aan de golven der zee zijne bevelen geeft, die alle wezens onderhoudt en regeert!... Hij slaapt, maar zijn hart waakt; Hij bemint mij; aanstonds zal Hij uit zijn slaap opstaan en mij zijn vader noemen!

Doch Maria en Joseph zijn niet tevreden met te aanbidden, te danken, te beminnen; zij smeeken ook. En wat smeeken zij? Elk vraagt voor zich de genade zich meer en meer zijner roeping waardig te toonen; ook bidden zij voor elkander. In Maria's hart gloeit de vurigste liefde; het is het nederigste en dus ook het dankbaarste hart, dat ooit bestond: welnu, dagelijks ondervindt zij de goedheid en algeheele toewijding van

Joseph. Daarenboven weet zij, dat het Gods wil is, dat de vrouw haar man lief hebbe, en zooveel in haar vermogen is tot zijn geluk medewerke, Geen twijfel dus, of zij wendt al haren invloed aan, om bij God keur van genaden ter gunste van den meest beminden echtgenoot te verkrijgen.

« Almachtige God, zoo zegt zij, Vader van mijn Zoon Jezus, ik zegen U, omdat Gij mij dien volmaakt rechtvaardige, dien man naar uw hart, dien liefhebbenden vader, dien trouwen vriend tot levensgezel en steun hebt gegeven. Gij weet, Heer, hoezeer zijne tegenwoordigheid mij en ook uw goddelijken Zoon ten nutte is geweest: stort over hem uwe kostbaarste zegeningen uit; overstelp zijne ziel met heilige blijdschap en met een stroom van vrede; geef, dat hij een gelukkigen ouderdom bereike, maar vooral bereid hem een schitterenden troon in den hemel; geef dat hij, onder alle heiligen, de overvloedigste vruchten trekke uit de Verlossing, voor welk geheim Gij zijne diensten

hebt verlangd, en dat wij eens in uwen schoot vereenigd worden!»

Ook Joseph bidt voor Maria. Ongetwijfeld weet hij, dat zij verre boven hem verheven is; doch zijne ootmoed staat zijner liefde niet in den weg. Hij vraagt den H. Geest, om in haar het verheven werk, dat Hij begonnen heeft, te voleindigen, haar de glorie der aarde, en het schoonste sieraad des hemels, te maken en de bittere smarten, die haar wachten, te verzoeten.

Na het gebed hervatten zij in stilte hun nederigen arbeid; Joseph werkt met zaag en bijl, Maria met naald en spinnewiel. ijverig gaan zij voort, en toch kan men het hun aanzien, dat hunne ziel ergens anders verwijlt. De reden hiervan is, dat hun hart zich daar bevindt, waar hun schat ligt; ¹ reeds hebben zij Jezus aanschouwd, maar uit vrees van zijn slaap te storen hebben zij hem nog niet durven omhelzen; meer nog dan de Profeet dor-

(1) Matth. 5. 21.

sten zij naar Hem!.... ' Eindelijk verlaat het goddelijk Kind zijn rustbed, werpt zich in de armen zijner Moeder en vraagt haren zegen. En nadat Maria haar Zoon de handen en het gelaat gewasschen heeft, knielt Hij naast haar neder en stiert op zijne beurt zijn gebed tot den hemelschen Vader. Met luider stem zegt Hij de in de synagoog gebruikelijke psalmen op, en voegt er dan een gebed bij voor zijne Moeder en voor Joseph. Daarna klopt Hij aan de deur der armoedige werkplaats. Op dat bekend en reeds lang verwacht geluid staakt Joseph zijn arbeid, opent en is bij het voorwerp van al zijn verlangens. Hij strekt de armen naar Hem uit, tilt Hem op en drukt Hem teeder aan zijn hart. En Jezus, die oneindig veel behagen schept in die zoo reine, zoo oprechte liefkoozingen, slaat zijn arm om Josephs hals, drukt zijne heilige lippen op diens wangen en noemt hem zijn lieven vader: Hij drukt zijn aanbiddelijk Hart tegen dat

(1) Ps. 62. 2.

van Joseph en deelt het de vlam des hemels mede. die Hij op aarde is komen brengen. ¹ Want welk hart, na dat van Maria, is beter dan Josephs hart geschikt, om de eerstelingen van dat goddelijk vuur te ontvangen en te voeden? Dat was voor Joseph zijne dagelijksche communie, in die omhelzingen van zijn God vond hij altijd grooter zielesterkte, eene altijd volmaakter zuiverheid, eene altijd aangroeiende liefde; aan een fenix gelijk, vernieuwde hij zich in dien goddelijken oven, en werd hij meer en meer gelijkvormig aan den hemelschen Mensch, aan den Mensch, geschapen in gerechtigheid en in de heiligheid der waarheid....²

Maar hoe kostbaar zijn de werken van dien rechtvaardige in de oogen van God en van zijne Engelen! Kostbaar door de heiligheid van den eerwaardigen werkmán zelve en door de volmaaktheid zijner inzichten, kostbaar vooral in hunne gevolgen. Met dat gering handwerk

(1) Luc. 12. 49. — (2) Eph. 4. 22.

verdient Joseph brood tot het onderhoud van Jezus' leven; hij maakt, als ik dus zeggen mag, de onmiddellijke voorbereidselen tot dat Offer, hetwelk van het begin der wereld bereid werd en alleen in staat is den hemel met de aarde te verzoenen. Droppel voor droppel vult hij dien heiligen kelk die weldra op Golgotha's rotskruin zal uitgestort worden om de misdaad der menschen uit te boeten, en daarna op geheimzinnige wijze, op alle plaatsen, van den opgang der zon tot haren ondergang, zal geledigd worden. Als een trouw opziener van Gods huis, voedt hij het Offerlam, dat gekozen is en geslacht zal worden om te worden opgediend bij het groote feestmaal, waartoe, eeuw in, eeuw uit, alle geslachten der aarde zullen genoodigd worden! De Allerhoogste wendt dan ook zijne blikken van de groote vorsten der aarde af, om ze met welbehagen te vestigen op den armen Galileeschen timmerman; de Engelen benijden hem, en het eentonig geluid, zijner gereedschappen

schijnt hun, hoe zij ook aan de zangen der hemelen gewoon zijn, als eene zoete, onuitsprekelijk schoone harmonie.

In den loop van den dag gaat Jezus nu eens van zijne moeder tot Joseph, dan weder van dezen naar zijne moeder, en bewijst hun vlug en blijde alle diensten, die zijn leeftijd Hem vergunnen. Nu begeeft Hij zich, volgens de opmerking van den H. Alphonsus, naar de werkplaats om er hout te verzamelen, dat Maria behoeft tot onderhoud van het vuur; dan gaat Hij naar Maria om haar Josephs verlangen over te brengen. Wat dezen aangaat, hij put zich uit in het zoeken naar middelen om zijn Zoon zoolang mogelijk bij zich te houden. Daartoe doet Hij hem nu eens eene of andere vraag; op een anderen keer verhaalt hij Hem eenige schoone trekken uit het leven der Oudvaders; dan weder doet hij Hem herhalen, hetgeen Hij zelf reeds in de heilige Schriften er over gelezen heeft. Gaarne leent Jezus zich aan het verlangen van zijn geliefden vader;

Hij luistert naar hem alsof de feiten, die Hij hoort, nieuw voor Hem waren, en alhoewel Hij de oneindige Wijsheid zelve is, vraagt Hij toch uitlegging van die punten, welke het begrip van een kind van zijn leeftijd te boven gaan.

Gedurende den maaltijd plaatsen de heilige Echtelingen Jezus tusschen zich in; en zijne tegenwoordigheid maakt hun het zwarte brood overheerlijk. Joseph schept er vermaak in Hem eenige vruchten voor te zetten, en voegt hier dan tevens eenige opmerkingen bij over de liefde der Voorzienigheid, want hij weet hoe gaarne het goddelijk Kind zijn eeuwigen Vader hoort prijzen.

Als de avond daalt, verlaat de heilige werkman, met Jezus, zijne woning om in de velden ontspanning en frische lucht voor Hem te zoeken. Jezus leunt op Josephs arm en mengt in hun gesprek eenige verheven gedachten, die als bij toeval aan zijne kinderlijke lippen schijnen te ontsnappen, maar tevens zijn gelukkigen ge-

zel diep verwonderd doen staan, en dagen lang zijner ziel tot voedsel strekken.

Wanneer zij hunne woning weer naderen, zien zij, hoe Maria, op den dorpel gezeten, zich met naaien onledig houdt. Zoodra zij hen ziet, staat zij, als naar gewoonte, uit eerbied voor haar echtgenoot op, en gaat hem te gemoet. Het goddelijk Kind laat alsdan Josephs arm los, en loopt vooruit naar zijne moeder om haar de hand te kussen.

Het gemeenschappelijk gebed komt vervolgens den dag sluiten. In de psalmen, die zij vers om vers bidden, in de plaatsen der heilige Schrift, die zij lezen, zien de beide Echtelingen reeds te voren gansch de geschiedenis afgemaald der vernederingen, werken, weldaden en smarten van hunnen Welbeminde. En wanneer het Kind Jezus, na door zijne ouders gezegend en omhelsd te zijn, eindelijk zich te bed heeft begeven, spreekt Joseph nog langen tijd met Maria over Hem, en herhaalt haar zijne goddelijke woorden,

die door de nederige Maagd zorgvuldig in geheugen en hart gegrift worden.

Onderhoud met den H. Joseph.

Gelukkig zijt gij, o groote Heilige! daar het u gegeven is met de vrucht van uwen arbeid het goddelijk Lam op te kweken en te voeden, welks bloed moest gestort worden tot 's werelds zaligheid, en welks vleesch bestemd was tot spijze voor de uitverkorenen. Doch ten onrechte zou ik, u benijden; op meer dan eene wijze kan ik deel hebben in uw geluk. Ook nu nog lijdt Jezus dorst en honger in de arme menschen, gelijk Hijditzelf heeft gezegd;¹ heb ik dus iets overtolligs, dan kan ik, even als gij, Hem te eten en te drinken geven.² Daarenboven is Jezus arm in meer dan eene dier kerken, waar zijne liefde tot ons Hem gevangen houdt: soms ontbreken Hem zelfs die dingen, welke het noodzakelijkste zijn voor de eer van zulk een sacrament: in dien zin dus kan

(1) Matt. 23. 35. — (2) Matt. ibid.

ik Jezus in persoon kleeden. ¹ En daarenboven, hetzij ik rijk of arm ben, niets belet mij krachtig te werken aan de stichting van het geheimzinnig lichaam van Jezus Christus. ² Zijn zoovele ongelukkingen, die, tot groot gevaar voor hunne ziel, afgedwaald zijn op de paden der ondeugd, niet ledematen van Jezus? Welnu, de H. Joannes verzekert mij, dat ik hen door een vurig gebed uit de netten des duivels kan bevrijden. ³ Door woord en voorbeeld kan ik, en de H. Paulus maakt mij dit tot een plicht, ⁴ mijne ouders, mijne vrienden en allen, met wie ik in betrekking sta, tot het goede leiden. O, als ik die zoo gemakkelijke middelen om Jezus te voeden, te kleeden en te troosten verwaarloos, dan verbeeld ik mij ten onrechte Hem te beminnen. De liefde uit zich in daden, en vooral in liefdedaden. ⁵ O mijn welbeminde Beschermmer, bid voor mij, opdat ik, op uw voorbeeld, Jezus werkdadig beminne, de vervloeking ont-

(1) Matt. 25. 36. — (2) Eph. 4. 12. sqq. — (3) 1. Joan. 5. 16. — (4) Rom. 15. 2. — (5) 1. Joan. 3. 17.

wijke, waarmede de aarde bedreigd wordt, die niet dan distelen en doornen opbrengt, en den zegen verdiene, toegezegd aan dien grond, die den arbeid en de zorgen zijns meesters met vruchten betaalt. ¹

*Helius, o Jesus lief! wat min ik U nog
weinig.*

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Overgrootte Droefheid.

Onder alle smarten, die hier beneden een gevoelig hart kunnen treffen, bestaat er geen wreeder dan zich onverwachts be-roofd te zien van een persoon, die het eenigst voorwerp onzer liefde uitmaakt. Zoo wij dus gelukkig genoeg geweest zijn onzen lezers een denkbeeld, hoe onvolkomen dan ook, gegeven te hebben van Josephs teederheid voor Jezus en Maria, zullen zij lichtelijk begripen, hoe zwaar een lijden hij te verduren had, gedurende de drie dagen, dat het goddelijk Kind in Jeruzalems tempel verloren was.

(1) Heb. 6. 7.

Men weet, dat het bij de Joden een gebruik was, dat, na afloop der feesten in den tempel, de mannen en de vrouwen afzonderlijk naar hunne woonplaats wederkeerden. Joseph en Maria hadden onderling de plaats bepaald, waar zij elkander na de eerste dagreis zouden ontmoeten om te overnachten. Toen nu Joseph den tempel verliet en Jezus niet zag, veronderstelde hij zeer natuurlijk, dat deze bij zijne moeder was, en Maria van hare zijde geloofde, dat Hij zich bij Joseph bevond. De wijsheid overigens en de rijpe voorzichtigheid, ¹ die het goddelijk Kind reeds op twaalfjarigen leeftijd deed blijken, verhinderden, dat zij zich omtrent hetzelfde ongerust maakten: reeds sedert lang waren zij gewoon Jezus als een man van rijpen leeftijd te behandelen en zich ten volle op zijn eigen goedvinden te verlaten. Hoe groot moest dus niet de verwondering geweest zijn van het heilig paar, toen zij des avonds bij hunne sa-

(1) Luc. 2. 40.

menkomst aan het afgesproken nachtverblijf, op het oogenblik dat beiden er naar snakten hun Zoon na eene afwezigheid van een dag weder te zien en te omhelzen, Hem niet vonden, die het licht hunner oogen en het leven van hun leven was. « Waar is Jezus? » vroegen zij elkander als uit één mond. In hunne onuitsprekelijke droefheid begonnen zij Hem nu te zoeken bij de aanverwanten en vrienden, die in menigte kwamen opdagen, ¹ doch niemand kon hun eenige inlichting verschaffen.

Toen Jacob de valsche tijding ontving, dat zijn geliefde Joseph was overleden, trok hij rouwkleederen aan, bestrooide zijgrijze haren met asch en hield niet op met weenen, ² dan toen hij hem had weergevonden. Toen David vernam, dat zijn zoon, de goddelooze Absalon, die de vaan des oproers tegen hem verheven en hem op onwaardigste wijze beleedigd had, in den strijd gesneuveld was, verheugde hij zich

(1) Luc. 2. 44. — (2) Gen. 37. 34.

niet over eene zegepraal, die hem troon en leven verzekerde, maar hij stortte bittere tranen, en herhaalde uren lang op droeven toon deze woorden: « Absalon, mijn zoon Absalon, ware ik in uwe plaats gestorven! » ¹ Toen de ouders van den jongen Tobias zagen, dat deze zijne terugkomst zoo lang verdaagde, verweten zij elkander hem zoo verre van zich te hebben weggezonden, om eene som gelds te halen, die zij evenwel hoog noodig hadden. « Waarom » zoo spraken zij, « hebben wij u laten gaan, u, het licht onzer oogen en den staf van onzen ouderdom, u, onze eenige spruit! Ach, nooit hadden wij moeten toelaten, dat gij van ons scheiddet, want gij waart onze eenigste schat! » En de oude Tobias, door en door bedroefd als hij zelf was, wist geen woorden te vinden om de wanhoop zijner troostelooze gade tct bedaren te brengen. ²

Zoo groot is, volgens den H. Geest, de tee-

(1) II. Reg. 18. 33. — (2) Tob. 10. 1. sqq.

derheid, die God in het ouderhart heeft neergelegd; zoo groot is de smart, die hun het verlies bunner kinderen veroorzaakt, of de vrees hen niet weder te zien, wanneer zij afwezig zijn. — Is het hier nog noodig aan te merken, dat de teederheid van Maria en Joseph grooter waren dan die van Jacob, David, Anna en Tobias, en dat het Kind, hetwelk zij hadden verloren, onvergelykelijk beminnelijker was dan welk ander kind ook?

Dit voorval was derhalve voor Joseph, niet minder dan voor Maria, eene der hardste beproevingen van zijn pelgrims-tocht hier beneden. En vooreerst, moest Joseph niet medelijden, wanneer Maria bedroefd was? Verbeeld u twee uiterst gevoelige harpen, wiens snaren op het nauwst met elkander zijn verbonden, zoodat de eene geen klank kan geven, zonder dat de andere denzelfden toon aanslaat, — welnu, zoo waren de harten dier twee heilige Echtelingen. Indien Maria, hetgeen onmogelijk is, het verlies zoude be-

weend hebben van een obool, zou Joseph hare droefheid levendig gevoeld en zich geen rust vergund hebben, voor hij haar vertroost had. In deze omstandigheid nu begreep hij, dat haar smart even billijk als diep was. Hij zag haar bleek en in tranen badende; hij hoorde haar zuchten, haar snikken, haar klagen. « O Jezus, riep zij uit, o dierbaarst Kind, waar zijt Gij toch?.... Helaas waarom heb ik U, o mijn eenige schat, ook maar een oogenblik, uit het gezicht verloren? waarom in het gedrang van het volk uwe hand los gelaten?.... Doch Gij, mijn Zoon, Gij weet alles, Gij hebt mij niet zonder uwe voorkennis verlaten: het was U niet onbekend, dat Gij aldus uwe arme moeder in de grootste droefheid en angst storttet... Waarom dan hebt Gij haar zoo behandeld?.... Helaas, helaas, zou ik wellicht die gestrengheid verdiend hebben? Heb ik U soms niet bemind, gelijk Gij verdient? Maar wie, o oneindige Liefde, kan U naar waarde beminnen? Waarom niet

aan haar, die Gij onder Adams dochteren tot Moeder hebt verkoren, een hart geschonken, in staat U mateloos te beminnen?.... En toch, Heer, ik beminde U; Gij weet, Gij ziet het; en was mijne liefde al te gering, toch waart Gij haar eenigst voorwerp!.... Wilt Gij niet, dat ik sterve, o kom mij dan troosten, schenk mij dan uwe zoete tegenwoordigheid weder; sedert ik daarvan beroofd ben, weet ik haar beter te waarderen, en zal ik mijn best doen, om ze immer meer en meer waardig te worden!»

De tranen dier troostelooze Moeder vielen allen op het minnend hart van Joseph, en haar klagen scheurde het van een. Angstvol vroeg hij zich zelven af, in welken toestand zij zich zou bevinden, wanneer zij eens haar aangebeden Zoon zou overgeleverd zien aan menschen zonder hart, die Hem zouden bespotten, als een eerloos wezen behandelen en eindelijk aan de oneer en de smarten van den wreedsten dood zouden prijs geven. Elk

oogenblik waande hij haar van droefheid te zien sterven, en hij trachtte haar te troosten met de hoop, dat zij spoedig het dierbaar Kind zou wederzien. Soms wanneer hij de bedroefde moeder van vermoeyenis zag uitgeput, deed hij zijn gezag gelden en verplichtte haar een wijl aan den kant van den weg neder te zitten. En de immer gehoorzame Maria luisterde naar hem en zette zich neder, waarna zij, vooral indien het nacht was, van uitputting de oogen sloot. Maar zelfs in haren slaap was Jezus in hare gedachten; zij dacht Hem te zien, riep Hem en breidde hare armen uit, als om Hem te omhelzen, en als zij dan zag hoe het geliefkoosd beeld haar telkens ontsnapte, werd zij met eene zucht wakker en zeide: «Wat doen wij hier, Joseph? Laat ons opstaan om onzen Jezus te zoeken, en ons zoeken niet opgeven, voor wij Hem hebben wedergevonden.»

Joseph trachtte zijne heilige gade gerust te stellen, doch zelf had hij groote

lijks
begr
voln
verb
misl
en o
den
Kin
dra
ges
zeg
me
kun
hij
ove
zel
« V
zel
« V
br
he
we
vo
m

lijks behoefte aan troost. Daar het zijn begrip te boven ging, hoe Jezus eene zoo volmaakte moeder had kunnen verlaten, verbeeldde hij zich, dat hij zelf Hem zou mishagd hebben. Zorgvuldig overdacht en overwoog hij al zijne woorden en daden met betrekking tot het goddelijk Kind, om zich te vergewissen of zijn gedrag niet in het een of ander was te kort geschoten: hij verzocht Maria hem te zeggen, of zij niets in hem had opgemerkt, hetgeen zijn Welbeminde had kunnen mishagen. In elk geval verweet hij zich niet beter te hebben gewaakt over dien kostbaren schat, dien de Heer zelf aan zijne hoede had toevertrouwd....

« Wie weet, » zoo zeide hij soms bij zich zelve, terwijl hij van angst sidderde, « wie weet, of niet een of andere valsche broeder Hem aan den zoon van Herodes heeft aangewezen en overgeleverd? Wie weet, of niet reeds de tijd, door Simeon voorzeggd, is aangebroken. » En daar een minnend hart vernuftig is in zich zelf te

kwellen, en zeer spoedig, zelfs bij de meest ongegronde onderstellingen, ontroerd wordt, verbeeldde hij zich te zien, hoe de onschuldige, beminnelijke Jezus in een donker hol werd gesmeten, terwijl Hij te vergeefs zijne moeder en hem zelve riep, en zijne met ketenen beladen armen naar hen uitstreckte.

Naarmate de tijd vervloog, nam de angst van het heilig paar in hevigheid toe, en telkenmale werd hun hart op nieuw doorboord, wanneer hunne verwachting van Jezus in deze of gene plaats te zullen weder vinden, in duigen viel... Ten laatste besloten zij naar Jeruzalem weder te keeren.

Onderhoud met den H. Joseph.

O teederste van alle vaders! ik deel in de smart, die gij en uwe hemelsche gade hebt gevoeld, tijdens de drie dagen dier wreede scheiding; mijn medelijden is zoo veel te grooter, daar die beproeving u werd opgelegd uit liefde tot mij, tot mijne onderrichting, tot mijne opbeuring.

Uwe s
zeer
hoe
wake
vrien
liezen
lichte
beroo
ner
hetzi
kortl
ven,
mij
voorl
zorg
ik He
laas
vele
van
om
doen
heb
licht
men

Uwe smart bij dit voorval leert mij, hoezeer Jezus verdiend bemind te worden, hoe zorgvuldig ik over mij zelven moet waken, niet alleen uit vrees van zijne vriendschap door eene doodzonde te verliezen, maar ook uit vrees die door een lichtere fout te verkoelen en mij aldus te berooven van de kostbare voordeelen zijner gevoelige genade. En wanneer Hij, hetzij om mij te kastijden voor mijne tekortkomingen, hetzij om mij te beproeven, zich van mij verwijdert en mijne aan mij zelven overlaat, dan leer ik uit uw voorbeeld, met hoe groote getrouwheid, zorgvuldigheid, volharding en zuiverheid ik Hem moet zoeken. Hoe noodzakelijk, helaas! was die les voor mij, die wellicht zoovele dagen, zoovele nachten in de ongenade van mijn God heb gesleten; voor mij, die om mij zelven niet eene verachtelijke voldoening te ontzeggen, Hem zoo dikwijls heb beleedigd, al was het dan ook in lichtere zaken: zoo men iets licht kan noemen, van hetgeen aan Jezus mishaaft!

Geef, o mijn welbeminde beschermer, dat ik voordeel trekke uit uwe en Maria's voorbeelden; dat ik de vriendschap van Jezus en den minsten graad van genade en volmaaktheid hooger achte dan alle schatten der aarde; en dat ik in al mijn doen en laten, in al mijn werken, woorden, genegenheden en gedachten niets anders beooge, dan meer en meer dien beminnelijken Verlosser van nabij te volgen; immers er staat geschreven:

*« De Heer is eindloos goed voor 't harte, dat
Hem zoekt. »*¹

EEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Een zoet Oogenblik.

Bij hunne aankomst in de koningsstad, begaven zich de ouders van Jezus regelrecht naar den tempel, om inlichtingen in te winnen bij de priesters en levieten, met wie zij bekend waren, en vooral om den Heer te smeeken hun spoedig het goddelijk Kind weder te geven. Terwijl zij

(1) Thren. 3. 25.

nu met dat doel door een der voorhoven van het heilig gebouw gingen, bemerkten zij een groep mannen met een eerwaardig voorkomen, in wier midden zich verscheiden kinderen bevonden..... Plotse-ling blijven zij verwonderd staan; de zilveren stem van Jezus klonk hun in de ooren! Zij beven van aandoening, en naderen... Ja, hij is het! hun Jezus is het, die zich gemengd heeft onder de talrijke leerlingen der wetgeleerden, als om van deze onderricht te ontvangen.

Wel verrukkelijk is voor den zeevaarder de dageraad, wanneer hij zich boven de onstuimige golven verheft, de duisternis van een stormachtigen nacht verjaagt, kalmte over den afgrond en hoop in het harte wederbrengt; maar verrukkelijker nog scheen, op dat oogenblik, het goddelijk gelaat van Jezus in de moegeweende oogen van Maria en Joseph. Ouderlingen, vergrijsd in de studie der gewijde Boeken, hadden een kring rondom Hem gemaakt om Hem beter te zien, beter te hooren.

Nu eens verzoekt Hij hun, Hem een punt der Mozaïsche wetgeving uit te leggen, dan weder antwoordt Hij zelf op de tot Hem gerichte vragen, en uit vragen en antwoorden beide schittert eene zoo diepe wetenschap, eene zoo rijpe wijsheid, eene zoo volmaakte voorzichtigheid, dat de geleerde meesters er verbaasd over staan. ¹ Zij zien elkander aan, en vragen zich in stilte af, wie toch dat wonderkind mag zijn. Maar wat hunne verbazing verdubbelt, is zijn kleeding, die hoewel voegzaam en de hand eener brave moeder verradende, toch Hem doet kennen als den zoon van den een of anderen behoeftigen werkman.

« En op dat gezicht, » zegt de H. Lucas, « was het heilig paar van bewondering opgetogen. ² » Reeds vroeger hebben wij aangemerkt, dat bewondering niet altijd onkunde veronderstelt. Maria en Joseph wisten volkomen goed, dat Jezus de goddelijke Wijsheid in persoon was, maar

(1) Luc. 2. 47. — (2) Luc. 2. 48.

dit maakte de woorden, die zij hem hoorden spreken, niet minder bewonderenswaardig. David geloofde, dat God almachtig is, en dat geloof verminderte in niets de bewondering, die het aanschouwen van den sterrenhemel in hem opwekte. ¹ Bovendien was het de eerste maal, dat het goddelijk Kind, op zoo schitterende wijze, de schatten van wijsheid openbaarde, die in Hem besloten lagen; tot dan toe had Hij zich te Nazareth slechts als een leerzaam en braaf kind gedragen.

Toen Tobias vernam, dat zijn zoon van de verre reis wederkeerde, kon hij zich niet bedwingen om hem in huis af te wachten, maar, hoewel volkomen blind, stortte hij de deur uit, en schier struikelend over elken steen, liep hij hem, met uitgestrekte armen, te gemoet. ² Veilig mag men aannemen, dat Josephs vreugde op het oogenblik, waarvan wij spreken, niet minder was dan die van den heiligen

(1) Ps. 8. 4. sqq. — (2) Tob. 11. 10.

grijsaard; doch op hem bracht zij een geheel tegenovergesteld uitwerksel te weeg. Hij stond onbewegelijk stil en als in vervoering; hij aanschouwde, luisterde in stilte, vergat zich zelven; op het oogenblik dier plotselinge openbaring der grootheid van zijn Voedsterkind, werd in zijn hart elk gevoel, zelfs de vreugde, overheerscht door eerbied, ootmoed en beschaming. En even als wij tot Jezus Christus, zoo hij zich in de H. Hostie lichamelijk liet zien, niet zouden durven naderen om Hem te ontvangen, even zoo geloofde Joseph, als betooverd, in zekeren zin, door den luister van het goddelijk Kind, zich onwaardig Hem langer te bezitten. Hij was in dezelfde gesteltenis, als waarin zich de prins der apostelen bevond, toen deze, hoewel bekend met de godheid van zijn Meester, door de eerste wonderbare vischvangst zoozeer van schrik bevangen werd, dat hij uitriep: « Gavan mij, Heer, want ik ben een zondaar. »

(1) Luc. 5. 8.

Daarbij kwam nog, dat de heilige Aarts-
vader vreesde het verheven gesprek van
zijn goddelijk Voedsterkind te onderbre-
ken.

Ondertusschen kon Maria, die natuur-
lijk meer dan haar echtgenoot eigen was
met Hem, die haar vleesch en haar bloed
is, niet langer haar moederlijk gevoel on-
derdrukken. Zij ging eenige schreden
vooruit, en plaatste zich zoo, dat Jezus
haar moest zien en genoodzaakt werd tot
haar te komen. Inderdaad het goddelijk
Kind bemerkte haar; het maakte eene
diepe buiging voor de Leeraren, bedankte
hen voor de gegeven uitleggingen, en
kwam daarna met een glimlach op de lip-
pen naar zijne Moeder. En deze nam Hem
zacht bij de hand, drukte hare lippen
op zijn voorhoofd en zeide: « Mijn Zoon,
waarom aldus met ons gehandeld? Zie
nu vader en ik zochten U met droef-
heid. » ¹

Eenige ketters, die er altijd naar stre-

(1) Luc. 2. 48.

ven den luister te verdonkeren van Haar, die den kop van het serpent, hun vader, heeft verplet, ¹ beschuldigen hier Maria van gebrek aan geloof en eerbied jegens Gods Zoon. Maar zij vergeten, dat dit verwijt, zoo het al grond hadde, eveneens zou nederkomen op den profeet, die op ingeving van den H. Geest tot God sprak : « Sta op, Heer ! waarom slaapt Gij ?... » ² Waar zijn uwe vorige barmhartigheden, en hoe hebt Gij gehandeld met den eed, door U aan David gezworen, om hem te verzekeren van de getrouwe vervulling uwer beloften » ³ Dat verwijt zou den God-mensch zelven treffen, die een oogenblik voor zijn dood tot zijn Vader riep : « Mijn God ! mijn God ! waarom hebt gij mij verlaten ? » ⁴ Maria heeft in dit geval niets anders gedaan, dan hetgeen zij doen moest ; zoo zij gezwegen en aan haar Zoon niet de smart had te kennen gegeven, die zijne verwijdering haar en Joseph had

(1) Gen. 3. 15. — (2) Joan. 3. 10. — (3) Ps. 43. 23.
— (4) Ps. 88. 50. — (5) Matth. 27. 46.

veroorzaakt, zon men haar met veel meer recht van koelheid en onverschilligheid hebben kunnen beschuldigen. Daarenboven zal elk mensch, die een weinig gevoel bezit, erkennen, dat een zoodanig verwijt in zulke omstandigheden, eer eene liefkoozing was, die den meest liefhebbenden zoon noodzakelijk moest behagen. Ten laatste kan Maria verondersteld worden in haar naam en in naam van Joseph door die woorden aan Jezus te vragen, of zij Hem soms in iets beleedigd hadden, en gaf zij Hem zodoende nogmaals de verzekering van hun beider teedere gene-
genheid.

Doch hetgeen wij vooral willen doen opmerken, is, dat Maria, over haar Echtgenoot sprekende, tot Jezus zegt: « uw Vader. » Een duidelijk bewijs, dat zij hem altijd zoo noemde en Jezus zelf hem geen anderen naam gaf. Dagelijks dus hoorden de heilige muren van het huisje te Nazareth, hoe Jezus door Maria werd aangesproken met de woorden : « Kind, waar is

uw Vader? Kind, uw Vader wil U spreken; of wel, lieve Zoon, ga en zeg uw Vader, dat het avondmaal gereed is. » — En van zijnen kant zeide de eenige Zoon van God, sprekende over den zoon van Jacob: « Moeder, waar is Vader? Vader gelast mij u dit of dat te zeggen, of wel, Moeder, ik zie Vader terugkomen; mag ik hem te gemoet gaan?.... » Wanneer hij dan bij Joseph was aangekomen, sprak hij: « Vader, wat zijt gij van daag lang weggebleven, wij verlangden zoo zeer u weder te zien. » — O, hoe zoet vielen die woorden op het hart van dien even nederigen als reinen man, die zich niet waardig achtte de plaats van dienaar in het heilig Huisgezin te vervullen!

Op de tweede plaats trekt de eerbied van Maria voor haar eerbiedwaardigen echtgenoot onze aandacht. Zij noemt hem het eerst: « Uw Vader en ik. » Zoo veel te meer verdient dit te worden opgemerkt, daar deze wijze van zich uit te drukken strijdig is met het gebruik der

oude talen, en vooral met de gewijde taal. ¹ Was overigens dit bewijs niet voorhanden, dan nog zou het niet in twijfel kunnen worden getrokken, of de glorierijke Maagd niet de meest onderworpen vrouwe was en in alles aan Joseph den voorrang gaf: en zoo zij hier in zijne plaats het woord neemt en de rollen schijnt te verwisselen, dan vindt dit alleen zijn reden hierin, dat zij bemerkt, hoe de eerbied en achting hem den mond hebben gesloten en beletten zelf uit te drukken, hetgeen hij gevoelt.

En Jezus antwoordt hun: « Waarom zoekt gij mij? Wist gij niet, dat ik de zaken mijns Vaders behartig? ²

Maria heeft Jezus niet berispt; maar Jezus van zijn kant berispt evenmin noch zijne Moeder noch Joseph. Alleen geeft Hij hun te verstaan, dat zij zich ten onrechte ongerust over Hem hebben gemaakt; dat

(1) Bij de Grieken, Latijnen en Hebreëuwen noemt de persoon, die spreekt, zich op de eerste plaats: Ik en Gij; ik en mijn Vader, enz. Zie Gen. 22. 5. — Joan. 8. 16. — 10. 30. — 1 Cor. 9. 6. — Gal. 2. 9. enz. — (2) Luc. 2. 49.

de oplettendheid en teedere genegenheid, die Hij hun altijd heeft bewezen, hen ten volle moesten gerust gesteld hebben en doen begrijpen, dat Hij alleen op bevel zijns Vaders, en uit verlangen om Hem te doen kennen, hen heeft kunnen verlaten.

Zij begrepen niets van dit antwoord, zegt de H. Lucas,¹ die door de H. Maagd zelve onderricht werd. Zij begrepen niet, hoe Gods glorie er in betrokken konde zijn, dat Jezus terschool ging bij de Wetgeleerden; welk verband er kon bestaan tusschen die daad en de verlossing van het menschelijk geslacht.

Zij begrepen dit niet, en toch onthielden zij zich van verdere vragen. Zoo groot was de eerbied, die zij voor zijn heiligen Persoon hadden; zoo verre was het er van af, dat Maria en Joseph Hem oneerbiedige verwijten zouden toegevoegd hebben.

Na dat antwoord naderde Jezus zijn vader en groette en omhelsde hem, als

(1) Luc. 2. 50.

naar gewoonte. Op dat oogenblik richtten zich aller oogen naar dien gelukkigen vader, en het goedkeurend gemompel der Leeraren en der menigte gaf hem te kennen, dat hij voor zich de vrucht inoogste der wijsheid van het goddelijk Kind, dat allen hem geluk wenschten met het bezit van zulk een zoon, en hem er om benijdden. Doch hij, wel verre van zich tot zulk een eerbewijs te leenen, wel verre van genotvol den geur in te ademen dier loftuitingen, welke immer zoo vleierend zijn voor het vaderlijk hart, wel verre van dit gelukkig toeval aan te grijpen om zich uit zijne onbekendheid op te heffen, hij trachtte integendeel zich te onttrekken aan de blikken der aanwezigen, en ging aan den voet des altaars den eeuwigen Vader dank zeggen voor de teruggave van zijn Zoon: vervolgens sloeg hij met dezen en met Maria den weg weder in naar zijn arm en geliefkoosd Nazareth.

Onderhoud met den H. Joseph.

Hoe duidelijk blijkt het, o roemvolle

Oudvader, dat gij, na Maria, de meest geliefkoosde leerling zijt van den H. Geest! Even als de Koningin der Engelen, hebt gij de armoede ende maagdelijkheid begrepen en omhelsd, voor nog de Verlosser door zijne leeringen en voorbeelden hare waarde aan de wereld had geopenbaard. Maar die deugden, zij mogen nog zoo schoon zijn, zullen weinig baten zonder de nederigheid; van daar dat Jezus Christus tot zijne Apostelen, toen deze reeds aan de begeerlijkheid des vleesches vaarwel gezegd, en alles, tot zelfs hun vischtuig, verlaten hadden, heeft gesproken: « In waarheid, ik zeg u: zoo gij u niet bekeert en aan kleine kinderen gelijk wordt, zult gij, wel verre van de eerste plaats in Gods koninkrijk te bezitten, er zelfs niet binnentreden. ¹ » — Wat u betreft, o groote Heilige, gij hadt nooit bekeering noodig om een volmaakt voorbeeld dier zalige, evangelische kindsheid te worden; de nederigheid scheen u reeds bij uwe

(1) Matth. 18. 3.

ontvangenis ingeboren te zijn; zij groeide met u op, en zoo innig werd zij met uw gansch wezen vereenigd, dat Joseph, zonder nederigheid, geen Joseph meer zou wezen. Ook de geboorte van den goddelijken Verlosser in uw huis deed u niet hoovaardig worden; gij gingt het niet den hoogepriester boodschappen. Uit ootmoed heeft Maria haar luister voor u verborgen gehouden, ofschoon vele redenen voor die bekendmaking pleitten; en als een echtgenoot, Maria waardig, liet ook gij den uwen niet uitblinken voor de menschen, hoewel de ijver u tot openbaring scheen te nopen. Schijnt het niet inderdaad, dat gij, aan wien God den Verlosser had toevertrouwd, als de eerste verkondiger zijner komst moest optreden? Toch hebt gij altijd en overal gezwegen; gij wildet klein, arm, vergeten bij de menschen, aan God alleen bekend blijven, zoo lang Hij dit zou toestaan, dat is, tot op den dag van uw zalig afsterven.

Helaas! hoezeer steekt mijn gedrag

hierin af van het uwe, en hoe noodig is mij de bekeering, zoo ik het hemelrijk wil ingaan! Hoewel ik niets ben, zoek ik toch altijd in mijn omgang met de menschen hun eerbied te winnen, hun alles te doen kennen, wat mij in hunne achting kan doen stijgen en alles te verbergen, wat in staat is mij in hunne oogen te verlagen. Vandaar zoovele behendige toespelingen op hetgeen ik in de wereld geweest ben of had kunnen zijn, op de ambten, die ik bekleed, op de hooge personen, met wie ik heb omgegaan; vandaar die klachten over vermoeienis, die natuurlijk aan mijne werkzaamheden, aan mijne diensten, aan mijne groote talenten doen denken; vandaar zelfs die arglistige bekentenis van zekere gebreken, van mijne rustelooze verbeelding, mijne heftige inborst, de ongetrouwheid van mijn geheugen en mijne verstrooiingen. Juist in tegenoverstelling met de heiligen bemin ik hen, die mij eeren, en koester ik afkeer en verachting voor hen.

die geen werk van mij maken. Met verborgen vreugde aanhoor ik zelfs de meest overdrevene loftuitingen, denkende dat zij toch altijd eenigen grond hebben, en de afkeuring en blaam bevestigen mij in den goeden dunk, dien ik van mij zelven koester, in de overtuiging dat mijne verdiensten mij aan afgunst blootstellen. Zoo strekken én mijne schijnbare waarde, én mijne wezenlijke nietswaardigheid evenzeer tot voedsel aan mijn dwaazen trots. Ik verheug mij over al hetgeen de aandacht der menschen op mij vestigt, want boven alles wensch ik mij, zoo niet als een afgod, toch minstens als een slachtoffer voor te doen. Slechts ééne zaak vrees ik, en juist die, welke gij als een in den grond verborgen schat hebt gezocht, te weten, het stilzwijgen, de onbekendheid, de volstrekte vergetelheid en het niet!

O nederigste van alle heiligen! laat u door mijne ellende bewegen, verkrijg voor mij de nederigheid, de liefde tot de verworpenheid en de verachting. Doe mij

begrijpen, dat ik in elk geval niets meer ben, dan hetgeen ik ben in de oogen van God ; geef dat ik, even als de H. Paulus, oprecht bekenne niets te zijn, ¹ en dat ik den moed hebbe met den H. Joannes van het kruis uit die kennis van mijn niet deze gevolgtrekkingen te maken: *Het niets vermag niets, verdient niets, deugt tot niets; het wordt door niets beleedigd en beklaagd zich voor niets; het heeft geen recht op iemands voorkomenheid of oplettendheid.* Geef, dat ik in elke aangelegenheid mij dit woord van den H. Geest te binnen brenge :

God neigt zich tot het niet, maar wederstaat den trotschaard. ²

TWEE EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Een Gezel in den Arbeid.

Het is zeker dat Gods Zoon, tijdens de dagen zijner omwandeling op aarde, een

(1) 2. Cor. 12. 11. — (2) Ps. 137. 5.

handwerk heeft uitgeoefend, en wel hetzelfde als zijn Voedstervader. Wij zien inderdaad dat Hij, zonder acht te slaan op zijne koninklijke afkomst, noch op zijne hoedanigheid van eenwig Opperpriester en Verlosser der wereld, noch eindelijk op de Godheid van zijn persoon, zich in alles en altijd gedragen heeft als een man uit zijnen stand. Alselk kind van Abraham heeft Hij besneden willen worden; even als de godvruchtige Joden heeft Hij van Joannes het doopsel ontvangen; toen men Hem vervolgde, om Hem te dooden, vluchtte Hij, zoolang zijn uur nog niet was aangebroken; gevoelde Hij honger, dan zocht Hij vruchten op dezen of genen boom, ook wanneer zich daaraan geene vruchten bevonden: zelfs betaalde Hij schatting in den tempel. Van den anderen kant was het passend, dunkt ons, dat Hij, als kind eener arme familie, al ware het slechts om een voorbeeld te geven, handenarbeid verrichtte tot op den dag, die voor zijn openlijk optreden in

Israël bestemd was. Zoo niet, dan hadden zijne medeburgers minstens eene schijnreden gehad, om Hem van lediggang en hardvochtigheid jegens zijne ouders te beschuldigen. Het is daarenboven niet te gelooven, dat Hij zijn Voedstervader niet zou geholpen hebben, wanneer Hij hem door het harde werk vermoeid zag; moest Hij niet alle gerechtigheid vervullen? ¹ Ook werd Hij door de inwoners van Nazareth, die Hem en zijne geheele familie kenden, ² en ongetwijfeld menigmaal met Joseph in aanraking kwamen om eenig werk te bestellen, niet alleen *fabri filius*, ³ de zoon van den ambachtsman, maar ook *faber*, ⁴ de ambachtsman genoemd. Nog kunnen wij hier bijvoegen, dat de christelijke overlevering omtrent dit punt geen twijfel toelaat.

De meest verspreide meening is, dat de H. Joseph het schrijnwerkers- of timmermansvak uitoefende. Daar hij echter

(1) Matth. 3. 45. — (2) Marc. 6. 3. — (3) Matth. 13. 55. — (4) Matth. 6. 3.

dan hadden
ene schijn-
diggang en
ders te be-
en niet te
rvader niet
er Hij hem
zag; moest
ervullen? ¹

van Naza-
amilie ken-
maal met
om eenig
bri filius, ⁵
an, maar
genoemd.
en, dat de
nt dit punt

ng is, dat
rs- of tim-
hij echter

- (3) Matth.

wist, dat Jezus de waarachtige en eenige Zoon van God was, dat Hij naar het vleesch geboren was uit een wonderbaar bevruchte Maagd; daar hij wist, dat een Engel Hem aan de herders had geopenbaard, dat een wondervolle ster Hem aan de heidenen had aangekondigd; daar hij gezien had, hoe deze Hem in zijne wieg hadden aanbeden, en gehoord had, hoe de profeten Zacharias en Simeon en de profetes Anna Hem hadden bezongen: zou die heilige man zich nooit verstout hebben Hem eenig bevel te geven, of Hem voor te stellen een zoo nederig ambacht uit te oefenen. En hadde hij het al gedurfd, toch zou hij het niet gewild hebben; zelfs de gedachte er aan zou niet bij hem zijn opgekomen. Zijne teedere liefde voor zulk een kind zou hem belet hebben, aan diens immer gewillige gehoorzaamheid iets op te leggen, wat zoo moeielijk was en zoo verre van de waardigheid van een goddelijken Persoon. Maar men kan aan nemen, dat Jezus zelf, zoodra Hij zich er

toe in staat rekende, aan Joseph vroeg, of hij er niet weldra in zou toestemmen Hem zijn handwerk te leeren.

Dat voorstel trof het vaderhart van Joseph gevoelig, ja, deed hem tranen storten. Ongetwijfeld was zijn antwoord : « Lief Kind, zulk een werk is niet voor U ; Gij zijt niet op aarde gekomen om U met ons te vermoeien door te werken, maar, gelijk de Engel mij geopenbaard heeft ¹, om den hemel voor ons te openen door ons van de zonde te verlossen. » Daarna verhaalde hij aan Maria deze samenspraak, en deze deelde in zijne verteedering. Doch het beminnelijk Kind kwam er telkenmale op terug. « Vader, zoo zeide hij dikwijls, staat er niet geschreven, dat de mensch geboren is om te werken, gelijk de vogel om te vliegen ? ² Ik zie u reeds jaren achtereen voor mij werken ; ook Moeder werkt onverpoosd voor mij, is het dan niet billijk, dat ik u helpe ? » — « Beminde Zoon, antwoordde Joseph, meer en

(1) Matth. 1. 21. — (2) Job. 5. 7.

meer bewogen, de mensch is veroordeeld om te werken, ter uithoeting zijner zonden,¹ doch die wet is niet voor U gemaakt. Ik weet wie Gij zijt, en welken eerbied men U verschuldigd is. » — « Weet gij dan niet, beste vader, hernam Jezus, dat mijn Vader in den hemel voortdurend werkt² voor ons en voor alle menschen? Geloof mij, ik weet dat het zijn wil is, dat ook ik werke. »

Doch om zoo veel te zekerder zijn verlangen vervuld te zien, sprak Jezus er zijne Moeder over, en bad haar zijne voorspraak bij Joseph te zijn. En Maria, die door den H. Geest volkomen werd ingelicht omtrent al hetgeen haar goddelijken Zoon betrof, begreep dat men niet langer zijn wensch weerstreven mocht. Zij verzocht dus Joseph er in toe te stemmen. En toen nu Jezus weder kwam aandringen, antwoordde Joseph Hem : « Mijn Heer en mijn Zoon, daar het dan moet, daar het de wil is van uw Vader en ook de Uwe,

(1) Gen. 3. 19. — (2) Joan. 5. 17.

geef ik toe : voortaan zult Gij mijn nederigen arbeid deelen. » Op die woorden gaf de goede knaap luide zijne blijdschap te kennen ; Hij bedankte Joseph recht hartelijk, omhelsde hem teeder en ging toen die goede tijding aan zijne Moeder overbrengen.

Zie, waarde Lezer, aldus stellen wij ons gaarne een der treffendste voorvallen uit het leven van onzen grooten Heilige voor oogen. Het was inderdaad een schouwspel, de bewondering der Engelen ten volle waardig, den Koning der koningen, de Bloem der menschheid, door ruwen arbeid die handen te zien vereelten, die bestemd waren, om den scepter des heelals te voeren. Wat Joseph aangaat, nooit kon hij zich aan dat gezicht gewennen ; vol van geloof en brandende van serafijnsche liefde, stierf hij schier van beschaming en aandoening, wanneer hij zag, hoe het goddelijk Kind in alles bevolen en onderwezen wilde worden. Want behalve in de goddelijke wetenschap, die

Hij van niemand moest leeren, ¹ omdat Hij als gezag hebbend ² en in naam zijns Vaders spreken moest, wilde Jezus in alles onderwezen worden. Van Maria en Joseph leerde Hij spreken, loopen en zich in de samenleving bewegen. Hij leerde van hen de duizende kleine levensgebruiken en de eigenaardige gewoonten van het volk Gods. Niet dat Hem iets onbekend was; maar Hij deed als was Hij van alles onkundig, en niets verrichtte Hij, dan naarmate en in zoo verre het Hem gewezen werd. Daar er voor Hem nooit eenige reden bestond om het voorbeeld zijner ouders niet te volgen, richtte Hij zijn gedrag altijd naar het hunne in. Als kind volgde hij zijne Moeder na, en als jongeling nam hij Joseph ten toonbeeld in de gebruiken, die de mannen in acht namen bij het groeten in den tempel, in de Synagoog en in het openbaar. Zoo doende viel het een oplettend oog niet moeilijk in Hem den zoon van den braven timmerman te herkennen.

(1) Joan. 7. 15. — (2) Matth. 7. 29.

Dikwijls dus verzocht Jezus aan Joseph Hem te wijzen, hoe hij den Hem opgelegden arbeid moest volvoeren. « Vader, zeide Hij, hoe moet ik dit of dat doen, op welke maat en in welken vorm moet dit of dat stuk bewerkt worden? » — « Heer, antwoordde dan de heilige werkman, waarom mij dit gevraagd? Gij moet onderrichten, ik leeren; doe, zooals Gij goedvindt, en het zal volmaakt goed zijn. » — « Vader, hernam Jezus, ik ben uw leerling, niet uw meester; ik moet u in alles gehoorzamen. » — « Welnu, was Josephs wederwoord, daar gij het verlangt, kunt ge dit op deze wijze doen; zoo ten minste doe ik het. » Dan bedankte Jezus hem, en nam stiptelijk zijn onderricht in acht. Zulke tweestrijd van nederigheid, welke zich vaak herhaalde, deed Joseph nog dieper neerdalen in den beminnelijken afgrond van Jezus' Hart, maakte hem meer en meer aan Jezus gelijkvormig en ontvlamde het vuur der liefde in altoos heviger gloed.

Zag Jezus zijn vader bezig met een of ander zwaar werk, bij voorbeeld het zagen van een eiken balk, dan bood Hij zich dadelijk aan hem te helpen; dan plaatste Hij zich tegen over hem, vatte de zaag aan, en trok haar krachtig naar zich toe. Na eenigen tijd zag Joseph op en bemerkte hoe de teedere jongeling baadde in het zweet. « Dierbare Zoon, zeide hij op smeekenden toon, het is te veel; Gij zijt vermoeid, rust nu een weinig uit, bid ik U. » — « Vader, antwoordde Jezus, staat er niet geschreven: « Gij zult in het zweet uws aanschijns uw brood verdienen, totdat gij wederkeert tot de aarde, waaruit gij genomen zijt? » Laat ons werken, vader, en Gods wil volbrengen. »

Zoo dikwijls Maria kon, kwam zij haar weef- en naaiwerk verrichten in het bijzijn harer dierbaren; en als zij zag, hoe de Bouwmeester van het heelal zich kromde onder slavenwerk, dan verhief zij zich tot eene verheven beschouwing. Wanneer de etenstijd daar was, noodigde

zij hen uit de geringe spijzen te komen gebruiken, die niet minder het werk waren van heur hart dan van hare handen. En Jezus betuigde groote blijdschap, als Hij het met zijn zweet doorweekte brood at ; dan zag Hij Joseph aan, en zeide zoet glimlachend : « Vader, de Profeet heeft zeer te recht gezegd : « Zoet is het de vrucht zijns arbeids te eten. » ¹

Onderhoud met den H. Joseph.

Hierin, mijn gelukzalige Vader, ligt het groot geheim uwer heiligheid : uwe noodzakelijke bezigheden, wel verre van uwe innige vereeniging met God te verzwakken, dienden slechts om haar nog nauwer toe te halen. Uw arbeid, die geheilgd werd door onafgebroken gebed en voortdurende liefdezuchten, was dan ook in Gods oogen kostbaarder dan de schitterendste daden der koningen, dan de geleerdste bespiegelingen der grootste vernuften, dan de beschouwingen zelfs der beroemdste Heiligen.

(1) Ps. 127. 2.

O, konde ik ook hierin u navolgen !
Dan zouden mijne dagen waarlijk heilig,
waarlijk vol zijn ; ¹ dan vervulde ik het
voorschrift van den Apostel, volgens het-
welk al mijne daden moeten geschieden
in naam van Jezus Christus en ter eere
Gods, ² en het schijnbaar zoo moeilijk ge-
bod van den goddelijken Meester zelven,
die mij beveelt zonder ophouden te bid-
den ; ³ dan zou ik misschien wel niet de
blikken der menschen , maar zeker die
der Engelen en van God op mij trekken.

Wel zeg ik in mijn morgengebed met
den profeet: Mijn hart is aan U, o Heer, ⁴
en al mijne krachten zijn U toegewijd ; ⁵
doch spoedig vergeet ik Gods vaderoog, dat
over mij waakt en mijn hart ziet, ⁶ die
goddelijke hand, welke mij ondersteunt, ⁷
mij den levensadem schenkt, ⁸ en zonder
wier hulp ik zelfs geen oogenblik kan
handelen of bestaan, daar ik van mij zel-

(1) Ps. 72. 10. — (2) I. Cor. 10. 31. — (3) Luc. 18.
1. — (4) Ps. 56. 8. — (5) Ps. 58. 10. — (6) I. Reg.
16. 7. — (7) Ps. 138. 10. — (8) Act. 17. 25.

ven slechts het niet bezit. ¹ Ik vergeet mijn God, en zoek alleen den goeden uitslag van een werk, waaraan ik mij hartsochtelijk overgeef, of het einde van eene taak, die mij lastig valt. En wanneer ik mij des avonds rekenschap afvraag van de wijze, waarop ik den dag heb doorgebracht, dan ben ik verplicht zuchtende met den Wijzen Man te zeggen: « Wat geeft mij al die arbeid? IJdelheid en zielsverdriet. » ²

O Gij, die na Maria het volmaakste toonbeeld van het inwendig leven zijt, doe mij voortaan getrouw uwe voorbeelden navolgen. Kan ik al niet, gelijk gij, voortdurend aan God denken, laat ik ten minste het hoofd opheffen, ³ telkenmale als de stem der klok mij verwittigt, dat de tijd eene schrede vooruit is gegaan en het uur mijner bevrijding ⁴ meer en meer nadert; laat ik dan, even als uwe wel-

(1) Ps. 72. 22. — (2) Eccl. 2. 11. — (3) Luc. 21. 28. — (4) Luc. 21. 28.

beminde dochter Teresia van vreugde opspringen en zeggen : « Heer Jezus ! al weder een uur minder, dat ik verre van U moet doorbrengen ! Wanneer zal het laatste slaan ? Of wel laat mij denken hoe Jezus onder uw bevel werkzaam was, en laat die gedachte mij aansporen om naar gelang der omstandigheden mijne al te groote vurigheid te matigen en de goede meening te vernieuwen, of mijn ter neer geslagen moed op te beuren ; laat mijn hart bij die gedachte op nieuw een bronwel van gebed en liefde worden. Dan zal de dood mij niet kunnen verschrikken, en overvalt hij mij in het midden van mijn loopbaan,¹ dan nog zal ik in waarheid met Jezus kunnen zeggen : Alles is volbracht !² en er evenzeer met Hem vol vertrouwen kunnen bijvoegen :

*In uwe handen, Heer, beveel ik mijnen
geest.*³

(1) Isaias 38. 10. — (2) Joan. 19. 30. — (3) Luc. 23. 46. —

DRIE EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De grootste Minnaar onder de menschen .

Alvorens ons verhaal van dit overschoone leven te eindigen, wenschten wij eenige lichtstralen te doen doordringen in de nevelen, waarin het zich gaat wikkelen. Wij willen onzen lezers behulpzaam zijn in het gissen naar zijne verborgen schoonheid, en hen op het spoor geleiden der dingen, die God goedgevonden heeft niet tot onze kennis te brengen. Daarom zullen wij de beschrijving trachten te geven van datgene, waaruit in de oogen van God en in die der Engelen dat zoo eenvoudig en voortaan zoo verborgen leven al zijne waarde trok ; wij gaan spreken over Josephs liefde tot Jezus. Om die onuitsprekelijke stof met orde te behandelen, zullen wij eerst die liefde beschouwen, in zoo verre zij werd voortgebracht door de voorkomende werking van den H. Geest ; op de tweede plaats gaan wij zien, hetgeen aan die eerste werking door de te-

genwoordigheid van het goddelijk Kind werd toegevoegd, en ten laatste hoe dat schoone werk voltooid werd door Joseph zelve, in zoover hij door de onafgebroken overweging van de geheimen des Verlossers, en vooral van het geheim van diens smartvollijden, getrouw medewerkte met zoo groote genaden.

Dit zal de stof zijn der drie volgende hoofdstukken.

Wanneer God eene ziel tot groote dingen bestemt, bereidt Hij haar gewoonlijk op twee wijzen voor; de eerste is de verwijderde en natuurlijke, de tweede, de naaste en bovennatuurlijke. De verwijderde voorbereiding bestaat hierin, dat Hij aan die ziel de inborst, de hoedanigheden en talenten verschaft, die zij eens zal behoeven om waardig en glansrijk hare roeping te vervullen. Zoo was Mozes, die eens de leeraar van een geheel volk, en wel van een zinnelijk en stijfhoofdige volk moest zijn, de zachtmoedigste en lijdzaamste der menschen; ¹ Jeremias,

(1) Num. 12. 3.

die, reeds voor hij ter wereld kwam, bestemd was om Jeruzalems rampen eerst te voorzeggen en later te beweenen, bezat een hart, waarin de teederheid eener moeder huisvestte; Elias, de groote ijveraar voor Jehova's glorie, was brandend als eene vlam. ¹ Samson en David, die geboren waren ter bevrijding van Israël, hadden moed en dapperheid ten deel ontvangen, en in hunne jongelingsjaren gaven zij reeds, door het verwurgen van beren en leeuwen, een voorspel van hunnen toekomstigen strijd.

De tweede voorbereiding dier groote zielen bestaat hierin, dat de H. Geest die aangeboren hoedanigheden zuivert, veredelt en ten volle richt op haar bovennatuurlijk voorwerp. Dit bleek ten duidelijkste, toen Hij Saulus, den rooflustigen wolf van Benjamin, veranderde in Paulus, den onvermoeidsten van alle Apostelen, en hem onder de volkeren zond, om aan Satan de schapen van Jezus Christus te ontrukken.

(1) Eccl. 48. 1.

Laten wij nu zien, hoe die onveranderlijke en der oneindige Wijsheid zoo waar-dige regel toegepast werd op den H. Joseph. De Zoon van God, zegt de H. Paulus, heeft in alles aan ons gelijk willen worden, ¹ en van onze natuur al datgene overnemen, wat niet strijdig was met zijne heiligh-eid. Daarom heeft Hij, even als wij, uit eene vrouw willen geboren worden, en, pastte het al niet, dat Hij ook naar het vleesch een Vader had, toch moest Hij, ter wille der eenvormigheid met zijne broeders, bij zijn ter wereld komen, door een man worden opgenomen, die in last had alle plichten van het vaderschap ten zijnen opzichte te vervullen. Welke nu is de eerste dier plichten, zoo niet de liefde? Wat zoude een vader zijn zonder genegenheid voor zijne kinderen? Het vaderschap bestaat niet zoo zeer in het leven te hebben geschonken aan een wezen, hem zelve gelijk, dan wel in dat wezen te beminnen als zijne eigene zelfstandigheid. En

(1) Hebr. 2, 17.

waarom anders, dan omdat Hij ons bemint,
 noemt God zich, en is Hij ook waarachtig
 onze Vader? ¹ Daar alzoo de gelukzalige
 Joseph bestemd was om op aarde de Va-
 der te zijn van het beminnelijkste aller
 kinderen, kan men er niet aan twijfelen,
 of de H. Geest heeft hem ook een van na-
 ture liefhebbend hart geschonken; niet
 minder zal Hij hem begunstigd hebben, dan
 al die groote dienaren Gods, wier heilig-
 heid verre uitstak boven de verhevenheid
 van hun genie. Aan Jezus en aan Zich zel-
 ven was Hij het verschuldigd Joseph te
 verrijken met die schatten van edelmoe-
 digheid, toewijding en teederheid, die als
 de grondslag zijn van elke edele inborst.
 Niet tevreden met die louter natuurlijke
 voorbereiding, schonk de H. Geest aan
 Joseph, met de eerste genaden, daarenbo-
 ven een; graad van liefde Gods, minstens
 hooger, mag men gelooven, dan die,
 welken de meeste heiligen bij hun dood
 bezaten; en daar niets met die liefde meer

(1) I. Joan. 3. 1.

in strijd is dan de zonde en de aardse neigingen, behoeft Hij hem ook, zijn gansche leven, van elke doodzonde en van de minste gehechtheid aan de schepselen. Reeds hebben wij gezegd, dat zijne liefde voor Maria rein was als die der Engelen, en alleen diende om de liefde, waarvan hij voor God brandde, gloeiender te maken. Hierin dunkt ons, lag Josephs eerste voorbereiding tot zijne roeping.

Wat nu de naaste voorbereiding aangeht, deze had plaats toen hij eensklaps de Menschwording van het Woord vernam, en terzelfder tijd de gave van een levendig geloof aan dat geheim ontving. Alzoo werd hij er toe gebracht, den Zoon, die uit zijne kuische Gade zou geboren worden, met die volheid der liefde te beminnen, welke hij tot dusverre zijnen Schepper had toegedragen. — De H. Augustinus gaat nog verder. Hij zegt, dat op het oogenblik der Menschwording de H. Geest niet alleen over Maria nederdaalde, om haar Moeder van het Woord te maken,

maar ook over Joseph, opdat hij waarlijk deszelfs Vader, hoewel op zuiver geestelijke wijze, zoude wezen.

Het zij ons geoorloofd die gedachte nader te verklaren, niet als om het gezag van dien groote Kerkleeraar te versterken, maar om ons onderwerp in helderder licht te plaatsen. Wij gelooven dus, dat die goddelijke werking om meer dan eene reden noodzakelijk was.

Vooreerst moest verhoed worden, dat de liefde van dien zoo nederigen en godvreezenden man, in zekeren zin, zou verslonden worden door de vrees, wanneer hij de eeuwige Majesteit mocht zien, verborgen onder de gedaante van een klein kind. Daar in een eigen vader de natuur altijd hare stem doet hooren, en hem aandrijft zijne kinderen, hoe zij ook zijn, te beminnen en te helpen, zoo moest in het hart van den heiligen Oudvader de liefde het winnen op den eerbied, en hem den moed geven gemeenzaam met zijn God om te gaan, Hem op de armen te dragen, en aan zijn hart te knellen.

Nog heeft God, met den man de vaderliefde in te scheppen niet alleen op het oog gehad aan de kinderen de toewijding huns vaders te verzekeren, maar ook voor dezen laatste de toewijding te vergemakkelijken en hem zorgen licht te maken, welke zonder die liefde een ondraagbare last zouden zijn. God wilde hem die *belangeloosheid*, die *zelfvernedering*, welke hem anders onmogelijk waren, als eene natuurlijke behoefte doen worden. Voor welken vader nu was die toewijding noodzakelijker dan voor Joseph? Jezus schijnt zijn huis alleen te zijn binnengegaan om er armoede, benauwdheid en droefheid te brengen.

Eindelijk nog was het passend, dat de geboorte van Maria's Zoon geenszins de banden losser maakte, die Joseph aan de bewonderenswaardige Maagd verbonden. Het pastte volkomen, dat hij zijn rang en zijne waardigheid als hoofd van het heilig Huisgezin behield, zelfs dan, wanneer een God er lid van zoude worden.

Inderdaad leert ons het Evangelie, dat Jezus aan hem, even als aan Maria, onderdanig was. Welnu, eene misdaad ware het te denken, dat die Rechtvaardige zich eene macht, die hem niet toekwam, over den Verlosser zou hebben aangemaatigd; integendeel weten wij, dat de Engel aan hem en niet aan Jezus of Maria den wil van God over het Kind en diens Moeder mededeelde. Blijkbaar bekleedde dus Joseph eene hoogere plaats bij Jezus dan die van dienaar; hij was de plaatsvervanger des eeuwigen Vaders en diens gevolmachtigde. Zoo dan God de Vader, door hem zijn Zoon toe te vertrouwen, terzelfder tijd hem het gezag over dien Zoon in handen heeft gegeven, dan is het billijk te gelooven, dat Hij hem eveneens eene mededeeling, een uitvloeisel van zijn vaderschap heeft geschonken, en uit zijn hart op dat van dien uitverkorene onder duizenden eene vonk dier liefde heeft laten vallen, waarmede Hij zijn Zoon bemint. Welnu, dat wonder heeft God gewrocht,

zegt de H. Augustinus, door, op het oogenblik der Menschwording, zijn heiligen Geest zoowel over Joseph als over Maria te doen nederdalen. Zoo wij, volgens den H. Paulus, behoefte hebben aan eene genade van aanneming, van kinderschap, om God onzen Vader te noemen: ¹ dan had Joseph, om mij zoo uit te drukken, behoefte aan eene genade van Vaderschap, om God zijn Zoon te kunnen noemen; en zoo wij, om kinderen van God te worden, den H. Geest ontvangen, die de Geest is van den Zoon, ² dan moest Joseph denzelfden Geest ontvangen, die ook de Geest is van den Vader, om Vader te worden van een God.

Onderhoud met den H. Joseph.

Indien een vader, o mijn beminde Beschermmer liefde verschuldigd is aan zijne kinderen, hoe zou dan een kind geene liefde moeten koesteren voor zijn vader?

(1) Rom. 8. 15. — (2) Gal. 4. 6.

Ik ben waarachtig het kind van God; want daartoe alleen heeft Hij zijn Zoon op de wereld gezonden, om mij door zijnen dood de genade der aanneming tot kind Gods te verdienen; deze genade nu heeft Hij mij gegeven, door mij zijn Geest mede te deelen. Doch helaas, ik hoor hoe Hij zich beklagt en mij door den mond van zijn profeet toespreekt: Zoo ik uw Vader ben, waar is dan uwe liefde voor mij? ¹ Toch bestaat er geen middenweg; ik moet branden of hier op aarde door de vlammen der liefde, of in de eeuwigheid door de vlammen der hel, ontstoken door de woede eener versmade liefde. Daarom sidder ik bij de gedachte aan het lot, waarmede ik bedreigd word. O meedoogendste aller Heiligen, ik bezweer u, kom mij te hulp, verkrijg voor mij, door de tusschenkomst uwer welbeminde Gade, dat Jezus mij dat ondankbaar, dat steenen hart ontrukke, en mij een nieuw, een aan zijne weldaden gevoe-

(1) Malach. 1. 6.

lig hart in de plaats geve. ¹ Ja verwerf mij de genade mijn God vurig te bemin-
nen; dan zult gij mijn eeuwig heil verze-
kerd hebben, want er staat geschreven :

*De ziel, die Jezus mint, heeft nimmer iets
te vreezen.* ²

VIER EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De teederste van alle Vaders.

Een waardig verblijf was der eeuwige
Wijsheid bereid; ³ van nu af kon zij er
bezit van nemen. « Joseph vrees niet, Ma-
ria, uwe Echtgenoote, in uw huis te ont-
vangen; want zij is Moeder geworden door
de werking van den H. Geest; zij zal
een Zoon ter wereld brengen, dien gij Je-
zus zult noemen. ⁴ »

Deze woorden waren als brandend hout,
geworpen op een grooten stapel ontvlam-
bare stoffen, of als de olie, die in een gloei-
enden oven gegoten wordt. Maria was

(1) Ezech. 11. 19.—(2) 1. Joan. 4. 18.—(3) Prov.
9. 4. — (4) Matth. 1. 20.

Moeder van God, en door dit geheim aan haar kuischen Echtgenoot te ontdekken, bekrachtigde God zelf hun huwelijk en verbood hun van elkander te scheiden. Werd Joseph hierdoor niet tevens verplicht het Kind, dat geboren moest worden, als het zijne aan te nemen? Stond dat niet gelijk met hem tot vader over dat kind aan te stellen? Wie kan den gloed malen, dien deze openbaring in eene zoo nederige, zoo reine, zoo heilige ziel ontstak? Wie kan gissen, wat er eenige maanden later in zijn hart omging, op het gezicht van het goddelijk Kind, dat eene Moedermaagd hem aanbood met de woorden: «Zie, Joseph, ziehier uw Zoon !.....» Doch wij willen niet herhalen, hetgeen we hieromtrent reeds in vorige hoofdstukken gezegd hebben; alleen zullen wij trachten onzen lezers aan te toonen, hoe wonderbaar Josephs liefde op dit oogenblik toenam, en immer aangroeide in de talrijke jaren, waarin hij het gezelschap en het gezicht van den God-

mensch mocht genieten. Wij hebben reeds gezegd, hoe natuur en genade hadden samengewerkt om hem een liefdevol hart te schenken; laat ons nu zien, hoe beminnelijk Jezus in zijne oogen moest schijnen.

De koninklijke Profeet had voorspeld, dat de Zaligmaker de schoonste onder de kinderen der menschen zou wezen, dat de bevalligheid, over zijn gelaat en gansch zijn persoon uitgestort, als een scherpe pijl de versteendste harten doorboren en Hem de heerschappij over alle volkeren der aarde zou verzekeren. ¹ Door die liefelijkheid moeten wij eene mengeling van lichaams- en zielshoedanigheden verstaan, zooals nog nooit in zulk een graad in eenig mensch was aangetroffen, en die, gelijk de Bruid van het Hooglied zich uitdrukt, elk rechtzinnig hart dwingt Jezus te beminnen. ² Te recht heeft de Wijze Man de schoonheid des ligchaams als ijdel en bedriegelijk

(1) Ps. 44. 3. sqq. — (2) Cant. 4. 3.

gekenschetst, ¹ doch dit is alleen waar, wanneer zij niet door deugd wordt vergezeld. Want ook zij heeft haar waarde; zij is als eene weerkaatsing der goddelijke gedachte: alle werken van God zijn schoon; ² de uitverkorenen zullen in den hemel eene volmaakte schoonheid bezitten, ³ en zonder de erfzonde zou dit reeds op aarde met alle menschen het geval zijn. Jezus, die geboren was uit eene vlekkelooze, en volgens het zeggen der heilige Vaders, wonderschoone Maagd, moest zelf ook onvergelijkelijk schoon zijn. Overigens werd in zijn uiterlijk, als in een helderen spiegel, de schoonheid teruggekaatst van zijne ziel, dat meesterstuk van den H. Geest, dien tempel der H. Drievuldigheid. De verhevenheid, de adel eener gedachte, die zich zelve altijd meester bleef, omdat zij de dingen, niet alleen in hunne beweegbare en voorbijgaande gedaante, maar ook en vooral in hun

(1) Prov. 31. 30. — (2) Ps. 103. 24. — (3) Sap. 3. 7. —

eeuwig wezen zag, teekenden zich af op zijn immer kalm voorhoofd; de diepe blik zijner oogen scheen tot in het verborgenste geheim des harten door de dringen; hen, die Hem ontmoetten, bemeesterde Hij en deed Hij sidderen, terwijl de zoete glimlach zijner lippen hen gerust stelde en aantrok. Nooit werd de kalmte van dat aanbiddelijk gelaat gestoord door verveling, gramschap, ongeduld of eenige andere drift. Zijne heldere, welluidende stem, die nu eens zacht en medelijdend, dan weder vast en gebiedend klonk, kondigde den Leeraar aan, die licht en troost in de reeds gebroken harten, ¹ en schrik in de ziel der hoovaardigen zou storten; zij was als een uitgetogen zwaard, dat doordrong in het merg der beenderen, en tot daar, waar vleesch en geest zich scheiden; ² men gevoelde, dat zij gemaakt was om aan de natuur te gebieden, om den dood zijne offers te ontveldigen: zij

(1) Luc. 4. 18. — (2) Heb. 4. 12.

scheen de weerklank van dat almachtig woord, hetwelk zich in het begin der dagen had doen gehoorzamen door het niet.¹ Zijn gang was statig en eenvoudig ; niets gemaakts, niets hoovaardigs was er in, Hij had immers niet noodig zich te verheffen om groot te schijnen ; integendeel alles verried in Hem den erfgenaam van het heelal, die zich vernederde om door zijne onderdanen bereikt te kunnen worden... Of liever, Hij vernederde zich niet; na de Zoon der menschen te zijn geworden, was de Zoon van God, altijd zonder schaduw van gemaaktheid, hetgeen Hij behoorde te zijn. Hoe beminneijk moest Hij dus schijnen in de oogen zijns Voedstervaders, toen Hij zich aan hem voordeed onder de gedaante van een kind, leerzaam, onderworpen, gehoorzaam op het eerste teeken, eerbiedig, niet in schijn maar in waarheid, levendig, vroolijk tot schertsens toe, naijverig op de liefkoozingen zijner ouders !

(1) Rom. 14. 17.

Hetgeen Jezus nog aantrekkelijk maakte in Josephs oogen was, dat Hij een sprekend afbeeldsel was zijner overdierbare Bruid. Jezus had alle trekken van zijne Moeder; daarenboven bezat Hij Maria's zedigheid, gemoedskalmte en eenvoud, Hij volgde haar na in hare manier van handelen en in de wijze, waarop zij zich uitdrukte. Zoo vond Joseph Maria in Jezus weder en Jezus in Maria, en die tweevoudige liefde, wel verre van onderling in strijd te zijn, werd van weerskanten immer versterkt, of liever, vormde in zijn hart slechts ééne liefde.

Doch Joseph, zag veel verder dan het lichaam, veel verder dan hetgeen zijne zintuigen hem van Jezus zeiden: hij zag in Hem het voorwerp der belofte aan onze eerste ouders gedaan, de verwachting van geheel de aarde, de reden der uitverkiezing van het volk Israëls, het doel der wet en van alle Mozaische plechtigheden, ¹ de vervulling van alle

(1) Rom. 10. 4.

voorzeggingen, de zon, die bestemd was de duisternissen te verdrijven, waarin de volkeren sliepen, ¹ den Machtige, die den vorst der wereld ging overwinnen en van alles berooven, ² de oplossing van het raadsel der vorige eeuwen, en den Vader en Heer der toekomstende. ³

Eindelijk en vooral, Jezus was God. Hij was zijn Schepper, Hij was de Schepper van het heelal, dat Hij voortging te besturen, zelfs terwijl Hij bij Joseph speelde, of, met het hoofd op diens schouders rustend, in zijn armen sliep. Joseph wist dit, hij dacht er aan, hij vergat het nooit. Welke liefdevlam verslond hem, wanneer die beminnelijke Oneindige hem omhelsde en vader noemde. Merken wij hier wel op, dat het vermogen om te binnemen, wanneer het zich op een enkel voorwerp vestigt en door de genade wordt gesteund, onmetelijk wordt en de wonderbaarste uitwerkselen voortbrengt. Dit

(1) Luc. 1. 79. — (2) Matth. 12. 29. — (3) Isaias 9. 6. —

is het geheim en de grootste drijfveer van de wondervolle schepselen, die wij Heiligen noemen. Joseph nu beminde nooit iets of iemand anders dan zijn God, en van het oogenblik, waarop hem de menschwording van het Woord bekend werd, was Jezus hem alles; Jezus was zijn Vader en Zoon, zijn erfdeel en zijne glorie, zijne eenige gedachte en het voorwerp van al zijne genegenheden.

De Verlosser wordt in de H. Schrift dikwijls vergeleken met de zon,¹ wier warmte zich doet gevoelen aan allen, die niet moedwillig hare stralen ontvluchten.² Hoewel de leerlingen van Emmaus Jezus niet herkenden, gevoelden zij toch den weldadigen invloed zijner wezenlijke tegenwoordigheid. « Brandde ons hart niet in ons, zoo zeiden zij tot elkander, terwijl Hij met ons sprak? »³ Leert daarenboven de ondervinding niet, dat elke trouwe en minnende ziel aan den voet des altaars,

(1) Zach. 6. 42. — (2) Ps 48. 7. — (3) Luc. 24. 32. —

waar de goddelijke Bruidgom zich verborgen houdt, eene verdubbeling van liefde gevoelt en een veel vuriger verlangen om zich met Hem te vereenigen? Dit is iets onuitlegbaars, als het ware iets sacramenteels. Joseph genoot dag en nacht die zalige, die wenschelijke tegenwoordigheid; naar best vermogen maakte hij zich die buitengewone genade ten nutte; hoe ware het dan mogelijk, dat zijn hart niet van liefde zou branden?

Ten laatste weten wij, dat God niets weigert aan Maria's gebeden. Het Evangelie is daar om te bewijzen, dat Jezus, wel verre van een harer gebeden onverhoord te laten, integendeel het uur van zijn eerste wonder vervroegde, en alleen uit liefde voor haar den jonggehuwden van Kana, tegen alle verwachting, iets verleende, waaraan overigens geen volstrekte behoefte bestond. ¹ Maar, vragen wij, zoo Maria zich zoo beijverde om voor haar gastheer te bidden, wat zal zij dan niet

(¹) Joan 2. 3. sqq. —

gedaan hebben voor haar Echtgenoot? Indien zij voor de genoodigden te Kana gewonen wijn heeft gevraagd, hoeveel te vuriger zal zij dan niet voor Joseph om den kostbaren wijn der goddelijke liefde gebeden hebben? De Zaligmaker heeft gezegd: « Als twee van u op aarde zullen overeenstemmen omtrent iets, wat het ook zij, dat ze vragen mochten, het zal hun worden van mijn Vader, die in den hemel is. Want waar twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, daar ben ik in hun midden. » ¹ Hoe zou Hij dan niet gehoord hebben naar het gebed van Maria en Joseph, die voor elkander, en ieder voor zich om liefde vroegen? Besluiten wij dus met te zeggen, dat, na Maria, hier beneden niemand Jezus meer heeft bemind dan Maria's Echtgenoot.

Onderhoud met den H. Joseph.

Dit juist, o gelukzalige Joseph, vormt uwe grootheid in de oogen der Engelen en in die van God zelven; dit heeft u de

(1) Matth. 18. 19. sqq. —

hooge plaats verworven, die gij onder de uitverkorenen inneemt. Dit ook benijd ik u meer dan al uwe glorie ; en zoo beide zaken konden gescheiden worden, en ik daartusschen te kiezen had, zou ik aan uwe liefde voor Jezus de voorkeur geven boven die schitterende kroon, die uw heilig hoofd versiert. Doch waarom bemin ik Hem niet even als gij ? Helaas ! tot mijne schande, beken ik, dat de middelen om dien schat der liefde te verkrijgen mij evenmin hebben ontbroken als aan u ; maar ik heb ze niet even als gij weten te gebruiken. Om Jezus te beminnen, hebt gij voor elke andere genegenheid uw hart gesloten ; aan Jezus hebt gij uwe zielskrachten voorbehouden en toegewijd ; ¹ Hem hebt gij ijverig overwogen in het geheim zijner menschwording, een geheim, dat in staat is zelfs de wateren der rivieren te ontvlammen, de rotsen der gebergten te doen smelten. ² En ik, ik heb mijn hart geopend voor elk voor-

(1) Ps. 58. 40. — (2) Isaï, 64. 2.

werp, dat zich opdeed; ¹ beuzelingen hielden mijne gedachten bezig; en slechts weinig voordeel heb ik getrokken uit de onafgebroken tegenwoordigheid van dien zoeten Verlosser in zijn liefdegeheim. Doch heden neem ik het besluit mij getrouwer op de navolging der schoone voorbeelden, toe te leggen, die gij ons hebt nagelaten. O beschermmer van het inwendig leven, gij, die zoozeer verlangt Jezus door alle menschen bemind te zien, maak ook, dat ik vastbesloten den weg der zelfverloochening insla; geef mij vurigen ijver om Jezus te bezoeken en te ontvangen; geef vooral, dat de herinnering aan zijne vrijwillige vernederingen mij overal volge, opdat in mij vervuld worde, hetgeen de Psalmist van zich zelve zegt:

*Bij 't denken aan mijn God zal 't vuur in
mij ontvlammen.* ²

(1) Jerem. 3 13. — (2) Ps. 38. 4.

VIJF EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De trouwe Minnaar van het Kruis.

Reeds hebben wij twee hoofdstukken gewijd aan de beschouwing der liefde, welke de H. Joseph voor Jezus koesterde. Maar hetgeen aan deze liefde de grootste innigheid en de hoogste volmaking schonk hebben wij nog niet besproken.

Thomas a Kempis zegt, dat een leven van liefde niet zonder smart voorbijgaat; doch, zoo kan men hieraan toevoegen, de smart, die uit de liefde voortspruit, werkt op haar terug, maakt haar inniger, vuriger en bovenal zuiverder. Een hart, dat altijd geniet, kan zoo gemakkelijk eenige zelfzucht in zijne geheimste plooien verbergen; het lijden is de smeltkroes, waarin de liefde van alle vreemde bestanddeelen, van alle eigenbelang gezuiverd wordt.

Het kan overigens niet betwijfeld worden, of allen, die hier op aarde den Man der smarten bemind hebben, kenden ook

de tranen en het lijden. Ja, zelfs de Heiligen van het Oude Testament hebben reeds in hunnen tijd den beloofden en verwachten Zaligmaker met die lijdende liefde gehuldigd. Heeft Abraham, de Vader aller geloovigen, niets reeds, twee duizend jaren voor de geboorte des Verlossers, den weg der smarten bewandeld? En waaraan dacht hij, gedurende de drie dagen, dat hij zijn Isaac ter offerplaats geleidde, terwijl hij met dat geliefd en zachtaardig offer, beladen even als Jezus, met het hout, waarop het moest geslacht worden, den heuvel des geweens en der boete beklom? Voorzeker is het zeer licht aan te nemen, dat de groote Aartsvader dat diepzinnig geheim begrepen en later aan zijn zoon Isaac uitgelegd heeft. Zijnerzijds voedde ook Isaac er gaarne zijne gedachten mede; wellicht was dit het voorwerp zijner overpeinzingen, wanneer hij, volgens het verhaal der H. Schrift, des avonds zijne tent verliet om op het eenzaam

(1) Gen. 22.

veld te overwegen. ¹ Mozes proefde, volgens den H. Paulus, den smaad van Christus, en gaf aan deszelfs heilige bitterheid de voorkeur boven alle schatten van Egypte. ² David heeft de vernederingen en de smarten van den Messias in zijn persoon voorgesteld en op zijn harp bezongen; ja, zijn een en twintigsten psalm heeft hij niet kunnen opstellen zonder tranen te storten over dien God, die zijn zoon moest wezen.

Maar nu vragen wij aan onze godvruchtige lezers: is het waarschijnlijk, dat Joseph, de laatste der aartsvaders en de erfgenaam van hun geloof en hunne godsvrucht, de man, dien God had uitgevoren om Hem te bezitten, welken de profeten slechts van verre hadden gezien, de man, die, volgens vele kerkleeraars, de volmaaktste is onder de heiligen, vreemd zij gebleven aan de kennis dier geheimen, zonder welke geene heiligheid bestaat? Is het waarschijnlijk, dat hij twintig ja-

(1) Gen. 24. 68. — (2) Heb. 11. 26,

ren lang in gezelschap van dat heilig slachtoffer geleefd, het opgevoed en met de vrucht van zijn arbeid gespijsd heeft, zonder te weten waartoe het bestemd was? dat hij het zoo dikwijls heeft aanschouwd, zonder in hetzelfde de trekken van den *Man der Smarten* te erkennen? Is het ten laatste waarschijnlijk, dat God, wiens eenige bezigheid, om mij zoo uit te drukken, bestaat in de volmaking zijner uitverkorenen, voor den meest begunstigde onder de uitverkorenen de dringende beweegreden ¹ heeft verborgen gehouden, om zich zelve af te sterven en voor Hem alleenteleven? Neen! Juist opdat Joseph die beweegreden zou kennen, juist opdat hij die voortdurend zou overwegen, had de H. Geest in zijn oor dat woord doen weerklinken, hetgeen bijzonder tot Maria was gericht: « Zie, deze is gesteld tot een teeken, dat wedersproken zal worden, en ook uwe ziel zal een zwaard doorboren. » ² Van toen af bezat Joseph den sleutel der Schrif-

(1) II. Cor. 5. 14, — (2) Luc. 2. 34.

ten, die alle op Jezus als op haar doel betrekking hadden: hij kende den naam van Hem, die tot God had gezegd: «Brand-en slachtoffers, die men U voor de zonde opdraagt, behagen U niet; doch Gij hebt mij een lichaam gegeven, en ik heb gezegd: Zie, o God, ik kom om uwen wil te volbrengen.»¹ En dien wil had Isaias hem reeds doen kennen: het geslacht van Adam moest Hij rechtvaardigen, door te bidden voor de overtreders der wet, door zijn leven voor hen te laten, door het uitschot te willen worden van het menschelijk geslacht, door plaats te nemen onder de boosdoeners, door als één hunner behandeld te worden.²

Ongetwijfeld was Joseph bij nitstek die Rechtvaardige, van wien de eerste Psalm zegt, dat al zijne liefde in de wet des Heeren is, die hij dagen nacht overweegt. Men kan dus aannemen, dat Joseph elken avond, terwijl Maria naast de wieg van Jezus zat te weven, haar eenige plaatsen uit de ge-

(1) Ps. 39. 7. sqq. — (2) Isaias 53. passim.

wijde boeken voorlas ; en hoe zou hij er niet het bloedige spoor in hebben gevonden van het heilig Slachtoffer, dat op geheimzinnige wijze geslacht werd in de offers der wet ; het spoor van den Heilige der heiligen, die altijd vervolgd wordt in zijne ledematen, de rechtvaardigen der verloopen tijden ? Vond hij Jezus niet terug in Abel, die door Kaïn werd vermoord, in Isaac, in Joseph, die door zijne broeders verkocht werd, in den heiligen koning David, die door zijn vriend werd verraden en zich bij God beklagde¹ in gezangen, die als de vooruitgeschreven geschiedenis zijn van den Verlosser ? Zag hij eindelijk niet in de geschriften der profeten, hoe Hij doorsmaad en foltering tot de glorie moest komen ? Zonder twijfel begreep hij even goed als de Leeraars der Synagogen, dat de Messias in de plaats der rammen en lammeren gesteld en even als deze geslacht moest worden. Wanneer Joseph op het Paaschfeest aan

(1) Ps. 54. 13.

den leviet het lam aanbood, dat hij met Maria en zijne bloedverwanten moest gebruiken, meende hij te zien, hoe het offermes het hart van zijn lieven Jezus binnendrong, en dan werd zijn hart verscheurd door het droevig blaten van het onschuldig dier. Nog zag hij Jezus in het zinnebeeld van den *zondenbok*, dien de hoogepriester belaadde met alle zonden van Israël, en onder verwenschingen de woestijn injoeg, om de prooi der wilde dieren te worden.¹ In één woord, Joseph begreep zeer goed, dat het bloed der wettelijke slachtoffers nooit 's menschen geweten had kunnen zuiveren;² dat God nooit de zonden had vergeven, dan met het oog op den dood van zijnen Zoon; dat bij gevolg elke daad van barmhartigheid, tot dus verre in 's menschen belang uitgeoefend, eene veroordeeling inhield tegen Jezus.

De ouders stellen er hun genot in plan-
nen te maken voor het geluk hunner

(1) Lev. 16. passim. — (2) Hebr. 10. 4.

kinderen, en hunne toekomst te raden en te regelen, dikwijls zonder rekening te houden met de Voorzienigheid. IJdele voorzorg inderdaad, en maar al te dikwijls, helaas, bitter te leur gestelde verwachtingen! Maria en Joseph hadden niets te gissen, niets te regelen voor de toekomst van hun welbeminden Zoon; die toekomst was met onuitwischbare letteren geschreven in geheel het verleden van het Joodsche volk, in diens gedenkteeken en wetten; en eer zouden hemel en aarde voorbij gaan, dan dat een enkele lettergreep er van zou worden uitgewischt.¹ God zou Hem zelfs geen droppel edik kwijtschelden.²

Overigens waren de geheimen der kindsheden zelve van Jezus een profetisch tafereel, waarin Joseph het lot kon lezen, van Hem, die het eenigst voorwerp zijner liefde was. Zoo hij zich al had kunnen verbeelden, gelijk de zinnelijke Joden, dat

(1) Matth. 5. 18. — (2) Joan. 19. 28.

de Messias over de aarde zou heerschen, en in rijkdom, vermaak en heerlijkheid zijn leven slijten, dan zou Bethlehem hem tot juister gedachten gebracht hebben. Toen hij zag, hoe de Zoon en Erfgenaam van David, Hij, wiens heerschappij geen einde zou hebben, in een stal werd geboren, paste hij zeker deze woorden op Hem toe: « Ik ben arm en bedelend; ¹ ik ben een worm, de smaad der menschen en het uitschot des volks. » ² Toen hij bij de besnijdenis de eerste druppelen aan zijn bloed zag vlocien, moest hij er van denken, dat al dit bloed verpand was aan Gods gerechtigheid. Toen hij Hem, bij de opdracht in den tempel, voor vijf sikkelen wederkocht, ³ moest hij zich deze woorden van Zacharias herinneren: « Zij gaven mij dertig zilverlingen tot loon, en de Heer sprak tot mij: werp voor de voeten van den pottbakker die fraaie som, waarop zij mij geschat hebben. » ⁴ —

(1) Ps. 39. 48. — (2) Ps. 108. 17. — (3) Num. 3. 47. — (4) Zach. 11. 12. sqq.

Toen hij Hem onttrok aan het zwaard van Herodes, was het hem bekend, dat hij Hem slechts voor een wreeder dood bewaarde. Toen hij zag, hoe zijne Moeder Hem het eerste kleedje aantrok, dacht hij aan den dag, waarop de beulen Hem van zijne kleederen zouden berooven; en toen hij Hem naar Judea terug voerde, vergeleek hij zich bij Abraham, die zijn zoon ten offer leidde; hij herinnerde zich dit woord van den profeet: « Ik ben zachtvaardig als een lam, dat naar het altaar wordt geleid om geslacht te worden. » ¹ Hoorde hij Hem in de woestijn klagen over honger en dorst, dan kwam ongetwijfeld dit psalmvers hem voor den geest: « Zij hebben mij met gal gespijsd en, toen ik dorst had, met azijn gelaafd. » ² Voegen wij bij dit alles, dat Joseph immer leefde met Maria, die beter dan alle profeten onderricht was over al hetgeen haar Zoon betrof.

De bewonderenswaardige Zacharias

(1) Jerem. 41. 19. — (2) Ps. 68. 22.

heeft voorzgd, dat de Verlosser der menschen in Gods H. Kerk zou beweend worden, dat men over Hem zou rouwen, gelijk men rouwt over den dood eens eenigen zoons. ¹ En inderdaad weten wij, dat alle heiligen bittere tranen gestort hebben over den dood van den Godmensch. De H. Franciscus van Assisië in het bijzonder verloor er schier het gezicht door. Merken wij evenwelaan, dat Joseph veel dringender redenen had om Jezus te beweenen dan zij allen. Voor hen waren de vernederingen, de smarten van Jezus gebeurtenissen, die reeds voorbij waren, het waren herinneringen: zij wisten, dat Jezus voortaan niet meer lijden, niet meer sterven kon, maar dat Hij door zijn lijden eene eeuwige heerlijkheid, een grenzenloos geluk was ingegaan, en door zijne vernederingen een eeuwigen troon en de heerschappij over alle schepselen had verworven. Maar voor Joseph lag Jezus' lijden nog in de toekomst, en men weet dat de tijd, die gewoonli k

(1) Zach. 12. 10. sqq.

eene reeds geleden ramp verzacht, de vrees voor eene toekomstige ramp zooveel te onverdragelijker maakt. Was Jezus daarenboven al de Verlosser en God der andere heiligen, van Joseph was Hij tevens de Zoon en wel de meest geliefde onder alle zonen. Joseph had Hem aanhoudend voor oogen; hij zag Hem toenemen in ouderdom, in schoonheid, in beminlijkheid, en elke dag, elk uur, dat voorbijvloog, deed het rampzalig oogenblik zijner opoffering steeds nader komen. Ten laatste groeide de smart van den heiligen Aartsvader nog aan door die zijner hemelsche Gezellin. Soms, wanneer Jezus zich bij hen bevond, zagen beide Echtenlingen Hem stilzwijgend aan; Joseph begreep waarom Maria zweeg, en Maria begreep het stilzwijgen van Joseph. En zoo hunne blikken elkander dan ontmoetten, konden zij zich niet langer inhouden; dan sprongen er tranen uit Maria's oogen, en stond Joseph op, om de zijne te verbergen, en week stil naar zijne

werkplaats, om daar zonder getuigen en naar hartelust te weenen.

Overigens was hunne droefheid niet eene zinnelijke smart, die haar oorsprong vindt in eigenliefde, en in geschreeuw en geklaag uitbarst: neen, het was eene geestelijke, kalme, onderworpen droefheid. Joseph hadde, even als Maria, duizendmaal zijn leven gegeven, om aan Jezus, ik zeg niet de folteringen des lijdens, maar het geringste smartelijk oogenblik te besparen. Echter onderwierp hij zich, gelijk Maria, aan den wil deseeuwigen Vaders, die Jezus' dood had vastgesteld: en voor de heerlijkheid van God en de zaligheid der menschen wilde ook Joseph het aldus.

Onderhoud met den H. Joseph.

Zoo een mensch, zegt de H. Geest, al zijne bezittingen aanbood om de liefde te koopen, zou hij aan deze eene beleediging aandoen, en toonen geenszins haren prijs

te kennen. ¹ Zij is een schat van oneindige waarde, want aan hen, die haar bezitten, verzekert zij de vriendschap van God. ² Gij wist dit, o gelukzalige Joseph ! want niet tevreden met de eerste liefde, die door den H. Geest in u was uitgestort, ³ hebt gij dagelijks meer voortgang in die liefde willen maken ; gij waart klein en op aarde ónbekend, maar gij hebt u door de liefde willen verheffen tot den eersten rang onder 's hemels uitverkorenen, en met de Serafijnen om den voorrang strijden. Daarom hebt gij in uw hart die verschillende trappen gevormd, ⁴ waarvan de profeet spreekt ; gij hebt in uw geheugen de balsemende geheimen van de zoete kindsheid der menschgeworden Liefde, en de zoo smartelijke geheimen van zijn heiligen dood gegrift. Aldus hebt gij eerst langs den Heuvel des wierooks, ⁵ en daarna langs den Berg van mirrhe ⁶ het doel bereikt, waarheen al uw streven ge-

(1) Cant. 8. 7. — (2) Sap. 7. 44. — (3) Rom. 5. 5.
(4) Ps. 83. 6. — (5) Cant. 4. 6. — (6) Ibidem.

richt was. — Ziedaar ook tevens mijne taak, zoo ik najverig ben op uwe gelijkenis, en even als gij, aan Maria en Jezus behagen wil. Die heilige herinneringen moeten als het zout mijns levens zijn; vooral moet de gedachte aan Jezus' smarten even onafscheidelijk van mij zijn als de ademhaling. Hoevele middelen zijn mij hiertoe niet geschonken! Het heilig Misoffer is, volgens de woorden van Jezus Christus zelven, ¹ ingesteld, om mij dagelijks die liefde te herinneren, die een God tot den kruisdood heeft gevoerd; en de heilige Communie is de deelneming aan dat lichaam, dat gebroken, en het bloed, dat gestort is door dezelfde liefde, die op Calvarië het ambt van Offeraar bekleedde. ² Daarenboven vind ik in al onze kerken de voorstelling der veertien plaatsen, waar het heilig Slachtoffer, gebogen onder de zwaarte van zijn kruis, bleef stilstaan; en de kerk hecht, door eene bijzondere

(1) Luc. 22. 19. — (2) Brev. Rom.

wijding, daaraan de kracht, die door het bloed zelf van het Lam werd medegedeeld aan de plaatsen, die getuigen waren van zijn lijden. Dagelijks eindelijk kan ik, zonder mijne woning te verlaten, eenige oogenblikken doorbrengen in de beschouwing van mijn gekruisten God, Hem de voeten kussen en met Jezus zelven deze woorden herhalen : « Zoo lief heeft God de wereld gehad, ! » ¹ of die van den H. Paulus : « Hij heeft mij bemind, en zich voor mij overgeleverd, » ² of die der Joden : « Zie, hoezeer Hij beminde ! » ³

Ogroote Heilige, smeeek voor mij bij Jezus en Maria, opdat zij over mij dien geest van genade en gebed verspreiden, die door den profeet is toegezegd aan de kinderen van het nieuwe Sion, opdat ook ik, het oog gericht op Hem, dien mijne ongerechtigheden hebben doorboord, ⁴ kunne zeggen :

Den beker des geweens drink ik met lange teugen. ⁵

(1) Joan. 3. 16. — (2) Gal. 2. 20. — (3) Joan. 11. 36. — (4) Zach. 12. 10. sqq. — (5) Ps. 79. 6.

ZES EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De laatste Dagen.

De eenige Zoon van God zag langzamerhand de vurig gewenschte stondenaderen, welke zijn hemelsche Vader bepaald had voor het grootste, het plechtigste aller goddelijke werken, de Verlossing van het menschelijk geslacht. Ook de verheven Aartsvader, die bij Jezus' intrede in het menschelijk leven was tegenwoordig geweest, neigde zichtbaar ten verval. Begaaft als hij was met eene gevoelige en edelmoedige inborst, had hij spoedig de krachten zijns lichaams voelen afnemen onder de hevige werking der ziel. Daar hadden toch zoovele verschillende aandoe-ningen als het ware samengespannen, om dat kostbare leven te knakken. Hij, de arme werkman, verloren in een afgelegen hoek van Galilea, onbekend aan geheel de wereld, versmaad door zijn medeburgers, zich zelven onbewust, hij had op zekeren dag vernomen, dat het zwakke

schepsel, waaraan hij zijn lot had verbonden, na God de eerste plaats in het heelal bekleedde; dat zij de Koningin was van menschen en Engelen, de Moeder des Allerhoogsten. Daardoor had hij tevens vernomen, dat hij zelf grooter was dan al zijne luisterrijke voorvaderen, grooter dan David en Salomon, grooter dan Isaac en Jacob, grooter en Gode gevallen dan Abraham zelf; want hetgeen aan die beroemde mannen slechts beloofd was, zou hij niet alleen zien, maar ook bezitten. Den God, dien hij in zelfvernietiging had leeren aanbidden, dien hij tot nu toe in siddering en vrees gediend had, zag hij spoedig daarna uit zijne Echtgenootte geboren worden; in grove doeken werd dat teeder Kindje gewikkeld en in eene arme kribbe neergelegd: hij had Hem toen als Zoon moeten aannemen, hij had Hem moeten voeden, op zijne armen dragen, omhelzen, zijn zoon noemen, en in alles als zijn kind behandelen. Eenigen tijd daarna had hij Hem bedreigd gezien door

den dolk van een barbaarschen koning, en naar een verafgelegen land moeten voeren. In dat ballingsoord, en weder later te Nazareth, had hij Hem zien toemen in schoonheid, liefalligheid en verstand, terwijl zijne onderworpenheid, zijn eerbied, gewilligheid en liefde altijd onverminderd bleven. Eindelijk had hij gezien, hoe dat scheppend Woord een werkman werd en onder zijne bevelen een slaafsch ambacht uitoefende.

De beschouwende en wonderreine ziel van Joseph was ontvlamd door de voortdurende aanraking met Hem, die de Liefde zelve is, door het zien der vrijwillige vernederingen van den Oneindige, door zijn dagelijkschen en vertrouwelyken omgang met den grenzenloos Beminnelijke. Alle woorden, alle daden van den Godmensch waren voor hem als zoovele vergezichten op de onzichtbare Schoonheid. Elke liefkoozing, die hij van Hem had ontvangen, had zijn hart doorboord met een vurigen pijn, die in de wonde was

blijven steken. Van den anderen kant had de voorkennis van de vernederingen, folteringen en den wreeden dood, die het eenig voorwerp zijner liefde wachtten, nieuw voedsel aan die vlam geschonken. Zijne onafgebroken overdenkingen dier smartvolle geheimen hadden, als even zoovele adders in zijn binnenste, heimelijk de banden doorknaagd die zijn geest aan het aardsch omhulsel verbonden, en het leven in zijn brandpunt gedood.

Zoo scheen Joseph niets anders te zijn dan liefde en smart. Zijne oogen waren veranderd in twee bronnen van tranen, en zijn hart in een vuuroven, welks ondragelijke gloed hem verslond, en de scheiding van ziel en lichaam zeer moest bevorderen.

Voeg bij die inwendige oorzaken van uitputting nog de overgroote vermoeienissen, waartoe hij zich veroordeelde om voor Jezus en Maria het leven zoo zoet mogelijk te maken; en gij zult licht begrijpen, dat onze beminnelijke Heilige, dertig

jaar na de geboorte des Verlossers, dat is, volgens de redelijkste meening, op den leeftijd van ongeveer zestig jaar, wel zwak, wel verouderd moest zijn.

Daar hem ten laatste het werken hoe langer zoo moeilijker viel, zeide Jezus op zekeren avond, terwijl Hij Josephs vereelte en bevende handen in de zijne nam en ze hartelijk kuste: «Vader, gij zijt oud geworden; en de vermoeienissen van ons ambacht kunt gij niet meer verdragen. Voortaan zal ik voor u werken, gelijk gij gewerkt hebt voor mij; gij zult slechts te bevelen hebben.»

Die woorden werden geuit op een zoo minzamen en toch zoo gezaghebbenden toon, dat de heilige grijsaard daaraan geen weerstand kon bieden. Hij berustte er dus in, en van dat oogenblik was zijne eenige bezigheid zich door het gebed en de overweging tot zijn laatste uur voor t bereiden. Immers dat uur was niet verre meer af; het werd zelfs nog verhaast, nu hij zich met grooter vrijheid aan die

heilige overwegingen kon wijden, welke de hemelsche vlam in zijne ziel onophoudelijk aanwakkerden.

Aan den haard gezeten, beschouwde hij nu eens de Koningin der Engelen, wanneer zij bezig was het maal te bereiden; dan vroeg hij zich af, waaraan hij het geluk te danken had zoo langen tijd dien schat, die door den hemel aan de aarde benijd werd, te mogen bezitten; hij verwonderde zich over den ootmoed van Gods Moeder, die zich wel wilde verwaardigen hem met hare koninklijke handen te bedienen. Dan weder, wanneer hij het krassen en schaven van Jezus' gereedschappen hoorde, haalde hij zich voor de duizendste maal de wonderbare geschiedenis der vervlogen jaren voor den geest. Hij onderhield zich met Maria over dien geliefden Zoon, over Bethlehem, over hunne vlucht en hunne ballingschap. Soms ook sprak hij met haar over de toekomst; dan werd zijne stem onderbroken door het snikken, en zijne tranen stroomden over-

vloedig. « Ik voor mij, zuchtte hij, ik zal die rampen niet meer beleven, mijn loopbaan is geëindigd; maar gij, Maria, gij, zijne Moeder, hoe zult gij het gezicht daarvan kunnen verdragen?... Doch de Heer zal uw steun zijn; Hij, die u waardig heeft gemaakt de Moeder te worden van een God, zal u ook de kracht schenken de Moeder der menschen te zijn.... Alle geslachten zullen in u hopen en u zalig prijzen!.... »

Somwijlen zette hij zich in de werkplaats tegenover Jezus neder; en op het gezicht van een God, die zwoegend voor hem arbeidde in het zweet zijns aanschijns, geraakte hij in eene onuitsprekelijke verrukking. Hoe schoon was hij dan, die heilige Aartsvader! Over zijn bleek gelaat verspreidde zich een hoog roze-rood; zijne holle en schier uitgedoofde oogen hernamen hun glans en schoten vlammen; rondom zijne vergrijsde slapen scheen een stralenkrans te spelen; zijn borst ging hijgend op en neer; een

serafijn lag daar neder, zou men meenen, in aanbidding voor het goddelijk Wezen....

Daar hij niet meer, gelijk eertijds, met Jezus in het veld kon gaan wandelen, plaatste hij zich telken avond, op eenigen afstand van het huis, in een stoel, dien Maria daar had neergezet, en ook hier vond hij Jezus weder. De gansche natuur nam eene stem aan om hem over Jezus te spreken; die groenende heuvelen, die dorre bergen, die vlietende wateren, waren zij niet het werk van Jezus?... Het scheen hem toe, als kweelden de vogelen den liefelijken naam van Jezus, als lispelde de avondwind dien door de bladeren. De weelderige landouwen waren een geschenk van Jezus' hand, de schoonheid van het uitspansel een straal van zijne schoonheid. De zon, die een weinig boven de grens des gezichteinders vertoefde, scheen hem de troon te zijn van Jezus' heerlijkheid; de maan kwam op om hem te beschouwen, en de sterren vonkelden van blijdschap op zijn gezicht.... Som-

wijlen ook vestigde hij zijne gedachten onwillekeurig op zich zelve, en zeide : « En ik, ik ben zijn vriend, zijn beschermer, zijn vader !... » Dan doortilde eene onbeschrijflijke vreugde geheel zijn wezen ; dan kwam het hem ten spijt zijner nederigheid voor, alsof de natuur van zangstof veranderde, als vierde zij Joseph en wenschte zij hem geluk. Dan weerklonk Maria's loflied ook in zijne ziel, en kon hij zich niet weerhouden inwendig te zeggen, dat de verst verwijderde nakomelingschap hem zalig zou prijzen onder alle stervelingen : op gindschen top der bergen, meende hij dan de groote en heilige schimmen der oude Aartsvaders zich uit het stof hunner graven te zien opheffen om hem te groeten ; David, Isaias en de profeten namen hunne harpen weder op, om zijne glorie aan de echo's der eeuwigheid te vermelden....!

Onderhoud met den H. Joseph.

Thans, o hemelsche Joseph, thans neemt

dan het geheim van uw leven een einde. Hoe wonderbaar was het in al zijne eenvoudigheid! Ja, op u kunnen terecht de woorden van den wijzen Man worden toegepast: « De wegen van den Rechtvaardige zijn schoon, en zijne paden vol van vrede; » ¹ en nog: « Het leven van den Rechtvaardige gelijkt de zon, die immer in helderheid toeneemt, tot zij het volle middaglicht bereikt. » ² Opdat gij echter aan alle geloovigen, van welken stand zij ook zijn mogen, een voorbeeld zoudt kunnen geven, heeft God gewild, dat in uw leven niets schitterends, niets onnavolgbaars zou gelegen zijn: het kan geheel worden samen gevat in deze woorden: Ootmoed, Liefde en Trouw. *Ootmoed*: gij hebt geloofd uit u zelve niets te zijn. Wat is meer waar? — *Liefde*: uw hart hebt gij zonder voorbehoud aan Hem gewijd, die u uit het niet heeft getrokken, om van u zijn vriend, zijn gunsteling bij uitnemendheid te maken. — Wat is billijker — *Trouw*: zonder eeni-

(1) Prov. 3. 17. (2) Prov. 4. 18.

gen tegenstand hebt gij u laten geleiden door Hem, die u tot het hoogste geluk wilde voeren. Wat is verstandiger? —

Hoe schoon en gelukkig ware ook mijn leven geweest, zoo ik altijd had medegewerkt met Gods genade en met de ingevingen van den H. Geest! Mijne ziel ware, volgens den profeet, overstroomd geworden met een vloed van vrede, en mijne verdiensten zouden de golven der zee in overvloed geëvenaard hebben. ¹ Want ook ik ben tot de heiligheid geroepen. Tot alle menschen zonder onderscheid is gezegd: «Zijt volmaakt, gelijk uw hemelsche Vader volmaakt is.» ² En opdat niemand zich wegens zijne zwakheid kunne verontschuldigen, voegt de H. Geest er bij: «Zoo iemand wijsheid behoeft, hij vrage haar aan God, die aan allen in overvloed schenkt.» ³ Hij zegt: *in overvloed*, omdat God weet, dat eene strikt genoegzame genade niet voldoende is voor mijne

(1) Isaias. 48. 18. — (2) Matth. 5. 48. — (3) Jac. 1. 5. —

over
over
ver
er
ver
het
toe
vri
het
zak
ge
ver
aan
du
een
in
en
ei
re
de
ev
pe

overgrootte ellende, en gezind is mij overvloedige en werkdadige genaden te verleenen, op voorwaarde alleen, dat ik er om vragè. Zelf heeft Hij er zich toe verplicht, door te zeggen : « Voorwaar, al hetgeen gij mij zult vragen, zal u worden toegestaan. » ¹ En dat betaamt aan de vrijgevigheid van een God, die ons voor het leven des lichaams niet alleen de noodzakelijke dingen, maar ook zelfs genietingen schenkt. ² Indien ik mij dan tot dusverre niet heb geheiligd, ligt de schuld aan mij alleen. ⁵ En wat heeft mijn voortdurend tegenstreven mij gebaat ? Ik heb een ellendig leven geleid, een leven, waarin de begeerlijkheid en de genade mij heen en weder slingerden ; ⁴ ik heb schier oneindige schatten van verdiensten verloren, en vooral, ik ben ondankbaar geworden tegen de oneindige Goedheid. Daar evenwel God mij nog niet heeft verworpen, wil ik de overige dagen mijns levens

(1) Marc. 11. 24. — (2) Act. 14. 16. — (3) Os. 13. 9. — (4) Gal. 5. 17.

besteden om te doen hetgeen ik tot dusverre heb verwaarloosd. En gij, mijn welbeminde Beschermers, bid voor mij, opdat ik mij zelven geheel en voor goed verloochene, mij van ganscher harte aan Jezus schenke, en zoodanig leve, dat ik in waarheid met den H. Paulus kunne zeggen :

Ik leef, doch neen, niet ik, maar Christus leeft in mij. ¹

ZEVEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De Slaap des Rechtvaardigen.

Nooit was er schooner, nooit was er zachter afsterven dan dat van den engelachtigen Bruidegom van Maria. Geene bekoringen bestreden hem in zijne laatste stonden ; welke duivel ware vermetel genoeg geweest, hem onder de oogen en in de armen van Jezus en Maria aan te vallen ? Geen vrees bekleemde hem ; was zijn

(1) Gal. 2, 20.

leven niet voortgespoed in eene volmaakte onschuld, in eene allerstipste volbren-
ging van Gods heiligen wil? Geen nabe-
rouw knaagde aan zijn hart; het was
immers nooit aan eenig schepsel gehecht
geweest. Joseph stierf, maar hij stierf
als martelaar; een martelaar van liefde
was hij, zooals wij meenen in het vorige
hoofdstuk voldoende te hebben aange-
toond.

Wel zou hij nu voor eenigen tijd van
de zoete tegenwoordigheid des Verlos-
sers en zijner Moeder beroofd wezen;
doch die scheiding zou niet van langen
duur zijn. Spoedig ging hij hen we-
derzien, niet meer arm en vernederd,
verborgen in een vlek van Galilea, maar
verheerlijkt, zegevierend, gezeten op de
verhevenste tronen des hemels, waar zij
de hulde van al het geschapene zouden
ontvangen. Daarenboven was die schei-
ding Gods wil, en dit was voldoende voor
den rechtvaardige om oock aldus te willen.
Meer nog: Josephs dood werd verzacht

door omstandigheden, die zich bij Maria's kostbaar afsterven niet voordeden. De Koningin der Engelen eindigde haar leven in het huis van een vreemde : zij was weduwe ; rondom zich zag zij enkel aangenomen kinderen, die meer hare vertroosting behoeften, dan haar troost konden geven. Joseph alleen had het geluk te sterven in de heilige hut, waar het groote geheim der menschwording was volbracht, waar hij het goddelijk Kind had zien opgroeien, waar hij in gezelschap der twee heiligste, der twee edelste personen van het heelal de dertig schoonste jaren had gesleten, die ooit een mensch had mogen beleven. Ook smaakte hij den geheel eenigen troost, door de hemelsche Moeder bediend en met de teederste zorgen omringd te worden. Lange weken bleef zij aan zijn stroobed waken ; met eigen hand schonk zij hem de geneesmiddelen en dranken, die hij behoefde. Van tijd tot tijd wischte zij zijn voorhoofd af, en vroeg hem dan met teeder mededoogen, of hij

veel te lijden had , of hij ook iets verlangde ; hare oogen en haar gelaat gaven aan Joseph eene even oprechte als diepe droefheid te kennen. Want de wederzijdsche liefde dier verheven echtgenooten was rein als die der Engelen ; wel verre dus van met den tijd te verminderen , was zij in gelijke mate toegenomen als de hoedanigheden , waarop zij was gegrondvest.

In zijne bezorgdheid , dat Maria zich te veel mocht vermoeien zeide Joseph somwijlen : « Dierbare Meesteresse , ga nu toch een weinig rusten , en spaar u zelve voor onzen Jezus. » Maar dan bezwoer Maria hem haar toch dezen troost niet te ontnemen : « Laat mij u toch bijstaan tot het einde , zuchtte zij , het is immers geene vermoeienis , maar een verkwikking en eene vreugde voor mij u mijne dankbaarheid te toonen ; laat mij nu voor het minst u de zorgen vergelden , waarmede ge mij altijd omringd hebt. »

Maar hetgeen nog gevoeliger op den

zoo nederigen Joseph werkte was de teederheid die Jezus zelf, zijn Heer en zijn God, hem toonde. Over dag arbeidde Jezus om in de behoeften van het armoedig huisgezin te voorzien; des nachts kwam Hij zich bij den geliefden zieke nederzetten, hield de oogen teeder op hem gevestigd en bewees hem alle diensten, die een vader van den beste der zonen verwachten kan. Zag Jezus hem afgematter dan gewoonlijk, dan vroeg Hij hem: hebt gij misschien dorst, vader? Wilt ge ook verlegd worden? En dan schudde hij zijn hoofdkussen op, en ondersteunde met de linkerhand zijn hoofd om hem drinken te geven. Gewoonlijk sprak Jezus hem van den hemel, die spoedig voor hem zou geopend worden; van de hartelijke ontvangst, die hem van den kant der Engelen en uitverkorenen zou te beurt vallen, en van de liefde, waarmede hij door den hemelschen Vader zou ontvangen worden....

Eindelijk brak de laatste stonde aan. De gelukkige Joseph bemerkte het: hij

vestigde op Jezus een blik van nederige en dankbare liefde en sprak : « Heer Jezus ! alvorens ik ga sterven, moet ik U nog eenmaal bedanken voor al de weldaden, waarmede Gij uwen onwaardigen dienaar hebt overladen. Maar wat kan ik U zeggen, Heer Jezus ? Is er wel één sterveling, dien Gij zoo begunstigd hebt als mij ? Jacob groette U op zijn doodsbed van verre ; hij aanbad U onder het zinnebeeld der roede, welke Joseph, zijn teerbeminde zoon, in de hand hield ; en ik, ik heb het geluk in persoon te aanschouwen, U te aanbidden en in uwe armen te sterven. Onze voorvader David ontving van God de belofte, dat Gij uit zijn geslacht zoudt geboren worden, en hij kon geen woorden vinden om de blijdschap en dankbaarheid zijns harten uit te drukken. En ik, Heer, heb U zien geboren worden, uit mijne bruid ; in mijn huis heb ik U zien opgroeien ; uw vader hebt Gij mij willen noemen en mij bemind als waart ge mijn zoon. . . Neen, al had ik het hart en de tong

van een Seraphijn, nooit, Heer, nooit zou ik U naar waarde kunnen danken. Maar och, Heer Jezus, Gij ziet het hart van uwen dienaar; ¹ Gij weet, dat ik u bemin, ² dat ik van liefde voor U wegwijn, ³ dat ik niet langer de liefdevlam kan verduren, die de overgroote goedheid van mijn God in mij heeft ontstoken. He-laas, o oneindig Beminnelijke, in zoovele jaren zal ik U zeker dikwijls, zonder het te willen, bedroefd hebben. Och, vergeef het mij, dit is de laatste gunst, die ik U in mijn stervensuur vraag. »

Als hij daarna zijne hemelsche echtgenoot in een hoek der kamer op de knieën zag bidden, riep hij haar tot zich en zeide: « Vaarwel, Maria! zalig de dag, waarop gij den dorpel van dit huis hebt overschreden! met u zijn er het geluk en 's hemels gunsten binnen gekomen; gij hebt er mijn Heer en Zaligmaker in gebracht! Toen God aan

(1) 2. Reg. 7. 20. — (2) Joan. 21. 15. — (1) Cant. 5. 8. —

Abraham verscheen, sprak Hij tot hem:
« In u en in uwe nakomelingschap zullen alle geslachten gezegend worden; » ¹

« Door u, o genadevolle ! is eindelijk die zegening vervuld; op mijn hoofd is zij neergekomen. Ik verlaat u, maar de Heer is met u. O, gezegende onder alle vrouwen, bid voor mij in dezen stond, waarin de rechvaardige God zich gereed maakt mij rekenschap te vragen van de genaden, welke Hij mij door u geschonken heeft ! — Heer, zoo voegde hij er nog bij, in uwe handen beveel ik mijnen geest ! O Jezus ! o Maria ! ik sterf, vaartwel ! »

Dat waren de laatste woorden van dien rechtvaardige. Zijne ziel meer dan ooit door al deze herinneringen ontvlamd verbrak ten laatste hare banden, de aartsengel Gabriël, haar trouwe vriend, ontving haar in zijne armen en droeg haar in Abrahams schoot. ²

Tot dusverre had Maria de volstrekte

(1) Gen. 22. 18. — (2) Luc. 16. 22.

macht, die zij over hare zintuigen bezat, uitgeoefend, om hare tranen en snikken te weerhouden, en de laatste oogenblikken van haren waardigen echtgenoot niet te bedroeven; maar nu zij zag, dat hij overleden was, nu liet zij den vrijen loop aan hare droefheid. Ook Jezus stortte tranen over zijn geliefden vader, Hij omhelsde hem teeder, sloot hem de oogen, en wiesch zelf het zoo reine lichaam. Daarna wikkelde Hij het, met behulp zijner Moeder, in de lijkdoeken.

Eenige uren later bewoog zich eene eenvoudige lijkstaatsie langzaam door Nazareth, om zich naar de begraafplaats te begeven. De baar werd gedragen door eenige arme ambachtslieden; daarachter liepen blootsvoets,¹ en met den mantel over het hoofd geslagen, eene vrouw in rouwkleederen en een jonge man: het waren Maria en Jezus. Drie dagen lang gingen zij, volgens Joodsche gewoonte, beurtelings waken, bidden en

(1) Ezech. 24. 17. —

weenen bij de verstijfde overblijfselen van hem, dien zij zoo teeder hadden bemind.¹ Daarna werd het graf gesloten.

Onderhoud met den H. Joseph.

Wie zou hier niet met den Profeet uitroepen: O mocht ik den dood diens rechtvaardigen sterven! Mochten mijne laatste oogenblikken aan de zijne gelijk zijn! ² — Zoo dus, o gelukzalige Joseph! was het einde uwer armoede, uwer smarten, uwer vernederingen. Gelukkige smarten, die door eene eeuwigheid van genot gevolgd worden! Gelukkige vernederingen, die voor u eene overgroote mate van glorie hebben verdiend! . . . ³ Maar hoe! is niet reeds het geluk van zonder onrust den dood te kunnen verbeiden, eene ruime belooning voor alle beproevingen, die het leven eens menschen kunnen vergezellen? En de vermaken, die een zondaar gedurende zijn leven geniet, worden zij niet

(1) Joan. 11. 31. — (2) Num. 23. 10. — (3) 2 Cor. 4. 17.

zeer duur en zeer wreed vergolden door de angsten, die hem op dat verschrikkelijk oogenblik bevangen? — O, mijn welbeminde Beschermers! hoe zal het met mij gesteld zijn? Zoo ik nu dadelijk moest sterven, zou mij dan geen onrust kwellen? Ik heb, helaas! gezondigd en de hel verdiend, en kan ik wel zeggen, dat ik waardige vruchten van boetvaardigheid heb voortgebracht? Nooit, in geheel mijn leven, is misschien één uur voorbijgegaan, waarin ik op volmaakte wijze Gods wil heb volbracht! Vandaar, dat ik nooit zonder te sidderen aan den dood kan denken Toch wil ik, daar God mij dit verbiedt, niet ontmoedigd worden, maar mijn leven beteren. Met vertrouwen op de verdiensten van Jezus, op uwe en Maria's gebeden, wil ik den dood aannemen, en aanvaard hem nu ook, gelijk God hem mij zal overzenden: ik neem den dood aan ter uitwissching mijner zonden: ik aanvaard hem ter liefde van mijn Zaligmaker, die mij zoozeer

bemind heeft, dat Hij zich geheel en al voor mij heeft willen slachtofferen. Ik haak zelfs naar den dood, als naar de haven, waar ik in veiligheid zal zijn tegen de klippen, die op deze levenszee eene ziel bedreigen, welke God verlangt te dienen: ik wil sterven om niet meer te kunnen zondigen. H. Joseph, Patroon van een goeden dood, kom met Maria mij in mijnen laatsten doodsstrijd te hulp; geef dat ik sterve vol berouw, vol vertrouwen, en vooral vol liefde: geef dat ik sterve met de namen van Jezus, Maria en Joseph op de lippen, en gewaardig U in persoon mijne arme ziel aan haren Schepper voor te stellen.

*O dood, ik beef voor u : O dood, ik smacht
naar u !*

ACHT EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De eerste Zegepraal.

De Rechtvaardige sterft niet: hij verwisselt slechts een aanzijn vol pijn en

kwellings tegen de eeuwige rust van een
 waarachtig en volmaakt gelukkig leven. ¹
 De oogen des lichaams sluit hij voor het
 bleeke schijnsel, dat het tooneel dezer we-
 reld verlicht, ² waar alles valsch, ³ alles
 oogenblikkelijk en vluchtig is; ⁴ maar op
 de eigen stonde wordt van de oogen zijner
 ziel de blinddoek weggenomen, die hem
 de stralende en onvergankelijke waarheid
 eener betere wereld verborgen hield. ⁵
 Hier beneden zaaide hij in tranen; daar
 ginds oogst hij in blijdschap. ⁶ Hier be-
 neden, verloren onder de tallooze menigte
 van zinneloozen, ⁷ leefde hij onbekend,
 of zelfs veracht en als een nutteloos wezen
 beschouwd; ⁸ doch niet zoodra heeft hij
 den drempel der eeuwigheid overschreden,
 of de goddelijke Waarheid verandert hem
 van gedaante, ⁹ en wijst hem, zonder
 aanzien van zijn persoon, van naam of
 rang, zijne plaats aan te midden der

(1) Sap. 3. 5. — (2) I. Cor. 7. 31. — (3) Sap. 4. 12.
 — (4) 2. Cor. 4. 18. — (5) 2. Cor. 5. 4. — (6) Ps.
 125. 6. — (7) Eccli. 1. 15. — (8) Sap. 2. 12. — (9)
 2. Cor. 3. 18.

hemelsche heerscharen. En, Jezus heeft het uitgesproken, zijne glorie in den hemel zal geëvenredigd zijn aan zijne vernederingen op aarde.¹

Welke ootmoed nu kon ooit vergeleken worden met dien van den gelukzaligen Joseph? En toch was hem de verhevenste zending opgedragen, waarmede ooit een man vereerd werd. Zoo wij hem dus met godvruchtige belangstelling beschouwd hebben in de dagen van zijn verborgen leven, dan is het billijk, dat wij hem, zooveel ons zwak gezicht dit toelaat, trachten na te staren in de luistervolle wereld, welke hij nu is ingetreden.

Vooreerst weten wij, dat Joseph, hoe welgevallig hij overigens aan God was, evenmin als de andere heiligen, die voor den dood des Verlossers gestorven waren, tot de zaligmakende aanschouwing Gods werd toegelaten. De hemel bleef onverbiddelijk gesloten voor allen, die door Adams overtreding besmet waren; ¹ de

(1) Matth. 18. 4. — (2) Rom. 3. 23.

nieuwe Adam, de Opperpriester van het Nieuw Verbond alleen, kon hem openen door het storten van zijn bloed. ¹ In afwachting van dat herstellingsoffer werden de zielen, die niets aan de goddelijke Gerechtigheid verschuldigd waren, naar eene onderaard-sche plaats verwezen, die door de H. Schrift de hel wordt genoemd, en waar-aan wij, om haar van het verblijf der verdoemden te onderscheiden, den naam van voorgeborgte der hel geven. (*)

(1) Hebr. 9. 41, sqq.

(*) Jezus Christus zelf heeft ons kostbare onder-richtingen omtrent dit verblijf gegeven, in zijne gelijkenis van den armen Lazarus. (Luc. 16. 19.) Wij zien er uit, dat de zielen der heiligen, bij het verlaten dezer wereld, op de handen der Engelen er heen werden gedragen; dat zij niets te lijden hadden, behalve ongetwijfeld de smart van voor eenigen tijd Gods aanschijn te moeten derven; dat zij er zelfs in het genot waren van een zeker geluk, hetwelk blijkbaar voortsproot uit de zekerheid hunner zaligheid, uit het onderling samen-zijn van al hetgeen de menschelijke natuur ooit waarlijk groots en verhevens had voortgebracht, en uit de herhaalde verschijningen der Engelen, die hunne hoop levendig hielden door hen te wijzen op de vreugde des hemels. In de woorden, die de Zaligmaker tot den goeden Moordenaar richtte, noemt Hij die plaats het Paradijs. Wij zien er nog uit, dat de zielen, na het verlaten van hun

n
er
w
aa
lic
ka
ge
de
bo
teg
nie
ha
so
kin
ge
ne
De
in
her
top
ger
no
kre
Jos
lijk
ons
in z
en
eer
kw
ned
tigs

Dit verblijf was het eerste schouwtooneel van Josephs heerlijkheid.

Toen hij dan onder de oogen van Jezus en Maria den laatsten zucht had geslaakt, werd, gelijk men kan aannemen, de aartsengel Gabriël, die hem tijdens zijn

lichaam, de nieuwe eigenschap ontvangen om elkander onderling te zien, te herkennen, om hare gedachten, wenschen en genegenheden aan elkander mede te deelen: eindelijk dat in het voorgeborgte der hel eene volmaakte orde heerschte, in tegenstelling met de hel der verdoemden, waar niets dan schrik en verwarring is; en dat Abraham, de algemeene Vader der geloovigen, er eene soort van voorrang had en gezag over zijne kinderen uitoefende. Overigens spreekt het Evangelie over de zielen, die de andere wereld bewonen, als waren zij nog met hun lichaam vereenigd. De slechte rijkaard, die in de hel ligt, ziet Lazarus in Abrahams schoot, en verzoekt den Aartsvader hem te zenden, met een droppel water aan den top zijns vingers, om zijne tong te bevochtigen. Ook wij volgen die spreekwijze na. Onnoodig is het aan te merken, dat men de vreugdekreten en gezangen, die wij den uitverkorenen bij Josephs aankomst in den mond leggen, in figuurlijken zin moet verstaan. Ook hierin voegen wij ons naar den geest der H. Schrift. Isaias schildert in zijne voorzegging van Babylons verwoesting en Balthassars dood, de zielen der koningen, die eertijds door dien tyran werden overwonnen, als kwamen zij hem te gemoet, spottende met zijn nederlaag. (C. xiv.) Dit gesprek is een der prachtigste, die wij in de profeten aantreffen.

leven had ter zijde gestaan, gelast zijne heilige ziel naar dat verblijf der rechtvaardigen te dragen. Hoe eerbiedig, hoe teeder moet hij dien heiligen schat, die geestelijke Ark, die uitgelezen vase, vervuld met de gaven der H. Geestes en met een onmetelijken rijkdom van verdiensten, in zijne handen hebben genomen! Mij dunkt, ik zie hem, trotsch op zoo schoon eene zending, zegevierend voortschrijden te midden zijner talrijke gezellen, die het luchtruim doen daveren van hun heerlijkst juichgeschal en de paden bezaaien met bloemen, in het voorhof der hemelen geplukt.

Statig drijven zij voort op hunne sneeuw witte wieken, en naderen het voorborgte der hel. Nu klinkt uit aller mond de beurtzang: « Opent, gij vorsten, opent de poorten der gerechtigheid, ¹ en de rechtvaardigste der stervelingen zal binnentreden. » En de Aartsengel Michaël, de sterke wachter van die poort der za-

(1) Ps. 117. 19.

ligheid, treedt voort; de breede vleugeldeuren slaan open, en God en zijnen Uitverkorene lof zingende trekt de stoet binnen.

Bij die vreugdegalmen, bij dien nooit gezienen luister rijzen de geesten der gelukzaligen op; Adam, Abel, Henoch, Noach, al de Oudvaders en Profeten trekken die heilige schare te gemoet. « Wie is de rechtvaardigste der stervelingen, vragen zij, wie is die uitverkorene des Heeren? » En het antwoord klinkt:

« Joseph, uw zoon en uw broeder; hij is de rechtvaardigste van allen! »

« Doch waartoe die prachtige heerlijkheid? Nooit trof zulke schittering onze oogen. Is hij dan een profeet, grooter en Gode welgevalliger dan de groote Mozes? Heeft hij, als Simeon, den Gezalfde des Heeren aanschouwd? Komt hij ons aankondigen, dat onze verlossing aanstaande is? O spreek, gij eerbiedwaardige ziel, spreek! Wij branden van verlangen om uwe stem te hooren; het is niet billijk voor

ons verborgen te houden, hetgeen gij aan de bewoners der aarde hebt geopenbaard. »

En Joseph antwoordde: « Neen, ik ben niet een profeet, ik kom u boodschappen, niet wat een geheimzinnig visioen mij geleerd heeft, niet wat ik van verre begroet heb, maar wat mijne oogen gezien, mijne ooren gehoord, mijne handen hebben aangeraakt. ¹ Reeds verscheen op aarde de Maagd, door Isaias aan Davids huis beloofd; gij weet het allen; en ik, onwaardige, ben haar gelukkige echtgenoot geweest. Het Woord is in haren schoot vleesch geworden; in mijn huis heeft Hij gewoond, op mijne armen heb ik Hem gedragen. Zes vijftallen van jaren heb ik met Hem doorleefd, en voor een zevende vijftal verloopt, zult gij Hem op deze plaats van aanschijn tot aanschijn mogen aanschouwen. »

Hoe groot moet niet op dat oogeblik de verbazing, de verrukking, de blijdschap dier verheven vergadering

(1) 1. Joan. 1. 1.

geweest zijn? Mij dunkt, ik zie al die gelukzaligen, van welke sommigen tot de glorie der Engelen, Aartsengelen of Tronen, anderen weder tot die der Cherubijnen of Serafijnen zijn voorbeschikt, zich in een kring rondom Jacobs nederigen Zoon op de knieën werpen, vurige kussen drukken op zijn handen, die door de aanraking van het menschgeworden Woord zijn geheiligd, en uitroepen: « Gezegend zij de Heer, gezegend ook hij, dien Hij ons zendt! Gezegend zij de man der maagdelijke Moeder, de vader van den Verwinnaar des doods! Hij zette zich onder ons neder en zetele aan ons hoofd! » — Zij beseften, dat de heiligheid van den vader des Messias' het verreweg op die van al zijne voorouders moest winnen, dat zijne glorie in den hemel eens de hunne zou doen tanen, gelijk het licht der maan dat der sterren doet verbleeken.

Het kan niet betwijfeld worden, of door de aankomst van Joseph werd het geluk, dat men in het voorgeborgte der hel

smaakte, rijkelijk vermeerderd. Dat verblijf behield altijd iets min of meer droevigs: de H. Schrift noemt het een vergaarbak, of een put zonder water, en eene gevangenis. ¹ En dat was het ook waarlijk; want de zielen werden er in gekerkerd en opgesloten tot straf voor de zonde, die aan ons gansche geslacht gemeen is. In een put heerscht dikke duisternis, en in het voorgeborgte ontbeerde men het aanschijn van God, die de Zon en het Licht der geesten is. In dien put bevond zich geen water, dat is, de zielen der rechtvaardigen, die zich van toen af niet meer aan eenig geschapen voorwerp konden hechten, verzuchtten slechts naar God, de fontein des levens, en riepen voortdurend met den Profeet uit: « Mijne ziel dorst naar den levenden God, wanneer zal ik van hier gaan, en voor zijn aangezicht verschijnen? » ² Joseph nu was voor hen als een zoete dageraad, die een weinig hunne duisternis verdreef. Want

(1) Zach. 9. 11. — (2) Ps. 41. 3.

indien Mozes, omdat hij veertig dagen op den Sinai met God had omgegaan, voor de ouderlingen van zijn volk verscheen met een zoo stralend aanschijn, dat zij den glans daarvan niet konden verdragen: ¹ welk een lichtgloed moet dan niet geschitterd hebben om het geheiligd hoofd van hem, die zoo vele jaren allerinnigst met dienzelfden God had mogen verkeerren. Hij was voor hen als de zachte en balsemende koelte, die den reiziger, in eene zandwoestijn verdwaald, de nabijheid eener oasis aankondigt: want zoo de H. Paulus den zoeten geur van Jezus Christus, wiens heiligen naam hij in de vase zijns harten droeg, overal verspreidde, ² welke hemelgeuren moesten er dan niet zweven om Joseph, die het lichaam zelf van Jezus Christus op zijne armen gedragen en zoo vaak aan zijn hart gedrukt had! —

Ten laatste verbrak Joseph in zekeren zinde ketenen der gevangenen, of verlicht-

(1) Exod. 34. 29. — (2) 2. Cor. 2. 15.

te die ten minste door de aantrekkelijkheid zijner gesprekken. Hoe gelukkig moesten zij zich gevoelen, als hij hun die zoete bijzonderheden mededeelde van de ontvangst des Woords, van Joannes' heiliging, van de aanbidding der herders en der wijzen, van Jezus' kindsheid, van zijn nederig, werkzaam en gehoorzaam leven! Welk eene aanprikkeling voor hen, om geduldig de verveling van hun wachten en hunne gevangenschap te verduren! Ook over Maria onderhielden hij hen: verrukt luisterden zij, als haar gelukzalige echtgenoot uitweidde over hare onschuld, hare godsvrucht en nederigheid; en weemoedig werden zij gestemd bij de gedachte aan de smarten, die zij nog te doorstaan zou hebben.

Onderhoud met den H. Joseph.

O gij rechtvaardigste onder alle menschen! ik verheug mij en wensch u geluk, dat uw loopbaan zoo gelukkig is geëindigd, dat gij de plaats uwer rust zijt in-

gegaan, even als een schip, dat beladen met rijkdommen, met kostbare reukwerken en de zeldzaamste voortbrengselen van verafgelegen streken de haven bereikt. ¹ De vreugde, die men toonde bij uwe aankomst in het verblijf der heiligen, verwondert mij niet: reeds hier beneden is de rechtvaardige eene bron van geluk en zegening voor een huisgezin, voor een koninkrijk, voor geheel de wereld.

De rechtvaardige wendt de straffen af, die op het hoofd der schuldigen dreigen neer te storten. De rechtvaardigheid van Noach belette de geheele verdelging van ons geslacht; ² en wanneer God geuoorzaakt is tegen onze misdaden te woeden, dan klaagt Hij er over, dat niet één rechtvaardige zich als een muur tegen zijne wraak stelt en zijn arm tegenhoudt. ³

De rechtvaardige werkt uit al zijne macht om hen, die hem omgeven, gelukkig te maken; want de rechtvaardigheid

(1) Prov. 31. 14. — (2) Eccli. 14. 17. — (3) Ezech. 22. 30.

is niets anders dan de liefde tot God, en deze is niet bestaanbaar zonder liefde tot den naaste. — De rechtvaardige neigt de zielen tot God en tot de deugd; hij is een fakkel, die de duisternissen der eeuw verjaagt, ¹ en aan allen den weg ter zaligheid aantoot; hij is het zout, ² dat allen, die tot hem naderen, tegen het bederf der ondeugd bewaart.

Na zoo vele jaren in oefeningen van godsvrucht doorgebracht te hebben, moest ook ik een dier rechtvaardigen zijn, het schoonste geschenk, dat God in zijne goedheid aan de aarde kan geven: en ben ik het inderdaad? Zou ik dit durven denken? Bezit ik dien graad van zuiverheid en ijver, die vereischt wordt om in zekere mate Gods gerechtigheid voldoening te geven voor de dagelijks Haar aangedane beledigingen? Zijn niet integendeel mijne lauwheid, mijne weerstrevigheid aan de genade, mijne onvolmaaktheden en vrijwillige zonden oorzaak, dat de wolk, die

(1) Matth. 5. 14. — (2) Matth. 5. 13.

zwanger gaat van de bliksems van 's hemels toorn, in omvang toeneemt? —

Maak ik de godsvrucht beminnelijk door een ernstig en zedig, maar tevens eenvoudig en ongeveinsd gedrag? of wel beneem ik veeleer in het oog van anderen hare waarde, door mijne zwakheden en grillen, of door eene terugstootende en menschenschuwe deugd? Doe ik haar niet vloeken door mijne gierigheid, mijne ongevoeligheid voor de armen, en mijn gestrengheid in het eischen van zelfs den laatsten penning? Ben ik niet een van diegenen, die door eene monsterachtige mengeling van een devoot leven en een leven vol vermaken, Jezus Christus willen dienen in het kleed en de teekenen van Belial,¹ die voorwenden aan God te behagen, terwijl zij den zwakken ergernis geven, die denken den hemel langs den breeden weg te zullen bereiken, en door hun voorbeeld de met het Evangelie strijdige gebruiken en grondstellingen als het

(1) 2. Cor. 6. 15.

ware wettigen? Over al die punten zal ik met zoo veel te grooter gestrengheid geoordeeld worden, naarmate het beoefenen van een deugdzaam leven meer de blikken der menschen op mij trekt. —

O mijn welbeminde Beschermmer, verkrijg voor mij de genade om ernstig de verbetering mijner fouten ter hand te nemen, en uit al mijne krachten te streven naar de volmaaktheid, tot welke ik geroepen ben, opdat men na mijn dood in waarheid van mij kunne zeggen: *Ten tijde van de wraak bedaarde hij den Hemel.*¹

NEGEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De Nagedachtenis des Rechtvaardigen.

De gedachtenis aan Joseph daalde niet met zijne heilige overblijfselen ten grave: zij balsemde voortdurend het huisje van Nazareth als met den geur der uitgezocht-

(1) Eccli. 44. 17.

DE
ste
ho
ma
die
hu
mu
tij
zij
we
zig
her
een
den
den
on
haa
ver
wer
wij
ken
vru
(1
Judi

ste reukwerken: zijn naam bleef zoet als honing op de lippen zweven van zijne maagdelijke Echtgenooten en van den God, die zijn zoon had willen zijn; hij bleef hunne ooren streelen, als eene welluidende muziek, die te midden van een feestmaaltijd de vreugde der gasten verhoogt.¹ Zelfs zijne ledige plaats aan den haard, in de werkplaats en aan tafel, en zijne afwezigheid bij het plechtig uur des gebeds, herinnerden hun voortdurend zijn verlies.

Bij de Israëlieten wilde het gebruik, dat eene weduwe gekleed ging in een bijzonder gewaad, waardoor zij van de maagden en gehuwde vrouwen kon worden onderscheiden.² De godvruchtigste onder haar zeiden daarenboven aan alle verdere verbintenis vaarwel, trokken zich uit de wereld terug, verlieten alle vermaken en wijdden zich aan het gebed, aan het waken en vasten en aan werken van godsvrucht.³ Het valt niet te betwijfelen, of

(1) Eccli. 49. 1. sqq. — (2) Gen. 38. 14. — (3) Judith. 8. 4. sqq.

ware wettigen? Over al die punten zal ik met zoo veel te grooter gestrengheid geoordeeld worden, naarmate het beoefenen van een deugdzaam leven meer de blikken der menschen op mij trekt. —

O mijn welbeminde Beschermmer, verkrijg voor mij de genade om ernstig de verbetering mijner fouten ter hand te nemen, en uit al mijne krachten te streven naar de volmaaktheid, tot welke ik geroepen ben, opdat men na mijn dood in waarheid van mij kunne zeggen: *Ten tijde van de wraak bedaarde hij den Hemel.*¹

NEGEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De Nagedachtenis des Rechtvaardigen.

De gedachtenis aan Joseph daalde niet met zijne heilige overblijfselen ten grave: zij balsemde voortdurend het huisje van Nazareth als met den geur der uitgezocht-

(1) Eccli. 44. 17.

ste reukwerken: zijn naam bleef zoet als honing op de lippen zweven van zijne maagdelijke Echtgenooten en van den God, die zijn zoon had willen zijn; hij bleef hunne ooren streelen, als eene welluidende muziek, die te midden van een feestmaaltijd de vreugde der gasten verhoogt. ¹ Zelfs zijne ledige plaats aan den haard, in de werkplaats en aan tafel, en zijne afwezigheid bij het plechtig uur des gebeds, herinnerden hun voortdurend zijn verlies.

Bij de Israëlieten wilde het gebruik, dat eene weduwe gekleed ging in een bijzonder gewaad, waardoor zij van de maagden en gehuwde vrouwen kon worden onderscheiden. ² De godvruchtigste onder haar zeiden daarenboven aan alle verdere verbintenis vaarwel, trokken zich uit de wereld terug, verlieten alle vermaken en wijdden zich aan het gebed, aan het waken en vasten en aan werken van godsvrucht. ³ Het valt niet te betwijfelen, of

(1) Eccli. 49. 1. sqq. — (2) Gen. 38. 14. — (3) Judith. 8. 4. sqq.

ook Maria heeft, wat de kleeding betreft, die loffelijke gewoonte gevolgd, en op het voorbeeld der kuische Judith, tot aan den dag van haar zalig afsterven, zich in rouw gehuld over den meest geliefden aller Echtgenooten. Zelfs gelooven wij, dat zij, volmaakt als zij in den hoogsten graad was, hare godvruchtige oefeningen nog vermeerderde; dat zij langere gebeden stortte en den vrijen tijd, een gevolg van haren weduwstaat, besteedde om veelvuldiger de zieken uit de nabuurschap te bezoeken. Bij Josephs leven had zij dus zijn geluk uitgemaakt, na zijn dood verheerlijkte zij zijne gedachtenis: te Nazareth noemde men haar: de heilige weduwe van Joseph.

Doch Maria liet het niet bij den uiterlijken schijn: hare ziel was niet gelijk aan een ondankbaren grond, die, na in de lente trotsch te zijn geweest op het schitterend tooisel eener bloem, in den herfst niets meer overhoudt dan dezer verkleurde en verwelkte bladeren, die zij nog spoedig

aan den adem des winters zal prijs geven.¹ Trouw bewaarde zij voor haar dierbaren doode de plaats, die hij in haar gemoed had ingenomen; de Rechtvaardige bleef in de vlekkelooze aarde haars harten bloeien, gelijk de palmboom in de vlakte van Cades; zelfs groeide hij van dag tot dag aan, gelijk de ceder van den Libanon.² En geen wonder! Immers hunne vereeniging was meer dan een gewoon huwelijk geweest. Joseph was voor Maria niet een reisgezel, dien men bij toeval ontmoet, met wien men eenige dagen de reis voortzet, het medegenomen brood en water deelt, en wien men, wanneer de weg zich scheidt, een eeuwig vaarwel toeroept. Maria had Joseph altijd beschouwd als den Man, die van alle eeuwigheid door den H. Geest was uitgekozen om de vertrouweling te zijn in het groot geheim, waarvan zij zelve het werktuig was geweest: van het geheim namelijk der menschwording van het Woord. In God

(1) Ps. 102. 15. sqq. — (2) Ps. 91. 13.

hadden zij zich aan elkander geschonken : zij hadden onderling gezworen elkaar niet te beminnen, niet te bezitten dan in God : en God, die maagdelijke verbintenis bekrachtigend, had daaraan een vrucht, namelijk zijn eigen Zoon, geschonken. Jezus was, volgens de inzichten van God zelven, beweegreden en doeleinde tevens hunner vereeniging geweest. De Christus nu was gisteren, is heden en zal in alle eeuwen zijn ; ¹ en, Maria begreep zulks , hetgeen Hij zoo innig had vereenigd, had de dood niet kunnen scheiden.

Welk hart ook was erkentelijker dan dat van de Koningin der Engelen ? Welnu, zij herinnerde zich vol teederheid den eerbied, dien Joseph haar altijd had toegedragen ; de vereering, den waarachtigen eeredienst, dien hij haar als aan de Moeder van zijn God had bewezen. Van hun eersten huwelijksdag af was hij voor haar minder een echtgenoot, dan wel een teeder en toegenegen vader geweest ; zoo

(1) Hebr. 13. 8.

gaarne had hij zich met al hare inzichten vereenigd ! zoo ijverig haar smaak voor afzondering , voor stilzwijgen en gebed begunstigd ! Hoe voorzichtig , hoe bescheiden had hij zich tegenover haar gedragen , toen de verschrikkelijkste vrees , die het hart van een echtgenoot kan bevangen , hem kwelde ! Toen zelfs had hij haar zijne achting niet onttrokken , haar niet met overijling veroordeeld ; maar , wijl zijn geweten hem tot handelen dwong , had hij een besluit genomen , dat het meest geschikt was om hetgeen zij nog hooger achtte dan het leven , hare vlekkelooze eer namelijk , te beschutten . Toen hij eindelijk omtrent het geheim was ingelicht , was zijne houding tegenover haar geweest als die van een onderdaan tegenover zijne vorstin , of liever als die van een braaf priester in het Heilige der Heiligen .

Gaarne herinnerde Maria zich alle diensten in het bijzonder , welke haar sedert dien dag door haar trouwen echtgenoot wa-

ren bewezen, de rampen, die hij zoo edelmoedig met haar had gedeeld. Zij herinnerde zich zijne droefheid, toen hij haar te Bethlehem verstooten zag; zijne vreugde, toen hij de eerste maal het goddelijk Kind aanschouwde; zijne smart, toen hij de voorzegging van Simeon aanhoorde; zijne ontsteltenis, toen hij vernam, door welk gevaar het leven van den onschuldigen Jezus werd bedreigd; de moeielijkheden zonder tal, die hij doorworsteld had, om haar en haar goddelijken Zoon in de woestijn, tijdens hunne vlucht naar Egypte, in het leven te houden, en den arbeid, dien hij zich, in dat land, dag en nacht uit liefde voor hen getroost had. Zij kon den Heer niet genoeg zegenen, voor een zoo waardigen levensgezel; zelfs onderhield zij zich gaarne met Jezus over die zoete herinneringen, vooral op de verjaardagen der geheimenissen, aan welke Joseph eenig deel had genomen. Wanneer de dag harer verloving terugkwam, zeide zij tot hem: « Mijn Zoon, heden is

het zooveel jaren geleden, dat mij het geluk te beurt viel de levensgezellin van den zaligen Joseph te worden. Al onze nabestaanden en heel de stad wenschten mij geluk ; men zeide alom, dat hij de volmaaktste was onder alle zonen van Juda ; men verhief zijne zedigheid, zijne godsvrucht en zijn geduld ; doch hoe weinig kende men hem ! Welke schatten van heiligheid lagen niet verborgen onder een zoo eenvoudig uiterlijk ! Hoe gelukkig heeft hij mij gemaakt ! Geloofd zij de eenwige Vader, die zelf hem voor mij heeft uitgekozen ! »

Maar Maria was niet alleen het erkentelijkste van alle schepselen, zij was ook het nederigste. Zij sloot de oogen voor eigen deugd en verdienste ; zij vergat het goede, dat reeds was gedaan, ¹ en dacht er slechts aan zich altijd volmaakter en Gode welgevalliger te maken. Vandaar dat zij vrucht trok uit de goede voorbeelden, al kwamen zij dan ook van minde-

(1) Phil. 3. 13.

ren, evenals de H. Paulus, die gesticht werd op het zien der deugden van de eenvoudigste geloovigen. ¹ Reeds meer dan eens hebben wij gezegd, en wij wenschten wel dit nog beter bewezen te hebben, dat Joseph eene bewonderenswaardige heiligheid bezat. Maria, die op dit punt een zoo helder doorzicht bezat, had al spoedig den verheven geest, de zuiverheid en zelfverloochening van haren echtgenoot gezien: zorgvuldig had zij hem in zijn leven gadegeslagen, en nu hij zich niet meer aan hare zijde bevond, herdacht zij zijne voorbeelden, en hare ziel, gebalsemd door al die herinneringen, putte er nieuwe beweegredenen uit om zich immer nauwer met God te vereenigen.

De H. Lucas leert ons, dat de nederige Maagd de woorden, die door de herders te Bethlehem waren gesproken, in haar hart bewaarde en overwoog; hoe veel te meer dus de heilige grondstellingen, die zij van Joseph had gehoord? Zij had ze in

(1) Rom. 1. 12.

haar geheugen gegrift en overdacht ze bij tijd en wijl.

Op voorlichting der heilige Schrift en op ingeving van Gods Geest, bewaarde zij vol eerbied de voorwerpen, welke dien rechtvaardigen man hadden toebehoord: het graf, dat zijne kostbare overblijfselen in zich besloot, beschouwde zij als eene heilige plek: het was haar eene lievelings-bezigheid hetzelfde met bloemen te bestrooien en er eenigen tijd in overdenking door te brengen.

Van den dag, waarop Joseph in het gevolg des Verlossers den hemel was ingegaan, vierde zij jaarlijks de gedachtenis van die gelukkige gebeurtenis, en zegende God voor de gunsten en de heerlijkheid, aan zijnen dienaar verleend.

Eindelijk, hoewel zij zelve, als algemeene Middelaars van het menschelijk geslacht bij Jezus Christus, niemands gebeden behoefde, valt er echter niet aan te twifelen, of zij heeft zich dikwijls in de gebeden van haren roemvollen Echtge-

noot aanbevelen. ¹ En zoo bracht de gelukzalige Maagd het eerst den eeredienst in beoefening, dien wij den H. Joseph bewijzen.

(1) Mogelijk zullen sommige onzer lezers onze beweringen in de laatste paragrafen gewaagd vinden en ons tegenwerpen, dat de vereering der dooden, hunner overblijfselen, en hunne aanroeping bij de Joden ongeoorloofd, ja zelfs verboden was. — Men veroorlove ons in het kort op deze schijnbare moeielijkheid te antwoorden.

Men houde goed in het oog, dat de ware godsdienst in den grond dezelfde was in elk tijdperk zijner geschiedenis. Daar hij gegrond is op de menschelijke natuur en in alles met de rede overeenstemt, omdat hij den Schepper zelven der natuur en der rede tot ontwerper heeft, kon hij in zijne uitwendige vormen veranderen, doch in zijn wezen nooit. Wat de door Mozes afgekondigde ceremoniële wet aangaat, deze was, volgens de leer van den H. Paulus, onmachtig de menschen tot de zaligheid te geleiden; ook werd zij, als voortaan nutteloos, door den Zaligmaker en de Apostelen afgeschaft. Haar hoofddoel was de Joden te vrijwaren voor den afgodendienst, tot welken zij sterk overhielden; en daarom juist stelde zij niets in betreffende de vereering der heiligen, ja verbood zelfs ten zeerste de vereering der beelden. Maar, zelfs toen die wet nog van kracht was, was het geenszins verboden persoonlijk de zielen te vereeren van hen, wier voorbeschikking was veropenbaard. De godvruchtige Joden ontkenden noch de onsterfelijkheid der ziel, noch het leerstuk van de opstanding der lichamen, noch de

DE N

O

Mar

zij

der

boo

gen

des

he

ma

der

die

me

zel

hun

vo

Isa

Sch

de

mo

Joo

sch

de

oo

Te

ho

va

de

zi

gl

en

ke

de

H

Overigens hebben de Apostelen van Maria alleen het weinige vernomen, dat zij ons betreffende den heiligen Aartsvader hebben nagelaten, te weten zijn stamboom, zijn verwantschap, zijne twijfelingen, de vier openbaringen door den Engel des Heeren, en het deel, dat hij genomen heeft in de geheimen der geboorte en der

macht, die de Heiligen bij God bezitten. Het boek der Machabeeën toonde hun den profeet Jeremias, die, voorlang gestorven, voor het welslagen zijner medeburgers in den oorlog bad. Nog meer, God zelf gaf hun het voorbeeld, den rechtvaardigen na hun dood de verschuldigde eer te bewijzen. Bij voorkeur noemde Hij zich den God van Abraham, Isaac en Jacob: op verschillende plaatsen der H. Schrift, weidde Hij uit over den lof der Aartsvaders, Rechters, Profeten en heilige Koningen: menigmaal verklaarde Hij, dat, spaarde Hij al de Joden en het schuldig Jeruzalem, dit alleen geschiedde ter wille van David. En wat aanbelangt de kracht van de overblijfselen der Heiligen, ook hieromtrent gaven de Boeken van het Oude Testament duidelijke aanwijzingen. Wij zien er hoe Elizeus wonderen wrocht door den mantel van Elias, zijn meester, en hoe hij zelf, na zijn dood, een afgestorvene opwekt door de aanraking zijner beenderen. Ook Tobias beval zijn zoon, de graven der rechtvaardigen te eeren, door er brood en wijn op neder te leggen. — Men zal ons gemakkelijk toegeven dat de gelukzalige Maagd Maria, de Bruid en Leerlinge bij uitnemendheid van den H. Geest, met geen dezer feiten onbekend was.

kindsheid van den Zaligmaker. Wanneer Maria hun die bijzonderheden mededeelde, weidde zij ongetwijfeld uit over den lof van dien grooten Heilige, door deze woorden, eenvoudig als het leven, dat zij samenvatten : hij was een rechtvaardige ! En de Evangelisten, die in zoo prachtige bewoordingen van Zacharias, Elisabeth, Simeon, Anna en Joannes den Dooper spreken, hebben gemeend niets te moeten toevoegen aan de lofrede van den heiligste der mannen, die zij opvingen uit den mond van het heiligste der schepselen : « *Joseph, zegt de H. Mattheus, Joseph was een Rechtvaardige.* » ¹

Ook gelooven wij, dat Jezus Christus zelf hier op aarde zijn voedstervader zal verheerlijkt hebben, volgens dit woord : « *Eeren zal ik degenen, die mij eeren.* » ² Eerstens heeft Hij ongetwijfeld, om zijne moeder te troosten, haar de zaligheid geopenbaard van hem, dien zij beweende, benevens de verheven glorie die voor

(1) Matth. 1. 19. — (2) I Reg. 2. 30.

hem was weggelegd. Hij kon voor hem niet minder doen dan voor de Aartsvaders, Profeten, Apostelen en voor den goeden Moordenaar, wiens voorbeschikking Hij ons in duidelijke bewoordingen heeft doen kennen: Joseph moest door Christus heilig worden verklaard! Ook in den huiselijken omgang bleef Hij hem zijn goeden Vader Joseph noemen. Niet dan met diepen eerbied sprak Hij over hem, als over den waardigen vertegenwoordiger van zijn hemelschen Vader. En wanneer een of ander zijner nabestaanden tot Hem, even als Gabelus tot den jongen Tobias, zeide: « Jezus, mijn broeder, gij zijt de zoon van een goed en deugdzaam man, » ¹ dan gaf Hij ten antwoord: « Gij hebt gelijk; mijn vader Joseph was een rechtzinnig en godvreezend man, een waar zoon van Israël: hij was een Rechtvaardige! »

Onderhoud met den H. Joseph.

Heil U, o Joseph! dat uwe nagedach-

(1) Tob. 9. 9.

tenis zoo diep in de Harten van Jezus en Maria gegrift is, dat gij U zelve als het ware overleefd hebt in die twee heilighdommen der reinste, der vurigste liefde! Dat geluk zal men U eeuwig benijden!... Aan dat geluk nochtans kan ook ik, indien ik wil, in zekere mate deel hebben. Jezus heeft aan zijne welbeminde dochter **Margaretha-Maria** beloofd, dat de namen van hen, die de vereering van zijn heilig Hart verspreiden, daarin met onuitwisschbare letteren zullen gegrift worden; en Maria is jegens hen, die haar vereeren, zoo erkentelijk, dat zij hun het eeuwig leven toezegt. Daarom wil ik mijn ijver in hunnen dienst verdubbelen, en geen middel, geene gelegenheid laten voorbijgaan, om hen te doen beminnen. En daar zij mij ten voorbeeld zijn in de eer en liefde, die wij aan U, o roemvolle Aartsvader! verschuldigd zijn, zal ik U in mijne ziel nooit van hen scheiden. Jezus, Maria, Joseph! voortaan zijt gij mijne eenige liefde, en de drielovige,

de onverbreekbare band,¹ die mij aan God hecht.

*O zoete band van eer, van zaligheid en leven.*²

DE RTIGSTE HOOFDSTUK.

Tweede Zegepraal.

Wij lezen in het Evangelie, dat een groot aantal heiligen, op den dag van de verrijzenis onzes Heeren, uit hun graf opstonden, en aan verscheidene personen binnen Jeruzalem verschenen.³ Zeer redelijk is de meening, en schrijvers van groot gezag steunen haar, dat Joseph zich onder dat getal bevond; ook kan men gerust aannemen, dat zijne hemelsche echtgenoot, die na het tooneel op den Calvarieberg zoo grooten troost behoefde, niet de laatste was, aan wie hij verscheen. Van den anderen kant meenen vele schriftverklaarders, dat die heiligen

(1) Eccle. 4. 12. — (2) Eccli. 6. 31. — (3) Matth. 27, 52. sqq.

niet een tweede maal stierven, zoodat het geoorloofd is te denken, dat de H. Joseph, tegelijk met Jezus Christus, met lichaam en ziel is ten hemel gevaren. ¹

Wat er van deze godvruchtige meening, die ook door ons gaarne wordt voorgestaan, ook zij, zeker is het, dat ten minste de ziel van onzen geliefden Heilige, op den dag van 's Heeren hemelvaart, ten hemel is geklommen. Dat was de dag van zijne tweede zegepraal, en bij deze willen wij onze lezers tegenwoordig doen zijn.

Niets schooners, niets beters heeft God den man ingeschapen, dan de vaderliefde. Vandaar dat God, om onze harten te winnen, zich onzen Vader noemt, en zich op vele plaatsen van het Evangelie als zoo-

(1) Dit, benevens alle andere dogmatische vraagstukken in betrekking tot het leven van onzen grooten Heilige, vindt men uitstekend behandeld in het werk, dat tot titel draagt : *De ster der negentiende eeuw*, 1ste deel. *Het leven van den H. Joseph*, door den Eerw. Pater Bouvy, priester der Congregatie van den Allerh. Verlosser. De H. Augustinus, de H. Thomas van Aquinen, de H. Bernardinus van Senen, de H. Franciscus van Sales, de H. Alphonsus, Benedictus XIV, Suarez en Bossuet spreken er ieder beurt aan beurt.

danig afschildert. En wat de schoonheid van die liefde uitmaakt, is hare zuiverheid, hare belangeloosheid.

Vandaar dat een vader niet minder treffend is in zijne vreugde dan in zijne smarten: dat is het, wat ons binnenste ontroert en ons tranen asperst, bij het verhaal der vreugde van den grijzen Jacob, wanneer hij zijn zoon, dien hij zoo lang reeds dood waande, niet alleen wedervindt vol leven, maar omhangen met het koninklijk purper, en met eer overladen door den Pharao van Egypte. «Mijn zoon, riep hij uit, en drukte hem aan zijn bart: nu ik uw aanschijn heb aanschouwd, nu kan ik sterfen!» ¹ Wonderbaar gevoel, hetwelk iemand zijn geluk doet stellen in de eenvoudige kennis, dat het geliefde voorwerp gelukkig is!

Zoo groot is de kracht der vaderliefde. Maar hoeveel sterker nog is de kracht der liefde, die de heiligen voor hun God doet gloeien! De H. Alphonsus zegt: «Zij

(1) Gen. 46. 30.

beminnen zóó zeer, en hunne liefde is zóó vrij van alle persoonlijk belang, dat, indien God hun het verlangen betuigde hen in de hel te zien branden, zij zich, om Hem te behagen, oogenblikkelijk in dien afgrond van vuur zouden neerstorten. »

Die tweevoudige liefde nu, de natuurlijke liefde eens vaders voor zijn zoon, en de bovennatuurlijke liefde van een heilige voor zijn God, was in Josephs hart vereenigd en vormde daar ééne onmetelijke liefde voor Jezus. Hoe groot was dus zijne vreugde, hoe zegepraalde hij op den dag van 's Heeren hemelvaart, toen hij de heerlijkheid en het geluk des Zaligmaars aanschouwde! In welken staat vond hij nu dien Jezus weder, dien hij arm, vernederd en lijdend als den geringste der stervelingen had gekend, wiens onbegrijpelijke smarten hij reeds van te voren had overwogen en beweend!

Neen, hij was niet meer dat arme Kind, in een stal geboren, in ellendige doeken gewonden, vluchtend voor eene bende

moordenaars , gedragen op de armen eener Maagd, die, sidderend van angst, in tranen wegsmolt en bijna even zwak was als Hij zelf: nu was Hij de Verwinnaar, beladen met den buit der hel; de vorsten der duisternis sleurde hij geboeid aan zijn triomfkar voort; ¹ van vreugde dronken Cherubijnen droegen Hem op hunne vleugelen, en zegevol trad Hij in zijn koninkrijk, door de kracht van zijnen arm veroverd.

Zijn aanschijn , dat voorheen, door schaamte als oversluisd, slechts verachting had ingeboezemd aan die het zagen, ² schitterde sterker dan de zon op den volen middag; ³ zijn lichaam, dat als met melaatschheid was geslagen geweest, ⁴ blonk nu als koper, smeltend in een gloeienden oven; ⁵ van zijn mond, die stom was gebleven voor zijne rechters, ⁶ ging eene stem uit, doordringend als een zwaard, hartontzettend als het gebrul

(1) Coll. 2. 15. — (2) Isaias 53. 3. — (3) Apoc. 1. 16. — (4) Isaias 53. 4. — (5) Apoc. 1. 15, — (6) Isaias 53. 7.

van een leeuw, hel schetterend als het gedruisch van groote watervloeden; ¹ zijne oogen, vroeger door zoo vele tranen besproeid, schoten nu stralen uit, die zijne vijanden neerbliksemden. ²

Zijn armoedig kleed, de prooi van lage beulen, ⁵ was vervangen door een koningsmantel, schitterender dan het licht; waar vroeger de doornenkroon had gestoken, daar vlamde nu de drievoudige stralenkrans der glorie. ⁴ Hij, die voorheen den rietstok der verachting had moeten dragen, Hij zwaaide nu in de rechterhand den ijzeren scepter om de koningen der aarde te beheerschen, hen als het vat van een pottenbakker te verbrijzelen. ⁵ De linker omgreep de sleutelen, ontweldigd aan den dood. ⁶

Voorheen was Hij met scharlaken lommen omhangen, een troep eerlooze soldaten hadden Hem met vuisten en stokken op het hoofd geslagen en zijn aanschijn

(1) Apoc. 4. 15. — (2) Apoc. 4. 14. — (3) Joan. 19. 23. sqq. — (4) Apoc. 19. 12. — (5) Apoc. 2. 27. — (6) 1. Cor. 15. 54. sqq.

bezoedeld met hun speeksel; half naakt en druipende van bloed was Hij aan zijn volk vertoond, en dat volk had durven schreeuwen: « Des doods is Hij schuldig ! Weg, aan het kruis met Hem ! » ¹ En nu — nu lagen al de heerscharen des hemels in aanbidding voor Hem neder, en de uitverkorenen van alle taal, van alle stam, van alle natie zongen Hem toe: « Aan het Lam, dat geslacht is, zij zegening, eere en macht in de eindelooze eeuwen der eeuwen ! » ²

Voorheen was Hij, als het uitvaagsel der menschheid, schandelijk verjaagd uit Jeruzalem, zijne stad; onder de vervloeking der saamgestroomde scharen had Hij den verafschuwden heuvel der misdadigers bekropen. Nu overschreed Hij, te midden van het daverend jubellied der Engelen, de poorten der eeuwige Stad, nu zweefde Hij op en steeg Hij van hoogte tot hoogte, en beklom den verheven troon, die Hem was toebereid.

(1) Joan. 19. 1. ssq. 19. 15. — (2) Apoc. 5. 12.

Voorheen lag Hij, na een langzamen doodstrijd aan het schandhout, mismaakt en levenloos op de knieën zijner Moeder uitgestrekt, in der haast was Hij neergelegd in de verschrikkingen des grafs, en zelfs daar nog hadden zijne zegerierende vijanden Hem achtervolgd en tot een verleider uitgemaakt. ¹ Nu drong Hij, glansrijk en immer levend, door tot in dat eeuwig Licht, waar de eeuwige Drievuldigheid troont, nu werd Hij omarmd door den Oude der dagen, die Hem zeide: « Mijn Zoon zijt Gij; voor het morgenrood heb Ik U geteeld; zit aan mijne rechterhand, totdat Ik uwe vijanden stelle ten voetbank uwer voeten. » ²

En Joseph was daar! O wat ging er in hem om, bij het gezicht dier verbaasende gedaanteverandering van den lieveling zijns harten? Zijne reeds volle, reeds verzadigde ziel stroomde over. Als Jacob riep hij uit: « Jezus, mijn Zoon is gelukkig! Jezus, mijn God, leeft en

(1) Matth. 27. 63. — (2) Ps. 109. 4.

heerscht! Dit is mij genoeg, geen ander loon begeer ik!....» Of neen; opgetogen, verstomd van vreugde en bewondering, dacht Joseph niet meer aan zijn eigen geluk. In Jezus genoot hij, in Jezus overwon hij, zich zelven had hij vergeten.

Jezus vergat hem niet.

Toen Hij aan zijns Vaders rechterhand plaats genomen, en de hulde van alle Engelen, die zich beurtelings voor zijne voeten kwamen nederwerpen, ¹ ontvangen had, gebod de Zoon des menschen, dat de vreugdekreten van het hemelsch hof zouden verstommen; daarop wendde Hij zich tot den Eeuwige en sprak:

« Vader, het begin mijner regeering wil ik kenmerken, door aan uwe uitverkorenen de kronen uit te deelen, die Gij voor hen bestemd hebt. En billijk is het, dat ik beginne met hem, die U het trouwste heeft gediend.

Nu wees Hij met zijne verheerlijkte hand op Joseph, die nog altijd tusschen

(1) Ps. 96. 7. —

de menigte van gelukzaligen verloren was, en noodigde hem minzaam uit nader te treden. En toen de Rechtvaardige zich voor den troon zijns Scheppers had neder geworpen, en aller oogen op hem gevestigd waren, hernam Jezus :

« Heer, ziehier den man, dien Gij van eeuwigheid hebt uitgekozen om de Echtgenoot te zijn mijner Moeder, en de Voedstervader en Beschermers van uwen Zoon, gedurende de dagen van mijn pelgrimstocht op aarde. Ik, de trouwe getuige, ¹ verklaar heden, dat hij op volmaakte wijze en ten volle uwen wil heeft volbracht : en ik eisch voor hem eene belooning geëvenredigd aan zijne verdiensten. »

Nu sprak de eeuwige Vader tot Joseph : « Wees welkom, goede en getrouwe dienaar, treed binnen in de vreugde uws Heeren. » Vervolgens plaatste Hij, terwijl alle bewoners van het hemelsch Sion juich-tonen aanhieven, eene schitterende kroon op het hoofd van Joseph. Middelerwijl zongen de Engelen in koor :

(1) Apoc. 3. 14.

Heer, in uwe kracht zal de rechtvaardige zich, als een koning, verheugen; van blijdschap zal hij opspringen in het bezit van uw eeuwig heil.

» Al zijne zielsverlangens hebt Gij vervuld, geen gebed, dat van zijne lippen kwam, bleef onverhoord. Want Gij hebt hem voorkomen met uwe zoetste zegeningen; op zijn hoofd hebt Gij geplaatst EENE KROON VAN KOSTBARE GESTEENTEN. ¹ »

Was die kroon de kostbaarste onder alle kronen, die voor Adams kinderen bestemd waren? Deze vraag kunnen wij, godvruchtige Lezer, als voor ons te hoog, niet beslissen. Maar wel kunnen wij beproeven de twaalf steenen op te noemen, waarmede zij versierd was.

De eerste was een chrysoliet met de kleur van het zuiverste goud, een zinnebeeld der hoogst kostbare evangelische armoede, welke Joseph en Maria het eerst omhelsd hadden. — *Zalig de armen van geest, want hun is het rijk der hemelen.*

(1) Ps. 20. 4. sqq.

De tweede, een amethist, was gekleurd als het nederig viooltje, en verkondigde, dat de eerste onder de stervelingen in zijne eigen meening de laatste was geweest van allen, en in die vernederingen zijn behagen had geschept. — *Zalig de zachtmoedigen en nederigen van harte, want zij zullen de aarde bezitten.*

De derde schitterde met den somberen gloed van den rouwkleurigen hyacinth; eene belooning voor de tranen, die Joseph had gestort over den naderenden dood van Jezus. — *Zalig zij die weenen, want zij zullen vertroost worden.*

De vierde, een karbonkel, was gelijk aan de gloeiende kool, waarmede de Cherubijn Isaias' lippen aanraakte, om ze te zuiveren. Hij stelde den ijver voor, die den Echtgenoot van Maria voor zijn eigene heiliging had verslonden. — *Zalig zij, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.*

De vijfde bezat de veelvoudige en weer-

schijnende kleuren van den jaspis, een zinnebeeld der zachtmoedigheid, der goedheid en barmhartigheid. Door den goddelijken Gast, die van den hemel was gekomen, om met de menschelijke natuur te huwen, in zijn huis op te nemen, te voeden, te kleeden en te troosten, had Joseph geheel de Kerk aan zich verplicht. — *Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.*

De zesde was een saffier, die even als het azuur eens wolkenloozen bemels het oog streelde en aan allen, die hem zagen, toeriep : *Zalig, die zuiver van harte zijn, want zij zullen God zien.* Joseph was met zijne hemelsche Echtgenooten de gemeenschappelijke stam geweest van het heilig geslacht der maagden, die den onafscheidbaren hofstoet van het vlekkeloos Lam zullen vormen.

Op de zevende plaats kwam een emeraude, welke deed denken aan het zachte groen van den olijfboom. Hij verheerlijkte den vreedzamen geest, waardoor

Joseph zich immer had onderscheiden, vooral echter tegenover Maria in de dagen, toen hij dacht verplicht te zijn van haar te scheiden. — *Zalig de vreedzamen, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.*

De achtste was een robijn, die als gekleurd scheen in het bloed des Lams. Hij was eene belooning voor de vervolging, die de Rechtvaardige Joseph onder Herodes had moeten lijden, uit liefde voor hem die de Rechtvaardigheid zelve is. — *Zalig zij, die vervolging lijden voor de gerechtigheid, want het rijk der hemelen behoort hun toe.*

Daarna volgde eene rij van vier edele steenen, wier namen het ons onmogelijk is uit te drukken, wijl niets hier beneden er op gelijk. Alle reeds opgenoemde kostbaarheden verduisterden zij, en zij dienden op het voorhoofd van Joseph als sluitsteen van zijn wonderbaren diadeem.

De eerste scheen eene ster, aan het uitspansel ontroofd. Hij was het zinnebeeld van het Apostolaat, dat Josephs voorbeeld

en stilzwijgen, welsprekender dan de beroemdste geschriften der Grieken en Romeinen, tot aan het einde der eeuwen gingen uitoefenen. — *Zij, die anderen op de wegen der gerechtigheid zullen onderwezen hebben, zullen als sterren in de eindeloze eeuwigheid schitteren.*¹

De tweede schoot vlammen uit, even als het braambosch van Horeb, dat door Jehova's tegenwoordigheid in brand geraakte; ² niemand zou zijnen gloed hebben kunnen uitdooven. ³ Hij strekte tot loon voor het martelaarschap van liefde, dat de Rechtvaardige had ondergaan, en waardoor hij ten laatste was bezweken. — *De liefde is sterk als de dood: haar fakkels zijn fakkels van vuur en vlammen. Hij, die mij bemint, zal door mijn Vader bemind worden.*⁴

De derde, die met waarlijk goddelijke kunst was gesneden, stelde in vorm de onsterfelijke roos voor, die Roos van Je-

¹ Dan. 12. 3. — ² Exod. 3. 2 — ³ Cant. 8. 7.
— ⁴ Joan. 14. 23.

richo wordt genoemd. ¹ Joseph had hem verdiend, door alleen meer dan alle heiligen te zamen de Dochter van God den Vader, de Moeder van het Woord, de Bruid van den H. Geest verheerlijkt te hebben. Hij was de onomkoopbare getuige geweest van hare vlekkelooze Maagdelijkheid en haar Moederschap. — *Zij, die mij eeren, zullen het eeuwig leven bezitten.* ²

De laatste eindelijk overtrof al hetgeen men kan uitspreken, denken of zich verbeelden: geen vergelijking kan er het minste denkbeeld van geven: hij was als eene parel, getrokken uit den oceaan der Godheid: van dezelfde soort bestond er nog slechts één, die bestemd was op het voorhoofd van Gods Moeder te schitteren, maar nog in de hemelsche schatkamer verzegeld lag. Hoewel minder kostbaar dan deze, schitterde die van Joseph evenwel zoo zeer, dat hij aller oogen tot zich trok, en de Engelen zich niet konden verzadigen hem te be-

(1) Eccl. 24. 18. — (2) Eccl. 24. 31.

eph had hem
 r dan alle hei-
 van God den
 oord, de Bruid
 jkt te hebben.
 e getuige ge-
 e Maagdelijk-
 — Zij, die mij
 bezitten. ²

rof al hetgeen
 n of zich ver-
 kan er het
 : hij was als
 n oceaen der
 ort bestond
 estemd was
 ls Moeder te
 e hemelsche
 Hoewel min-
 hitterde die
 —, dat hij al-
 de Engelen
 hem te be-

l.

schouwen ; van dien steen straalde een even
 zacht als fonkelend licht, dat om Jo-
 sephs slapen speelde, en aan het aureool
 deed denken, dat het hoofd van den Oude
 der dagen omgeeft. ¹ Op die goddelijke
 parel , had Gods vinger deze woorden
 gegrift: *Aan den Vader van Jezus,*

Onderhoud met den H. Joseph.

Duld, o groote Heilige, dat ik mijne
 stem pare aan die der uitverkorenen, om
 U geluk te wenschen, om uwe zegepraal
 toe te juichen. Ja, ik verheug mij over
 uw geluk : ik verheug er mij over om u,
 dewijl ik u bemin als den getrouwen
 Echtgenoot van Maria, mijne Moeder, als
 den teederen Vader van Jezus, mijn Ver-
 lossers, en als mijn eigen Vader. Ik ver-
 heug er mij over voor de gansche Kerk,
 omdat uwe heerlijkheid terugkaatst op
 haar en hare kinderen, en hun toont,
 naar hoe groote belooning zij kunnen en
 moeten dingen ; ten laatste omdat zij u

(1) Apoc. 10. 1.

meer macht schenkt om hen te helpen. — Geniet dan, o H. Aartsvader, geniet voor eeuwig uw geluk; maar wil tevens ons niet vergefen, ons, uwe arme kinderen, die nog als ballingen rondzwerven en ieder oogenblik blootgesteld zijn aan het gevaar van verloren te gaan. Ik roep u aan met de woorden, die de Egyptenaren in hun nood tot den kuischen zoon van Rachel richtten: « Ons heil ligt in uwe handen: aanzie ons goedgunstig, en blijde zullen wij den koning dienen. » Verkrijg ons, door Maria, van Jezus de genade de deugden te beoefenen, die u eene zoo grootsche heerlijkheid hebben bezorgd, vooral uwe onthechting van alle schepselen, uwe kuischheid, uwe zuiverheid van hart, uwe opofferende liefde voor Jezus en Maria, uwe liefde tot den naaste, en uw onvermoeibaar geduld.

*Vergeet uw kindren niet, o glorievolle
Joseph!*

helpen. —
geniet voor
tevens ons
kinderen,
werven en
in aan het
Ik roep u
typtenaren
n zoon van
gt in uwe
g, en blij-
en. » Ver-
Jezus de
nen, die
heid heb-
hting van
, uwe zui-
nde liefde
tot den
duld.
rievolle

NAREDE.

Onze Beschermcr.

Hoewel het hoofddoel van dit werkje is, den H. Joseph aan de getrouwe zielen voor te stellen als een volmaakt toonbeeld der christelijke deugden, zouden toch onze godvruchtige lezers er ons misschien een verwijt van maken, zoo wij hen verlieten, zonder iets te hebben gezegd, wat hun vertrouwen op dien grooten Heilige kan opwekken of vermeederen. Aan de bereiking nu van dit doel zullen deze laatste bladzijden gewijd worden.

Meermalen reeds is het gezegd, dat twee voorwaarden noodzakelijk worden vereischt, om een gegrond vertronwen op iemand te stellen. De eerste is, dat die persoon ons bemint en ons geluk als het

zijne beschouwt ; de tweede, dat hij in staat is ons te helpen.

De macht van onzen heiligen Aartsvader is onmetelijk, want zij staat in juiste verhouding tot zijne bewonderenswaardige heiligheid en tot de diensten, die hij op aarde aan Jezus, onzen Middelaar, en aan Maria, het kanaal der genade, heeft bewezen. Hieruit volgt, dat al hetgeen wij tot dus verre tot zijnen lof hebben geschreven, tevens zijdelings ten bewijze strekt van zijne macht in den hemel. Wij behoeven dus dit eerste punt niet wijdlooper te bespreken.

Maar evenaart Josephs goedheid wel zijne macht? Verlangt hij ons geluk, en vooral ons geestelijk geluk, onze zaligheid? Hij verlangt er vurig naar, en dat wel om drie voornamen redenen : 1° omdat hij zijne glorie van Echtgenoot te zijn van Maria, en Voedstervader van Jezus in zekeren zin aan ons verschuldigd is ; 2° omdat hij Maria bemint, en 3° omdat hij Jezus bemint.

I. Het geluk der Heiligen bestaat in het aanschouwen en in het bezitten van God, die het oneindig Goed is; maar hunne vreugde en hun geluk worden verhoogd door het beschouwen van de Allerh. Maagd en Moeder Gods. Maria is het meesterstuk der schepping; zij is als de schatkamer, in welke alle gaven van den H. Geest, alle rijkdommen der genade en bijgevolg der glorie besloten zijn. Verbonden als zij is door de innigste, ja door familie-banden, aan de drie Personen der hoogheilige Drievuldigheid, is zij zóó groot, zóó verheven, dat de hoogst geplaatste Engelen van bewondering verrukt zijn. Joseph ziet, hoe zij aller harten tot zich trekt, hoe zij geëerd, bewonderd en bemind wordt door de tallooze menigte van Uitverkorenen; hoe zij, terwijl de verrukte Cherubijnen stilzwijgen, den lof des Allerhoogsten bezingt; hoe God zelf haar alleen meer bemint dan alle overige schepselen. En hij kan zeggen: zij is mijne Echtgenootte:

op aarde gehoorzaamde, beminde, diende zij mij: ook nu nog bemint zij mij; en na God, bekleed ik nog altijd de eerste plaats in haar hart! Hoe verheugd moet hij gestemd zijn, wanneer die met glorie gekroonde, en met goddelijk licht omgeven koningin zich teeder met hem onderhoudt over de dagen, die zij in hun ballingsoord met hem heeft doorgebracht, en hem naren Echtgenoot, haren Heer noemt!

Doch dit is nog niet alles. Joseph slaat zijne blikken nog hooger op; en wat ziet hij daar? Hij ziet onzen Heer Jezus Christus, waarachtig God en waarachtig mensch, gezeten op den troon zijns Vaders, aangebeden door alle Engelen als hun Koning, door alle Heiligen als hun Verlosser; bemind en met glorie overladen door den eeuwigen Vader, die hem zijn Zoon en het Voorwerp van zijn welbehagen noemt. En hij, de gelukkige Joseph, durft zeggen: « En Hij is ook mijn Zoon; bij zijne geboorte heb ik Hem op

de, diende
ij mij ; en
de eerste
ugd moet
met glorie
ht omge-
hem on-
ij in hun
gebracht,
ren Heer

Joseph slaat
n wat ziet
eer Jezus
aarachtig
n zijns Va-
ngelen als
n als hun
ie overla-
, die hem
ijn welbe-
kkige Jo-
ook mijn
Hem op

mijne armen ontvangen en op Gods bevel als mijn kind aangenomen ; en de glorie, die Hij nu geniet, heeft in zijn hart niet de minste verandering ten mijnen opzichte voortgebracht ! . . . »

Dit is de vreugde, die het hart van Joseph in den hemel eeuwig zal doen kloppen. Nu vraag ik : aan wie is hij, na God, die vreugde verschuldigd, tenzij aan ons, arme zondaars ? Ter wille van ons, ter wille van onze zaligheid heeft Maria Joseph tot Echtgenoot moeten nemen, is Gods Zoon, de waarachtige Zoon van Maria, de aangenomen Zoon van Joseph geworden. Hoe zou Joseph ons dus zijne liefde kunnen onthouden en niet verlangen naar onze zaligheid ? Zoo hij mijne gebeden verwierp, en als reden hiervan mijne onwaardigheid opgaf, zou ik stoutweg antwoorden : « Gedenk, o groote Heilige ! dat U ten gunste van mij, en ten gunste van mijns gelijken het geluk is geschonken de bewaarder te zijn der twee kostbaarste en meest beminde schatten van

God. Jezus zelfs heeft het gezegd: niet om de rechtvaardigen, maar om de zondaars te roepen is Hij uit den hemel gedaald.¹ Jezus behoort u dus toe, ook Maria behoort u toe, doch ik durf ook zeggen, dat zij mij toebehooren. Geniet dan uw geluk, o heilige Aartsvader; ik benijd het u niet, ik verheug er mij veeleer over, als ware het mijn eigen geluk: maar gewaardig u mij daarin te doen deelen. Eten niet de hondjes de kruimels, die van de tafel huns meesters vallen? Wat vraag ik u, o groote Heilige? Een enkel woord. Spreek een enkel woord tot Maria, tot Jezus, en de genade, waarnaar ik verlang, wordt mij. Kunt gij mij dit weigeren? Moet gij niet veeleer aan die twee Voorwerpen uwer liefde de glorie schenken, aan welke zij de voorkeur geven boven alles, het redden namelijk van een ongelukkige?

II. Wanneer men, en dit is de tweede reden, die den H. Joseph aanspoort voor

(1) Matth. 9. 13.

ons te bidden, wanneer men een persoon meer bemint dan zich zelve, dan verlangt men, dat hij door iedereen bemind, geacht en geëerd worde; dan beijvert men zich hem genoeg te doen. De H. Joseph nu bemint Maria als het beminnenswaardigste van alle schepselen, als de Moeder zijns Verlossers, als zijn eigen Moeder, want in de orde der genade is Joseph even als wij een kind van Maria. Eindelijk bemint hij haar als de trouwste en liefstalligste Echtgenoot. Hoe vele redenen doen hem dus verlangen haar verheerlijkt te zien! En hoe kan hij hare glorie bevorderen? Door haar te verplichten hare macht te gebruiken ter opbeuring der ellendigen. Wanneer wij ons dus aan hem aanbevelen, dan beijvert hij zich die gelegenheid te gebruiken om Maria te doen kennen en beminnen, en zegt tot haar: « O Koningin der Engelen, Koningin van mijn hart, verheerlijk u zelve in God, toon wie gij zijt, en red dien armen zondaar,

voor wien uw Zoon al zijn bloed heeft vergoten. » — Overigens is hem de neiging van Maria's hart bekend ; hij weet, dat zij haar eenig geluk stelt in ons goed te doen. Toen de H. Joanna de Chantal nog in de wereld leefde, kon men haar geen grooter genoegen verschaffen, dan door haar in de gelegenheid te stellen een zieke behulpzaam te zijn. Toen een harer pachters eens een melaatsche langs den weg zag liggen, die door een ieder verlaten was, zeide hij tot zich zelve: « Zie, dat is een schoon geschenk voor onze heilige Baronnes. » Hij plaatste den man op zijne kar of op zijn paard, en geleidde hem vervolgens naar het kasteel. — Zoo ook handelt in zekeren zin de H. Joseph, wanneer wij ons aan hem aanbevelen: hij stelt ons voor aan Maria, die door den H. Basilius genoemd wordt, de Gastvrouw van alle ongelukkigen.

III. Onmogelijk is het ons een denkbeeld te vormen van de liefde, die onze Beschermster Maria toedraagt ; maar wat

dan te zeggen van zijne liefde tot Jezus, zijn Schepper, zijn Verlosser, zijn God ! Wat te zeggen van zijn brandend verlangen om Hem genoeg te verschaffen ! Toen Jezus nog kind was, kon Joseph Hem niet hooren weenen, zonder dadelijk naar Hem toe te vliegen, om Hem door zijne liefkoozingen te stillen. Zijn hart was zoo goedig, zoo teeder, zoo medelijdend, dat God niet gewild heeft, dat hij het lijden van den Zaligmaker zou beleven, omdat hij niet dezelfde wonderbare kracht had als Maria, en dus zeer zeker aan den voet des kruises van droefheid zou bezweken zijn. Maar veronderstellen wij eens, dat hij getuige was geweest van Jezus' smarten ! O wat zou hij in dat geval niet gedaan hebben om zijn lijden te verlichten ! Zoo hij zich bij Jezus' doodsangst in den tuin van Gethsemane had bevonden, zou hij dan wel met de Apostelen zijn ingeslapen ? O neen, hij zou met zijn Jezus gewaakt en gebeden, hij zou Hem getroost, en die zorg niet

aan den Engel overgelaten hebben ; hij zou niet geduld hebben , dat de goddelijke Lijder in zijnen doodsstrijd het bloedend hoofd op den grond liet vallen ; hij zou Hem in zijn armen , en aan zijn vaderhart hebben laten rusten ; hij zou zijn kostbaar bloed , zijn goddelijk zweet godvruchtig vergaderd hebben. Welnu , nog lijdt Jezus in zekeren zin smarten en doodsstrijd in de zielen , die ten prooi zijn aan bekoringen en een moeieliijken kamp tegen hunne zwakheid strijden. « Ik was ziek , zoo zal Hij eens den Uitverkorenen toespreken , en gij hebt mij bezocht. » Joseph kan dus , met voor die arme zielen te bidden , Jezus troosten en verlichten ; door ze voor de verdoemenis te vrijwaren , kan hij het bloed van Jezus bijeenvergaderen en beletten , dat het nutteloos in het zand van Gethsemane verloren gaat : en zou hij dit niet doen ? Toen Jezus kracht- en bloedeloos , op het punt van den laatsten zucht te slaken , uitriep : « Ik heb dorst ! » zou Joseph toen , zoo hij te-

genwoordig ware geweest, gewacht hebben tot de beul Hem eene spons met azijn had aangeboden ? Neen, zoo het mogelijk ware geweest, zou hij zich gehaast hebben Hem een weinig water te bezorgen. Welnu, hetgeen hij toen niet heeft kunnen doen, hetgeen noch Maria, noch Joannes, noch Magdalena, die tegenwoordig waren, konden doen, dat kan hij nu dagelijks verrichten. Nog heeft Jezus dorst, wanneer onze zielen dorstig zijn door den gloed van het vuur der driften en begeerlijkheid. Jezus zal eens tot zijne Uitverkorenen zeggen : « Ik had dorst, en gij hebt mij te drinken gegeven. » Joseph kan dus, door voor ons te bidden, aan den stervenden Jezus te drinken geven ; en zou hij het niet doen ? . . .

Niemand is na Maria beter bekend met het aanbiddelijk Hart van Jezus, dan Joseph : hij weet dat Jezus brandt van verlangen om ons gelukkig en zalig te zien ;¹ hij weet dat Jezus de goede Herder is, ²

(1) Luc. 12, 50. — (2) Joan. 10. 11.

die door zijn dood is komen zoeken en redden, hetgeen verloren was; ¹ dat Hij opspringt van vreugde en zijne vrienden uitnoodigt zich met Hem te verheugen, wanneer Hij een zijner verloren schapen heeft teruggevonden; ² dat het zekerste middel om Hem liefde te betuigen is den menschen goed te doen, gelijk Hij zelf dit aan den H. Petrus heeft gezegd.³ En zou Joseph, die Jezus zoo zeer bemint, hem niet de voldoening schenken, zich onze zaligheid aan te trekken en voor ons te bidden?

Gebed tot den H. Joseph.

O gelukzalige Aartsvader! ik bedank den Heer, die mij in u een even toegene- gen als machtigen Voorspreker bij Maria en Jezus heeft geschonken: ik bedank Hem ook, dat Hij mij heden, beter dan ooit, heeft doen begrijpen, welke krach- tige redenen mij aansporen om u mijn

(1) Matth. 18. 11. — (2) Luc. 15. 5. sqq. — (3) Joan. 21. 15.

volle vertrouwen te schenken in al hetgeen mijne zaligheid aanbelangt. Ik hernieuw mijn reeds zoo herhaaldelijk gevormd voornemen, u zoo lang ik leef te eeren, om zoo uwe voorspraak te verdienen, en geholpen door uwe gebeden eene waarachtige en brandende liefde voor mijn God te verwerven. Ik wijd mij aan u toe, en stel mij met al hetgeen ik ben en bezit in uwe handen. Ik bid u, verkrijg mij de genade uwe voetstappen te drukken, de deugden, die ik in u heb beschouwd, na te volgen, en op uw voorbeeld rein en getrouw te worden en mij zonder voorbehoud aan Jezus en Maria te schenken, opdat ik hen met u eens moge bezitten, zonder ooit meer te moeten vreezen van hen gescheiden te worden, zoolang God God zal zijn.

AMEN.

Hoc

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

XV.

XVI.

XVII.

XVIII.

XIX.

XX.

INHOUD.

Hoofdstuk.	Bladzijde.
Inleiding	1
I. — De Verloving	9
II. — De Geloofte	22
III. — Het Gebed	36
IV. — De Hemeltijding	47
V. — De eerste Reis	58
VI. — Hebron	72
VII. — De Openbaring	85
VIII. — De eerste Dienaar van Maria	97
IX. — De Verwachting	111
X. — De Tweede Reis	122
XI. — Bethlehem	132
XII. — Droefheid en Blijdschap	147
XIII. — Vreugde en Angst	157
XIV. — Blijdschap en Droefheid	171
XV. — De Vlucht	185
XVI. — De Ballingschap	200
XVII. — De Terugkeer	215
XVIII. — De Aankomst	231
XIX. — Een Dag te Nazareth	245

